

Ekwo

Ebvu-ọma

Ebvu-ọma 1

- ¹ Ehu-ụtso bę a goru nü onye
ono,
yee ndu ejo-iphe ta achịdu
idzu lanụ;
ophu ooshiswetajedu ụzo
ndu iphe-eji;
ophu ọ nođujedu l'eka ndu
epfubyishi kę Chileke nọ;
- ² mbụ onye buepho iphe,
aduje iya ree bụ ekemu
Chipfu;
ọ bụru ekemu Chipfu ono
bę ọonoduje arị l'oriri eswe
l'enyashi.
- ³ Onye ono dụ g'oshi,
e yeru l'aguga nggele;
ọ nođu amị mebyi
l'orwuberu iya;
ophu ekwo iya
anwülwashihujedu
anwülwashihu.
- Iphe, bükpoo iphemiphe,
oome abujeeru iya pho
upete.
- ⁴ Obenu l'o to bụdu egube
ono bę ọodujeru ndu
ejo-iphe.
- Ephebedua dụ g'eswa ereshi,

- phérephere anoduje
ezikashị ezikashị.
- ⁵ Oo ya bụ lẹ ndu ejio-iphe bẹ^e
ikpe Chileke a-nma;
ophu oodobedu ndu iphe-eji
l'eka ndu pfuberekoto nọ.
- ⁶ Noo kele Chipfu aboru ndu
pfuberekoto ụzo;
obenu l'uzo kẹ ndu
ejio-iphe e-me;
ephe aburu mkpurupyata.

Ebvu-oma 2

- ¹ ?Bụ gunu kparụ iphe,
oħamoha gude
eħu-egħu aba hanyihanyi?
?O nwuru īnwu-agħa bę^e
ndiphe achi ejio idzu,
enwedu ishi?
- ² Ndu eze, bu ishi ndiphe
akwakobe k'ogu;
ndu-ishi dzukobe;
g'ephe tsoo Chipfu ɔgu;
tsokwapho onye ono,
o hotaru g'o bürü eze
ono ɔgu.
- ³ Ephe sru: “Unu g'anyi
nyakashja mkporo ono,
ephe gude tħabbex anyi ono!
Unu g'anyi gbabushia
egbirigba ono,
ephe gude kee anyi
egbu ono.”
- ⁴ Qlobuele-a ɔchi bę onye ono,
sugaru l'aba-eze iya
l'imigwe ono achije phe;
mbu l'oo ɔchi bę ɔonoduje
ezi Nnajjuphu.
- ⁵ O -nonyaephō l'oo gbanwubē
iphu pfuaru phē opfu
eħu-egħu;

- l'o gude oke ẹhu-eghu iya
mee ẹe ndzụ rwuta phẹ.
- ⁶ Oo-sụ phẹ: “Mu gudewaa
eka mu mee onye mu
hoṭaru;
g'ọ bụrụ eze l'úbvú Zayonu;
mbụ úbvú ono,
mu doberu nsọ ono.”
- ⁷ Onye ọbu, o hoṭaru ọbu sụ:
“Mu e-wotaephō
ekemu Chipfu tịa jala.
Noo kélé Chipfu suwaru mu;
Ọo ngu bụ Nwa mu.
E -shi ntanụ-a bẹ mu
bụakwaa Nna,
nwụru ngu nụ.
- ⁸ Mu e-woerupho ọha l'ophu
nụ ngu g'ọ bụrụ
okiphe ngu.
Mu e-worū mgboko l'ophu
nụ ngu g'ọ bụrụ ali-ihe ngu;
m'ọ bụrụ l'i rworū mu iya.
- ⁹ O bụrụ mgborígwè bẹ ii-gude
bụrụ ishi phẹ;
gude iya kua phẹ pyaapyaa
g'ite ụrwa.”
- ¹⁰ Oo ya bụ; unubẹ ndu
bụkwanu eze;
unu kwakwaa ẹnya!
Unubẹ ndu-ikpe kẹ
mgboko-a; unu ngabékwa
nchị l'ọkwa ono,
aanmaru unu ono!
- ¹¹ Unu gudekwa ndzụ-agugu
wata ejeru Chipfu ozi!
Unu egude ẹhu-anmanma
tee ẹswa!
- ¹² Unu phozeta tsutsua Nwa iya
ọbu ọnụ l'ọkpa.
A nonyaa ẹhu wata iya eghu
eghu;
o mee g'unu bụrụ

mikpurupyata lę gbororo;
 kélé ọ kwa nwiphe,
 ha nwanshii bę akpatsuje
 iya ẹhu-eghu.

Ehu-ụtso bę a goru nü ndu
 gbapfuru iya nü;
 je anodu iya l'eka
 zee ndzụ.

Ebvu-oma 3

Ebvu-oma, Dévidi deru teke ọogbalaru nwa iya Abusalomu

¹ Oowaa Chipfu; ndu achị
 mu lę njọ paakwaru igwerigwe!

Ndu wulihuru etso mu opfu
 bükwa aguta aguta.

² Ndu epfuru mu nü sụ lę
 Chileke ta adzotadu
 mu pakwapho
 igwerigwe.

³ Qlobu Chipfu; ọ kwa ngu bụ
 onye egbobutajẹ mu nü.
 Ọo ngu bụ onye emeje;
 l'aakwabẹ mu ùbvù;
 bya abụru ngu anoduje
 ekutse mu.

⁴ Mu woliru olu mu raku
 Chipfu.
 Ọ gbẹ l'íbvú ono,
 o doberu nsọ ono
 zaa mu ẹnu.

⁵ Mu ze-zeta kuru
 mgbenya; kua ya
 teta;
 kélé ọo Chipfu
 gude ndzụ mu.

⁶ Ụnubuku nemadzụ
 ugbo iri ono,
 kwakachaaru
 nọ-phee mu
 mgburugburu ono

bẹ mu ta atsukwa
ebvu.

⁷ Kwolihuro Chipfu;
Chileke mu;
jiko dzoo mu ro!
Chinaa ndu oħogu
mu ēka lę nchi;
chitsushia pħe;
l'i chishia ndu
eo-iphe eze l'önü.

⁸ Oo għebe Chipfu
adzoje nemadzū.
Għonuru önü-oma ngu nü ndu
nke ngu.

Ebvu-oma 4

Ebvu-oma, Dévidi deru
nü onye-ishi ebvu; g'a
kpɔru une ye iya

¹ Zaa mu ēnu mē mu raku ngu;
jiko Chileke mu; onye
pfuberekoto.
I għarbu mu mkpu teke mu shi
eje iphe-ehuka.
Jiko phuaru mu obu-imemini;
nūmaro epfupfu,
mu epfu anu ngu!

² ?Bü teke ole bę unubę
ɻunwu-eliphe a-ha egude ûbvù,
a kwabęru mu eme iberezi?
?Bü teke ole bę unu e-yeberu
obu l'iphe, enwedu ishi;
mbu woru onwunu haarü
iphe, abuđu ɔkpobe iphe?

³ Ole oħphu unu a-maru bü lę
Chipfu hotawaru ndu
yeru iya obu doberu
onwiya.

Mu -chiku Chipfu bę qozaje
mu ēnu.

- ⁴ Ehu -ghuahaa unu eghu;
 unu te ekwekwa
 g'ehu-eghu obu kpataru
 unu eme iphe-eji.
- Unu zékpoepho nwapyakọ
 l'iphe, unu azeje azee;
 tọo nwéhu rịa ya ariri;
 nọ-kirishia.
- ⁵ Ge ngweja, unu a-nodu egwe
 anụ Chileke bükwaru
 ngweja, dù iya ree.
 Unu adakobeje Chipfu.
- ⁶ Ikpoto nemadzụ asụ:
 “?Jiko Chipfu; mebanaaru
 anyi iphe oma.
 Mena a g'iphe dürü anyi le
 ree!”
- ⁷ Obenu l'ehu-ütso ophu i meru;
 o nodu atsọ mbędua
 bę kakwa ophu atsoje
 phę nụ;
 mę iphe, ęphe meberu
 l'opfu phę mehu shingushingu.
- ⁸ Mu a-tökpoepho nwéhu
 zę-zeta kuru mgbęnya
 l'ehu-guu;
 kele ọo gübę Chipfu kpoloko
 emeje ge mu maru l'o tọ
 dùdu iphe, sürü mu emebata.

Ebvu-oma 5

Ebvu-oma, Dévidi deru nụ onye-ishi ebvu; g'a phürü ototo ye iya

- ¹ Jiko Chipfu; ngabęnu nchi
 nüma olu mu;
 Jiko ge ude, mu atsụ rwua
 ngu rọ l'ehu!
- ² Gübę Chileke mu, bụ onye
 Eze mu;
 ngabęnu nchi nüma mkpu,
 mu echiku ngu!

Noo kèle ọo ngu bẹ mu epfu
anụ.

³ Gube Chipfu; ọtsu g'ọtsu bẹ
iinumaje olu mu.

Mu ewojeru mkpa mu
dooru ngu giriri; daa
ngaberi ngu ọtsu g'ọtsu.

⁴ Chileke; i tị bụdu onye
ejo-iphe aduje ree.

Ophu iikwejedu gẹ ndu eme
ejo-ememe nọ-kube
ngu.

⁵ Ndu eku onwophẹ ta adudu
ike apfuru l'iphu ngu.

Iphe, bükpoo ndu eme iphe,
adudu ree bẹ dükota
ngu ashi.

⁶ Iphe, bükpoo ndu anoduje
adzụ ụka bẹ iimeje
g'ephe bürü mkpurupyata.
Ndu egbu ochi; yee ndu ụgho
bẹ gube Chipfu anoduje
akpofu akpofu.

⁷ Obenu lẹ mbedua a-byajẹ
l'ulo ngu;
eshinu i yeru mu obu.

Ọ bürü ntsumebvu bẹ mu
e-gudeje gha iphu
l'eze-ulo ngu, dù nsọ
baarị ngu ejia.

⁸ Kpo-ziaru mu ụzo jiko Chipfu
eshinu i bụ onye
pfuberekoto.

Kpo-zinaaru mu ụzo;
m'obvu ndu achị mu
lẹ njo.

Menaa g'ụzo, ijicho gẹ mu
shia doo mu enya.

⁹ Ọ tọ dudu opfu, shi phe l'ọnụ
mẹ nanụ, e gude eka.

Obu phe bụ iwashi tukorū
iya sweta.

- Ire phę bę ẹphe egudeje aja
 nwibe phę ajaja;
 obenu l'iphe, nō phę l'ime
 obu anoduje eshi
 ishi g'ilu, gheru onu.
- ¹⁰ Jiko Chileke; menaa g'iphe-eji,
 ẹphe eme tukoru phę l'ishi!
 G'idzu, ẹphe chíru nmakwaa
 phę g'ónyà.
 Chișichaa phę Chileke;
 noo kele ẹphe
 kwefunükawaru ngu
 ike;
 teme ẹphe nödu anoduje
 atüpya ngu tekenteke.
- ¹¹ Obenu-a; g'ehu-ütso bükwaru
 kę ndu agbabaje l'ime
 ngu je anodu
 zeeru ndzü.
 G'ephe guje ebvu ehu-ütso
 jasụ lę tuutuutuu lę
 mijimiimii.
- Gbochitenu phę Chileke!
 G'iphe, bükpoo ndu yeru
 ẹpha ngu obu etee ęswa.
- ¹² Noo kele ọo gübę Chipfu
 agojeru onu-oma nü
 ndu pfüberekoto.
 Iigudeje l'ọo l'ephe dù ngu
 l'obu gbobuta phę.

Ebvu-oma 6

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nü onye-ishi ebvu; g'e
 gude olu-edede gúa ya;
 g'a kpóru une ye iya

- ¹ Gübę Chipfu; te egudekwa
 ehu-eghu baarü mu
 mba!
 Te egudekwa ẹnya,

- ata ngu kpítikpiti hùa
mu àhùhù!
- ² Phàaru mu obu-imemini
jiko Chipfu;
kele mu eyifuwa eyifu.
Mee g'ehu dù mu ike;
kèle ęhu mu l'ophu
tùko aphukota mu
kparíkpari.
- ³ Tèmè meji nòdu atofukwa
mu pho atofu.
Sù-a; gùbe Chipfu; ?bùkpoo a
-nọo jasụ teke ole
b'ii-gbaru mu mkpu?
- ⁴ Lwaphutanụ azụ Chipfu;
bya agbañta mu gę mu
dzụru ndzụ. Phùnaaru mu
obu-imemini; dzọ mu rọ!
- ⁵ Kele; onye nwùhuru nụ
ta anyataékwaru ngu.
?Bụ onye a-gbẹ l'alị-maa
ekele ngu ekele?
- ⁶ Mu tsùakwaru ude jasụ ike
bvụ mu.
Enyashi mbóku-mbóku bẹ mu
azeje l'iphe-azẹe mu
kwakota ekwa
mkpúrumkpuru.
Ophu ọ dudu mbóku,
a noghajeru g'enya-mini
ta agba utso l'iphe,
mu azeje azẹe.
- ⁷ Aphụ, tsorù mu nụ mewaru;
mu raa ekwa aphụ
ragaraga.
- O mewaru; ophu mu
aphụ-rweedu aphụ-rwe;
ọ bụru iphe, ndu achị mu
lẹ njo kparu.
- ⁸ Unu tùko parụ mu haa;
unubẹ ndu ono, eme iphe,
adudu ree ono;

kéle Chipfu nümawaru
olu ekwa mu.

⁹ Chipfu nümawaru arworwo,
mu rworu iya.

Epfupfu, mu epfu anu iya
rwwaruu iya nchi.

¹⁰ G'e kpukwaa ndu ohogu mu
iphu le ntü;
ge meji tqfukwa phę.
G'ephe tsékwa iphu egwegwa
gude iphere laphu azu.

Ebvu-oma 7

**Ebvu-aphụ, Dévidi gürü nụ
Chipfu le k'iphe, Kushi, bụ
oshilokpa Benjaminu pfuru**

¹ Gube Chipfu, bụ Chileke mu;
o kwa l'ime ngu be
mu gbabarụ je ezeeru
ndzụ mu.

Dzonaa mu dzota l'eka iphe,
bu ndu achị mu nụ;
jiko nafuta mu ro!

² Odumeka be ephe e-gudekwa
mu labushia nanu nanu;
g'onye agu dzugburu;
ebe adu onye ozo, mu nweru,
a-gbaru mu mkpu.

³ Gube Chipfu, bụ Chileke mu;
a -gufukwa le-a:
l'o nweru iphe, apfuduru-oto,
mu mejeru;

⁴ mbu m'o -buru l'o nweru
onye opfu aduduru mu l'iya,
mu mejeru ejo-iphe;
ozoo le mu natajero ndu
achị mu le njo iphe k'ehuka;
le be adu iphe, kparu iya nụ;
⁵ oo ya bu gę ndu ohogu mu
ono chia mu gude;

- zowa mu rø tolitolì;
wowarùro ùbvù ono,
aakwabéje mu ono rwùa lè ntù.
- 6** Gùbe Chipfu; kwolihiñu
l'èhu-eghu!
Jiko gbeshinu; nochia ndu ono,
l'achi mu lè njo ono üzò;
mbù ndu ono,
atù kpereree abyapfuta
mu ono.
- Kwolihiñu Chipfu; kèle o
kwa gùbedua tñru
ekemu sù gë ndiphe
kpeje ikpe, pfuru oto.
- 7** Jiko chikobenu òha l'ophu
ono, dzukóberu nü ono;
g'èphe gbaa ngu
mgburugburu.
Lì nò-zeta l'aba-eze ngu
l'ephekerekhe.
- 8** Oo gùbe Chipfu bụ onye
e-kpe ndu ono ikpe.
Jiko Chipfu hanarù mu enge;
kèle mu bụ onye
pfuberekoto;
ophu o dudu èka ụta dù
mu l'èhu.
- 9** Gùbe Chileke, bụ onye
pfuberekoto;
gùbe onye enyochajé ime
obu waa egomungo;
jiko menaa g'ejø-ememe,
ndu ejø-iphe anoduje
eme bñru bugemu!
Mee gë ndu pfuberekoto
nguru anguru!
- 10** Chileke bụ onye egbobutaje
mu nü.
Oo yébedua adzoje ndu obu
phé gurus iphóró.
- 11** Chileke bụ onye ekpeje ikpe,
pfuru oto;

bya aburu onye egoshije
oke ehu-eghu iya
mboku-mboku.

¹² O -lenyaa ḡnya l'izimanụ
a-lwa onye ejio-iphe azu;
ophu ọ dudu;
bẹ oo-wokwaru ogu-echi
iya baa ababa.

Uta iya bẹ o setaanarụ-a kẹ¹³
kikiki kwaberu ndu
obu.

Ejo ngwogu iya ono bẹ o
meakwaru dobe;
bya edoziwaa apfụ iya,
o meru ọ nodu ekegbaa
pfupfupfu.

Lewaro lẹ ndu ejio-iphe
tsutagbaaru ime iphe-eji.
Epho bewaru phẹ l'ezeda ejio
eregede.

Ọ bürü ntuphu-ire bẹ
ephe e-mechaa nwụa.

¹⁵ Epho buru iduma;
bya ebvumia ya ebvumi;
ole ọ ephebedua
e-mechaa dalahụ
l'iduma obu.

¹⁶ Eregede, ephe agba
l'e-mechakwapho
daphutaru phẹ azu;
bya adakoru phẹ l'ishi.
Teme iphe-kpanganga,
ephe meru ndu ozo bẹ
a-lwaphutakotaru phẹ azu.

¹⁷ Mbędua a-nöduepho ekele
Chipfu ekele l'ọ bụ
onye pfuberekoto.

Mu agụa ebvu gude tua
onye ono, bụ
Okalibe-kakota-shii
onoya əpha.

Ebvü-oma 8

**Ebvü-oma, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu; g'e gudeje
ngwa ebvu, jítá guá ya**

¹ Gùbe Chipfu, bù Nnajiuphu
anyi;
ephà ngu nyíberu anyíbe lè
mgboko l'ophu.

Gùbe onye woru ọdu-biribiri
ngu dobe doghaa igwe.

² I mewaru ụnwegirima;
waa ndu angú ेra;
ephe wata ngu aja ajaja;
m'obvu ndu ọhogu ngu;
shi nno mee g'ọnú
búru ndu ọhogu ngu ono;
waa ndu eme g'ephe
gwata ngu ugwo
iphe kpurukudukuu.

³ Teke mu leru ẹnya l'igwe
l'ophu, bù iphe, i gude
mkpushi-eka ngu mee;
mbúkpoo ọnwa mè
kpokpode, bùchaa iphe,
i meru ememe dobe;

⁴ bẹ mu asuje: “?Bù gunu
bẹ nemadzụ bù; ke
g'iiri-vuje iya?
Bù gunu bẹ ụnwu-eliphe,
bù ke g'iiletaje phé ẹnya?”

⁵ I meru iya; ophu iphe,
ụnwu imigwe gude
sengoo ya
ahakpódanu g'ẹnya-nvo.

I kpuberu iya
o-gbu-nwiinwii
g'okpu-eze; bya akwabé
iya ùbvù, parù eka.

⁶ I nñuru iya ike g'o letakota
iphemiphe, i meru
ememe ẹnya;

- bya emee g'iphemiphe
nödukota iya l'eka;
 7 mbụ g'aturu; yee eghu;
waa eswi;
waa anu-egbudu g'ephe
hakota;
 8 me enu, ephe l'eli;
waa ema, bu le mini;
mewaro iphemiphe,
bu le mini g'ephe ha
nödukota iya l'eka.
 9 Gube Chipfu,
bu Nnajiuphu anyi;
epha ngu nyiberu anyibe
le mgboko l'ophu.

Ebvu-oma 9

**Ebvu-oma, Dévidi deru nu
onye-ishi ebvu; g'e gude olu
ebvu, “Ekwa Nwa” gúa ya**

- 1 Gube Chipfu; mu e-gude obu
mu l'ophu ekele ngu
ekele.
Mu a-nodu epfukashị
iphe, du biribiri,
iimeshigbaa.
 2 Ehu a-nodu atso mu ụtso;
mu egude ngu ete ęswa.
Mu agu ebvu etu ngu epha;
gube
Okalibe-kangokotaru-nu!
 3 Ndu ohogu mu tsuphuwaru
azụ!
Ephe vukotawaru iphe daa;
bụru mkpurupyata
l'atatiphu ngu!
 4 Noo kele i kpewaru ikpe,
pfuru oto bya ahaaru
mu enge.
I no l'aba-eze ngu kpee ikpe,

- pfuru nhamunha.
- ⁵ I bawaru ɔhamoha mba;
bya emee ndu ejɔ-iphe;
ɛphe bürü mkpurupyata.
- I mewaru g'epha phɛ
chihu achihu jasụ
lẹ tuutuutuu lẹ
mijimiimii.
- ⁶ Ndu ɔhogu mu phɛ be
nkephɛ bviliwaru.
Ibe phɛ a-buerupho ochobu
jasuru asuru.
- Mkpukpu phɛ be i vuwaru
l'ogbarabvu;
ophu ɔ duedu onye
nyatarụ iya nụ.
- ⁷ Chipfu a-bürü eze jasụ
lẹ tuutuutuu lẹ
mijimiimii.
- O mewaru aba-eze iya ono
g'ø nguru anguru;
k'øphu ɔo-nodu iya kpee
ikpe.
- ⁸ Oo-kpe ndu mgboko ikpe,
pfuru ɔto.
Ikpe, ookpeje apfujeru
nhamunha.
- ⁹ Ndu eemekpa ɔhu agbabajé
Chipfu l'eka je ezeeru
ndzụ.
- Ndu iphe-ɔhuka byaru
agbabajékwa iya
pho l'eka je edomia
onwophe.
- ¹⁰ Iphe, bükpoó ndu maru ngu
nụ bụ ngu be ɛphe
dakoberu;
kèle gube Chipfu teke
agbadoswee ndu acho
ngu amaru.
- ¹¹ Unu gúa ebvu gude tua
Chipfu ono, bụ eze lẹ

- Zayonu ono epha.
 Unu t̄arū ȣhamoha ȣnu iphe,
 o meru.
- ¹² Noo k̄ele ȳebedua, akpaje
 ishi ȣchi onye e gburu
 egbugbu;
 b̄e nyatakwaru ph̄e n̄u.
 Ndu iphe-ȣhuka byaru -chia
 mkpu b̄e o too
 gbajekwa ph̄e nk̄uchi.
- ¹³ Ḡube Chipfu; ph̄arū mu
 obu-imemini!
 Lewaro ḡe ndu ach̄i mu l̄e n̄o
 akpabe mu ȣhu!
 Lofutana mu l̄onu-oguzo maa!
- ¹⁴ Oo ya bu ḡe mu anodu
 l̄onu-abata Nwada Zayonu
 ono jaa ngu ajaja;
 bya etekwaapho ȣswa l̄i
 dzotaru mu.
- ¹⁵ ȣhamoha dalah̄wari l̄iduma,
 ephe buru nw̄eka ph̄e.
 Ephe jewaru ekoda l̄ugbu,
 ephe geru l̄onwoph̄e.
- ¹⁶ Iphe, e gude maru Chipfu bu
 g'ooogudeje ekpe ikpe.
 Ndu ȣeo-iphe egudeje
 ȣeo-ememe, ephe eme
 gbab̄eru onwoph̄e
 onyà dalah̄.
- ¹⁷ Ndu ȣeo-iphe b̄e aa-chiru ye
 l̄ali-maa;
 mbu l̄iphe, bukpoo ȣha,
 zoharu Chileke b̄e
 a-lakota l̄ali-maa.
- ¹⁸ Obenu l̄e ndu adudu g'o
 d̄u ph̄e b̄e o too
 zohajekwa jasuru;
 ophu iphe, ndu ȣukpa
 ele ȣnya l̄e Chipfu
 e-meru ph̄e
 abyadu ala k̄e mmanu.

¹⁹ Gbalihukpôdapho gûbe Chipfu;
g'ọ tọ bù nemadzù
l'agbè ka ngu ike!
Ge kpee ọhamoha ikpe l'iphu
ngu!

²⁰ Chipfu; menaa ge
ndzù-agugu rwuta phẹ;
k'ophu ọhamoha ono
a-maru l'oo nemadzù
mmanụ bẹ ẹphe bù.

Ebvu-oma 10

¹ ?Denu g'o gude i je apfuru
üzanya Chipfu?

?Denu g'o nwuru i domiru
onwongu nta-a,
iphe-ehuka byaru-a?

² Ndu ejio-iphe egudeje eku
onwophẹ achi nta ndu
ükpa.

Gẹ ndu ejio-iphe ono
nmalahukwa l'ídzù,
ẹphe chíru dobe!

³ Iphe, ndu ejio-iphe egudeje
aba abaa bù iphe,
ẹphe ríru dobe l'obu phẹ.
Chileke bẹ ẹphe anoduje
epfutoshi;
Ọ bùchiaru ndu iphe
taa asujeduru asuru
bẹ ẹphe
anoduje ekutse.

⁴ Ndu ejio-iphe egudeje eku
onwophẹ jíka achọ
Chileke;
ophu ẹphe arivujedu
Chileke ililekpoo.

⁵ Ole iphemiphe, ẹphe eme
anodujeele-a ejehuru phẹ.
Ndu achi phẹ lẹ njo bẹ ẹphe
akakputeje l'enya;

- ophu ẹphe
ahumajedu ikpe ono,
Chipfu e-mechaa
kpee phẹ ono.
- ⁶ Iphe, ẹphe arije l'obu phẹ
bụ l'ephe bụwaa
enwubata enwubata;
l'ephe ta abyadụ eje
iphe ehuka.
- ⁷ Iphe, ejije phẹ ọnu ebushihu
ebushihu bụ ẹphu
iphu;
waa aghọ ụgho waa
emeckpa nwibe phẹ ẹhu.
- Iphe, ẹphe akpujeru
l'ọnụ bülerupho
eregede yee iphe,
adụdu ree.
- ⁸ Ephe ewohajẹ onwophe
l'aguga mkpukpu.
- Ọ bụru eka ono,
ẹphe domiru onwophe;
kwaberi ndu a-nmada
phẹ l'eka ono
bẹ ẹphe anoduje
gbushia ndu enwedu iphe,
ẹphe meru.
- ⁹ Ọ g'oduma edomije onwiya
l'egbusu kwaberi
ụnwu-anụ-a bụ g'ephe
edomije onwophe
kwaberi ndu ụkpa.
- Teke ẹphe nmataeri phe
pho; ẹphe akpuru
phẹ lashịa.
- ¹⁰ Ndu nmadaru phẹ l'eka bẹ
ẹphe egweje arakabya;
jasụ ẹphe eworu ẹnya
kurwua.
- Ephe egudeje ọkpehu phẹ
kụa ndu ụkpa ono
pyaapyaa.

¹¹ Ephe arike lę Chileke
zohakotawaru iphe,
ephe meru;
mbu lę Chileke ghawarü
okotazü;
ophu o byaedu aghaba
enya l'azü hümä iphe ono,
ephe meshiru ono.

¹² Gube Chipfu;
gbalihukpôdapho
agbalihu!
Gube Chileke; palikpôdapho
eka ngu apali!
Ta azôhashinu ndu ono,
aakpa ehu ono!

¹³ ?Denu g'o nwuru ndu
ejo-iphe anoduje epfutôshi
Chileke?
?Bü gunu meru iphe,
ephe anoduje arı lę Chileke
ta adudu iphe,
oome phë?

¹⁴ Obenu l'iitukoje iphemiphe
hümakota.
Iihumaje ndu eje iphe-ehuka;
waa ndu agü aphü.
Ophu iichijeduru eka ye
l'iphu ütapfu.
Ndu ükpa bu gubedua bę
ephe woru ndzü phë
ye l'eka.
Ndu nna phë anqedu bürü
gubedua agbajeru phë
mkpu.

¹⁵ Nyakwonaa ndu ejo-iphe eka;
mę ndu eme ejo-ememe.
Vökwa ejo-iphe, ephe eme
g'oha. Ba ahakwa mę nanü.

¹⁶ Oo Chipfu bü Eze jasü lę
tuutuutuu lę mijimiimii.
Ndu qhozo a-chihü l'alü
kë Chipfu.

- ¹⁷ Gùbe Chipfu; iphe,
ndu dụ àgù rworu ngu
bẹ i nümawaru.
Oo gùbedua emeje g'obu
nmapfuru phe;
teme i nodu anumaje olu phe.
¹⁸ Haarụ ndu nna phe anqedu enge;
waa ndu eemekpa ẹhu.
G'ünwu-eliphe haa phe
akparya ishi.

Ebvu-oma 11

Ebvu, Dévidi deru nụ onye-ishi ebvu

¹ Mu woru onwomu ye Chipfu
l'eka.

?Denu g'o nwụru unu suru
ge mu phee ephethe
g'enu je edomia onwomu
l'eka úbvú dụ?

² No kèle ndu ejo-iphe woharu
onwophe seta apfụ phe
kẹ kikiki g'ephe gbaa
ndu obu phe
guru iphóró.

³ Eshi ophu e mebyishiwaru
itso, gude mkpukpu;
?buhunu gunu b'a suru
g'onye-pfüberekoto
mebaa ọzo?

⁴ Chipfu nökwa l'eze-ulo iya,
dụ nso.

Eká aba-eze Chipfu nọ
bukwa l'imigwe.

Ọ búru l'eka ono bẹ ọonoduje
ele enya lę mgboko.

Enya iya atuko ụnwu-eliphe
l'ophu hümagbua.

⁵ Chipfu enyochajekwa ndu
pfüberekoto;

- mẹ ndu ejo-iphe enyocha.
 Obenu lẹ ndu bụ iphe,
 aduje phẹ ree bụ
 eme ndu ozo iphe
 kpanganga aduje iya ashị.
⁶ Ndu ejo-iphe ono bẹ
 oo-mechaa dzeeru
 icheku-oku yẹe
 oku-nshiegbe g'igwe
 edzeje mini-a.
⁷ O bụru ejo pherephere,
 ekpo ọku a-bụru
 okiphe phẹ.
⁷ Chipfu bụ onye pfuberekoto.
 Ndu eme iphe, pfuru
 nhamunha aduje
 iya ree.
 Ndu obu phẹ guru ìphóró
 e-mechaa húma
 iphu iya.

Ebvu-oma 12

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu; g'e
 gude olu-edede gúa ya

- ¹ Gube Chipfu; bya agbaa
 mkpu lẹ ndibe ngu
 bvụakwaru!
⁷ O tọ dçekwa eka
 aahumakwadu onye
 ire-lanụ.
² Onyemonye anoduje adzuru
 nwibe iya ụka;
 gude opfu-enwunwu
 edupushi nwibe phẹ.
³ Gube Chipfu; menaa g'ephe
 chihu;
 mbụ ndu ono, enwuru
 nwibe phẹ
 opfu-enwunwu ono;

waa ndu ono, anoduje etu
onwophę oke epha ono.

⁴ Mbụ ndu ono, asuje l'ephe
a-nodu epfu g'o dù phę;
l'ọ tọ dudu onye sürü
akpọ-buru opfu ye phę l'ọn'u.
?Bükwanu onye aturu phę
iphe, ephe e-pfu?

⁵ Obenu lę Chipfu byakwanu
eyeru phę ọn'u bya asụ phę:
“O rwuakwaru teke ya
a-byapfuta unu;
kele ndu ụkpa bę unu
kpatashiwaru ẹhu;
teme ndu adudu g'o dù phę
gụnukawa aphụ unu.
Nta-a bę o rwuwaru teke
ya a-gbaru phę mkpu ono,
ephe ele ẹnya iya ono.”

⁶ Iphe, Chipfu pfuru
bụ ọkpobe opfu.
Opfu iya ono dù g'okpobe
mkpola-ọchaa,
a hụru l'oku-uzu mgbo ẹsaa
g'o gbuchafụ egbuchafụ.

⁷⁻⁸ Ndu ejio-iphe dzuakwaru
ekameka; teme iphe,
ụnwu-eliphe gharu iphu
bụwaru ejio-ememe.

Obenu l'ọo gube Chipfu
anoduje eche anyi.
Ọo ngu eletaje anyi ẹnya
mkpùrumkpuru
g'eka ndu ejio-iphe te erwu anyi l'ẹhu.

Ebvü-oma 13

Ebvü, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvü

¹ Gube Chipfu; ?bụ jasụ teke
ole bę ii-zoha-beru mu

- g'ị zoħaru mu ọwa-a?
 ?Bụ jaṣu l'ojojoje tọo?
 ?Bụ jaṣu teke ole
 bẹ iigħaberu mu azu?
² ?Mu a-takpoo nshi jaṣu teke ole?
 ?Bụ je eberu iberu-agħa bę́
 aphu e-ji mu obu eswe
 l'enyashi egħube ọwa-a?
 ?Bụ teke ole bę́ ndu əħogħu
 mu a-tu-beru okoo
 kpua mu?
³ Lenaa mu ənħa għoġe Chipfu,
 bụ́ Chileke mu;
 yenaaru mu ənu!
 Menaħ ġe mu hūma unction;
 a nənnyaa mu nwuħu!
⁴ K'ophu ndu əħogħu mu
 ata asu jedu l-ephe
 mekpewar mu.
 Noo kelle ndu achi mu le njo
 bę́ e-tekwa əswa mę́
 mu daa.
⁵ Obenu l-qqo n-yemobu ngu bę́
 mu dakoberu.
 Mu ete əswa; kelle mu maru
 l-ji-dzotu mu.
⁶ Mu a-nodu agħu ebvu anu
 Chipfu;
 kelle ən nwuħbenukaru
 mu ənħa.

Ebvu-oma 14

**Ebvu, Dévidi deru nü
 onye-ishi ebvu**

- ¹ Ndu eswe anođuje arī l'ime
 obu phę́ le Chileke
 ta aduđu.
 Ephe mebyishiwaru
 onwophę́;
 bya emewaa iphe,

- Chileke kporu ashị;
 ọphu ọ dudu m'onye lanụ
 eme iphe, dù ree.
- ² Chipfu gbe l'imigwe lee ẹnya
 lẹ mgboko-a; mbụ l'ehu
 ụnwu-eliphe;
 gẹ ya maru ?o nweru onye
 kwarụ ẹnya?
 Mbụ g'o maru ?o nweru onye
 acho yébe Chileke?
- ³ Ole g'ephe ha tükowaru haa
 ụzo jephuhu.
 Ephe tükowaru g'ephe ha
 mebyishihukọta.
 O tọ dudu g'o ka mma l'o
 onye lanụ eme iphe,
 dù ree.
- ⁴ O dükwa gẹ ndu ono,
 eme ejio-ememe ono te
 nwedu egomunggo;
 mbụ ndu ono, anoduje
 eri ndibe mu g'onye eri nri;
 ọphu ẹphe epfujedu
 anụ Chipfu.
- ⁵ Ephe bụ ndu ndzụ-agụgu
 rwutaru;
 obenu lẹ Chileke nọ-kube
 ọgbo ndu pfuberekoto.
- ⁶ Qobujeru; ndu ụkpaa -chichaa
 idzu; unubę ndu
 ejio-iphe akpọshia ya.
 Ole onye ẹphe gbabarụ l'ime
 iya je anodu ezeru ndzụ
 phę bükwa Chipfu.
- ⁷ O dù mu g'e shi lẹ Zayonu
 bya adzqo ndu Ízuręlu.
 Jiékopu e-te ęswa; ęhu atsọo
 Ízuręlu ụtso mę Chipfu
 dophuępho ndibe iya
 azụ l'ọnodu phę.

Ebvu-oma 15

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Gube Chipfu; ?bu onye
e-buru l'ibe ngu?
?Bu onye du jdu-agha e-buru l'ubvú
ngu, du nsø?
- ² Oo onye enwedu eka ụta du
iya l'ehu;
bya abuerupho iphe, pfuru
qto be qonoduje eme;
mbu onye epfufe ire-lanu,
shi iya lobu;
- ³ mbu onye ete evujedu
nwibe iya nvu-azụ;
ophu o mejedu nwibe iya ejị;
teme ophu opfubyishijedu
nwibe iya epfubyishi.
- ⁴ Onye akpoje ndu du Chileke
ejị ashi.
Obenu le ndu atsụ Chileke
ebvu be okwabeje ubvú.
Onye abujeru; o -ribua nte le
ya e-me iphe;
l'o mee iphe obu; m'obeta
o jee ebuta iya.
- ⁵ Onye bu; o -jie nemadzụ
ugwo; o too ledu enya
ntukwase;
ophu oorijedu uphalazu
l'ishi ndu iswi du mma.
Onye eme nno be a ta
byakpôdaa enwubata
enwubata jasru asru.

Ebvu-oma 16

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Gbochite mu gube Chileke;
kele oo ngu be mu gbabarù
l'eka je ezeeru ndzụ.

² Mu s̄uru Chipfu; “Oo ngu b̄u
Nnajjuphu nkemu.

Iphe, b̄u iphe, d̄u ree, mu
nweru b̄u ngu b̄e o shi
l'ēka.”

³ A bya l̄e ndu duru Chileke
ns̄o, bu l'eliphe-a;
oo ęphe b̄u ndu d̄u akpabiri;
b̄uru ph̄e kachaa mu
ad̄u l'obu.

⁴ Ndu anōduje akp̄o ephuhuru
agwa b̄e mgburwashị-ēhu
ph̄e anōduepho
aka shii eje.

Mee anu, shi mu l'ēka ta
abyad̄u ebe agwa ph̄e
ono l'onu;
ophu mu abyad̄u egude
onu mu ọwa-a kp̄o-ku ph̄e.

⁵ Oo Chipfu b̄u okiphe,
mu ketarụ;
bya ab̄uru iya bwaa mu
mkpakọ l̄e nswikọ;
mb̄u l'oo gube Chipfu b̄e iphe,
mu a-b̄uru n̄o l'ēka.

⁶ Iphe, e ketarụ mu d̄u ree
d̄ugharu iya ēka;
mb̄u l'okiphe nkemu d̄ukpoo ree.

⁷ Mu a-nōduje etu Chipfu ępha;
mb̄u onye akp̄o-ziru
mu uzo.

Qobujeru; o -be l'enyashi;
obu mu eziahaa
mu iphe.

⁸ Mu anōdujeephо arị k̄e
Chipfu tekenteke.
Tekenteke b̄e ọ n̄o
mu l'ekutara;
k'ophu a ta abyad̄u enwubata
mu enwubata.

⁹ Noo g'o gude ęhu nōdu
atsq̄ mu ụtso.

Mu nodu ete ẹswa l'ime obu
 mu;
 kele ọ to dudu iphe,
 byaru emebata mu nụ.

¹⁰ Noo kele mu maru l'i tịi hadụ
 mu l'alị-maa.
 I tịi hadụ onye nkengu,
 dù nsọ g'o rehu
 erehu.

¹¹ Obenu l'i goshichiaru mu ụzo
 ndzụ.

Anọno, mu anoduje l'iphu
 ngu tekenteke emeje
 g'ehu-ụtso ji mu obu.

Mbu l'anọno, mu anoduje
 l'ekutara ngu e-me
 g'ehu tsọ mu ụtso
 jasụ l'ojejoje.

Ebvu-ọma 17

Epfupfu, Dévidi
 pfuru nụ Chileke

¹ Gube Chipfu; ngabę nchị!
 Numa arwɔrwo, mibile onye
 pfüberekoto arwo
 ngu!

Togbo nchị numa mkpu,
 mu echị echiku ngu;
 l'i gbobe nchị nüma epfupfu,
 mu epfu anụ ngu;
 kele ọ to budu ụgho bę
 mu agho.

² Jiko byanụ ahaaru mu enge!
 Byanụ elee ya ẹnya;
 maru onye iswi dù mma!

³ I nyochawarụ ime obu mu;
 teme i hụwa mu ama
 l'enyashi;
 bya elerwewa mu ẹnya
 ọkpobe elerwe.

- Obenu l'o tọ dudu iphe-eji,
i humaru mu l'ehu.
 Ọnu mu bẹ mu
 kwabẹru ẹnya
 g'o tọ dù ejø opfu,
 e-shi iya nụ.
- ⁴ A -bya l'iphe, nemadzụ
 emegbabe; bẹ mu
 mekwarụpho iphe, i pfuru;
 buru ụbara y eru ndu iwashi.
- ⁵ O bụ ọkpá, i tóru bẹ mu
 anoduje etso;
 ophu ọ dudu teke ọkpá
 chiswafujeru mu.
- ⁶ Iphe, mu gude epfu anụ ngu
 Chileke bükwa l'iingajeru
 mu nchị.
 Gbabenụ nchị; nüma olu mu!
- ⁷ Jiko menaa gẹ mu húma
 n-yemobu ngu ono,
 dù biribiri ono;
 gube onye abujeru;
 ndu -gbabarụ ngu l'eka
 je ezeeru ndzụ
 l'i gude erekutara ngu dzota
 phe l'eka ndu ọhogu phe.
- ⁸ Jifijeru mu ejø-iphe;
 egube ono, aajifuje
 iphe-ọnuka g'o tọ rwupya
 akpuru ẹnya ono.
 Woru mu domia lẹ m kpula
 nkù ngu;
- ⁹ gẹ ndu ejø-iphe ta akpa
 mu ehu;
 mbụ ndu ọhogu mu ono,
 nö-pheru mu mgburugburu
 eme g'ephe
 gbua mu ono.
- ¹⁰ Imemini nemadzụ ta
 adujedu phe;
 tème ephe nödu egudeje
 ọnu eku onwophe.

¹¹ Nta-a abujeru; ekameka,
mu shiru; ephe etsophe mu;
no-phee mu mgburugburu;
eme g'ephe kwatsua mu.

¹² Ephe adzugabejehaa
g'agü, egu àgú;
o nođu acho anü,
ođo-dzü-gbu;
mbü l'ephe aduje g'ejo agü,
nmakpuru anmakpuru
kwabéru iphe
e-shita iya iphu.

¹³ Gbalihunu gübe Chipfu;
füaru phe!
Menaă g'ephe gbushi
ikpere huaru ngu önü l'alí!
Gudenü ogu-echi ngu
dzö mu l'eka ndu
ejo-iphe!

¹⁴ Gudenü ike nkengu nafüta
mu l'eka phe;
mbü l'eka ndu okiphe
nkephé kpajiru l'iphe
ké mgboko-a;
mbü ndu i meru;
ephe nweru eku;
nweru iya k'etsutsu iya;
k'öphu ünwü phe më
ünwü nwanwa phe
e-nweru iphe nweru
k'anyinyi.

¹⁵ Obenu lę mbedula bę e-gude
apfübekoto hümä
iphu ngu.
Mu -tehuépho
bę ehu-ütso
e-ji mu obu;
noo kélé mu a-hümä
ügbugba ngu.

Ebvu-oma 18

Ebvu, Dévidi, bụ
onye-ozi Chipfu deru nụonye-ishi ebvu

Ebvu-a bẹ ọ gurus gude kele
Chipfu lẹ mbóku, Chipfu nafutakotaru iya l'eka ndu ọhogu iya l'ophu;
kelekele kẹ
Solu
(2Sám 22)

- 1 Mu yeru ngu obu Chipfu.
Ọo ngu bụ ike mu.
- 2 Ọo Chipfu bụ
agbara-mkpuma nkemu;
bya aburu
ulo-ezeru-ndzụ mu;
bürü onye
agbafutaje mu nụ.
Ọo Chileke mu bụ
agbara-mkpuma,
mu agbabaję je edomia
onwomu.
Ọo ya egbobutaje mu g'o
to dù iphe, e-me mu nụ.
Ọ bürü iya bụ onye egudeje
okpehu iya dzọ mu.
Ọo l'ime iya bẹ mu agbabaję
je anodu zeeru ndzụ.
- 3 Ọo Chipfu ono, bụ onye
gbaru g'a jaję iya
ajaja ono bẹ mu arakuje;
l'ọ dzọ mu l'eka ndu
ọhogu mu.
- 4 Anwụihu shiwaas chie mu
egbirigba l'olu.
Ola-l'iswi nodu aso
gborogboro gę mini
aso-pfuta mu.
- 5 Ekpa-oyi ali-maa nwua mu
kpalaas.
Anwụihu shiwaas woru ónyà
gbabəru mu.

- ⁶ Ole teke mu eje iphe-ehuka bę
mu rakuru Chipfu.
Mu rakuru Chileke mu;
sü g'o dzoo mu.
O gbę l'eze-ulo iya nüma olu
mu.
Mkpu, mu chiru chiku iya
rwua ya lę nchi.
- ⁷ Noo ya bụ; eliphe l'ophu
tehu kparikpari;
nmakota jjijjii.
Okpa úbvú l'ophu
nmaghukota anmaghu;
kélé Chileke bę ehü eghu eghu.
- ⁸ Enwuru oku shi iya l'imi
akpụ kę tṣutuutuu.
Oku, shi iya l'önü afushi
tukoepho iphemiphe
ekepyashi.
Icheke-oku iphe,
o kepyashiru tuko
ekameka ata pfupfupfu.
- ⁹ O dojaha akpaminigwe
kę tararara; o bürü
iya alufuta.
Ochii, gbahuru kę tsükiribaa
nodu iya lę mkpula
okpa.
- ¹⁰ O nodu l'eli chierobu phezeta.
O bürü lę nkù pherephere
bę o degeru ezi
phuphuphu.
- ¹¹ O woru ochii kpuchia onwiya;
mbụ l'urwukpu, mini jiru
ejiji bę nö-pheru iya
mgburugburu.
- ¹² Urwukpu; waa
akamini-mkpuma; waa
icheku-oku, ata pfupfupfu
shi l'ogbunwijinwii ya
agushihugba.
- ¹³ No iya; Chipfu gbę

- l'akpaminigwe tua
egbigwe.
- A numa olu onye ono,
bu Okalibe-kakota-shii
ono;
bya ahuma akamini-mkpuma;
waa icheku-oku,
ata pfupfupfu.
- ¹⁴ O gbaa apfu iya gude chikaa
ndu ohogu iya.
Ebemu-igwe be o kuru kep
phoo.
Ephe zekota l'oso gbalachaa.
- ¹⁵ Gube Chipfu ziru unme fuu
gbooru ndu ohogu
ngu uja.
Eze Enyimu sokahu ebo;
k'ophu a humachaaru
ohu-enyimu l'enya;
kpuhachaa eka a turu
okpa-ali mgboko; a huma.
- ¹⁶ Chipfu gbe l'imigwe tufu eka;
zu mu gburumu;
gufuta mu l'ogbu-mini.
- ¹⁷ O nafutakwaru mu pho l'eka
ejo ohogu mu;
me l'eka iphe, bukpoo ndu
mu du ashi;
noo kele ephe kariru mu eka.
- ¹⁸ Mboku ono, mu eje iphe-ehuka
ono be ephe tsoru mu ogu;
obenu l'oo Chipfu gbataru
mu ike.
- ¹⁹ O yebuedua kutaru mu dobe
l'eka mu no tusaru ehu.
O yeru mu eka nafuta mu l'ogu;
kele mu du iya l'obu.
- ²⁰ Chipfu buru mu nggo;
kele mu bu onye
pfuberekoto;
mbu kele mu bu onye iswi
du mma.

- ²¹ Noo kèle ọ buepho ụzo,
Chipfu toru bẹ mu
anoduje etso.
Ophu mu egudejedu eme
ejo-iphe gbakutaru
Chileke azu.
- ²² Ekemu Chipfu bẹ mu
nwubekotaru ẹnya g'o ha.
Teme ophu mu aghajeduru
iphe, ọ suru g'e meje
okotazụ.
- ²³ O tọ dükpodaa eka ụta dù
mu l'ehu l'atativhu iya.
Mu sedekpoerupho onwomu;
ophu ọ dùdu ejo-iphe,
mu yejeru eka.
- ²⁴ Chipfu buru mu nggo;
kèle mu bụ onye pfuberekoto;
mbụ l'o buru mu nggo;
kèle mu bụ onye iswi
dù mma l'iphu iya.
- ²⁵ Ndu yeru ngu obu bẹ¹
iigoshije l'i yeru phẹ obu.
Ndu dubebe ree bẹ ijiduebejeru
ree.
- ²⁶ Ndu obu phẹ gụru iphóró
bẹ iidobejeru obu iphóró.
I nodu emejeru ndu doberu
ụzo phẹ nggòdogo
nggòdogo g'umere
phẹ gbaru.
- ²⁷ Ndu wozeru onwophe
ali bẹ ijidzotaje;
obenu lẹ ndu eku
onwophe bẹ iiwozeje
ali l'onwongu.
- ²⁸ Oo gube Chipfu eyejeru mu
oku l'oroku mu.
Oo gube Chileke mu emeje
g'iphóró dùru mu
l'eka ochii agba.
- ²⁹ Eshinu iiyeru mu eka bẹ mu

- e-tso ikpoto ndu ojogu ogu.
 Igbulø m kpukpu phę bę mu
 e-nyi; eshinu mu le
 Chileke swi.
- ³⁰ Uzo Chileke bę ntucha
 adudu m'ilile.
 Opfu Chileke bükota ıkpobe
 opfu.
 Oogbutaje ndu gbabarụ
 l'ime iya je anodu zee ndzụ.
- ³¹ ?Bu onye buba Okalibe,
 dụ nụ, abudu
 Chipfu kpoloko?
 ?Bu onye buba
 agbara-mkpuma,
 abudu Chileke anyi?
- ³² Oo Chileke emeje g'ike dụ
 mu.
 O bürü iya meru ụzo mu;
 ophu ntucha adudu iya.
- ³³ Oomeje gę mu pfu shosshoo
 gę mgbada;
 mbu l'oomeje gę mu
 pfuru pfushia ike
 l'eli úbvú.
- ³⁴ O zürü mu; mu maru
 g'aalwuje ogu;
 k'ophu bu l'o to dudu
 m'obeta o bürü apfu,
 e kweru l'igwe;
 mu aduele-a ike gbaa ya.
- ³⁵ Oo gube Chipfu egbobutaje
 mu; shi egube ono
 dzoo mu.
 O bürü ekutara ngu bę
 iigudeje gudeshia mu.
 Eka iiyeru mu ekutseje mu.
- ³⁶ I mesataru ụzo mu ọsa;
 g'okpa te echiswafu mu.
- ³⁷ Mu gude ọsa chịa ndu
 ohogu mu gude;
 ophu mu anmaduru nggu;

- jasụ mu mee phẹ;
ephe bürü mkpurupyata.
- ³⁸ Mu chiru phẹ pyakapyaka;
k'ophu ephe ta adqedu
ike gbelibaa ishi ọzo.
Ephe zęgbaephə kę manyoo
lę mgboru ọkpa mu.
- ³⁹ Oo ike nkengu bę mu gude
eje ogu.
Ndu etso mu opfu bę i meru;
ephe gbushiru mu ikpere.
- ⁴⁰ Ndu ohogu mu bę i meru;
ephe ye ọkpa l'oso.
I mee; mu tükö ndu mu dụ
ashị gbushikota.
- ⁴¹ Ephe chiru mkpu;
ophu o dudu onye gbaru
phẹ mkpu.
Ephe raku Chipfu;
ophu o yeduru phẹ ọn.
- ⁴² Mu gwerụ phẹ uji mee phẹ;
ephe dụ g'urwuku,
pherephere zikashịru.
Mu wüşhia phẹ g'epuchi lę
gbororo.
- ⁴³ I nafütaru mu l'eka ndu etso
mu opfu; bya emee;
mu mu bürü ishi ọhamoha;
k'ophu ndu mu eshidu
maru byaru alwakota
mu l'eka.
- ⁴⁴ Ephe -nüma l'owa-a iphe,
mu sürü g'e mee baa;
ephe emee ya egwegwa.
Ndu ohozo nödu
ephozekötaru mu.
- ⁴⁵ Meji tufukota iphe,
bü ndu ohozo ono;
teme ephe nödu eshijegbaa
l'eka ephe shi wohaa
onwophẹ phürü
yeyeye byapfuta mu.

- ⁴⁶ Chipfu nökwa ndzụ;
 unu tua
 agbara-mkpuma
 nkemu ono ępha!
 Unu kutsee Chileke;
 l'ọo ya bụ onye adzoje
 mu nụ!
- ⁴⁷ Ọ Chileke ejeje agwata
 ụgwo iphe, ndu ọhogu
 mu meru mu.
 O meru; ụnwụ-eliphe
 nodu mu lẹ mkpula.
- ⁴⁸ Qonafutaje mu
 l'eka ndu ọhogu mu.
 Oowolije mu eli woru
 mu doghaa ndu
 etso mu opfu.
 Qogbaftaje mu l'eka
 ndu emeje nemadzụ
 iphe-kpangangaa.
- ⁴⁹ Noo g'o gude mu je
 a-pfuru l'iphu ọhamoha
 kele ụgbe Chipfu ekele.
 Mu a-gụ ebvü gude tua
 ngu ępha.
- ⁵⁰ Onye eze, ọ hotaru bę
 oomeje g'o mekpee
 l'ogu.
 N-yemobu iya bę
 ọonoduje egoshi onye
 ọ wuru manụ l'ishi,
 bụ Dévidi yęe oshilokpa
 iya jasụ lę tuutuutuu
 lę mijimii.

Ebvü-oma 19

Ebvü-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvü

- ¹ Igwe l'ophu atụ ọnụ ge
 Chileke dụ-be biribiri.

Akpaminigwe nōdu egoshi
g'oombebe ḥona.

² Eswe mboku-mboku atu ḥonu
iya; tēme ḥenyashi nōdu
emeje g'a kabaa ya
amaru.

³ A taa nūdu olu phē;
ophu o dudu iphe,
ephe epfu, aanu lē nchi;

⁴ Obenu l'olu phē tukoru eliphe
l'ophu ngakota.

Ozi, ephe ezi jerwuchaa ḥeka
mgboko beru.

Oo Chileke kpuru ulo doberu
enyanwu l'imigwe.

⁵ Enyanwu nōdu eshije l'ulo
iya ḥobu kpufuta gē nwoke,
luru nwanyi k'ophūú.

Ehu nōdu atsō iya gē
mkparawa, ike du,
l'eje atu ego oso.

⁶ Qowaje l'akpaminigwe l'ishi
lanu; o shi l'ishi iya
ono jee jasu l'ishi
iya ophuu.

Ophu o dudu iphe, a-su
le ya no l'eka
okpomoku iya te
erwudu iya l'ehu.

⁷ Ekemu Chipfu duebe ree.
Oomeje g'obu gu-zeta
nemadzu.

Omelali, Chipfu doberu ta
angadu anganga.

Oomeje g'onye amazidu iphe
kabaa amaru iphe.

⁸ Iphe, Chipfu tūru ɔkpa iya
pfukwaru nhamunha.

Oomeje g'ehu tsō nemadzu
ütso.

Iphe, Chipfu sru g'e meje
doru r̄isaa.

- Oomeje nemadzụ g'o
 húma-rweta ụzo ree.
- ⁹ Ntsumebvu Chipfu dụ ree.
 Qo-no jasụ l'ojejoje.
 Iphe, Chipfu türü l'ekemu
 bụ eviya.
 Ọ pfukotaru nhamunha.
- ¹⁰ Ọ ka mkpola-ododo agụ egu;
 gẹ mkpola-ododo ono
 aduhabe ree.
- Teme ọ tsöhaa manụ-énwu
 l'utso; m'o rwuhaa
 o bürü ębakala-énwu.
- ¹¹ Qonoduje alọ mube onye-ozi
 ngu eka lę nchị.
 Obunggo dürü iya onye
 anoduje eme iphe,
 o pfuru.
- ¹² Ole ọ bụ; ?bụ onye amajeru
 teke ya eme iphe-eji?
 Jiko sachafukwa mu iphe-eji,
 mu meru
 ophu mu amadụ.
- ¹³ Yetarụ mube onye-ozi ngu
 eka jiko gẹ mu te
 elekebeje enya mee
 iphe-eji.
 Te kwekwa g'iphe-eji kapyabeje
 mu enya.
- Ọ ya bụ gẹ mu a-duebe ree;
 teme l'a haarụ mu enge
 lę mu ta tupyajeduru
 gube Chipfu.
- ¹⁴ Jiko Chipfu; g'opfu,
 shi mu l'ọnụ; mẹ iphe,
 mu arị l'ime obu mu duje
 ngu rọ ree;
 kele ọo ngu bụ
 agbara-mkpuma mu;
 bya aburu onye agbafutaje
 mu nụ.

Ebvu-oma 20

**Ebvu-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvu**

¹ Gẹ Chipfu nümaro olu ngu
nta-a, iphe-ehuka byaru
ngu-a!

Gẹ Chileke kẹ Jiékopu jiko
gbobutakwa ngu!

² G'o shikwa l'ulo iya,
dụ nsọ bya agbaarụ
ngu mkpu!

G'o shinu lẹ Zayonu bya
agbaarụ ngu ọdzori!

³ G'o nyatakwa iphemiphe,
ị mịru ẹnya nụ iya!

G'o natakwa
ngweja-akpo-ọku,
i gwerụ nụ iya!

⁴ G'o nükwa ngu iphe,
dụ ngu l'obu!
G'o mekwaa g'iphe,
ị tüberu jee g'i tüberu iya!

⁵ Oo ya bükwanu g'anyi
atụa okoo m'anyi nümaephō
l'eka nkengu kangoru.

Anyi achi-liaru Chileke
anyi erekwa-ohubama.

Gẹ Chipfu mekwarụ ngu
iphemiphe, ị rwokotaru
iya!

⁶ Nta-a bẹ mu mawaru lẹ
Chipfu dzotawaru onye nkiya,
a würü manụ l'ishi.

Oogbeje l'imigwe,
dụ nsọ ono za iya ẹnu.
O nodu egudeje erekpehu iya
mee g'eka onye eze
kangoo.

⁷ O nweru ndu achijeru ụpfu
kwẹe l'ugbo-inya.

O nwekwarupho ndu ọphu

- akpojeru obu ye
l'inya-ogu phe.
Obenu l'anyibedua bụ
ępha Chipfu, bụ Chileke
anyi bẹ anyi dakoberu.
- ⁸ Ephebedua vukotawaru abalị
dagbua ọchii;
obenu l'anyibedua gbeshiru
pfuru pfushia ike.
- ⁹ Jiko Chipfu; menaa g'eka
onye eze anyi kangoo!
Numarø olu anyi nta-a,
anyi araku ngu-a!

Ebvü-oma 21

Ebvü-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishì ebvü

- ¹ Gube Chipfu; ẹhu atso eze ụtso
l'okpehu ngu parụ eka.
Lewaro egube ęswa,
oote l'i meru; eka iya kangoo!
- ² I mekpoeru iya pho iphe,
dụ iya l'obu;
ophu ọ dudu iphe,
o sarụ onu sụ g'i meeru iya,
i ti medụru iya.
- ³ I gude iphe-oma, nyibetu
anyibe gba iya ndzuta;
bya eworu okpu-eze,
e meru l'okpobe
mkpola-ododo kpube
iya lishi.
- ⁴ O rworu ngu ndzụ;
ị nụekwa iya ya pho;
mbụ mee g'eswe ndzụ iya
bụru ojejo.
- ⁵ Emekpe ono, i meru;
o mekpee ono meru;
a nođu akwabẹ iya ùbvù,
parụ eka apaa.

- I meru; ọ dù akpabiri;
egbu nwijinwii.
- ⁶ Mbụ-a; lị gowaru iya
onu-oma ojejoje;
bya emee g'ehu tsoje iya ụtso;
noo kélé i nō swiru iya.
- ⁷ Eshinu eze dakoberu Chipfu;
teme Okalibe-kakqota-shii
yee ya obu bẹ a ta
abyakwa enwubata iya
enwubata.
- ⁸ Eka ngu a-kpachaaru ndu
ohogu ngu g'ephe hakota.
Ndu i dù ashị bẹ ii-gude
ekutara ngu zụ pfurii.
- ⁹ Teke ii-me g'a húma ngu
bẹ ij-hụ phẹ l'oku,
enwu phoophoophoo;
mbụ lẹ Chipfu
a-tukoshi phẹ oke
ehu-eghu iya;
gude oku tsupyashia phẹ.
- ¹⁰ Ii-mebishi awa phẹ lẹ
mgboko-a l'ophu;
mekwaapho g'unwu phẹ
chịhu lẹ mgboko-a.
- ¹¹ Ephé a-nodu achikpooru
ngu ejio idzu;
gbachaaru ngu kẹ njo;
ole ọ to dudu
ophu e-nweru ishi.
- ¹² Kele ii-me g'ephe ye ọkpa l'oso;
m'i setaephō
apfụ ngu kẹ
kikiki g'i gbaa phẹ.
- ¹³ Gube Chipfu; g'e kutsee ngu
l'okpehu parụ ngu eka.
Anyịbedua a-nodu agụ ebvu
etu ngu əpha l'ike
dunukaru ngu.

Ebvu-oma 22

Ebvu-oma, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu; g'e gude olu,
“Ele Nchi-abohu” gụa ya

- 1 Chileke mu! Chileke mu!
?Bụ gunshot be o gude i haa mu
nkinyi mu?
?Bụ gunshot meru g'o gude i haa
mu adzota je anodu mu
uzenya?
?I je anodu g'i tị nüma ude,
mu atsu?
- 2 Gube Chileke mu;
eswe l'enyashi be mu
arakuje ngu;
i tịi zadu mu enu; obenu
lẹ mu ta anokirishijedu.
- 3 Ole i dunaa nsø g'i dù;
mbụ gubé onye eze ndu
Ízurèlu anoduje etu epha.
- 4 O ngu be nna anyi phę
dakoberu.
Ephe dakoberu ngu;
i nafuta phę.
- 5 Ephe rakuru ngu; i dzọo phę.
Ephe dakobe ngu;
ophu i kpuduru phę
iphu lẹ ntụ.
- 6 Obenu lẹ mbedula bụ
mgbashiride;
mu ta abudu nemadzụ.
Mu bụ onye ụnwu-eliphe
emeje iphe-iphere;
bya aburu onye adudu iphe,
ndiphe guberu iya.
- 7 Iphe, bükpo ndu ele mu
enya achị mu ochi;
aphuru mu egbonu;
bya ekweru mu une; sụ:
- 8 “O kwa l'ọ suru l'ọ Chipfu
be ya boru mkpa iya.

- Ngwa; gę Chipfu ọbu
nafutanu iya!
G'o gbafutanu iya;
eshinu ọ s̄uru lę ya d̄u
Chipfu l'obu."
- ⁹ Ole ọ kwa ngu-a kufutaru
mu l'ephō ne mu.
Ọ b̄uru ngu meru; mu
dakobe ngu; e -shiro
teke mu angukwadu era.
- ¹⁰ A nw̄uru mu bya ekuru
mu ye ngu l'ęka.
E -shi teke mu n̄o l'ephō ne
mu bę i b̄uhawaa Chileke mu.
- ¹¹ Ba nodukwa mu ụzenya;
kele iphe-ehuka n̄okwa mu
phakuu;
ophu mu enwekwa onye
gbaru mu mkpu.
- ¹² Oke-eswi, d̄u igwerigwe
n̄o-pheru mu ano-phee;
mbu lę obobēna ndu
Beshanu gbaru mu
mgburugburu.
- ¹³ Ephe sagbaaru ọn̄u galaba
eje abyapfuta mu g'oduma,
l'agb̄o uja, ejepf̄u anu,
oo-gbu; taa.
- ¹⁴ A w̄ushiru mu gę mini.
Iphe, bu ọkpu, n̄o mu
l'ehu gbughashihu.
Nta-a bę obu mu d̄uwaa
g'ùnwù.
- Ọ n̄owa mu l'ime zashihu
azashihu.
- ¹⁵ Ike bv̄uw̄arū mu;
ophu ụvohu aduhedu
mu m'ilile.
Ire nyak̄uw̄arū mu l'akpo.
I woru mu gw̄ophua
l'urwuku gę mu n̄odu
nw̄ihu.

- 16 Nkuta no-phewaru mu
mgburugburu.
Ikpotu ndu eme ejio-ememe
gbaphewaa mu
mgburugburu;
kpó-fushia mu eka yee
ókpa.
- 17 Nta-a bę egara aguwa
mu ɔgu.
Ndiphe tükowa chíru ẹnya
dzee mu ele mu kę
phoriphori.
- 18 Ephe kee uwe mu l'ehu l'ehu;
o be l'ophu mu eyeje l'ime ęhu;
ephe tua ido g'ephe maru
onye a-chíta iya nü.
- 19 Jiko gübe Chipfu;
ba nodukwa mu üzanya!
Gübe mkpakö ike mu;
bya egwegwa bya
agbaarü mu mkpu!
- 20 Gbafüta ndzü mu g'e te
gude ogu-echi phüa mu!
Gbafütarø mkpakö iphe ono,
mu nweru ono, bü ndzü mu;
gę nkuta ta takashị iya!
- 21 Jiko dzotanu mu l'önü
oduma;
waa lę mgbaka mpu atsü.
Eshinu i zawaru mu ęnu;
- 22 bę mu a-ra ępha ngu arara
g'ünwunna mu phę
nüma-dzuru.
Mu anqodu l'edzudzu-oha jaa
ngu ajaja.
- 23 Unubę ndu atsü Chipfu ebvu;
unu jaa ya ajaja!
Iphe, bükpo g'unu ha büru
oshilökpa Jiékopu;
unu kwabéje iya übvù!
Unubę oshilökpa Ízurelu
l'ophu; unu bajeru iya ejal

- ²⁴ Kéle onye iphe-éhuka byaru
 b'ę o too lejedu
 olegbulenya;
 mbụ l'ọ tọo gbadojedu
 onye eje iphe-éhuka;
 ophu ọ ghajéduru
 iya azụ.
 Oonumaje-chia olu, o gude
 chiku iya lę mkpu.
- ²⁵ Mu a-nodu l'edzudzu-ọha jaa
 ngu ajaja iphe, i meru mu.
 Ọ buru l'iphu ndu atsụ ngu
 ebvu bę mu a-nodu
 mekötä iphe, mu riburu
 angụ ememe.
- ²⁶ Ndu ükpa bę ępho e-ji.
 Ndu achọ Chipfu ajaa
 ya ajaja.
 “Gẹ ndzụ unu bụru ojejoje.”
- ²⁷ Ụnwu-eliphe l'ophu
 e-mechaa nyata iphe,
 nwụru nụ.
 Ephe adakọbe lwapfuta
 Chipfu.
 Mbụ-a; iphe, bükota ipfu,
 nökota l'ohamoha
 bę e-mechaa bya
 abakötaru iya ejá.
- ²⁸ Kéle iphe, bükotakpoo
 alị-eze ndiphe l'ophu
 bükota kę Chipfu;
 tème ọ bụru iya achikota
 ọhamoha.
- ²⁹ Iphe, bükpoo ndu nweru iphe
 l'eliphe-a bę e-mechaa booru
 iya ọbo-iphe; bakwaarụ
 iya pho ejá;
 tème iphe, bükotakpoo
 ndu e-mechaa bụru ejá bę
 e-mechakwapho gbua
 ikpere l'atatiphu iya;
 mbụ ndu ta adụdu ike edobe

onwophe ndzụ.

³⁰ Ogbo, nō l'iphu e-jeru iya ozi.

Ogbo, a-bya nü bę aa-kɔru
kę Nnajjuphu.

³¹ Aa-rarụ iya ndu e teke
anwükpodanu anwụnwu
lę Nnajjuphu bụ onye
pfüberekoto;
mbụ l'oo yébedua meru iya.

Ebvu-oma 23

Ebvu-oma, Dévidi deru

¹ Chipfu eche mu g'onye eche
atürü;
ophu ọ dükpodaa iphe,
uko iya bya adürü mu.

² Oomeje gẹ mu zee tuta unme
l'eka irwu eswa dù.
Ọ nođu eduje mu eje l'aguga
mini, dörü nyimunyimu.

³ Oomeje g'obu gu-zeta mu.
Ọ buru uzo, pfürü ọto bę
oodujeru mu shia g'ee-shi
g'epha iya apfürü.

⁴ Obetakpoo ọ buru uzo,
dù lę nsüda, gbahuru
tsükiribaa bę mu eshi
ọ to dudu ejo-iphe,
mu atsụ ebvu iya;
kélé i nō swiru mu eswiru.

Mgboro mę oshi-mpalęka
ngu anoduje adụ mu obu.

⁵ Iigweshijeru mu nri gẹ¹
mu ria l'iphu ndu achị
mu lę njo.

I nođu eteje mu manụ,
eshi mkpoo l'ishi g'eemeje
onye a kwarụ ębyaa.

Okoro mu bę iimeje;
l'o ji pyimü pyimü

- ebushihu ebushihu.
- ⁶ Q buepho k'oma waa
n-yemobu Chipfu a-nodu
etso mu jasükpoo gę mu
a-nę-beru.
Mu ebuerupho l'ulo Chipfu
jasuwawuroya.

Ebvu-oma 24

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Mgboko; yee iphemiphe,
nę iya nü bükota kę Chipfu;
mbụ eliphe-a l'ophu;
mékpoo ndu bu iya nü;
- ² kele qo l'eli eze-enyimu
bę q türü ıkpa iya;
bya emee ya;
q nguru anguru l'eli enyimu
ime-alị.
- ³ ?Bụ onye a-dụ ike nyihu
úbvú Chipfu?
?Bụ onye a-dụ ike pfuru
l'eka o doberu nsọ?
- ⁴ Oo onye obochi-eka iya labo
adudu iphe-eji, dụ iya nü;
teme obu iya gúa iphóró;
onye te ewoduru obu iya
ziberu iphe, bụ ugħo;
teme ophu ıkpapayabejedu
iphe, o meru gúa ḥenwa.
- ⁵ Onye ono bę Chipfu a-goru
qonu-oma nü;
teme Chileke ono, bụ onye
adzoje iya nü ono ahaaru
iya enge.
- ⁶ Noo g'ogbo, acho ngu nü
aduje bụ onoya;
mbụ ndu acho g'ephe hümá
iphu għebe Chileke kę Jiékopu.
- ⁷ Unu guhashia qonu-abata

- ono g'o gheru ọnụ!
 Unu ḡhashia mgbo ndiche
 ono;
 k'ophu eze akpabiri a-bata.
- ⁸ ?Bụ onye bükpoo eze
 akpabiri ọbu?
 Ọ Chipfu, bu onye nwe
 ike yee ọkpēhu;
 mbụ Chipfu onye ejēje ọgu
 lwụ-kpee.
- ⁹ Unu ḡhashia ọnụ-abata
 ono g'o gheru ọnụ!
 Unu ḡhashia mgbo ndiche ono;
 k'ophu eze akpabiri a-bata.
- ¹⁰ ?Bụ onye bükpoo eze akpabiri
 ono?
 Ọ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike
 bụ eze akpabiri ọbu.

Ebvü-oma 25

Ebvü, Dévidi deru

- ¹ Ọ ḡube Chipfu bẹ mu gude
 obu mu g'ọ ha epfu anụ.
² O bürü ḡube Chileke mu bẹ
 mu dakoberu.
 Te kwekwa g'e kpua mu iphu
 lẹ ntụ;
 ophu i kwekwa gẹ ndu ọhogu
 mu tịrụ okoo kpua mu.
³ O tọ dükpodaa onye ẹnya dù
 l'eka i nọ, e kpujeru
 iphu lẹ ntụ.
 Obenu lẹ ndu eme umere,
 agbaduru phe nụ;
 ebe adụ iphe, kparụ iya nụ
 bẹ ee-kpu iphu lẹ ntụ.
⁴ Jiko Chipfu; goshinu mu
 gbororo ngu;
 menaa g'uzo ngu doo mu
 ẹnya ree!

- ⁵ Goshi mu ụzo, mu e-shije
 eme ọkpobe opfu ngu;
 l'i zia mu iphe l'onwongu;
 kèle ọ ngu bụ Chileke,
 l'adzoje mu nụ.
- Ọ buru l'eka i nọ bẹ enya mu
 aduje mbóku-mbóku.
- ⁶ Gube Chipfu; jiko nyatakwa
 obu-imemini;
 yẹe n-yemobu ngu;
 kèle ẹphe shi l'ojejoje.
- ⁷ Ta nyatakwa iphe-eji,
 mu meshiru l'okorobya;
 ophu i nyatakwa lẹ mu
 shi kwefuru ngu ike.
 Gude kèle i yeru mu obu
 nyata mu rọ;
 kèle i dù ree Chipfu.
- ⁸ Chipfu dù ree bya abúru
 onye obu iya gúru ìphóró.
 Ọ búru iphe ono meru g'o
 gude ọ nòdu ezije
 ndu iphe-eji ụzo iya ono.
- ⁹ Ndu wozeru onwopé ali
 l'iphu iya bẹ ọonoduje
 edu g'ephe mee iphe,
 pfuru nhamunha.
 Ọ nòdu anòduje ezi phẹ ụzo
 iya.
- ¹⁰ Ndu eme iphe, dù
 l'ogbandzu Chipfu;
 bya eme iphe, ọ súru g'e
 meje
 bẹ Chipfu egoshije lẹ ya
 yeru obu; bya abúru
 o-me-g'o-pfuru;
 mbụ ndu edobeje iphe,
 ogbandzu ẹphe l'iya pfuru.
- ¹¹ A makwarụ-a l'ejø-iphe,
 mu meshiru ngu parụ eka.
 Olobu Chipfu; jiko gúaru
 mu rọ nvụ g'epha

- ngu apfuru.
- 12 ?Bụ onye bükpo onye atsụ
Chipfu ebvu?
Onye ono bẹ ọo-kpọ-ziru ụzo,
gbaru iya l'eshishi.
- 13 Onye ono bẹ iphe a-nodu
adụru lẹ ree
mkpùrumkpuru.
Ọ bụru oshilokpa iya
e-nweru alị ono.
- 14 Ndu Chipfu kpọru obu yeru
bụ ndu atsụ iya ebvu.
Ọ bụru ndu ono bẹ oomeje
g'ephe maru ọgbandzu
ephe l'iya.
- 15 Enya mu buepho lẹ Chipfu
bẹ ooduje;
kele ọ bue ya pho kpoloko
bụ onye a-dụ ike zofo
mu l'onyà.
- 16 Ghanaaru mu iphu;
phunaaru mu obu-imemini;
kele mu nọ nkinyi mu;
aphụ tsökwaru mu pho.
- 17 Iphe, egburwashị mu ẹhu
paakwaru igwerigwe.
Byanụ ekufuta mu l'iphe-ehuka
mu ono!
- 18 Lenaa enya l'aphụ ono, byaru
mu nụ ono; yee ejø ọnodu,
mu nọ.
Gukotanuru mu nvụ l'iphe-eji,
mu meru g'o ha!
- 19 Lewaro gẹ ndu ọhogu mu
habe igwe!
Lewaro enya huma gẹ mu
dụ-be phɛ ashi kparu!
- 20 Chenu ndzụ mu nche;
jiko nafuta mu rọ;
g'e te kpu mu iphu lẹ ntụ;
kele ọ l'ime ngu bẹ mu no;
ezeru ndzụ.

²¹ G'iphe, a-nodu adzo mu nü
bürü kèle mu bụ onye ụta
adudu l'ehu;
bya abürü onye obu guru
iphóró;
eshinu o bụ l'eka i no
bẹ enya mu dụ.

²² Jiko Chileke; gbafutanu
ndu Ízurelu l'iphe-ehuka,
ephe ejekota g'o ha!

Ebvu-oma 26

Ebvu, Dévidi deru

¹ Haarụ mu enge gube Chipfu;
kèle o tọ dudu ẹka ụta dụ
lẹ ndzụ mu.

Oo ngu bẹ mu dakoberu
Chipfu;
ophu o dudu teke mu
ngajeru anganga.

² Hūnaa mu ama Chipfu!
Nyochana mu enyocha!
Lerwenaa enya elerwe
l'ime obu mu waa
l'egomunggo mu.

³ Kèle o obu, i yeru mu
anoduje akpo-ziru mu
uzo tekenteké;
teme mu nodu emeje iphe,
i pfuru.

⁴ Mu lẹ ndu erekede ta
anogbajekwa;
ophu mu lẹ ndu bụ
tuko-l'ehu-atuko-l'obu
aswidi oswi.

⁵ Ndrukọ ndu anoduje eme
ejo-ememe bẹ mu
akpo-yiru ukuvu;
ophu mu lẹ ndu ejo-iphe
anogbajedu.

- 6 Mu akwoje eka gude goshi
l'iswi dụ mu mma.
Mu abyá ejephe ọru-ŋweja
gube Chipfu mgburugburu;
- 7 akwa ẹvu; etu ngu ephá;
epfukashi k'iphe, dụ biribiri,
ijinoduje eme.
- 8 Ulo gube Chipfu bẹ mu yeru
obu;
mbụ eka o-gbu-nwíinwii
ngu dụ.
- 9 Ba sakobekwa mu lẹ
ndu iphe-eji ọ-sa-mpfụ;
ophu i dobekwa mu lẹ ndu
egbu ochi l'oshi lanu;
- 10 mbụ ndu buepho iphe-eji
bẹ ẹphe maru ememe;
bya abụru eri uphalazu bụ
iphe, doru phe enya.
- 11 Obenu lẹ ndzụ nkemu bẹ
uta ta adụdu m'ilile.
Ọ ya bụ; phunaaru mu
obu-imemini; gbafuta
mu ro!
- 12 Mu pfuru l'eka ọkpa rwuru
mu ali.
Mu je l'anodu l'edzudzu-oha
tua Chipfu ẹpha.

Ebvu-oma 27

Ebvu, Dévidi deru

- 1 Ọo Chipfu bụ iphóró, dürü
mu nụ bya abụru onye
adzoje mu nụ.
?Bụ onye bẹ mu atsükwanu
ebvu ozo?
Ọo Chipfu bụ
ulo-ezeru-ndzụ mu.
?Bụ onye bẹ ndzụ iya a-nodu
agübaa mu ozo?

- ² Teke ndu eme ejo-ememe;
 mbụ ndu achị mu lẹ njo;
 waa ndu ọhogu mu tịru
 kpereree byapfuta mu
 g'ephe vua anụ mu avụvu;
 ephe evukota abalị dagbua
 ọchii.
- ³ Obetakpọo ndu ojogu
 nọ-phee mu mgburugburu;
 bẹ obu te etedu mu etete.
 Mbụ; o betakpọo nụ ndu
 ọhogu mu wulihu tsso
 mu ọgu;
 mu adakobeele-a Chipfu.
- ⁴ Ọ iphe lanụ bẹ mu arwọ Chipfu;
 ọ bụru iphe ono bẹ mu acho.
 Iphe ọbu bụ gẹ mu nọdu
 l'ulo Chipfu jasụ lẹ gẹ mu
 a-nóberu lẹ mgboko-a;
 gẹ mu nödukpoepho
 egbu igo l'ọ-dụ-úbvú Chipfu;
 tème mu anödukwapo
 l'eze-ulo Chipfu kpatajẹ
 iya ishi iphe.
- ⁵ Kele mboku, ejo-iphe
 byaru mu bẹ oo-dobe mu
 l'eka ọ nọ;
 l'o domia mu l'ime mṅkpù-ekwa
 iya; bya eworu mu pfube
 epherekerephe l'eli m kpuma.
- ⁶ Ọ ya bụ; mu esengoo ndu
 ọhogu mu, nọ-pheru mu
 mgburugburu.
 Mu anödu l'ulo-ekwa
 Chileke tua oko gude
 gwaa Chipfu; gụa ebvu;
 kụa nkwa gude tua ya ẹpha.
- ⁷ Jiko Chipfu; nümanu olu
 mu mẹ mu raku ngu!
 Phụnaaru mu obu-imemini;
 zanụ mu ẹnu!
- ⁸ Iphe, obu mu pfuru mu

- bụ gẹ mu chọ iphu ngu.
 Ọ bụru iphu gube Chipfu
 ono bẹ mu acho-a.
- ⁹ Ta aghakwaru mu azụ;
 ọphu i gudekwa charted-eghu
 ngu nwufu mube
 onye-ozi ngu;
 kelle ọ biekwa ngu pho
 bụ onye shi eshinu
 yetarụ mu eka.
- Ta ajikakwa mu;
 ọphu i gwobekwa mu;
 gube Chileke, bụ onye
 adzoje mu nụ!
- ¹⁰ Nna mu yee ne mu
 -gbadokpoo mu nụ;
 bẹ Chipfu e-letale mu-a enya.
- ¹¹ Zia mu ụzo ngu; jiko Chipfu!
 Dunaa mu shia ụzo, pfuru
 nhamunha m'obvu ndu
 akpa mu charted.
- ¹² Ta ahakwa mu gẹ ndu
 achị mu lẹ njo mee mu g'o
 dù phẹ; kelle ndu agba
 mu ejo-ekebe wulihuru
 ebo mu ibo; anmarụ
 mu onwu charted charted.
- ¹³ Obenu l'iphe, mu chiru
 ụpfu kwere bụ lẹ mu
 a-nodu ndzụ huma iphe,
 dù ree, shi Chipfu l'eka.
- ¹⁴ Nodu kwaberi Chipfu!
 Shihukpoepho ike;
 gude eka l'obu;
 kwaberi Chipfu.

Ebvu-oma 28

Ebvu, Dévidi deru

- ¹ Oo ngu bẹ mu araku Chipfu,
 bụ oke mkpuma nkemu.

Ba gbakwa mu nkuchi;
 kele i -nokirishia bę mu lę
 ndu eja taru a-bukwaru
 iphe lanu.

² Nümaro mkpu, mu echiku
 ngu g'i yeru mu eka;
 gę mu chiliru eka mabę
 l'uzo eka-kakota-adu-nsö
 ngu ono.

³ Ba tükokwa mu lę ndu
 ejo-iphe kpüta kpufu;
 mbü ndu anoduje eme iphe,
 adudu ree;
 ndu anoduje epfuru
 nemadzü ibe phę opfu
 emereme l'eli önü;
 obenu l'iphe, dù phę l'obu
 bü mgbashı.

⁴ Pfua phę ugwo iphe, ęphe
 meru;
 mę ugwo ejo-ememe,
 ęphe megbabęru.

Pfua phę ugwo iphe,
 ęphe gude ęka phę meta;
 l'i wota iphe, gbaru phę
 nü wophutaru phę azu.

⁵ Eshinu o dudu iphe,
 ęphe guberu ozi, Chipfu
 jeru; mbü iphe, Chipfu
 gude ęka iya mee l'onwiya;
 bę oo-gude ęka iya
 dojashia phę adojashi;
 ęphu o byadu
 agbakwaba phę agbakwa.

⁶ Unu tua Chipfu ępha;
 kele o nümaru mkpu,
 mu chikuru iya sụ g'o
 phüaru mu
 obu-imemini.

⁷ Oo Chipfu bü ike mu;
 bya abürü onye egbobutaje
 mu nü.

- Ọ bụru iya bẹ mu dakoberu;
 ọ nođu eyeru mu eka.
 Mu anođuje ete ęswa
 l'ime obu mu.
 Mu a-gụ ebvu gude kele
 iya ekele.
⁸ Ọ Chipfu bụ ike ndu nkiya;
 bya abụru ụlo-ezeru-ndzụ
 onye o teru manụ l'ishi.
⁹ Dzotanu ndibe ngu;
 gonuru ọnụ-oma
 nụ ndu bụ
 okiphe ngu!
 Chejenu phẹ nche g'onye
 eche aturu;
 l'i heru phẹ eheru jasụ
 l'ojejoje!

Ebvu-oma 29

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Unubẹ ụnwu imigwe;
 unu kwabẹ
 Chipfu ùbvù!
 Unu pfua g'okpehu iya
 habe shii!
² Unu kwabẹ Chipfu ùbvù,
 gbaru epha iya!
 Unu baarụ Chipfu ejá;
 mbụ onye dù nsọ bya
 adụ akpabiri.
³ Olu Chipfu tükoru
 eze-ęnyimu ngakota.
 Ọ bụru Chileke ono,
 dụ akpabiri ono atụ
 egbigwe;
 mbụ lẹ Chipfu atụ egbigwe
 l'eli eze-ęnyimu.
⁴ Olu Chipfu dükwa ıkpehu;
 mbụ l'olu
 Chipfu anođuje

- ada kpaa kpaa.
- ⁵ Olu Chipfu agbawashije
oshi sida; mbụ lę Chipfu
agbajashije oshi sida,
pfugbaaru l'úbvú úbvú
Lébanonu.
- ⁶ Oomeje g'úbvú úbvú
Lébanonu nmahụ
jiiijiji ge nweswi, apfụ
kẹ shqoshoo.
- Ọ nodu emeje
úbvú Siriyonu;
g'ọ nma pfula pfula
gẹ nwa atsụ, apfụ ntụ.
- ⁷ Olu Chipfu akuje
g'ebemu-igwe.
- ⁸ Olu Chipfu anmaję echięgu
jiiijiji;
mbụ lę Chipfu anmaję
echięgu Kadəshi jiiijiji.
- ⁹ Olu Chipfu anmaję
achị yigayiga.
Oojishije ékwo l'oswa;
mee ya;
l'o gheru karaphongu.
Onyemonye, nō l'ime
eze-ulo iya a-nodu epfu;
sụ: “Chileke dükwa
biribiri!”
- ¹⁰ Chipfu sugaru l'aba-eze
iya; utso nodu iya lę
mkpula;
teme o je a-bụru eze
jasụ l'ojejoje.
- ¹¹ Chipfu emeje g'ike
dụ ndibe
iya.
- Chipfu agojeru ọnụ-oma
nchi-adụ-doo nụ ndibe
iya.

Ebvu-oma 30

Ebvu-oma, Dévidi deru

A guru iya gude woru
eze-ulo Chileke ye Chileke
l'eka

¹ Mu a-nodu ekutse gube
Chipfu;
kèle i nalitaru mu lɔfuta
mu l'ime nsu;
ophu i kwedu gɛ ndu ophogu
mu teru ɛswa kpua mu.

² Gube Chipfu, bu Chileke mu;
mu rakuru ngu g'i
yeru mu eka.
I bya emee; ɛhu dụ mu ike.

³ Su-a; gube Chipfu;
oo ngu lɔ-litaru mu
lɔfuta mu l'ime ali-maa.
I mee gɛ mu ta abu onye
eja taru.

⁴ Unu gwa ebvu gude tua
Chipfu ɛpha;
unubɛ ndu duru iya
nsø!

Unu kele iya ekele;
l'ephä iya dụ nsø!

⁵ Kele ɛhu te eghujedu iya
eghu nqo ɔdu.
Obenu l'obu-omaa ya anqoduje
jasu teke onye onoya
l'a-nq-beru.

Enya-mini bu-a l'enyashi be
aakwashije iya;
o-be l'utsu; ebvu ɛhu-utso
adaha.

⁶ Teke ɛhu dụ mu guu be mu
suru l'ø to dükpodaa iphe,
byaru enwubata mu nü.

⁷ Gube Chipfu; teke i shi
emeru mu obu-oma

- bé i meru; mu nguru
anguru g'úbvú.
Obenu lę teke i gharu mu azu
bé meji tofuru mu.
- ⁸ Qo gube Chipfu bé mu rakuru.
Q bürü gube Nnajiuphu bé
mu rworu g'i phüaru
mu obu-imemini.
- ⁹ Mu suru: “?Bü urwu gunu
bé anwühu mu a-baru ngu?
Mbü-a? denu urwu, ii-rita iya
mę a tüa mu ejá?
?Bü urwuku, dü l'alị a-wata
ngu ajaja?
?Bü iya a-ra iya arara l'i bü
onye apfushije ike
l'iphe, i pfuru?
- ¹⁰ Jiko Chipfu; nümaro olu
mu; phünaaru mu
obu-imemini!
Jiko Chipfu; yeru mu rọ ẹka!”
- ¹¹ Ekwa, mu rarü bé i
gbanweru mee;
mu teahaa ebvu.
I bya eyefu mu uwe-apħu,
mu yeru; woru əhu-ṣtso
yee mu g'uwe.
- ¹² Iphe ono bükpoerupho
g'ee-shi g'obu mu aguaha
ebvu gude etu ngu əpha;
g'ọ tọ nohe ngguingguji.
Gube Chipfu, bü Chileke mu;
qo ngu bé mu a-noduje
ekele jasü l'ojejoje.

Ebvu-oma 31

**Ebvu-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishi ebvu**

- ¹ Qo gube Chipfu bé mu nọ
l'eka ezeru ndzü.

- B'ekwekwa g'e kpua mu iphu
 lę ntụ jasụ l'ojejoje.
- Eshinu i bụ onye
 pfüberekoto; nafutanu
 mu.
- ² Gbabenuru mu nchị.
 Bya egwegwa bya agbafuta
 mu.
- Bụnuru mu agbara-mkpuma,
 mu a-gbabajé je ezeeru ndzụ;
 mbụ ụlo-ezeru-ndzụ,
 a-dzota mu nụ.
- ³ Eshinu i bụru mu
 agbara-mkpuma; bya
 abụru mu ụlo-ezeru-ndzụ;
 dunaa mu l'onwongu;
 kpọ-ziaru mu ụzo g'epha
 ngu apfuru.
- ⁴ Nafuta mu l'ónyà ono,
 a gbaberi mu onoya;
 kélé ọo l'ime ngu bẹ mu
 gbabarụ je akwachia
 ndzụ mu.
- ⁵ Mu yeru ngu unme mu l'eka.
 Gbafutanu mu; jiko Chipfu,
 bụ Chileke, apfushije ike
 l'iphe, i pfuru.
- ⁶ Ndu akpojeru obu yeru
 ọla-l'iswi ono, bụ agwa
 adujekwa mu ashị.
 Onye mbędua dakoberu
 bükwa Chipfu.
- ⁷ Mu ete ęswa; ęhu nodu atso
 mu ụtso l'i yeru mu obu;
 kélé i hụmaru iphe-ęhuka,
 mu jeru;
 bya amaru lę pfüpfpufu shi
 egbu mu ebugbugu;
- ⁸ Ọphu i woduru mu ye l'eka
 ndu ọhogu mu.
- Ọ chịa l'i kufutaru mu je edobe
 l'eka mu nọ tüsaru ęhu.

⁹ Jiko Chipfu; phinuaaru mu
obu-imemini;
kele mu nokwa l'oke
mkpamehu.

Mu rawaru ekwa-aphu jasu mu
nodu aphu ragaraga;
teme o mekwaapho;
ike bvushikotawa mu.

¹⁰ Mu gụ-gbuakwaru onwomu
l'aphu.

Mu tsuwa ude; kahu l'okpehu.
Ike bvukotaakwaru mu;
kele mu menukawaru
ejo-iphe.

Okpu, no mu l'ehu nodu
akaephoh nyegenyege
eje.

¹¹ Ikpoto ndu achị mu le njo
mewaru; mu bürü onye
ndu obutobu mu akpo
ebo l'afu.

Ndu mu l'ephe eshi ḥonyà be
atsuchawa mu ebvu.

Iphe, bu ndu humaru mu
le gbororo anoduje
agbaru mu ọso.

¹² Ephe tuko zohaa mu
g'aazohaje onye
nwuhuru anwuhu-a;
mbu le mu dñwaa g'ite,
tukposihuru
atukposihu.

¹³ Kele mu nñumawaru nvu
azụ, ikpoto nemadzụ
anoduje evu mu.
Nta-a ta adudu eka mu no ge
ndzụ ta anodu agu mu.

Ephe anoduje achiru mu
ejo idzu.
Iphe, ephe tüberu bu g'ephe
wofu ndzụ mu.

¹⁴ Obenu l'oo ngu be mu

- dakoberu gübę Chipfu.
 Mu epfu l'ọo ngu bụ Chileke
 mu!
- ¹⁵ Ge mu a-nọ-beru l'eliphe-a
 bụ ngu bẹ ọ dù l'eka.
 Nafutanu mu l'eka ndu ohogu
 mu; mè l'eka ndu achi
 mu nụ.
- ¹⁶ Lenaa mübę onye-ozi ngu
 enya-oma!
 Gudero n-yemobu ngu dzọ
 mu!
- ¹⁷ Jiko Chipfu; b'ekwekwa g'e
 kpua mu iphu lẹ ntụ;
 kele mu chikuwaru ngu lẹ
 mkpu.
 Oọ ndu ejo-iphe ono bẹ
 ee-kpuchia iphu lẹ ntụ;
 g'ọnụ je a-bürü phe
 kpürükudukuu
 l'alị-maa.
- ¹⁸ G'ọnụ ono, ephe gude adzụ
 orotophomu ono bürü
 phe kpürükudukuu;
 kele ephe egudeje eku
 onwophe; waa akpo
 nemadzụ ẹbo l'afụ;
 epfubyishi ndu
 pfüberekoto.
- ¹⁹ Lewaro g'adụ ree ngu habe
 shii;
 mbụ ree ono, i doberu
 ndu atsụ ngu ebvu ono.
 O bürü l'iphu ụnwụ-eliphe
 bẹ ii-pfürü;
 meeru ndu gbabarụ l'ime
 ngu; ezeru ndzụ ree ono.
- ²⁰ Iiwojeru phe domia lẹ
 mgboru ẹka i nọ; g'ejo
 idzu, ụnwụ-eliphe chiru
 ta vụ l'ehu phe.
 O bürü l'ibe ngu bẹ

- iidobeje phe; gę njo
opfu te erwu phę l'ęhu.
- 21** G'e tua Chipfu ępha;
kęle o goshiru mu n-yemobu
iya, dę biribiri
teke mu nę lę mkpükpu,
oħogu nę-pheru
mgburugburu.
- 22** Mu chia mkpu sụ: “Ephuhu
mu l'iphu ngu-o!”
I nümaele-a mkpu, mu
chikuru ngu; bya agbaarụ
mu mkpu.
- 23** Unu yee Chipfu obu;
unubę ndu dürü iya nsọ
g'unu haa;
lę ndu Chipfu eleta ẹnya
bükwa ndu apfüşhije
ike l'iphe, ęphe pfuru.
Obenu lę ndu eku onwophę
bę oopfuye ụgwo iphe,
ęphe eme pfurwua phę
iya l'ishi.
- 24** Unu shihukpoephę
ike gude ęka l'obu;
unubę ndu daru ngaberu
Chipfu!

Ebvu-Ọma 32

Évù, Dévidi kwarụ

- 1** Ehu-ütso bę a goru nü onye
Chileke guru nvụ l'emeswe,
o mesweru iya;
mbụ onye Chipfu safuru
iphe-eji iya.
- 2** Ehu-ütso bę a goru nü onye
Chipfu ta agukoeduru
ejo-iphe, o meru;
mbụ onye te nwedu erekede,
dę iya l'ęhu.

- ³ Teke mu shi nōdu
 ngguingguji bē ọkpú,
 nō mu l'ehu shiẹpho tsua
 gworigwori.
- Ọ bụru iphe, kparu iya nụ bụ
 ude, mu shi anoduje
 atsụ mbóku-mbóku.
- ⁴ Kele eswe l'enyashi bē
 ijinoduje ada mu eka
 l'ehu.
- I shi egube ono mịchatachaa
 nwike, dụ mu nụ g'onye
 uguru guderu.
- ⁵ Tobiudu iya bụ; mu bya emee
 g'i maru iphe-eji, mu meru;
 ophu ọ dudu ejo-iphe,
 mu meru, dürü ophu mu
 domiru ngu edomi.
- Mu sụ lẹ mu e-woerupho
 atupya, mu tupyaru
 Chileke koshiaru iya.
- E mechaa; i bya agụarу mu
 nvụ l'ejo-iphe, mu meshiru.
- ⁶ O ya bụ; g'iphe, bükpoo ndu
 eme iphe, dụ gube
 Chileke ree pfujeru nụ ngu
 teke ephe nō lẹ mkpa;
 g'oo-bụru teke Eze
 Enyimu iphe-ehuka ono
 byaerupho g'utso;
 o too rwudu phē l'ehu.
- ⁷ O ngu bụ eka mu agbajeru
 je edomia onwomu.
- Ọ bụru ngu a-nodu eleta mu
 enya g'iphe-ehuka ta
 adapfuta mu;
 gude ebvu, e gude atu
 okoo gbaa mu
 mgburugburu.
- ⁸ O mu a-nodu atu-ziru ngu
 eka; ezikwa ngu pho uzo,
 ii-nodu eshi.

Mu a-nóduru ngu lè mgbazi;
eletakwa ngu pho ẹnya.

⁹ Ba adukwa g'inya;
ozoo g'inya-mulu;
kele ẹphe ta amadụ
onwophe ekicha.
Iphe, eegudeje agò phé bụ
agadagba waa odogoro.

I -medürü iya nno;
ị tii gotadu phé.

¹⁰ Ndu ejø-iphe anóduje
eje iphe-ehuka, dù igwerigwe!
Obenu l'onye dakoberu
Chipfu bẹ n-yemobu
iya ano-pheje
mgburugburu.

¹¹ G'iphe, Chipfu anóduje eme
mee g'ehu tsọo unu
ütso;
teme unu etekwapho
eswa;
unubé ndu pfüberekoto!
Unu gúa ebvu ẹhu-ütso;
unubé ndu obu
guru ìphóró!

Ebvu-ọma 33

¹ Unu gua ebvu ẹhu-ütso nü

Chipfu; unubé ndu
pfüberekoto!
Ọ gbaru gẹ ndu obu phé guru
ìphóró jajé iya ajaja.

² Unu kpoo une gude kele
Chipfu ekele!

Unu gude ogumogu gúa ebvu
gude tua ya ẹpha!

³ Unu gúa ebvu ọphúú nü iya!
Unu kúa ya k'erengete;

unu agbóoru iya ọgboo!

⁴ Kele Opfu Chipfu pfuru
nhamunha.

- Ọ bụru o-me-g'o-pfuru
l'iphemiphe, oome ememe.
- ⁵ Iphe, aduje Chipfu ree
bụ ikpe, pfuru nhamunha;
mẹ iphe, pfuru ọto.
- N-yemobu Chipfu jiru
mgboko bushihu.
- ⁶ Ọ opfu-ọnụ bẹ Chipfu gude
mee igwe.
- Ọ bụru unme, ọ türü atutu
bẹ o gude mee iphemiphe,
nokota iya nụ.
- ⁷ Ọ bya azakobe mini,
nọ l'eniyimu l'eka lanụ;
ọ doru nyimunyimu.
- Eze-eniyimu bẹ ọ kpachaaru
oke ẹka oo-jeberu.
- ⁸ G'eliphe l'ophu tsuje Chipfu
ebvu.
- G'iphe, bükpo ndu nọ le
mgboko mgburugburu
yejeru iya nsọ;
- ⁹ kele o pfuru opfu;
mgboko l'ophu dù.
- Ọ türü ekemu; iphemiphe
dükota.
- ¹⁰ Chipfu emeje g'idzù,
oħamoha chiru
bụru iphe-mmanu.
- Iphe, ndiphe tüberu k'ememe
bẹ oqkposhije.
- ¹¹ Obenu l'ìdzù ophu Chipfu
chiru l'aduje g'o chiru iya;
jasu l'ojejoje.
- Iphe, ọ tüberu k'ememe bẹ
oomeje; l'o shi l'ogbo
sweru ogbo.
- ¹² Ehu-utso bẹ a goru nụ oha ono,
bụ Chipfu bụ Chileke phe;
mbụ ndu ọ hotaru;
ephe bụru okiphe nkiya.
- ¹³ Chipfu anoduje l'imigwe lee

- enya l'eliphe-a hümakota
unwu-eliphe l'ophu.
- ¹⁴ Oonoduje l'eka o bu l'imigwe
hümakota ndu bu le
mgboko g'ephe ha.
- ¹⁵ Oo yébedua meru oriri nü phę;
teme iphemiphe,
ephe emekota nödu edoje
iya enya.
- ¹⁶ Eze ta alwujedu ogu lwuta;
opfu l'oo l'oo chí
igwerigwe ndu ojogu.
Ophu onye ike dù abudu
okpehu iya bę
oogudeje nahụ.
- ¹⁷ Inya-ogu bụ iphe-mmanụ;
o töo dzotadu nemadzụ
l'egu ogu.
G'ike aduhabekwa iya;
o töo dzodu ndzụ.
- ¹⁸ Obenu le-a; enya Chipfu
dükwa l'ehu ndu atsụ
iya ebvu; mbụ ndu ono,
daru ngaberu n-yemobu
iya;
- ¹⁹ k'ophu oo-nafuta phę l'önü
onwu;
dobe phę ndzụ mę egwu
nödu eme.
- ²⁰ Anyi adaję ngaberu Chipfu;
kélé oo ya bụ onye eyejeru
anyi eka; bya aburu onye
egbobutaję anyi.
- ²¹ Oomeje g'obu tsọo anyi ụtso;
kélé oo əpha iya, dù nsö bę
anyi dakoberu.
- ²² Gube Chipfu;
jiko goshinụ l'i
yeru anyi obu;
eshinu o bụ ngu bę anyi
daru ngaberu.

Ebvu-oma 34

Ebvu, Dévidi deru teke
o meaharu g'onye ɔbvu
eme l'iphu Abiméleku;
Abiméleku chifu iya

- 1 Mu anoduje etu Chipfu əpha
tekenteke.
Ọ to dudu teke mu byaru
ajabuhu iya ajaja.
- 2 Qo Chipfu bẹ mu gude eku
onwomu.
Ndu aakpa əhu -nумae ya
pho; əhu atsọ phę utsch.
- 3 Bya gę mu lę ngu tuko tua
önü Chipfu l'o parụ eka.
G'anyi tuko kutsee əpha iya.
- 4 Mu rakuru Chipfu; ọ za mu
enu; bya emee; ndzụ
gụ-buhu mu.
- 5 Ndu ele ənya iya bę aa-nwụja
önü-ochi; ɔphu ọ dudu teke
iphere bya eme phę.
- 6 Mube onye adudu g'o dụ mu
chiru mkpu;
Chipfu zaa mu ənu;
bya adzotakota mu l'iphe-əhuka,
mu eje g'o ha.
- 7 Ojozi-imigwe kę Chipfu
anö-pheje ndu atsụ Chipfu
ebvu mgburugburu.
Qonoduje adzö phę tekenteke.
- 8 Unu byanụ g'unu lę Chipfu
megbabę iphe g'unu
ahuma l'o dụ ree.
- 9 Ehu-utsch bę a goru nü ndu
gbabarụ iya l'eka je
ezeeru ndzụ.
- 10 Unu tsuje Chipfu ebvu;
unubę ndu dürü iya nso;
lę ndu atsụ iya ebvu
ta adukwa iphe, ụko iya

- adujeru phē.
- ¹⁰ Unwu oduma nwechaaru
mkpa; tēme ēgu nōdu
agujechaa phē;
obenu lē ndu achō Chipfu
bē uko iphe-oma ta
abyadū adūru.
- ¹¹ Unu byaedu unubē
unwegirima; bya angabēru
mu nchī;
gē mu zia unu g'aatsuje
Chipfu ebvu.
- ¹² ?Bu onye bē ọ dū g'asụ lē
ndzụ iya e-tse ogologo;
tēme ọ dükwa iya phō
g'asụ lē mbóku-mbóku
a-bujeru iya k'qma?
- ¹³ G'onye ono hakwa epfu
njo-opfu;
hakwaphō agho ughs.
- ¹⁴ Gbakutaru eme ejō-ememe
azụ; watachia eme iphe,
dū ree.
Kukebeje ẹhu chō iphe,
e-me gē nchī dū doo.
I -chōta iya; ta tū-wokwa
iya ẹka ememe.
- ¹⁵ Chipfu anoduje eleta ndu
pfüberekoto enya.
Ọ nōdu egbobeje nchī
nūma olu phē m'ephe
raku iya.
- ¹⁶ Obenu lē ndu eme
ejō-ememe bē
oogbanwubejeru iphu;
bya emee; ephe anwūhu
chihu lē mgboko.
- ¹⁷ Ndu pfüberekoto abujeru;
ephe -raku Chipfu;
l'ọ za phē enu;
bya anafuta phē l'iphe-ehuka,
ephe eje g'ọ ha.

- ¹⁸ Chipfu ano-kubeje ndu mee
ala l'opfuru.
Ndu eswe bụ ẹnyashi bẹ¹
oqdzofutaje.
- ¹⁹ Onye pfuberekoto ejeje
iphe-ehuka, dù igwerigwe;
obenu lę Chipfu
anafutakotaje iya l'iphe-ehuka
ono g'o hakota.
- ²⁰ Okpu, nọ iya l'ehu
bẹ ọo-nwụbejeru ẹnya;
g'o tọ dù mè nanụ, aa-kụ-jì
akụ-jì.
- ²¹ Obenu l'onye ejio-iphe,
bụ ejio-ememe iya ono
e-gbu iya.
Ndu kporu ndu pfuberekoto
ashị bẹ aa-nmaa ikpe.
- ²² Chipfu agbafutaje ndu ejeru
iya ozi;
ophu o dudu onye gbabarụ
l'ime iya je anodu zee
ndzụ,
a bya anma
ikpe m'onye lanụ.

Ebvu-oma 35

Ebvu, Dévidi deru

- ¹ Gube Chipfu; ndu etso mu
opfu bükwa ngu
e-tsolata phẹ!
Ndu ophu etso mu ogu
bükwapho gubedua
e-je etsolata phẹ!
- ² Gbalihu; chịta ngwogu;
waa
iphe-mgbobuta-ogu
ngu;
bya egude gbaaru mu
mkpu!

- ³ Palia arwa ngu;
 gude kwachia ndu achị mu
 lẹ njo ụzo!
 Sụnu mu l'ịi-dzọ mu-a!
- ⁴ Gẹ ndu acho ụzo, ephe e-shi
 gbua mu buru ndu e
 meru iphe-iphere.
- G'a chipukwa ndu achịru
 mu ejo idzu azụ.
 G'a tụ phe ẹberebete!
- ⁵ G'ephe dù g'eswa ereshi,
 pherephere zikashiру teke
 ojozi-imigwe Chipfu
 a-nodu achị phẹ oso.
- ⁶ G'ụzo phẹ gbakotakwa
 ochii;
 chikwaphọ kẹ
 bụrukutuku
 teke Ojozi-imigwe Chipfu
 a-nodu achị phẹ
 ikpabaka.
- ⁷ Eshinu ọ dudu iphe, mu meru
 phẹ; ephe je agbaberu
 mu ónyà;
 bya eworu nsụ bua gẹ mu
 nwulahụ;
- ⁸ g'ola-l'iswi tükwa phẹ
 l'upfu.
- G'ónyà, ephe gbaberu
 l'onwophe nmatakwa
 phẹ.
- G'ephe nwudakpoe ya pho kẹ
 wurukutukumu.
- ⁹ Oo ya bụ gẹ mu etee eswa
 l'ime Chipfu.
 Ehu atsoahaa mu l'o dzotaru
 mu.
- ¹⁰ Mu e-gudekpoo obu mu g'ọ
 ha sụ:
 “?Bụ onye atụru gube Chipfu?
 Oo ngu adzotaje ndu ụkpa
 l'eka ndu ka phẹ

ókpēhu.

Mbụ l'ijinafutaje ndu ụkpa;
waa ndu adudu g'o dụ
phê l'eka ndu ana phê
nfụ."

¹¹ Ndu ejio-ekebe wulihuru ebo
mu ibo.

Ephe chikoo iphe, mu amadụ
kubé sụ l'oo mu bẹ o
shi l'eka.

¹² Ephe gude ejio-ememe pfua
mu ugwo iphe-oma.

Ọ ya bụ le mu dñwaa g'onye
a togboru nwa maa.

¹³ Obenu le teke iphe-ememe shi
zụu phê bẹ mu wotaru
uwe-aphụ yee;
bya ewoze onwomu ali aswị
egu epfu anụ Chipfu;
ole Chipfu ta anumaduru
olu mu.

¹⁴ Mu nodu aghaphe egbu
onwomu ebugbugbu
l'ekwa g'o bụ ɔnyà mu;
ozoo nwune mu bẹ
iphe-ememe zumpyaberu.

Mu nodukpoo dee eka l'agba
g'onye akwa ekwa ne iya,
nwuhuru nu.

¹⁵ Obenu l'opfu dñru mbedua;
ephe gude ehu-utso
dzukobé.

Ephe swiphee mu
mgburugburu tsua
mu iphe teke mu
akwabeduru enya;
bya egude njo-opfu
alabushi anụ mu nanụ
nanụ.

¹⁶ Ndu gudewaa echí ndu ozo
eswe merwushia
onwophê l'iphu Chipfu;

- nodu atagbaru mu ikireze
ké nyikinyiki.
- ¹⁷ Gube Chipfu; ?bu teke ole bę
ii-jipyaburu onwongu
elekpoeopho anyi énya?
Dzona mu; a -nonya ephe
mee mu; mu bürü
ola-l'iswi!
- Dzotaro mkkakó iphe ono,
mu nweru ono, bu ndzü
mu g'oduma ta
adzugbu iya!
- ¹⁸ O bürü l'eka oha l'ophu
dzukoberu bę mu
a-nodu kele ngu ekele;
mbu lę mu a-nodu l'iphu
ikpoto nemadzü jaa
ngu ajaja.
- ¹⁹ B'ekwekwa ge ndu oğogu mu
teru ewaywa kpua mu;
mbu ndu kpotoru mu ashị;
ebe adu iphe, mu
meru phe.
Ophu i kwekwa ge ndu ono,
mu du ashị ono bvua mu
enya ria.
- ²⁰ Kele ephe te epfujedu opfu
nchi-adu-doo;
obenu l'iphe, abujeru ozi,
duru phe nü bu achị idzu
g'ephe e-shi ghotoru ndu du
àgù lę mkpukpu ugo.
- ²¹ Ephe saru onu galaba wata
mu ebo ibo su:
“Ee! Anyi gudekpo énya
anyi huma iphe,
i meru!”
- ²² Ole gube Chipfu húmanuru-a
iphemiphe ono.
Jiko ba agbakwa mu nkuchi
ophu i nodukwa
mu ügenya!

- 23 Tehu etehu; kwolihuro bya
 ahaaru mu enge!
 Gbaaru mu ọdzori;
 jiko Nnajiu-phu mu,
 bụ Chileke mu!
- 24 Gude apfubekoto nkengu
 haarụ mu rọ enge; jiko
 Chipfu, bụ Chileke mu!
 Te kwekwa g'ephe teru ẹswa
 kpua mu!
- 25 Te kwekwa g'ephe rịa l'obu
 phẹ su:
 “Nta bẹ anyi chọ-vuwaru iphe,
 anyi acho!”
- Ozoo g'ephe su: “Nta-a bẹ
 anyi patawaru
 iya lwee!”
- 26 G'iphe, bükpoo ndu ete ẹswa
 ekpu ejo-iphe, byaru
 mu nụ bükwaru ndu ee-meru
 iphere kpua bya atụ
 phẹ ęberekete.
- G'e gudekwa iphere dejia phẹ
 ephə; mbụ ndu ono,
 etu onwophe
 ophushugbu eje abyapfuta
 mu ono!
- 27 Gẹ ndu ele ẹnya g'a haarụ
 mu enge gụa ebvu ehler-utso
 tee ẹswa!
- G'iphe, ephe a-kpujeru l'ọnụ
 bükwarupho: “G'a tua
 ọnụ Chipfu l'o parụ eka;
 mbụ onye ọodu je ree mẹ
 onye-ozi iya
 nọdu buru
 l'ehler-guu.”
- 28 O ya bụ; mu egude ọnụ
 mu pfua
 k'apfubekoto nkengu.
 O bükwarupho gẹ mu
 a-nọdu etu ngu ẹpha

mboku-mboku
bụ onoya.

Ebvu-ọma 36

Ebvu, Dévidi, bụ onye
ejeru Chipfu ozi deru
nụ onye-ishi ebvu

- 1 Oo umere ndu ejio-iphe eme
emeje gę mu pfua l'ime
obu mu su l'ephe
ta atsükpodaa
Chileke ebvu atsutsu
ophu.
- 2 Kele oonoduje aja onwiya
ajaja; mbụ jataberu
onwiya
k'ophu bụ l'o tọo hümajedu
ejio-iphe, oome;
k'ophu oo-kpọ iya ashị.
- 3 Opfu, eshije iya l'ọnụ
bükotaephō ejio opfu;
waa agħo ugho;
ophu oomejeedu
g'onye kwaru ḥenya;
ophu oomekwaphō iphe,
dụ ree.
- 4 O zewaa l'iphe-azee ya
rikobe iphe-eji, oo-me.
Oo epho l'uzo, apfuduru-qto
be oopfujeru;
ophu o dudu iphe, du eji,
oojikaje ememe.
- 5 Gube Chipfu; n-yemobu
nkengu tükokwaru
igwe l'ophu vọ
pfurupfuru.
O-me-g'o pfuru, i bụ
rwucharu akpaminigwe.
- 6 Apfubekoto nkengu nodu
etse rigorigo g'úbvú,

- parụ eka apaa.
 Ikpe nkengu dụ wukirima
 g'ezé ẹnyimu-ime-ali.
 Gube Chipfu; oo ngu tükoru
 anụ, bu l'egbudu yele
 nemadzụ dobe ndzụ.
- ⁷ Lewaro gę n-yemobu ngu
 bu-be iphe, vu oke-aswa!
 Oo iphe ono meru g'o gude
 ụnwu-eliphe gbaba lę
 mkpula oke ńkù ngu
 je anodu ezeru ndzụ.
- ⁸ Ephe anoduje l'ulo ngu eri
 gwoogwoo lę nri,
 kuru iya nụ;
 teme i nodu emeje g'ephe
 ngua mini l'enyimu
 ehu-utso nkengu.
- ⁹ Kele oo l'eka i no bę ndzụ
 futaru.
 O bürü l'eka iphóró nkengu
 no bę anyi a-nođu
 huma iphóró.
- ¹⁰ Jiko yekpoekwapho ndu
 maru ngu nụ obu g'i
 yeru phę iya;
 Lị pfubekpoekwapho eka
 ngu oto g'i pfuberu
 iya l'ehu ndu obu phę
 guru iphóró.
- ¹¹ B'ekwekwa gę ndu eku
 onwophę zo-sweta mu ọkpa;
 ophu i kwekwa gę ndu
 ejo-iphe gude eka phę
 nwufu mu.
- ¹² Hümawaro g'a wúshiru
 ndu anoduje eme iphe,
 adudu ree;
 ephe dabyigbaaru;
 ophu ephe abyadu
 agbeshibaa agbeshi.

Ebvu-oma 37

Ebvu, Dévidi deru

¹ G'onodu ndu eme ejo-ememe
te eghujekwa ngu eghu;
ophu i kojekwaru ndu
apfubeduru ẹka ọto
okophoo.

² Kéle ọ tọ dükwa
g'aa-nq-beru; ephe
anwulwashihu g'ëswa;
tème ọphu ọ dükwapho
g'aa-nq-beru;
ephe akpoñihihu nkụ
g'irwu oshi.

³ Dakobe Chipfu; meje iphe,
dụ ree!

Buru l'alị ono bṣru
o-me-g'o-pfuru!

⁴ Nodukwa Chipfu l'eka tee
ëswa;
g'oo-nukwanu ngu iphe,
bụ iphe, agụ ngu nụ.

⁵ Woru iphemiphe, iime
ememe ye Chipfu l'eka.
Dakobe iya; l'oo-meru ngu
iya.

⁶ Oo-me g'apfubekoto nkengu
nwua kẹ phoo g'iphóró;
mbụ lẹ Chipfu a-harụ
ngu enge;
mee g'iswi-ọdu-mma
nkengu gbua kẹ nwijinwii
g'enyawu.

⁷ Zekpoephō kúpya l'eka
Chipfu; taa nshi kwabérū
iya.

G'ehu te eghukwa ngu
eghu teke iphemiphe,
ndu ejo-iphe eme
ejehuru phe;
mbụ teke ejo-idzu, ephe achị

- anoduje eje g'ephe chiju iya.
- ⁸ G'ehu te eghujekwa ngu eghu;
ophu i vojekwaru ɔku
wua ɔhu.
- G'ehu te eghujekwa ngu eghu;
anonya i mee ejo-iphe.
- ⁹ Kele ndu anoduje eme
ejo-ememe bę ee-me
g'ephe chihu; obenu
l'oo ndu daru ngaberu
Chipfu bę e-nweru
mgboko.
- ¹⁰ O to dudu g'oo-no-beru
l'e mee gę ndu ejo-iphe
ta aduhe.
- Ii-le enya phe; ole i tii
humaedu phe.
- ¹¹ Oo ndu du àgù bę mgboko-a
a-buru nkephe;
teme ęphe enweru ɔhu-guu;
nweru iya k'etsutsu iya.
- ¹² Ndu ejo-iphe achi ejo
idzu edoberu ndu
pfuberekoto;
ataru phe ikireze kę
nyikinyiki.
- ¹³ Olobuele-a ochi bę Chipfu
achi phe;
kele o maru le teke
ee-mebishi phe l'abya-a.
- ¹⁴ Ndu ejo-iphe mitaru ogu-echi
phe; g'ephe gbushia
ndu uze phe pfuru
nhamunha;
bya eseta apfu phe kę kikiki
g'ephe gbatsushia ndu
ukpa waa ndu adudu
g'o du phe.
- ¹⁵ Obenu l'ogu-echi phe
ono e-mechaa nmabaa
phe epho;
la nata phe apfu phe

- ono nyakwoshia.
- ¹⁶ Nwiphe, abadu ishi,
 ndu pfüberekoto nweru
 bę kakwa ree eme l'ęku,
 ndu ejo-iphe dę igwerigwe
 kpaa kębe.
- ¹⁷ Kęle ndu ejo-iphe bę aa-nafü
 iphe, ęphe gude eme ike;
 obenu lę ndu pfüberekoto
 bę Chipfu bę agbarike phę.
- ¹⁸ Chipfu maru gę ndu ụta
 adudu l'ęhu a-no-beru.
 Okiphe phę a-no jasụ lę
 tuutuutuu lę mịjimiimii.
- ¹⁹ Teke eeje iphe-ęhuka;
 bę a ta abyadü ekpu phę
 iphu lę ntụ;
 teme ıkpa nri -byaephō;
 nri adęele phę-a
 shingushingu.
- ²⁰ Obenu lę ndu ejo-iphe
 a-bürü mkpurupyata.
 Ndu ọhogu Chipfu
 e-phekashịhu nanụ nanụ
 g'okoko, nō l'egu.
 Ęphe e-phukashịhu
 g'enwuru-oku.
- ²¹ Ndu ejo-iphe abujeru;
 ęphe -jita ụgwo ęphe
 eria ya.
 Obenu lę ndu pfüberekoto
 bę anoduje emeru
 ndiphe iphe-oma.
- ²² Oo ndu Chipfu goru
 onu-oma nü e-nweru mgboko-a;
 obenu lę ndu ọ tükwanuru
 ọnụ bę a-chịhu nü.
- ²³ Oo Chipfu anoduje akpọ-ziru
 nemadzụ ụzo g'oo-gudeje
 aha ıkpa; mee onye ono
 g'ọ nguru anguru;
 mbụ onye eme iphe,

- dụ Chipfu ree.
- ²⁴ Ụpfu -dükpoo ya nụ;
o tọo darwudu ali;
kélé o Chipfu gude eka
iya agbata iya ike.
- ²⁵ Mu shikwa teke mu bụ nwata
nówaa jasụ mu bürü
ogeranya nta-a;
ole mu teke ahuma-swee
eka Chipfu gbadoru
onye pfüberekoto;
ozoo eka ụnwu iya
arwọ nri.
- ²⁶ Onye pfüberekoto anoduje eme
iphe-oma tekenteke; o nodu
ejieje nemadzụ ugwo.
Ee-shi l'ehu ụnwu iya kebe
ndu ozo l'oma.
- ²⁷ Gbakutaru eme ejio-ememe azụ;
watachia eme iphe, dù ree;
g'iiburu l'alị-a jasụ l'ojejoje.
- ²⁸ Chipfu bẹ o dù ree
g'ウンwu-eliphe kpeje ikpe,
pfuru nhamunha;
ophu o hajedu ndu yeru iya
obu eka.
Okwa-chije phẹ akwachi
jasụ l'ojejoje;
obenu l'awa ndu ejio-iphe
bẹ oo-me g'ephe chịhu.
- ²⁹ Ndu pfüberekoto e-mechaa
nweru alị-a;
buru iya jasụ lẹ tuutuutuu
lẹ mịjimii.
- ³⁰ Opfu, eshije onye pfüberekoto
l'ọnụ futa bụ mmamiphe.
Ire iya bürü iphe, aduje iya
nụ bụ epfu iphe,
pfuru oto.
- ³¹ Iphe, aduje iya l'obu
tekenteke bụ ekemu
Chileke;

- ophu ọ haswejedu ọkpa
l'ememe iya.
- ³² Ndu ejio-iphe ejeye ewoha
onwophe kwaberi ndu
pfuberekoto;
g'ee-shi g'o bürü ephe
-ghatashia;
ephe egbua phę.
- ³³ Obenu lę Chipfu te ekwejedu
g'ephe daba phę l'ęka;
ophu a byadu anma ndu
pfuberekoto ikpe;
mę a kpuru phę bya
l'ulo-ikpe.
- ³⁴ Nodukpoephō kwaberi
Chipfu; tsoje ụzo iya!
Ọo ya e-kutse ngu mee
ngu l'i nworu ali-a.
Ii-gude ẹnya ngu huma
teke ee-me gę ndu
ejio-iphe chihu.
- ³⁵ Mu hümajewaru onye bụ
onye ejio-iphe.
Ọ dukpoephō g'oshi,
ęhu dù guu, jaru dù
kę kpuchi.
- ³⁶ Obenu l'o tọ dùdu g'a
nọ-beru ọphu ọ duedu.
Mu chọọ ya nta chọọ imo;
ophu mu
ahümäeduru iya;
- ³⁷ Lenaa ndu ụta adudu
l'ęhu ẹnya;
mbụ-a; gbunaa ndu obu
phę gürü iphoró igo;
huma lę ndu eme gę nchi
dụ doo bę anoduje
eje l'iphu l'iphu.
- ³⁸ Obenu lę ndu emeswe
Chipfu bę aa-tüköephō
mebyishia.
Iphe, bükpo oshilökpa

- ndu ejo-iphe bę
ee-me g'ephe chihu.
 39 Qo Chipfu adzotaje ndu
pfüberekoto.
 Qo ya abujeru agbarike phe
m'ephe nödu eje
iphe-ehuka.
 40 Mbụ lę Chipfu eyejeru phe
eka nafuta phe.
 Qonafutaje phę l'eka
ndu ejo-iphe;
shi nno dzọo phe;
kele ẹphe gbabarụ l'ime
iya je ezeru ndzụ.

Ebvü-oma 38

**Ebvü-oma, Dévidi guru
gude nyataru Chipfu iphe**

- 1 Gube Chipfu; te egudekwa
ehu-eghu ngu baarụ
mu mba!
 Ophu i gudekwa oke ehu-eghu
ngu hùa mu ahùhù!
 2 Kele apfụ nkengu guékwaru
mu pho eguru l'ehu;
teme eka ngu nödu
apyipyashi mu apyipyashi.
 3 Ehu-eghu ngu meru;
ophu ehu mu l'ophu
enwedu eka te emedu
mu ehuka.
 Iphe-eji, mu meru ngu
woérupho ọkpu mu
gbaghashia.
 4 Kele ejo-iphe, mu meshiru
ripyabewaru mu.
 Q nödu anyitaberu ेrwa
k'ophu mu adqedu ike
evuvu iya.
 5 Onwo, aba mu nụ

- eshiwaan tükuruba.
 Ọ bürü iphe, kparụ iya nụ
 bụ eswe, mu meru.
- ⁶ Mu nōwa kpoyoo dēe eka
 l'agba gūkota aphụ
 mkpūrumkpuru.
- ⁷ Okpurukpu kwatakpoö
 emeshi mu ẹhuka ike;
 mbụ l'o tọ dudu eka ẹhu te
 emedu mu ẹhuka mē nanu.
- ⁸ Ehu mu l'ophu dahuwaru
 adzülakpa;
 tēme obu mu tsukötawa
 gworigwori.
- Obu te ebvuduru mu
 ebvuru k'ophu bụ lę
 mu atsushi ude ike.
- ⁹ Gube Chipfu; iphe bükpoo
 iphe, agụ mu nụ bę i
 makotaru.
 Ude, mu atsụ bę e te
 emeduru ngu lę mpya.
- ¹⁰ Obu etsu mu gbudugbudu;
 ophu ike adukpoedu
 mu ililekpoo.
 Mu nōdu aphụwaa ragaraga.
- ¹¹ Ndu yeru mu obu;
 yee ndu mu l'ephe eshi
 onyà bufuwaru
 mu iche.
- Ọ bürü iphe-ẹhuka, dapfutaru
 mu nụ kparụ iya.
 Ndu mu l'ephe bụ abụbu je
 apfuchaaru üzanya.
- ¹² Ndu acho uzo, ephe e-shi
 gbua mu woru ónyà
 gbakarụ mu.
 Ndu tüberu g'ephe meka mu
 iphe nōdu anmarụ
 mu ọnwu.
- Oo epho idzu g'ephe
 e-shi ghotoru mu ughs

- bẹ́ ephe anóduje achi
eswe l'enyashi.
- ¹³ Mbédua dükwa g'onye ada
nkuchi;
k'ophu bụ lọ tọ dudu iphe,
mu anumaje.
- Mu dukwapho g'onye
ete epfudu opfu;
woerupho ọnmu mu
dobe doo.
- ¹⁴ Mu dūwaa g'onye eepfu opfu
eyeru; ophu o yedu ọnmu;
kele ọ tọ dudu iphe, eepfu,
mu nūmaru.
- ¹⁵ Obenu l'obu mu daru
ngabéru gùbe Chipfu.
Ọ búru gùbe Nnajíuphu,
bú Chileke mu bẹ́ a-za
mu oku, mu eku ngu.
- ¹⁶ Mu súru-a: “B'ekwekwa
g'ẹphe teru ẹswa
kpua mu!
Nta-a, ọkpa chiswafuru mu-a
bẹ́ ephe tükowaru etu
onwophẹ́ ophushugbu.”
- ¹⁷ Kele mu anga anganga;
teme aphụ nōdu ejijeę mu
pho obu tekenteke.
- ¹⁸ Mu e-pfushi ejo-iphe,
mu meshiru ngu.
Iphe-ẹji, mu meru erwukwa
mu pho l'ehu.
- ¹⁹ Obenu lè ndu ọhogu mu
dụ igwerigwe ebu jajaja;
teme ndu mu dù ashi
l'ebé adụ iphe,
mu meru phé pakwaapho
igwerigwe.
- ²⁰ Ndu egudeje iphe, dù ejí pfúa
ụgwo iphe-oma, e meru phé
bẹ́ etso mu opfu;
kele mu anóduje acho iphe,

dü ree.

²¹ Ta agwobekwa mu gube Chipfu!

Gube Chileke nkemu;

ba nödukwa mu üzeyenya!

²² Bya egwegwa bya eyeru

mu eka; gube Chipfu,

bü onye ndzota mu!

Ebvu-oma 39

Ebvu-oma, Dévidi deru nü
onye-ishi ebvu, bü Jiedutunu

¹ Mu sürü le mu a-kwabéru

uzo mu enya;

ge mu te egude onu mu

pfuta ejo-iphe.

Onu mu bé mu akuje ngga;

mé ndu ejo-iphe

nó-kube mu.

² Mu woru eka hua l'önü

nó-kirishia;

ge mu te epfukpönu g'o ka

mma l'oo iphe, dü ree.

Ole mgburwashi-éhu mu

akaélé-a shii eje.

³ A nonyaa; obu wahüahaa mu

awahü;

mbü mu nödu rinyaе ya

phö;

o gbanwuhu mu

l'ehu g'oku.

Mu sanaa onu wata epfu opfu sú:

⁴ Gube Chipfu; menaa mu

ge mu maru ge

mu a-nó-beru;

ge mböku e-beru mu

anwühu!

Menaa ge mu maru ge ndzü

mu dü-be mkipirikpu.

⁵ I meru ndzü mu; o dü tsökere.

Ge ndzü mu a-nó-beru ta

- adudu iphe,
o bụ l'iphu ngu.
Nemadzụ l'ophu tukoerupho
bürü udzu ọn.
- ⁶ Nemadzụ g'oogha-phe nno
buepho pherephere
mmanụ bę o bụ.
Kpanga kpanga kpanga,
o'onoduje eme buépho
g'o bürü.
Ọokpaje eku kuberu onwiya;
ole o to makwanụ onye
e-mechaa ria ya nụ.
- ⁷ Nta-a Chipfu; ?bukpoo gunu
bę mu ele enya iya?
O kwa ngu bę mu daru
ngaberu.
- ⁸ Nafuta mu l'emeswe ono,
mu mesweru ngu ono!
Be mekwa mu gę mu bürü
onye ndu eswe
e-kweru une!
- ⁹ Mu shi woru eka hua
l'onu no-kirishia;
noo kele o gubedua bę
iphe ono, anwukotaru
mu nụ ono shi l'eka.
- ¹⁰ Hanaa mu echichi-a,
iichi mu-a;
kele eka iichi mu gbaa
gbaa bę ike abvukawa
mu ree.
- ¹¹ I -baarụ nemadzụ mba gude
goshi iya ejio-iphe,
oome
bę buépho gę nsụ,
asukashije iphe-a bụ
g'i-i-nooduje asukashi iphe,
dụ ree, onye ono
nweru.
- Nemadzụ g'ephe ha
bukota udzu ọn bę ephe bụ.

- ¹² “Númanu epfupfu,
 mu epfu anú ngu
 gùbe Chipfu!
 Ngabénu nchí lè mkpu,
 mu echiku ngu!
 Ba gbakwa nkuchi g'í tì
 núma ékwa, mu ara
 ekpu ngu!
 Kele mu bù onye lwarù
 alwalwa, Iwapfutaru
 ngu nụ;
 egube ono, ndiche
 anyi phè shikwaphò
 bùru ono.
¹³ Jiko hafia mu rò; k'ophu
 éhu a-kabè tsò mu
 ütso ọzo;
 tème mu alashíwaro maa.”

Ebvu-ọma 40

Ebvu-ọma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

- ¹ Mu takpoerupho nshi
 kwaberu Chipfu;
 jasú o ngaberu mu nchí
 bya anúma olu mu.
² O bya ekufuta mu lè nsù,
 anyí ishi ẹdzu;
 mbù kufuta mu l'epuchi,
 echi ẹturu, mu nò ono;
 bya eworu mu pfube
 l'eli mkpuma, kporu gbengu;
 mee mu; mu nguru anguru.
³ O bya eworu ebvu òphúú
 ye mu l'ònú.
 Mu gude ebvu ono wata aja
 Chileke anyi ajaja.
 Ikpotó nemadzù a-húma
 iphe, nwuru nụ; ndzù
 erwuta phè.

- Ephe alwaphuta azu bya
adakobe Chipfu.
- ⁴ Ehu-utso bę a goru nü onye bụ
Chipfu bę o dakoberu;
ophu o ghaduru ndu eku
onwophę iphu; ophu
o buro kę ndu shisweru
uzo; chiru upfu kwęe
l'iphe, adudu iphe, o bụ.
- ⁵ Gube Chipfu, bụ Chileke
mu; iphe, dù biribiri,
i meshiru; waa iphe,
dù ree, i doberu k'emera
anyi pakwaru igwerigwe.
O tọ dudu onye sru ngu
iya agushigburu.
Mu -jeshia ya agushi
nanu nanu bę o bụ aguta
aguta.
- ⁶ Iphe, agu ngu nü ta abukwa
g'a gwaje ngu agwagwa;
ozoo g'e wotaru ngu ngweja;
obenu lę mbędua bę i
hawaru okpu nchi.
Ngweja-akpo-oku; waa
ngweja-iphe-eji ta adudu
ophu jiru ngu epho.
- ⁷ Noo ya bụ; mu sụ: "Waa mu
Chileke!
Mu byawaru ge mu mee
g'e deru kę nkemu lę
Ekwo Ekemu.
- ⁸ Gube Chileke mu; iphe,
aduje mu ree bụ ge
mu mee iphe, dù ngu
l'uche.
Ekemu ngu adujee mu pho
l'obu tekenteke."
- ⁹ Mu gudewaa ọmu mu raa
k'apfubekoto ngu
arara l'eka oha l'ophu
dzukoberu.

Gübe Chipfu; i mawaru lę mu
te edobedu զու doo.

¹⁰ Mu ta sumiduru apfübekoto
ngu l'ime obu mu.

Mu epfukashije l'i bụ
o-me-g'o-pfur;
bya abụru onye ndzota;
ophu mu ahađuru
epfuru oha l'ophu g'i
yeberu nemadzụ obu;
teme waa l'i bụ onye
ire-lanụ.

¹¹ Gübe Chipfu; jiko ba
ahakwa mu aphụru
obu-imemini.
Gę n-yemobu waa ire-lanụ
ngu ono chekwa mu
mkpürumkpuru!

¹² Iphe-ehuka, bụ aguta l'ogu
nq-phewaru mu
mgburugburu.

Ejo-ememe, mu meshiru
ripyabewaru mu;
k'ophu bụ lę mu ta
aphuedu զzo.

O ka egbushi, dù mu l'ishi
igwerigwe.

Nta-a bę mu amaędu gę mu
e-me iya.

¹³ Gübe Chipfu; jiko dzonaa mu!
Byanụ egwegwa bya eyeru
mu rö eka; jiko Chipfu!

¹⁴ G'iphe, bụ ndu achø զzo,
ęphe e-shi gbua mu
bükwaru ndu ee-meru
iphere kpua;
g'a tükwa phę eberebete.

Chiphunu ndu agbaru mu
ejo egomunggo azụ.

G'iphere ji phę iphu!

¹⁵ Gę meru ujikputeru nụ
ndu ekweru mu hęe.

- ¹⁶ G'iphe, bükpo ndu acho ngu
nụ bürü ndu ęhu a-tsọ.
Ephe anodu ngu l'eka tee ęswa.
Ge ndu ọ dù g'a sụ l'i dzoru
ndzụ bükwaru iphe,
ephe a-kpuru l'ọnụ
epfu bụ:
“Unu tşa ọnụ Chipfu l'o
parụ ęka!”
- ¹⁷ Obenu le mbędua bụ onye
ükpa bya abürü onye
adụdu g'o dù mu;
ole Nnajjuphu arile-a ɔriri
ęhu mu;
mbụ l'oo gube Chileke bụ
onye eyejeru mu ęka;
bya abürü onye adzoje
mu nụ.
Jiko Chileke nkemu;
b'akpokwa ụpfu!

Ebvu-oma 41

Ebvu-oma, Dévidi deru
nụ onye-ishì ebvu

- ¹ Ehu-utso bę a goru nụ onye
anoduje eyeru ndu
ükpa ęka;
kélé Chipfu a-dzota iya mę
o -nodu eje iphe-ęhuka.
- ² Chipfu l'a-kwachi iya;
bya edobe iya ndzụ.
L'o bürü onye a goru ęhu-utso
nụ l'eliphe;
ophu Chipfu enwuduru
iya eye l'iphe,
agụ ndu əhogu iya.
- ³ Chipfu a-gbaru iya mkpu
mę o zee l'ęhu.
Oo-me iya l'o ka mma
l'iphe-ememe,

- byapfutaru iya nụ.
- ⁴ Mu suru Chipfu: Phunaaru
mu obu-imemini.
Mu mewaru ngu iphe-eji
gube Chipfu;
jiko menaa gę mu
wekoroju.
- ⁵ Ndu ọhogu mu anoduje
epfuru mu ejo opfu
sụ l'o dụ phę g'a sụ lę
mu nwụhuru;
g'a zoḥaa mu l'eliphe-a.
- ⁶ Teke nemadzụ byaru mu ajiji;
oopfuru mu opfu,
te erwuduru iya ọhu-ephō.
Obenu l'iphe, ọochiko edo
l'obu iya bụ ịkpoki
ntụmatu.
Ọ -lufuepho l'o jeshia ya
edokashi.
- ⁷ Iphe, bükpo'o ndu kporu mu
ashị anoduje
adzụ-phe taba taba gude
epfutoshi mu.
Ọ buerupho iphe, bụ iya
kachaa ejị bẹ ọoduje phę
g'o mee mu.
- ⁸ Ephe asụ: "Tuswekwa! Ọ kwa
ejo iphe-ememe eme iya.
Ọ turweakwaru iya k'ophu ọ
tọo gbeshibaedu."
- ⁹ Mbụ je akpachaa l'onye
mu l'iya eshi ọkpobe eshishi;
bya abụru onye mu dakoberu;
mbụ l'onye mu l'iya erigbaję
nri gbechaakwa eme iphe,
a-tsuru mu nụ.
- ¹⁰ Olobu gube Chipfu;
phunaaru mu obu-imemini!
Meero gę mu wekoroju;
k'ophu mu a-pfụ phę
ugwo iphe-a, ephe eme mu-a.

- 11 Mu maru lę mu dụ ngu l'obu;
 kele i ti kwedu gę ndu
 ohogu mu tñru okoo
 kpua mu.
- 12 Eshinu ụta adudu mu l'ehu bę
 i tñru mu gburumu
 kuru mu dobe l'atatiphu
 ngu gę mu nödu jasü
 l'ojejoje.
- 13 G'e tua Chipfu ępha;
 mbụ Chileke kę ndu Ízurelu;
 e -shi lę gbururu jeye
 lę gbururu.
 Nokwa g'o dụ;
 bya aburu g'o dụ.

Ebvu-oma 42

**Évù, a kwarụ nụ onye-ishi
 ebvu g'unwu Kora gụa**

- 1 Oo gę ne ele anöduje atụ
 hheehee
 acho nggele, aso
 gborogboro g'o ngua mini;
 bukwapho g'obu mu atụ
 hheehee acho gübe
 Chileke.
- 2 Ekpiri Chileke; mbụ Chileke,
 dzụ ndzụ akpo mu
 jegiri-jegiri.
 ?Bu teke ole bę mu a-bya
 apfuru l'iphu Chileke?
- 3 Enya-mini mu bñwaa nri
 eswe l'enyashi mu;
 kele o tọ dudu teke ęphe
 ta ajidu mu sụ:
 “?Denu ęka Chileke ngu nö?”
- 4 Nta-a, mu tükoru iphe,
 nö mu l'obu epfushi-a
 bę mu nyataru gę mu shi
 edujeru igwe ọha;

- anyi atuko awụ eje ala
l'ulo Chileke.
- Teme anyi agụ ebvu ẹhu-ụtso;
bya ekele Chileke
ekele l'echilabọ igwe ọha,
byaru obo-iphe ono.
- ⁵ Gube obu mu;
?denu g'o gude i nodu
kpoyoo?
?Denu g'o gude i nodu
etsu mu ophe?
- G'anya ngu du l'eka Chileke
no;
kélé mu e-mechaa kele iya
ekele;
mbụ onye bụ iya bụ onye
adzoje mu nụ;
- ⁶ bya aburu Chileke mu.
Obu mu nọ kpoyoo.
Noo g'o gude mu nodu lẹ
mgboru Jiódanu nyata
ngu;
mbụ l'alị Hamonu l'eli
úbvú Miza.
- ⁷ Ogbumini akporu ogbumini
okwe.
Akparamini ngu mẹ
gborogboro,
qoso so-kputewaru mu.
- ⁸ Ole ọobujeru; o -be l'eswe
bẹ Chipfu egoshije mu
n-yemobu iya.
O -be l'enyaishi l'ọ buerupho
iphe, mu a-kpuru l'ọnụ
bụ agụ ebvu nkiya.
- Mu epfukwaphọ anụ Chileke
ono,
bụ iya gude ndzụ mu ono.
- ⁹ Mu sụru Chileke, bụ
agbara-mkpuma nkemu:
"?Denu g'o gude i zoḥaa mu?
Bụ gunu kparụ iphe,

ndu ọhogu mu akpa mu ẹhu;
mu nodu agụ aphi ejephe?"

¹⁰ Ndu achị mu lẹ njo anoduje
ekweru mu une mbọku-mbọku;
sụ mu: "?Denu eka Chileke
ngu no?"

Iphe ono, ẹphe anoduje
epfuru mu ono
tukowa ọkpu mu l'ophu
gwee arakabya.

¹¹ Gube obu mu; ?denu g'o gude
i nodu kpoyoo?

?Denu g'o gude i nodu etsu
mu ophe?

G'anya ngu du l'eka Chileke
no;
kele mu e-mechaa kele
iya ekele;
mbụ onye bụ iya bụ onye
adzoje mu nu;
bya abụru Chileke mu.

Ebvü-oma 43

¹ Hanaaru mu enge; Chileke;
jiko gbanaaru mu
ọdzori;
nafutanu mu l'eka ndu ono,
te eyeduru ngu obu ono!
Gbafuta mu l'eka ndu ụgho;
waa ndu apfubeduru-eka-oto.

² Eshinu o bụ gubedua,
bụ Chileke bụ agbarike mu;
?denu g'o nwuru i gbadoru
mu?

?Bụ gunu kparu iphe,
ndu ọhogu mu akpa
mu ẹhu;
mu nodu eje ogbee-ogbee?

³ Menaa g'o bürü iphóró
nkengu; yee ire-lanu ngu
l'a-nodu edu mu.

G'ephe dua mu durwua úbvú
nkengu ono, dụ nsọ ono;
mbụ g'ephe durwua mu
ēka i bu gedegegede.

- ⁴ Noo teke mu a-byarwuta
oru-ngweja gube Chileke;
mbụ byapfutakpọ Chileke
ono, bụ ehu-utso mu;
bya aburu onye mu ete
eswa iya ono.
Mu a-kpọ une gude kele
ngu ekele gube Chileke,
bụ Chileke mu.
- ⁵ Gube obu mu; ?denu g'o gude
i nodu kpoyoo?
?Denu g'o gude i nodu etsu
mu ophe?
G'anya ngu dụ l'ēka Chileke
no;
kèle mu e-mechaa kele
iya ekele;
mbụ onye bụ iya bụ onye
adzoje mu nụ;
bya aburu Chileke mu.

Ebvu-oma 44

Évù, a kwaru nụ onye-ishi
ebvu g'unwu Kora gụa

- ¹ Gube Chileke; anyi gudekwa
nchị anyi nüma;
teme nna anyi oche phẹ
kókwaaru iya pho anyi;
mbụ iphemiphe ono,
i mekötaru phẹ teke
ndiche ono.
- ² L'ọo gubedua l'onwongu
chishiru ndu ohozo l'alị phẹ;
bya eworu ẹphebedua
dzabẹ l'alị ono.
- Lẹ ndu dụ igwerigwe be i

- mebyishiru;
 obenu lę nna anyi oche
 phę bę i meru g'ephe
 jaa àjàjà.
- ³ O tọ bùdu ogu-echi phę bę
 ephe gude lwuta alị ono;
 teme ọphu ọ bùdu
 ọkpehu phę bę ephe gude
 lwụ-kpee.
- Obenu l'ọo ẹkutara ngu;
 yee ọkpehu nkengu;
 waa anq-kube ono,
 i no-q-kube phę ono bę meru;
 ephe lwụ-kpee;
 noo kélé ephe t̄ubaru ngu
 l'enya.
- ⁴ Oo gübuedua bụ Chileke mu;
 bya abụru onye
 eze nkemu;
 mbụ onye emeje g'oshilokpa
 Jiékopu lwụ-kpee l'ogu.
- ⁵ Oo l'eka ngu bę anyi anoduje
 nwuta ndu achị anyi lę
 njọ nwuphu azu.
- O bùru əpha ngu bę anyi
 egudeje zo'o ndu
 wulihuru etso anyi
 opfu pyakapyaka.
- ⁶ Mu ta chiduru ụpfu kwęe
 l'apfụ, mu chi;
 teme mu maru l'ogu-echi
 mu ta adzodu mu.
- ⁷ Obenu l'ọo ike nkengu bę
 anyi gude lwụ-kpee
 ndu achị anyi lę njọ.
 Ndu anyi dù ashị bę i
 meru iphere kpua.
- ⁸ O kwa Chileke bę anyi
 egudeje eku onwanyi
 mbọku-mbọku.
- O bùru gübē Chileke bę anyi
 e-keleje ekele jasụ lę

- tuutuutuu lę mijimiimii.
- ⁹ Ole i jikaru anyi;
bya ekpua anyi iphu lę ntü;
ophu iitsojeęduru ndu
ojogu anyi eje oğu.
- ¹⁰ I harü ndu ohogu anyi;
ephe chiphu anyi azü;
ndu anyi dü ashị bya atuko
eku anyi kwaa ọkwata.
- ¹¹ I gbadoru anyi g'atürü,
e doberu k'egbushi.
I chia anyi; anyi daa ighagha
l'hamoha ozo.
- ¹² I wowaru ndibe ngu reshia
o-dü-l'urwu;
k'ophu bu l'o tó dùdu urwu,
i ritaru l'ishi phę.
- ¹³ I meru; ndu obutobu anyi
nođu ekweru anyi une.
Ndu nođ-pheru anyi
mgburugburu nođu
anöduje epfubyishi anyi;
bya achị anyi ọchi.
- ¹⁴ I meru; anyi bürü iphe,
ndu ọhozo gude anmaku
l'ejo etu;
bürü ndu bu: a -nyata
phę l'e phuphee ishi.
- ¹⁵ Mboku-mboku be aanöduje
eme mu iphe-iphere
mmekwase.
- Iphere nođu ejije mu iphu
pyimu;
- ¹⁶ noo kèle ndu ohogu mu;
waa ndu eme g'ephe
gwata mu ugwo-iphe
anöduje ekweru mu une;
epfutoshi mu.
- ¹⁷ Iphemiphe-a mekötaru
l'ehu anyi; ole anyi ta
zohaduru ngu;
ophu anyi emebyiduru

- ogbandzu anyi lę ngu.
- ¹⁸ Ophu obu anyi alufuduru
lęka i no;
ophu anyi ahataaduru ɔkpa
zobe k'eshiswe ụzo ngu.
- ¹⁹ Obenu l'i gweru anyi
arakabya l'ęgu nkuta-ọswa;
bya eworu dadishi-nwamaa
phukpute anyi.
- ²⁰ Ọme anyi zoharu Chileke anyi;
bya achị-liaru agwa ndu
oħozo ęka;
- ²¹ ?Chileke tege avodu iya
vofuta tōo;
eshinu ọ makotaru iphe,
e domiru edomi,
dụ nemadzụ l'obu.
- ²² Ole ọ bụ; ọ o l'isiwi ęhu ngu
bẹ ọ tọ dudu teke ọnwu
ta anodujedu eme g'o
gbua anyi;
teme l'eeme anyi g'aturu,
a chitatu eje egbushi.
- ²³ Gube Nnajuphu; tehu etehu!
?Denu g'o gude i je anodu
eku mgbenya?
Tehu etehu; ba ajikashi anyi
ojojo!
- ²⁴ ?Denu g'o gude ophu i
yeheduru anyi ọnụ?
?Denu g'o gude i zohaa
iphe-ęhuka, anyi eje;
bya azohaa l'aakpa anyi ęhu?
- ²⁵ E mewaru anyi; anyi daa;
nmaa ępho l'alị;
k'ophu bụ l'ishi
tsławaru
anyi ejia.
- ²⁶ Gbalihu yeru anyi ęka!
Gudero n-yemobu ngu
gbafuta anyil!

Ebvu-oma 45

**Évù, a kwarụ nü onye-ishi
 ebvu g'ünwu Kora gúa;
 g'e gude olu ebvu, “Ojimbu” gúa ya;
 ebvu ekele-nwanyị**

1 Obu mu bẹ opfu ọma jiru kẹ
 pyímu pyímu.

Onye mu epfu eyeru bükwa
 eze anyi.

Ire mu dũwaa ge
 mkpara-ékwo onye maru
 ede ékwo egwegwa.

2 I kakóta nemadzụ,
 a nwükpooru anwụnwu
 ama mma.

Eze-iphe-oma jiru ngu ọnụ ejiji;
 kèle Chileke goru ọnụ-oma
 ojeojo nü ngu.

3 Gube O-gbua-o-turu-ugo;
 wota ogu-echi ngu kee
 l'upfu!

Gbaphua onwongu akpabiri
 yẹe o-gbu-nwíñinwii!

4 Dụnu akpabiri akpabiri
 nyikoru l'ugbo-inya ngu
 gbaru kwaakwaakwaa
 je alwụa lwụ-kpee!

See iswi ire-lanụ;
 yẹe ewoze onwonye ali;
 yẹe apfubekoto.

Géka-ütara ngu mekwaas iphe,
 dù ebvu.

5 Gapfụ ngu, atsụ nkó
 mejeepho tsürümu l'obu
 ndu ọhogu gube eze.

G'ohamoha dajékwa
 kpurumu l'iphu ngu.

6 Gube Chileke; ọo g'i bụ eze
 nta-a bụ g'ii-bụru iya jasụ
 lę tuutuutuu lę mimiimii.

Ikpe, pfuru ọto bẹ i gude

- büru eze; l'eka i bü eze.
⁷ Iphe, pfuru oto dū ngu ree;
 ejio-iphe dükwanu ngu
 ashị.
- Noo g'o gude Chileke,
 bü Chileke ngu họta ngu
 l'echilabọ ndu unu l'ephe
 bü ogbo; bya awụa ngu
 manụ ẹhu-ụtso l'ishi.
- ⁸ Uwe ngu g'o ha bẹ mkpo
 mérụ; waa alowe;
 yee kashia tuko vọo
 pfurupfuru.
- Une, a -gbẹ l'iphe, bükpoo
 unuphu ibe gübę eze
 akpogbaa nödu emeje
 g'ehu tsọo ngu ụtso;
 mbụ unuphu ọphu e
 gudegbaa eze-enyi
 mematagbaa.
- ⁹ Ünwada eze hachakwaaru
 yíru l'ünwanyi aakwabę
 übvù l'ibe ngu.
 Oo l'ekutara ngu bę
 eze-nwanyị pfürü.
- Iphe, o yeru l'ehu büru iphe,
 e meru lę mkpola-ododo
 Ofi.
- ¹⁰ Ngabę nchị gübę ada-eze!
 Jiko ríkwaa iphe-a,
 mu abya epfupfu-a ariri!
 Zohakota ndibe unu;
 waa ndu nna ngu phe!
- ¹¹ Lę mma, ijima meakwaru;
 i nödu agụ eze egụ.
 Eshinu o bụ iya bụ nnajüpöhü
 ngu; phozejekwaru iya!
- ¹² Ndu Taya a-nükwa ngu iphe
 kę mmanụ;
 teme ndu nweru iphe
 emeahaaru ngu ree;
 g'eeshi g'ephe tuba ngu

- l'enyā.
- ¹³ Ada eze bē nō
l'o-gbu-nwijinwii iya;
e duba iya l'ulo.
Uwe iya bē e gude oghu
mkpola-ododo kwee.
- ¹⁴ E yeru iya uwe, e meru
erengete duru ejepfu eze.
Unwumgboko ibe iya nōdu
etso iya l'azū.
Ephebedua bē eedukwapho
edujeru eze.
- ¹⁵ Ehu atsō phē ụtso;
ephē nōdu ete ęswa;
e duru phē abahụ l'ibe eze.
- ¹⁶ Gùbe eze; oo ụnwu ngu
bē a-nočhi enyā
ochochoroche ngu phē
bürü eze.
O bürü phē bē ii-me g'ephē
bürü ishi lę mgboko
mgburugburu.
- ¹⁷ Mu e-me g'a nyatajé ngu;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.
Oo ya bụ g'ohamoha
ekeleje ngu ekele jasú lę
tuutuutuu lę mijimiimii.

Ebvu-oma 46

Ebvu, e deru nü onye-ishii
ebvu g'ünwu Kora gude
olu uncanumgboko gúa

- ¹ Oo Chileke bē bụ onye anyi no
l'eka ezeru ndzụ;
bya abürü iya bụ ike anyi.
Ookwagebeje akwagebe
eyeru anyi eka m'anyi
nōdu eje iphe-ehuka.
- ² Oo ya bụ l'anyi ta abyakwa
l'atsü ebvu;

- m'obeta mgboko gha
 igharaphu;
 mbụ m'obeta a pata úbvú
 l'ophu parụ je echiee
 l'echi ogbu-enyimu;
- ³ mini, nọ iya nụ phụa oke
 ephu; byaa gbulagbula
 byaa mebyikpọo
 gbukuu-gbukuu;
 k'ophu úbvú angagbaa
 anganga.
- ⁴ O nweru enyimu ophu dù nụ.
 Mini, shi iya nụ emeje g'ehu
 tsọo mkpükpu kẹ Chileke ụtso;
 mbụ eka dù nso,
 Okalibe-kakota-shii bu.
- ⁵ Chileke nökwa lẹ mkpükpu
 iya;
 k'ophu bụ lọ tọ dùdu iphe,
 byaru eme iya nụ.
 Nchi -bya aboḥu l'qobyawaa
 bya agbaarụ iya mkpu.
- ⁶ Ndu ohozo gude ẹhu-eghu
 aba hanyihanyi.
 O mee; ali-eze phẹ nodu
 angakota anganga;
 ole Chileke wolierupho
 olu gbotoru phẹ uja;
 Eliphe l'ophu rwushihu.
- ⁷ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike
 bẹ nökwa swiru anyi.
 O kwa Chileke kẹ Jiékopu
 bụ onye anyi nọ l'eka
 ezeru ndzụ.
- ⁸ Byanụ ahụma iphe, Chipfu
 meru!
 Bya ahụma g'o meru;
 mgboko bụru mkpurupyata!
- ⁹ Oogboje ogu l'eliphe l'ophu.
 Oogba-jishije apfụ bya
 emebyishia arwa;
 bya eworu ugbo-inya

- ogu kpokota ọku.
- ¹⁰ Ọ s̄uru: “Unu n̄odu doo;
g’unu amaru l’oọ ȳebeda
b̄u Chileke.
Ndu ohozo a-t̄u ọnu l̄ ȳebe
Chileke paru eka;
mbu l’aa-t̄u ọnu iya l’eliphe
mgburugburu l̄ ya paru eka.”
- ¹¹ Chipfu, b̄u
Okalibe-Kakota-Ike b̄e
n̄okwa swiru anyi.
Ọ kwa Chileke k̄e Jiékopu
b̄u onye anyi n̄o l’eka
ezeru ndzu.

Ebvu-oma 47

Ebvu, e deru n̄u onye-ishi
ebvu g’unwu Kora ḡua

- ¹ Unu k̄a eka unubē
unwu-eliphe l’ophu!
Unu gude ebvu ẹhu-ụtso
gboror Chileke ogboo!
- ² Noo kele Chipfu,
b̄u Okalibe-kakota-shii
gbaru g’a tsuje iya ebvu.
Kele ọo ȳebeda b̄u Okalibe
eze, achikota ndiphe
l’ophu.
- ³ Oomeje g’anyi kapyabē
ndiphe; bya emee ḡe ndu
ohozo n̄odu anyi l̄ mkpula.
- ⁴ Ọo ȳebeda hotaru anyi ali,
anyi bu;
mbu ali ono, Jiékopu,
onye Chileke yeru obu
egudeje eku onwiya.
- ⁵ Chileke kwolihuwaru jeshia
l’aba-eze iya.
Ndiphe t̄ushia ụzu agbo
ogboo; egburu iya opu.

- 6 Unu gụa ebvu gude tua Chileke
 ephä! Unu tua ya ephä!
 Unu gụa ebvu gude tua eze
 anyi ephä! Unu tua ya ephä!
- 7 Kele oo Chileke bụ eze ndu
 mgboko mgburugburu.
 Unu kwaa ẹvù gude jaa ya
 ajaja!
- 8 O kwa Chileke bụ eze ọhamoha.
 Ọ nökwa l'aba-eze iya, dù nsọ.
- 9 Ndu nweru enya l'eliphe
 dzuköbeakwaru gę ndibe
 Chileke kę Ébirihamu;
 kele ndu eze, egbobutaje
 ụnwu-eliphe,
 bükwa Chileke nwe phe.
O kwa Chileke bę
 kangokotaru nụ.

Ebvü-oma 48

Ebvü-oma, Ụnwụ Kora guru

- 1 Chipfu parụ eka.
G'a jakwaa ya pho ajaja,
 rwuberu iya nụ
 lę mkpükpu kę Chileke anyi;
 mbụ l'úbvú ono, dù nsọ ono.
- 2 Úbvú Zayonu ono ama
 ntumatu bya adụ akpabiri;
 bya abụru ehu-ụtso
 ụnwu-eliphe l'ophu.
Ọ no l'uzo isheli mkpükpu
 Jierúsalemu, bụ mkpükpu
 onye eze, parụ eka.
- 3 Chileke noakwa l'ulo ndu
 mkpükpu ono anoduje
 ezeru ndzụ.
O mewaru g'a maru l'o
 yębedua bụ a
 -gbabe-ezeeru-ndzụ.
- 4 Ndu eze chikoberu ndu ojogu

- phę;
 bya awuru bya g'ephe tsoo
 mkpukpu ono oğu.
- ⁵ Ephe byarwutaephę bya ebu
 iya ishi.
 O tufu phę ehu; ndzụ ḡuhu phę;
 ęphe gbalachaa.
- ⁶ Ndzụ-agugu, guderu phę
 l'eka ono
 tsuru phę l'ehu gę nwanyị,
 ime eme.
- ⁷ I mebyishiru phę gę pherephere,
 shi l'uzo ęnyanwu-awawa
 emebyishihe ugbo-mini
 Tashishi.
- ⁸ Oo iphe, anyi n̄umaru bę
 anyi h̄umakwarupho
 lę m kpukpu kę Chipfu,
 bę Okalibe-Kakota-Ike,
 bę iya bę m kpukpu
 Chileke anyi;
 mbü l'qo Chileke emeje
 g'qo nguru anguru
 jasụ l'ojejoje.
- ⁹ Anyi anoduje l'ime eze-ulo
 gube Chileke
 arı k'obu ono, i y eru
 anyi ono.
- ¹⁰ Gube Chileke; oo g'epha ngu
 ngadzuru ekameka;
 bükwapho g'aanoduje aja
 ngu ajaja lę mgboko
 l'ophu.
- O buru ikpe, pfuru oto bę i
 gude buru eze.
- ¹¹ Ehu atsọ úbvú Zayonu ụtso;
 m kpukpu Jiuda n̄odu ete
 eswa.
- O buru iphe, kparu iya nü bę
 g'iigudeje ekpe ikpe.
- ¹² Unu jegbabəada oma Zayonu.
 Unu jephee ya mgburugburu;

- gúa ulo-ephekerephe,
o nweru ogu.
- ¹³ Unu gbuchakwaa igo l'igbuló,
e gude kpú-phee
ya mgburugburu!
Unu elerwekwaaaphó énya
l'ulo-ezeru-ndzú,
nogbaa ya nü.
Ọ ya bụ g'unu akoro iya
ogbo ophu nō l'iphu.
- ¹⁴ Noo kèle Chileke-a a-bürü
Chileke anyi jasú lè tuutuutuu
lè mijiiimii.
Ọ bürü iya a-nödu edu anyi
jasú g'anyi a-nö-beru.

Ebvu-oma 49

Ebvu-oma, e deru nü
onye-ishi ebvu g'unwu
Kora gúa

- ¹ Unubé ndiphe; unu nümakwa
iphe-a!
Unu ngabékwa nchí;
unubé ndu bu lè mgboko
l'ophu!
- ² Gé ndu ha shii ngabé nchí;
ndu ha nwanshíjì angabé.
Gé ndu nweru iphe yéé
ndu úkpa tükokwa
ngabé nchí.
- ³ Opfu, shi mu l'ónu a-bürü
opfu onye maru iphe.
Iphe, mu rítaru l'obu emeje
g'iphe doo énya.
- ⁴ Gé mu bya eworu nchí
gboberu étu.
Mu akpoo une gude mee g'ílú,
mu túru doo énya.
- ⁵ Ndzú ta abyadú agú mu mè
mbóku oke iphe-éhuka

- rwuepho.
- Q tọ dudu m'obeta ndu achị
 mu lè njo nọ-phee
 mu mgburugburu;
 mu ta atsukpodaa phē ebvu;
- 6 mbụ ndu ono, achijeru
 ụpfu kwēe l'eku,
 ẹphe kpatarụ;
 gude akanya, ẹphe setarụ
 eku onwophe.
- 7 Ole o tọ dükwa onye a-dụ ike
 a-gbafuta nwibe iya;
 ọphu o dudu onye ọphu a-dụ
 ike apfụ Chileke aswa ishi
 nemadzụ ibiya.
- 8 Kele aswa pakwarụ eka l'iphe,
 e gude agbata ndzụ.
- Q tọ dükwa iphe, nemadzụ
 a-pfụ g'o sụru iya;
- 9 mbụ ugwo, oo-pfụ
 nođu ndzụ ojejoje;
 g'o t'o rehu erehu.
- 10 Onyemonye eleanaa lè
 ndu mmamiphe
 anwụshihujechaa.
 Ndu eswe mē ndu eme
 bęebabee nođu
 abahujechaa l'ilu.
 G'ephe ha atukoje woru ęku
 phē haaru ndu ọzo.
- 11 Iphe, ẹphe anoduje ari
 bụ l'ephe a-nọ jasụ l'ojejoje;
 l'unuphu phē a-buru
 oje-lę-nwanwa;
 ẹphe ewochaaru ępha phē
 gushia ali-ihe phē.
- 12 Obenu l'eku nemadzụ
 ta akpoșhidu iya anwụhu.
 Q bụ-a g'anụ-egbudu
 anwụhuje-a bụ g'oo-mecha
 nwụhu.
- 13 Hümawaro g'ọnwujeru ndu

amadụ iphe;
 waa g'oodapfutaje ndu
 awụ etso phē nụ;
 mbụ ndu iphe, ephe anoduje
 epfu aduje ree.

- ¹⁴ Iphe, e-mechaa mee phē
 nụ bụ l'ephe a-nwụhu
 g'atụru.
 O bürü ṣonwu a-bya erwuta
 phē;
 ndu pfüberekoto atua okoo
 kpua phē;
 mẹ o -bee l'utsu.

- Ogwéhu phē ono erekashihu
 mẹ e -shiępho l'eguru
 ụlo phē ono;
 paru phē je adee l'ilu.
¹⁵ Obenu lę mbedula bę Chileke
 a-gbafuta gę mu ta abahụ
 l'alị-maa;
 kele oo-mecha kuta mu
 dokube onwiya.

- ¹⁶ O -bürü lę nemadzụ
 nonyaaru bya enweru
 iphe shii;
 k'ophu ndiphe wataru iya
 akwabę ûbvù;
 gę ndzụ ta agukwa ngu.

- ¹⁷ Noo kele o to dudu ophu
 oo-gude ala m'o lashja.
 Ophu ûbvù iya ọbu etsokwa
 iya pho ala l'ilu.

- ¹⁸ O bụ eviya lę teke o nō ndzụ
 bę o shi gukobe onwiya lę
 ndu a goru ṣonu-oma nụ;
 teme ndiphe shikwapho
 anoduje aja iya ajaja l'o
 bụ onye eka-atụtu.

- ¹⁹ Ole oo-mechaele-a lapfu
 ndiche iya phē l'alị-maa;
 eka a ta abyadụ ahumma
 iphóró.

²⁰ Onye nweru iphe;
 ophu ọ madụ iphe bụ-a
 g'anụ-egbudu anwụhuje-a
 bụ g'oo-mecha nwụhu.

Ebvu-oma 50

Ebvu-oma, Asafu deru

- ¹ O kwa Okalibe, bụ Chileke;
 bya abụru Chipfu epfu
 opfu-a.
 Ooku mgboko l'ophu oku;
 eshikpoo l'uzo
 enyanwu-awawa jasụ
 l'uzo enyanwu-ariiba.
² Chileke nọ lẹ Zayonu egbu
 nwịinwii; mbụ Zayonu
 ono ama ntumatu ono.
³ Chileke anyi abyakwaa;
 ọle ọ tọ nodu ngguingguji
 abyaa.
 Oku, ata ririri nọ iya l'uzo
 iphu.
 Oke pherephere nọ-phee ya
 mgburugburu.
⁴ Ooku igwe; eku ali;
 g'ephe bya abụru ekebe iya;
 g'ephe bya anodu hụma
 gę ya gude ekpe ndu nkiya
 iya ikpe.
⁵ “Unu chikoberu mu ndu bụ
 nkemu g'ephe ha;
 mbụ ndu mu l'ephe gude
 ngweja gbaa ndzụ.”
⁶ Imigwe l'ophu anoduje atụ
 ọnụ gę Chileke bụ-be
 onye pfuberekoto;
 kele Chileke l'onwiya bụ
 Onye-ikpe.
⁷ “Ndu mu; unu ngabę nchi;
 gę mu pfua opfu yeru unu.

- Gẹ mu gbaa unubẹ ndu
 Ízurèlu ekebe.
 Ọ kwa mube Chileke bụ
 Chileke unu.
- ⁸ Ọ tọ bùkwa kẹ ngwẹja,
 unu egweje anụ mu;
 ọzoo kẹ ngwẹja-akpo-ọku,
 unu egwejeru mu bẹ mu
 abarụ unu mba iya;
 kele ndu k'ono bẹ unu
 anoduje emekota l'o
 rwuberu iya.
- ⁹ Ọ tọ dükwa eswi, shi l'ọka
 unu, mu a-nata;
 ophu ọ dükwa g'ọ ka mma
 l'ọo mkpi, shi l'ikpoto ẹku
 unu, mu a-nata;
- ¹⁰ kele iphe, bùkpoo anụ,
 nòkota l'ọswa bùkota nkemu;
 mèkpoo eswi,
 dòru l'ụnubuku úbvú.
- ¹¹ Enu, ephe l'eli bẹ mu
 makotaru g'ephe ha;
 anụ-egbudu l'ophu
 bùkotaru iphe mu.
- ¹² Ome l'ọo ẹgu agụ mu;
 mè mu tege
 abyapfutakwa unu;
 kele ọo mbèdua nwekota
 mgboko-a l'ophu;
 yee iphe, nọ iya nụ.
- ¹³ ?Unu rịru lẹ mu atajẹ anụ
 eswi?
 ?Tọo unu dobesụ lẹ mu
 anguje mee eghu?
- ¹⁴ Ngwẹja, unu e-gwejeru nụ
 mube Chileke bụ g'unu
 keleje mu ekele.
 Unu emekötaje iphe,
 unu riburu angụ l'unu
 e-meru mube
 Okalibe-kakota-shii.

- ¹⁵ Unu -kua mu oku mè
 iphe-éhuka byaru unu;
 mu adzota unu;
 ọo ya bụ g'unu akwabeje
 mu ùbvù.”
- ¹⁶ Obenu l'onye ejo-iphe bẹ¹
 Chileke sru:
 “?Denu g'o gude i nödu
 anoduje agụ ekemu mu
 g'onye agụ ebvu?
 ?Denu g'o gude i nödu
 egudeje onu ngu
 pfukuta ọgbandzu mu?
- ¹⁷ Lèka i jikaru sụ gẹ mu ta
 aloshi ngu eka lẹ nchi;
 woru opfu mu l'ophu
 nwuru ye l'azụ.
- ¹⁸ I -humá onye-oshi; l'i je
 eshita iya ònnyà;
 teme unu lẹ ndu eri ogori
 nödu aswị ọswi.
- ¹⁹ Onu ngu buepho njø-opfu bẹ²
 iigudeje iya epfu;
 iinodu egudeje ire ngu
 agba erekede.
- ²⁰ I -nödu; l'i pfutoshi nwune
 ngu.
 O bụru nwune ngu nwoke,
 unu l'iya shi l'ephø
 lanụ bẹ iinoduje evu
 nvu-azụ.
- ²¹ Iphemiphe ono bẹ³
 i mekötaru; mu nöduele-a
 ngguingguji.
 I gbẹ dobesiwanu lẹ mu lẹ
 ngu bụ iphe lanụ.
 Ole mu a-bakwanụru
 ngu mba iya;
 tụa ngu ejo-iphe ono,
 l'iime ono jalaa l'iphu.”
- ²² “Unu ngabẹ nchi l'iphe-a,
 mu abya epfupfu-a;

unubé ndu zóharu
 mûbe Chileke!
 Odumeka mu alajashia unu
 iphiriba iphiriba;
 l'èbe abù l'ò duru onye
 sùru unu anafuta.

²³ Iphe, bükpo onye woru
 ekele mee ngweja iya
 bë bù onye akwabé
 mu ùbvù.

Ọ búru iphe, bù onye eme
 iphe l'uzo, pfuru oto
 bë mu e-goshi lè mûbe
 Chileke
 adzotaje nemadzu.”

Ebvu-oma 51

Ebvu-oma, Dévidi deru nü
 onye-ishi ebvu

Teke o deru iya bù g'onye
 mpfuchiru Chileke, bù Nétanu
 byachaaru ibe iya bya epfuaru iya
 l'o meru ejì l'o jepfurú Batusheba

¹ Phùnaaru mu obu-imemini;
 jiko Chileke;
 eshinu n-yemobu ngu te
 nwedu echihu.

Huchafunu atùpya ono,
 mu tùpyaru ngu ono;
 eshinu ijiphuje obu-imemini;
 phùa k'etsutsu iya.

² Sanaa mu rengurengu;
 safukota mu ejo-iphe,
 mu megbabérù;
 l'i huchafù mu iphe-ejì,
 mu meshiru ngu!

³ Kele mu maru gë mu
 tùpyaberu ngu;
 ọphu mu azohajedu iphe-ejì

- mu azoha.
- ⁴ Qo gubedua gedegede bẹ¹
mu mesweru;
mbụ l'ọqo gubedua bẹ²
mu meru iphe-eji.
- Iswi dụ ngu mma l'ikpe,
i kperu mu;
ophu ụta adudu ngu iya l'ikpe,
i nmarụ mu.
- ⁵ Mbụ-a; mu shikwa teke a
nwụru mu bụru onye
ejo-iphe.
- Mbụ lẹ mu shirọ teke ne mu
tsütaru ime mu bụtaru
onye eme iphe-eji.
- ⁶ Iphe, iile ẹnya iya lẹ ndzụ
amadụ bụ ire-lanụ.
Zinaa mu mmamiphe nkengu.
- ⁷ Gude ịsopu saa mu asasa
gẹ mu ụyebé ree!
Saa mu gẹ mu chaa pemu
pemu g'aka-mini-sunoo!
- ⁸ Mee g'ehu tsọo mu ụtso;
gẹ mu tee ẹswa;
k'ophu okpu mu ono,
i nyajishiru ono
a-gbakerehu.
- ⁹ Gbakütaru iphe-eji,
mu meshiru azụ!
L'i hufukọta ejo-iphe,
mu mekötaru g'ọ ha!
- ¹⁰ Jiko Chileke; menaa g'obu
mu gụa mu ịphóró;
l'i nụ mu unme ophuu,
a-nodu anuru ngu opfu.
- ¹¹ Ta chifukwa mu l'atatiiphu
ngu!
Ophu i nafukwa mu
Unme-dụ-Nsọ nkengu!
- ¹² Nụ-phunu mu ẹhu-ụtso
ono azụ;
mbụ ẹhu-ụtso ono, shi l'adzọta,

- ị dzotaru mu ono.
 Mee g'eme uche ngu heje mu
 ihee; k'ophu ọo-gbata
 mu ike.
- ¹³ Ọ ya bụ gẹ mu ezia ndu
 anoduje atụpya ngu nụ
 uzo ngu.
 Ndu iphe-oji adakọbe
 lwapfuta ngu.
- ¹⁴ Dzonaa mu l'ikpe ọchi,
 mu gburu; jiko Chileke!
 L'ọo ngu bụ Chileke,
 adzoje mu nụ.
 Ọ ya bụ gẹ mu egude ire mu
 gụa ebvu ehu-ụtso sụ
 lị pfuberekoto.
- ¹⁵ Gube Nnajịuphu; kụhaa
 mu ọnụ;
 k'ophu mu a-ja ngu ajaja.
- ¹⁶ Ọme ọo ngweja bẹ iile
 enya iya; mẹ mu
 egwekwari iya
 nụ ngu.
 Obenu lẹ ngweja m'obeta o
 bụru ngweja-akpo-ọku
 te emekwa
 g'ehu tsọ
 ngu ụtso.
- ¹⁷ Kele ngweja ọphu Chileke
 anatajẹ bụ aphụ-oji-obu.
 Onye aphụ jiru obu l'iphe
 o meru; izimanụ lwa iya
 azụ bẹ gube Chileke ta
 anmajekwa phulaphula.
- ¹⁸ Menaa Zayonu g'o jaa àjajà;
 eshinu ọ dù ngu l'obu.
 Kpụnaa igbulọ
 Jierúsalemu!
- ¹⁹ Ọ ya bụ g'eegweaharu
 ngu ngweja, pfuru ọto;
 ngweja-akpo-ọku
 atsqahaa ngu ụtso;

l'a watarụ ngu egburu
oke-eswi l'oru-ngweja
ngu.

Ebvu-oma 52

Évù, Dévidi kwarụ
nụ onye-ishi ebvu

Teke ọ kwarụ iya bụ teke
Dowęgu, onye Edomu byaru
bya agbaarụ Sọlu ama sụ iya
lẹ Dévidi nọ l'ibe Ahimeleku

¹ ?Denu g'o gude ị nođu eku
onwongu l'eme ejio-iphe;
oke, dù ike?

?Tị madụ lẹ n-yemobu
Chileke a-no jeye l'ojejoje?

² Iphe, iigudeje ire ngu epfu
l'ii-me buepho ejio-iphe;
mbụ l'ire ngu atsụ
nkọ g'akwo,
a barụ ababa.
Iphemiphe, iimekpoo ememe
bukotaru ụghoshi.

³ Ị ka eye ejio-iphe obu
eme l'iphe, dù ree.
Adzụ ụka ka ngu ree eme
l'epfu iphe, pfuru nhamụnha.

⁴ Iphe, i yeru obu bụ
epfubyishi nemadzụ;
gube onye ono, adzụ-gbu
onwongu l'uka ono!

⁵ Sụ-a; Chileke e-mebiyishikwa
ngu; mee ngu l'i bụru
mkpurupyata
jasuru aşuru.
Oo-wofu ngu; mee ngu g'i ti
buhẹ l'ibe ngu;
l'o phefu ngu ephefu l'alị
ndu nọ ndzụ.

6 Ndu pfüberekoto -humma iya;
 ephe atsuhu ebvu;
 ephe achia ya ochi su:

7 "Unu lewaro; onye owa-a bu
 onye jikaru le ya te
 ewoduru Chileke eme
 agbaru-ike iya.

O kporu obu yero eku,
 o nweru nwegharu iya eka;
 bya egude ejio-iphe,
 oonoduje emeshi eko
 dzudzudzu."

8 Obenu le mbedula du g'oshi
 olivu, jaru ajajà nođu
 krukala l'ime eze-ulø
 Chileke.

Mu a-chiru upfu kwèe le
 n-yemobu Chileke
 jeye l'ojejoje.

9 Mu a-nođu ekele
 ngu ekele
 jeye l'ojejoje;
 kele o gubedua
 l'onwongu
 meru iya.

Mu anodukpoepho nwadoo
 ele ngu enya l'eka;
 kele epha ngu du ree.

Teme mu anodukwapho
 liphu ndu duru ngu
 nsø tua ngu epha.

Ebvu-oma 53

Évù, Dévidi kwaru nụ
 onye-ishi ebvu; g'e gude
 olu aphụ kwaa ya

1 Ndu eswe anoduje arị l'ime
 obu phẹ le Chileke
 ta adudu.

Ephe mebyishiwaru onwophe;

- iphe, ẹphe eme bürü
 akpamara;
 ọphu ọ dudu m'onye
 lanụ eme iphe, dù ree.
- ² Chileke gbẹ́ l'imigwe lee ẹnya
 lẹ́ mgboko-a; mbụ́ l'ehu
 ụnwu-eliphe;
 gẹ́ ya maru ?o nweru onye
 kwarụ́ ẹnya?
 Mbụ́ g'ọ maru ?o nweru onye
 acho yẹbe Chileke?
- ³ Ole g'ephe ha tükowaru haa
 uze jephuhu.
 Ephe tükowaru g'ephe ha
 mebyishihukọta.
 O tọ́ dudu g'ọ ka mma l'ọqo
 onye lanụ eme iphe, dù ree.
- ⁴ O dükwa gẹ́ ndu ono,
 eme ejo-ememe ono te
 nwedu egomunggo;
 mbụ́ ndu anoduje eri ndibe
 mu g'onye eri nri;
 ọphu ẹphe epfujedu anụ
 Chipfu.
- ⁵ Ephe bụ́ ndu ndzụ́-agụgu
 rwutaru;
 l'eka adudu iphe
 ndzụ́-agụgu,
 dù iya nụ;
 teke Chileke e-woru ọkpụ
 ndu tsoru ndibe iya ọgu
 tükashia nanụ nanụ;
 meru iphe-iphere kpua phe;
 kélé ọ jikawaru phe.
- ⁶ O dù mu g'e shi lẹ́ Zayonu bya
 adzọta ndu Ízurèlu.
 Jiékopu e-te ẹswa;
 ehу atsọ́ Ízurèlu ụtso
 mẹ́ Chileke dophuepho
 ndibe iya azụ
 l'ọnodu phe.

Ebvu-oma 54

Évù, Dévidi kwarụ
nụ onye-ishi ebvu; g'a
kporu une ye iya

Teke ọ kwarụ iya bụ ge
ndu Zifu byaru bya asụ
Solu lẹ Dévidi wohakwaru
onwiya l'echilabọ phẹ

- 1 Gudenụ ẹpha ngu dzọ mu;
gube Chileke!
Gudenụ ọkpehu ngu haarụ
mu enge!
- 2 Numanu epfupfu, mu epfu
anụ ngu; jiko Chileke.
Ngabenu nchị; nüma iphe,
shi mu l'ọnụ.
- 3 Kele ndu shi eshishi wụru
bya mu etso opfu;
Ndu ewebushi akụrepho nodu
achọ mu egbugbu;
mbụ ndu ata akpadu
Chileke ishi m'ilile.
- 4 Obenu l'ọ Chileke bụ onye
eyejeru mu eka.
Ọ Nnajiuphu bụ onye gude
ndzụ mu.
- 5 Gẹ Chileke mekwaa
g'ego-iphe, ndu achị mu
lẹ njo meru mu
laphuru phẹ azụ!
Gẹ Chileke mebyishikwaa
phẹ gude nno goshi
l'ọopfushije ike l'iphe,
o pfuru.
- 6 Mu a-tụ obu mu onyo
gwetarụ ngu ngweja.
Mu abya ekele ngu ekele
gube Chipfu;
kele ẹpha ngu dụ ree.
- 7 Teme ọ buru ngu

dzotakotaru mu l'iphe,
bükpoo iphe-ehuka,
byapfutaru mu nü.
Mu byakwapho ahuma l'e
mekperu ndu ọhogo
mu phe.

Ebvu-ọma 55

Évù, Dévidi kwaru
nụ onye-ishi ebvu; g'a
kporu une ye iya

¹ Nümaro epfupfu, mu epfu
anụ ngu gube Chileke!
Ba agbakwa mu nkuchi;
ké g'i ba anuma arwɔrwo,
mu arwɔ ngu.

² Ngabèru mu nchị zaa mu
enụ l'oku, mu eku ngu!
Oriri mu anoduje egburwashị
mu ẹhu;
k'ophu o meru; mu nodu
anoduje atsụ oke ude.

³ Iphe, kparu iya nü bürü olu
ndu ọhogo mu, mu anụ;
waa mkpawere,
ndu ejio-iphe eme mu;
kele ephe anoduje achịru
mu ejio idzu;
bya egude ẹhu-eghu
epfubyishi mu.

⁴ Aphụ jiru mu obu;
anwụihu nodu eye mu
ebvu eyeshikpọ mu
iya ike.

⁵ Ndzụ agụ mu agushikpoo mu
ike;
ẹhu nodu aphukota
mu kpaakpaakpaa.

Ishi nodu anyị mu ẹdzu.

⁶ Mu sụ l'o dụ mu g'a sụ lẹ mu

- furu ñkù gẹ ndo;
 mẹ mu ephefuẹpho je achọ
 ẹka mu a-nodu tuta unme;
- 7 mẹ mu epheẹpho
 phemihu je eburu l'echięgu;
- 8 mẹ mu emeẹpho egwegwa
 lashia l'ulo-mgbobuta mu;
 mbụ ẹka oke pherephere
 adudu.
- 9 Mebyishinaa idzu ndu
 ejio-iphe jiko Nnajịuphu!
 Lighashia phẹ olu-opfu!
 Kele mu hụmaru lẹ ndu
 mkpukpu ono eme
 nwibe phẹ mkpawere;
 teme ẹphe nodu
 ese opfu.
- 10 Ephe anoduje awụ-phe
 l'igbuló mkpukpu ono:
 eswe l'enyashi.
 Iphe-eji yee iphe-ehuka nodu
 azogba g'ọ dù phẹ
 l'ime mkpukpu ono.
- 11 Ejo-iphe pfukwarupho
 l'echilabọ iya;
 teme ophu mkpamehu
 yee ụghoshi alufujedu alufu
 l'edupfu phẹ.
- 12 Ome ọ bụ l'ọo ndu ọhogu mu
 anma mu phulaphula;
 mẹ mu -atamikwaa ya
 lẹ nshi.
 Ozoo ọme l'ọo onye mu dù
 ashị bẹ etu onwiya
 ọphushugbu l'ẹka mu no;
 mẹ mu -edomikwaaru
 iya onwomu.
- 13 Obenu l'ọo gubedua,
 bụ onye ẹbo mu;
 bya abụru onye mu l'iya
 aswị ọswi;
 bya eshikwapho ọnnyà

- bẹ ọ gbẹ búru.
- ¹⁴ Mbụ onye mu l'iya
 kwatakpo o eshi ụtso;
 bya abụru onye mu
 l'iya atụkoje swiru eje
 l'eze-ulo Chileke.
- ¹⁵ G'ọnwu byakwa egbukwota
 ndu ọhogu mu egbukwota!
 G'ephe bükwaru ndu ee-li
 lẹ ndzụ!
 Kele ejo-iphe kwawaru
 ikwato l'ime obu phẹ.
- ¹⁶ Obenu lẹ mbędua bụ Chileke
 bẹ mu araku;
 kele mu maru lẹ Chipfu
 e-mechaa bya adzoo mu.
- ¹⁷ Mu egudeje olu aphụ echiku
 iya lẹ mkpu l'uzenyashi;
 mẹ l'utsu; waa l'eswe.
 Mu maru-a l'oo-mecha
 nüma olu mu.
- ¹⁸ Oo-nafuta mu l'eka ndu
 etso mu ọgu.
 Ephe -dükpokwaa igwerigwe
 g'ephe aduhabe bẹ
 ọo-nafutaele mu-a.
 O to dudu iphe, ephe eme mu.
- ¹⁹ Chileke, bụ onye shi l'ichee
 nođuta l'aba-eze iya
 bẹ a-nüma olu mu;
 bya anụa phẹ chijipfuu.
 Kele ephe jikaru agbanwe;
 teme ọphu ephe atsụdu
 Chileke ebvu.
- ²⁰ Onye mu l'iya shi aswị ọswi
 tsoru ọnyà iya ọgu;
 shi nno mebyia ọgbandzu,
 ephe l'iya gbaru.
- ²¹ Opfu, shi iya l'ọnụ nođu echị
 bùruburu g'ükpa;
 ole iphe, jiru iya obu
 bụ ndümashi.

- Mbụ l'opfu iya atụ atụtu ge
 manụ ụrwazi;
 ole ootsu nkọ g'ogu-echi,
 a bataru nkọ.
- ²² Woru iphe ono, e boru ngu g'i
 vuru ono haarụ Chipfu.
 Oo-dụ-a ike gudeshia ngu;
 kele ọ tọ byadu aha
 ndu pfüberekoto
 g'ephe daa.
- ²³ Obenu l'oo gubedua,
 bụ Chileke l'e-duru ndu
 ejio-iphe duba l'ime ilu;
 eka ephe a-nodu rekashịhu.
 Ndu egbu ochi waa ndu
 ntuphu-ire bẹ i tii kwedu
 g'ephe kpoo ụpfu
 l'eliphe-a.
 Obenu lę mbedula bụ ngu bẹ
 mu dakoberu.

Ebvü-oma 56

Ebvü-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvü;
 g'e gude olu ebvü, “Ndo beru
 l'achi, nọ ụzenya” gụa ya

Teke o deru iya bụ
 gẹ ndu Filisitayinu
 guderu iya lę Gatu

- ¹ Gube Chileke; phunaaru mu
 obu-imemini;
 a -nonyaa; ndiphe woru
 mu lwee elwelwe;
 lę ndu ọhogu mu anoduje
 akpa mu ẹhu
 mkpùrumkpuru.
- ² Mkpùrumkpuru bẹ ndu achị
 mu lę njo anoduje achị mu
 kpabékpbabe;

- mbụ l'a dù igwerigwe gude
eku-onwonye etso
mu ọgu.
- ³ Ndzụ -nodu agụ mu; bue ngu
pho bẹ mu adakobeje.
- ⁴ O Chileke ono, mu anoduje
aja opfu iya ajaja ono bẹ
mu dakoberu.
- Ophu ndzụ agudu mu;
?bu gunu bẹ nemadzụ
mmanụ suru mu ememe?
- ⁵ Tekenteke bẹ ẹphe ewojeru
opfu mu gha igharaphu.
Iphe, bükpo iphe, ẹphe
aríkpo aríri buepho
g'ẹphe eshi mee mu ejo-iphe.
- ⁶ Ẹphe dzukoberu bya
edomishia onwophe.
Mbụ l'ẹphe anoduje edo ọkpa
mu achokpoe pho uzo,
ẹphe e-shi gbua mu.
- ⁷ ?Ephe e-gude eme ejo-ememe
ono nahụ tọ?
- Jiko Chileke; gudenụ oke
ęhu-eghu ngu chitsushia
ndu ono l'ophu.
- ⁸ I mawaru g'ootsube mu l'ęhu.
I mawaru ę mu kwashiberu
enya-mini.
?Tị tükoduru iphemiphe ono
dekọta l'ekwo ngu?
- ⁹ Mu -rakuę ngu pho bẹ ndu
ohogu mu adakobe
gbaphu azụ.
Ophu doru mu enya bụ l' Chileke
no l'eka iya nkemu.
- ¹⁰ O Chileke ono, mu anoduje
aja opfu iya ajaja ono;
mbụ Chipfu ono,
mu anoduje aja opfu iya
ajaja ono;
- ¹¹ O Chileke ono bẹ mu dakoberu;

ophu ndzụ agüdu mu;
?bu gunu bę nemadzụ suru
mu ememe?

¹² Gube Chileke; iphe, mu rifuru
angü lę mu e-meru ngu
bükwa mu bę o
tukoru l'ishi.

Mu a-bya egweru
ngweja-ekele nü ngu;
¹³ noo kèle i nafutaru ndzụ
mu l'eka ɔnwu;
bya emekwapho gę mu
te vukota iphe daa iko.
Ọ ya bụ gę mu azoo ije
l'iphu Chileke l'eka
iphóró dürü ndu
nọ ndzụ.

Ebvü-oma 57

Ebvü-oma, Dévidi deru nü
onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
bu “Be mekwa gę mu laa l'iyi”

Teke o deru iya bụ
teke ọ nahuru Sọlu gbala;
je anodu l'ime ọgba

¹ Gube Chileke; meeru mu
eze-iphe-oma!
Jiko meeru mu rọ eze-iphe-oma!
Kele ọo l'eka ngu bę mu nọ
ezeru ndzụ.

Mu a-nodu lę mkpula oke
ńkù ngu ezeru ndzụ;
jasụ teke ejo-iphe-ehukwa,
byaru mu nü-a
a-bvüebe.

² Mu araku Chileke;
mbụ Okalibe-kakota-shii;
mbụ Chileke, atukoje
iphemiphe mekötaru

mu.

³ Oo-gb  l'imigwe zia g'a bya
adz o mu;
bya emeru iphere t 
ndu ono, ach  mu
kpab kpabe ono.

Chileke e-goshi mu l'o yeru
mu obu; bya ab ru
onye apf shije ike l'iphe,
o pfuru.

⁴ Mu n  l'echilab  oduma;
mb -a; mu z kwa
l'echilab  an - gbudu,
ataj  an  nemadz .

Ndu  z ph  d  g'arwa;
d  g'apf ;
t me ire ph  n du ats 
nk  g'ogu-echi.

⁵ Goshinu ndiphe g'i paberu
 ka; mb  l'i noghataru
akpaminigwe anoghata;
g  ndiphe l'ophu ah ma
g'i d -be biribiri.

⁶ Ephe geru  gbu kwab ru mu
l'uzo, mu eshi.
Oo ya b ;  hu rw shihue
mu ph  arw shihu.
Ephe gb shi je ebua ns  dobe
mu l'atatiphu.
Ole ephe mecharu daba l 
ns  obu l'onwophe.

⁷ Obu shihukwaru mu ike
Chileke;
k'ophu b  l  mu e-gude
obu mu g'  ha ag  ebvu
etu ngu epha.

⁸ Obu mu; tehu nw ru  nya;
Unu tehu nw ru  nya;
unub  ogelenda y e une;
k le mb dua e-gudekwa
ebvu kutee g regere
nchi-ab hu l  mgbenya.

⁹ Mu a-nodu l'echilabọ ndiphe
kele ngu ekele
gube Nnajiu-phu.

Mu anodukwapho l'echilabọ
oha l'ophu gua ebvu
gude tua ngu epha.

¹⁰ Noo kele n-yemobu ngu
parụ eka.

O tukorū imigwe l'ophu voo
pfurupfuru.

Teme ire-lanụ nkengu dzuru
akpaminigwe.

¹¹ Goshinu ndiphe g'i paberu eka;
mbụ l'i noghataru
akpaminigwe anoghata;
ge ndiphe l'ophu ahuma g'i
dụ-be biribiri.

Ebvu-oma 58

Ebvu-oma, Dévidi deru nu
onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
bu “Be mekwa ge mu laa l'iyi”

¹ Unubę ogbo-ikpe;
?o dukporu-a teke opfu,
pfuru oto eshije unu
l'onu futa?

?Unu pfubejekporu-a eka
oto kpee
unwu-eliphe ikpe?

² Waawakwa! Iphe, unu arije
l'ime obu unu buepho
g'unu e-shi mee iphe,
apfuduru-oto.

O bürü mfpawere bę unu
anoduje eme unwu-eliphe.

³ Ndu ejo-iphe eshije lę teke
ephe no l'ephō ne phę
shiswee ụzo.

Ephe akpaphuhu je lę teke a
dukwaduro ime phę.

- Adzụ ụka eshi phẹ lẹ ddedede.
- ⁴ Eru, ephe atajẹ egbu ebugbugu
g'eri ejo agwo.
- Ephe swo-chishiru nchị ada
nkuchi g'oghu;
- ⁵ mbụ oghu, ata anuedu opu,
onye rwaru iya eka l'iphu egbu;
gude epfuru iya opfu;
m'o betakpọ o gbua ya
k'erengete igbu-agha.
- ⁶ Kpaa phẹ eze, nọ phẹ l'ọnụ
jiko Chileke!
Jiko Chipfu; swoşhinaa
oduma ono epyii ono,
nogbaa phẹ l'ọnụ ono!
- ⁷ G'ephe tashihukwa g'eka
mini soro soghata.
Ephe -setaephọ ụta phẹ ke
kikiki g'ephe gbaa;
mekwaa g'apfụ phẹ bṣuru
inyiribachi!
- ⁸ G'ephe dù g'eji, rwubashihuru
erwubashihu.
G'ephe te egudekwa enya
phẹ hụma enyanwu gẹ nwata,
ne iya kworu ekwokwo.
- ⁹ K'ophu bụ; ọswa, a tsüberu
l'ite -bya eme g'oku
ngaa ẹnishi ite ono;
Chileke egudewaa oke
ehu-eghu iya zikọta ite
ono g'oke pherephere;
m'o beta iphe, e shiberu l'ite
ono dukwadu oyi;
ozoo l'ọobyawaa eghehu.
- ¹⁰ Ndu pfüberekoto bẹ ehu
a-tsọ ụtso;
m'ephe hụmaephọ lẹ
Chileke apfụwa ndu
ejo-iphe ụgwo iphe-eji,
ephe meru;
mbụ m'ephe wataephọ azo

ndu ejø-iphe pyaapyaa.

¹¹ Qo ya bụ; ndiphe epfuahaa sụ:
 “Ndu pfüberekoto bę obunggo
 dükwaru eviya;
 mbụ l'ọ kwa ire-lanụ l'o
 nweru Chileke, ekpeje
 eliphe-a ikpe!”

Ebvü-oma 59

Ebvü-oma, Dévidi deru nụ
 onye-ishi ebvü; ishi ebvü iya
 bụ “Be mekwa gę mu laa l'iyi”

Teke ọ guru iya bụ teke
 Sọlu yeru ndu nche, eje
 anodù eche ụlo, ọ no
 nche g'e gbua ya

¹ Nafuta mu l'eka ohogu mu;
 jiko Chileke mu!

Gbaaru mu ọdzori l'iphu ndu
 wulihuru vüpyabe mu!

² Nafuta mu l'eka ndu eme
 ejø-ememe!

Dzọ mu l'eka ndu
 mgbugbụmadzu!

³ Kele-a; gübę Chipfu;
 lewaro l'ephe domishiru
 onwophe kwabę g'ephe
 gbua mu.

Ndu nweru ọkpehu wulihuru
 etso mu opfu;
 ębe abụ l'ọ dürü ekemu,
 ęphe türü, mu mebyijeru;
 teme ọphu ọ dudu g'ephe
 ha, mu tüpyajeru.

⁴ Ephe gbaru je edozia onwophe
 g'ephe tsuu mu ọgu;
 l'ębe adụ iphe, mu meru phę.
 Jiko gbalihu; bya eyeru mu
 ęka!

- Lenaa ejo ọnodu, mu no!
- ⁵ Jiko Chipfu; mbụ Chileke,
bụ Okalibe-Kakota-Ike;
bya abụru Chileke kę
ndu Ízurelu;
tehu etehu; je anụa ọhamoha,
bu lę mgboko aphụ!
- Ba adukwa ndu ejo-iphe ono,
elekebeje ẹnya eme iphe,
a-tsürü nwibe phę ono,
ii-phụru obu-imemini!
- ⁶ Ọobujeru; ẹphe -lwa
l'uzenyashi;
ẹphe aba hanyihanyi
gę nkụta; tsoru mkpükpu
ejephe.
- ⁷ Lewaro ẹnya; ẹphe -saa ọnu
phę tịa nkọ gę nkụta;
Ogu-echi eshi phę l'ire
ngushihu.
- Ẹphe edobesuro l'o to dudu
onye nümaru iphe,
ẹphe epfu.
- ⁸ Ọlobuele-a ọchi bę gübę
Chipfu achije phę.
Ọo ọchi bę ọhamoha ono
anoduje ezi ngu.
- ⁹ Ọo gübę Chileke bụ agbarike
mu.
Mu chíru ẹnya mu dzee l'eka
i no.
Ọ buru l'ime ngu bę mu
gbabarụ je ezeeru ndzụ.
- ¹⁰ Chileke, bụ onye yeru mu
obu bę a-gba mu ndzuta.
Chileke e-kwe gę mu gude
ẹnya mu hụma l'e
mekperu ndu ọhogu
mu.
- ¹¹ Be gbukwa phę ebugbugu
gübę Chipfu,
bụ onye mgbobuta anyi!

- Odumeka bę ndibe anyi
 a-zohakwa iya.
 Gudechia ike nkengu
 chikashia phe!
 Mee phe; mekpee phe!
- ¹² Iphe, bükotakpoo opfu,
 eshije phe l'önü
 abujeerupho
 mkpokoro opfu.
 Mbụ l'opfu, eshije phe
 l'ogbogboromonu futa
 abükotajeerupho iphe-eji.
- Teme ẹphe nodu egudeje ọnou
 phe adzụ ụka;
 bya egude iya atụ nwibe
 phe ọnou.
 Oo ya bụ; g'ekuku ono,
 ẹphe anoduje eku
 onwophé ono nmakwaa phe
 g'ónyà.
- ¹³ Gudenụ oke ẹhu-eghu ngu
 mebyishia phe!
 Mbụ g'iimebyishia phe
 gbiriri jaṣu teke ẹphe
 a-bvuebe!
 Oo ya bụ g'unwu-eliphe
 l'ophu amaru l'oo Chileke bụ
 Eze ndu Ízurelu;
 teme l'oo bụ eze
 unwu-eliphe mgburugburu.
- ¹⁴ Qobujeru; ẹphe -lwa
 l'uzenyashi;
 ẹphe aba hanyihanyi gę
 nkụta; tsoru
 mkpukpu ejephe.
- ¹⁵ Ẹphe anoduje awuphe acho
 eka ẹphe e-ri nri.
 O -bụru l'ẹphe te erijiduru
 ẹpho; ẹphe agbóahaa
 ire gę nkụta.
- ¹⁶ Obenu lę mbędúa a-gụ ebvu
 gude tụa ọnou g'okpehu

ngu habe shii.
 Ụtsu mboku-mboku bẹ mu aguje
 ebvu ẹhu-ụtso gude goshi
 g'eye obu ngu habe.
 Noo kele oo l'ime ngu bẹ mu
 agbabaje je edomia
 onwomu.
 Teme ọ bụru ngu bẹ mu
 agbabaje l'ime je ezeeru ndzụ;
 mè mu nōdu eje iphe-ehuka.
¹⁷Gube ike, dụ mu nụ;
 mu a-gụ ebvu tua ngu əpha.
 Noo kele ọ o l'ime gube
 Chileke bụ onye yeru mu
 obu bẹ mu gbabaru je
 edomia onwomu.

Ebvu-Ọma 60

Ebvu-Ọma, Dévidi deru nụ
 onye-ishi ebvu;
 g'e gude olu ebvu,
 “Ojimbvu Ogbandzu” gúa ya.

Teke o deru iya bụ teke ẹphe
 lẹ ndu Arámu-Naharayimu
 waa ndu Arámu-Zoba
 lwuru ọgu; mbụ teke ono,
 Jiowabu lwarụ bya etsoo
 ndu Edomu ọgu bya
 lwụ-kpee phẹ;
 gbua ụnu ojogu ụkporo l'iri
 lẹ Nsuda Únú.

¹ Gube Chileke; i jikawaru
 anyi woru anyi tükaa
 nanụ nanụ.
 I shi avụru anyi ọvuma.
 Ole nta-a bẹ anyi arwo ngu
 sụ
 g'i ghanaaru anyi iphu ọzo jiko.
² Oo ngu meru eliphe;

- ọ nmaa jijijii;
 bya emee ya;
 ọ gbawashihu.
- Nta-a bụ g'i menaa g'eka
 i mekarụ iya iphe
 kpochite;
 kele ọongakwa anganga.
- ³ I hawaru ndibe ngu;
 ẹphe jee iphe-ehuka;
 bya echee anyi mè;
 anyi ngụa akpọ kulakula.
- ⁴ Obenu lẹ ndu atsụ ngu
 ebvu bẹ i nñuru
 ekwa-ohubama;
 g'ephe chilia gude lwụa
 ọgu k'okpobe opfu ono.
- ⁵ Gudenụ ọkpehu ngu dzota
 anyi; zanụ anyi enu;
 k'ophu ee-shi nno dzọ
 ndu i yeru obu.
- ⁶ Chileke nɔwaa l'ulo iya,
 dù nsø pfua opfu sụ:
 “Mu e-gude agbọ ọgboo
 kewashịa ali ndu Shékemu.
 Teme mu eworu nsùda
 Sukọtu bushia.
- ⁷ Giladu bụ nkemu;
 Manásẹ bùkwarupho
 nkemu.
- Ifuremu bụ okpu, mu
 kpu l'ishi.
 Jiuda bùkwanuru
 mgboró-eze, mu apajé
 l'eka.
- ⁸ Mówabu bụ ochi, mu akwoje
 ọkpa.
 Ọ bùkwanuru lẹ Edomu bẹ
 mu eyeshije akpókpá
 mu dobe.
 Ndu Filisitayinu bẹ mu
 gbówaru ọgboo kpua.”
- ⁹ ?Bụ onye e-du mu chírirí

- werere duba lę mkpukpu ono,
a kpuru kpüşhia ike ono?
Mbụ-a; ?bụ onye e-duru mu
duba lę Edomu?
- ¹⁰ O kwa gubedua Chileke bụ
onye obu.
Obenu l'i gbé jika anyi;
ophu i tii tsojeéduru ndu
ojogu anyi eje ogu.
- ¹¹ Yeru anyi ẹka jiko g'anyi
mekpee ndu ọhogu
anyi;
kéle eye ẹka k'ụnwu-eliphe,
bụ iphe-mmanu.
- ¹² Obenu l'anyi -noduwa
Chileke l'eka bé anyi
e-mekpe phé gé mkparawa.
O bürü iya e-hu ndu ọhogu
anyi agbagba-nchi
l'alị.

Ebvu-oma 61

Ebvu, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu; g'a
kporu unu ye iya

- ¹ Númanu mkpu, mu echí jiko
Chileke!
Ngabé nchi l'epfupfu, mu
epfu anụ ngu!
- ² Mu nō l'eka igwe beru
alị beru echiku ngu lę
mkpu.
Noo kélé meji atofu mu atofu.
Dunuru mu je edobe l'oke
mkpuma, ka mu l'eli!
- ³ Kéle ọo ngu bé mu gbabarụ
l'ime ngu je edomia
onwomu;
bya abükwaru ngu pho
bụ ụlo-mgbobuta,

- mu bahụru shi nno
 nahụ ndu ọhogu mu.
- ⁴ Ọogukwa mu ẹgu gẹ mu buru
 l'ibe ngu jasụ l'ojejoje;
 mbụ gẹ mu nōdujewaro lẹ
 mkpula eze ñkù ngu
 ezeru ndzụ.
- ⁵ Kele gụbe Chileke nümawaru
 iphe, mu rifuru angụ
 lẹ mu e-meru ngu.
 I mewaru gẹ mu tsoru ndu
 akwabẹ ẹpha ngu ùbvù;
 keta iphe-ọma, iimejeru
 phẹ.
- ⁶ Mena g'eze nōdu ndzụ
 ogologo!
 G'apha, ọo-nọ l'eliphe-a shinu
 l'ogbo sweru ọgbo!
- ⁷ G'aba-eze iya nōdunu l'atatiphu
 Chileke jasụ l'ojejoje!
 Jiko g'iphe, ii-gude eche
 iya nche bükwaru
 n-yemobu ngu;
 yee apfushi ike,
 iipfushije l'iphe,
 i pfuru.
- ⁸ Ọ ya bụ gẹ mu agụa ebvu
 gude tua ngu ẹpha
 jasụ l'ojejoje;
 bya emeékota iphemiphe,
 mu rifuru angụ
 ememe mbóku-mbóku.

Ebvu-oma 62

Ebvu-oma, Dévida deru nụ
 onye-ishi ebvu, bụ Jiedutunu

- ¹ Ọ ẹpho Chileke kpoloko bẹ
 mu daru ngabẹru.
 Kele ọ ya bụ onye a-dzota
 mu nụ.

² Oo yébedua nwékiya bę bę
agbara-mkpuma nkemu;
bya abürü iya bę Chileke,
adzoje mu nü;
bya abürü onye mu
agbabaje l'ime iya
l'oodomia mu.

Oo ya bę l'ọ tọ dudu onye
byaru l'enwubata mu
enwubata.

³ ?Bü teke ole bę unu
e-tsuberu nwoke
Ọwa-a otsukputu?
Gunu hakota bę e-mechaa
tuko bürü mkpurupyata;
g'eka igbulɔ;
ozoo mgbabu zeru
tụ-gbushia ndu nō
phę l'ime.

⁴ Iphe, unu shiberu ite iya bę
g'unu nwufu iya l'aba-eze
iya ono.

Adzụ ụka nödu atsọ unu
ntümatu.

Unu nodu egudeje
ogbogboromonu unu
agoru nwibe unu
önü-oma.

Obenu l'ime obu unu bę unu
anöduje atụ phę ejø önu.

⁵ Gube obu mu; nödukwa
kwaberu Chileke
nwékiya.

Kele oo ya bę onye mu ele
enya l'eka kpoloko.

⁶ Oo yébedua nwékiya bę
bę agbara-mkpuma
nkemu;
bya abürü iya bę Chileke,
adzoje mu nü;
bya abürü onye mu agbabaje
l'ime iya l'o domia mu.

- Ọo ya bụ l'o tọ dudu onye
byaru l'enwubata mu
enwubata.
- ⁷ L'aa-dzota mu bụ l'eka
Chileke bẹ ọ nọ.
L'aa-kwabẹ mu ùbvù
bükwaru iya pho bẹ ọ
nọ l'eka.
- Ọo Chileke bụ eze
agbara-mkpuma mu;
teme ọ bükwaru iya pho
bẹ mu nọ l'eka ezeru ndzụ.
- ⁸ Unu dakobe iya tekenteke
kpoo unubẹ ụnwu-eliphe!
Unu woru obu unu gheberu
iya ọnu.
- L'o kwa Chileke bụ onye anyi
nọ l'ime iya ezeru ndzụ.
- ⁹ Amadụ bụ udzu-ọnụ.
Ohu bụru iphe, adụdu iphe,
ọ bụ.
- Ọ -bụru g'atụa ेrwa phe
l'iphe, e gudeje tùa
ेrwa nemadzụ bẹ ephe
tuko bụru iphe-iphoro.
- ¹⁰ Unu ta akpokwaru obu ye
l'eme ndu ozo ewere!
Ọphu unu egudekwa ana nfụ
eku onwunu!
- O betakpöonu ęku nödu
abyaru unu
nyimunyimu;
unu ta akpokwaru obu
ye iya!
- ¹¹ Chileke pfuakwaru iphe-a
mgbo lanụ.
Mbędua nümawa iya
ugbo labọ;
mbụ l'ikemike bụ Chileke
nwekọta iya.
- ¹² Teme l'o gube Nnajiuphu bẹ
n-yemobu kuru ishi l'eka.

Noo kèle jjipfije onyemonye
ugwo g'iphe,
o meru gbaru.

Ebvu-oma 63

Ebvu-oma, Dévidi deru
teke o nọ l'echiegù Jiuda

- ¹ Gube Chileke; oo ngu bụ
Chileke mu!
Oo ngu bụ onye mu anoduje
ele enya iya eswe
l'enyashi.
Ekpiri gube Chileke
anoduje akpo
obu mu jegirijegiri.
Oghoroko ngu aduje
mu l'echiegù;
mbụ l'alị ọkponku,
mini adudu.
- ² Mu hümawaru g'ike dù-be
ngu; yee g'i dù-be
akpabiri;
ge mu shi ahümaje iya l'ulo
ngu, dù nsọ.
- ³ Mu e-gude ọnụ mu jaa ngu
ajaja;
noo kèle n-yemobu ngu ka
ndzụ ree.
- ⁴ Mu a-noduje ekele ngu ekele
jasụ ge mu a-nọ-beru.
Teme o bürü ẹpha ngu bẹ mu
e-gudeje chilia eka
imeli pfuru nụ ngu.
- ⁵ Obu mu bẹ ẹpho e-ji g'onye
riru nri, e gude ẹba-anụ;
waa ụmi ọkpu iya shia.
Ọnu mu e-gudekwanụ
ebvu ẹhu-ụtso,
dụ mu l'ogbogboromonu
tua ngu ẹpha.

- 6 Qobujeru; mu -zée l'iphe-azée
 mu; mu anyata ngu.
 Enyashi l'ophu bę mu
 arikotaje kę nkengu.
- 7 Mu nō lę mkpula oke ḥnkù
 ngu agü ebvu ehu-ütso.
 Noo kele ọo ngu bü onye
 eyejeru mu eka.
- 8 Mu anoduje ngu ntse
 tekenteke.
 Ọ bürü ekutara ngu bę
 gudeshi mu nü.
- 9 Ndu acho ụzo, ẹphe e-shi
 gbua mu mebyishia
 ndzü mu
 bę aa-chịrụ ye l'alị-maa.
- 10 Ee-gude ogu-echi gbua phę
 pyaapyaa.
 Ephe abürü nri, a kpatarụ
 doberu nkụta-ọswa.
- 11 Obenu lę Chileke e-me g'ehu
 tsqo eze ütso.
 Iphe, bükpo ndu egudeje
 ephä Chileke eri angü
 bę e-tu iya ephä.
 Onu ndu ntuphu-ire abürü
 phę kpurukudukuu.

Ebvu-oma 64

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishì ebvu

- 1 Jiko Chileke; númanu mkpu,
 mu echì eka mu epfu anü ngu!
 Gbochite mu gę mu ta
 nöoduhe atşü ndu ọhogu
 mu ebvu.
- 2 Domia mu g'ejø-idzu,
 ndu ejø-iphe achịrụ mu te erwu
 mu l'ehu; mbụ hanyihanyi,
 ẹphe aba ekpu mu;

- mbụ ndu eme ejo-ememe.
- ³ Ndu abajẹ ire phẹ g'onye aba
mma.
- Mbụ ndu anọduje agba njo
opfu phẹ g'onye agba apfụ.
- ⁴ Ephe edomije onwophẹ
kwabẹru onye dubebe ree.
Onye ono -bya amaru;
apfụ abụwaru iya nụ
l'ehu kẹ pfụ.
- O to nwedu iphe, ndzụ iya
agụ phẹ mẹ nanụ.
- ⁵ Ephe anọduje eyeru nwibe
phẹ ọkpu-ikike g'ephe
kebe ẹhu l'eme iphe-eji.
Ephe epfuye sụ l'ephe e-je
agbakacha ónyà phẹ
lẹ mpya.
- Ephe pfuchaa nno; ephe asụ:
“?Bükwanu onye abyा
phẹ ahụma?”
- ⁶ Oo ya bụ; ephe -chichaa
ejo-idzu; ephe asụ:
“Idzu, anyi chiru nta-a
dükpoo ree du-ghee
ya adụ-ghe!”
- Uche amadụ yee obu iya bẹ
eregede pakwarụ eka.
- ⁷ Obenu lẹ Chileke e-seta apfụ;
ephe -bya amaru bẹ ọ-gbakata
phẹ tụa l'alị.
- ⁸ Chileke e-me g'ephe vukota
abalị dagbua ọchii.
Ọ bürü iphe, opfu ọnụ
phẹ kpatarụ.
- Iphe, bükpoo ndu hụmaru
iya nụ bẹ e-kwe l'ishi
gude kweru phẹ une.
- ⁹ Ndzụ e-rwuta amadụ l'ophu.
Ephe e-pfukashịa iphe ono,
Chileke meru ono;
bya ebvuru shii rịa ya ọriri.

10 G'ehu tsqo ndu pfuberekoto
 ütso l'ime Chipfu!
G'ephe gbabakwa l'ime iya je
 domia onwophe!
G'iphe, bukpo ndu obu phe
 guru iphoró tukwaa
 ya əpha!

Ebvu-oma 65

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

1 Gube Chileke; o du ree g'anyi
 nođu lę Zayonu tua
 ngu əpha!

Anyi e-medzukotaru ngu iphe,
 anyi riburu angü
 l'anyi e-meru ngu.

2 Oo gube onye ono, azaję oku
 m'e pfuru nụ ngu bę
 onyemonye a-wu-pfuta.

3 Teke iphe-eji shi kapyabę anyi
 bę i shièle-a anoduje
 aguru anyi nvụ l'ejø-iphe
 anyi.

4 Ehu-ütso bę a goru nụ onye
 ono, i hotaru dokube
 onwongu

Ge gụ l'iya nođu l'ibe ngu.
Iphe, du ree, nọ l'ibe ngu
 ejije anyi əpho;
 mbụ iphe, du ree,
 nọ l'eze-ulø ngu, du nsø.

5 Gube Chileke, bu onye
 ndzota anyi;
 iphe, iigudeje zaa anyi ənu
 bu iphe, du ebvu,
 egoshi apfubekoto nkengu.

Ndu bu l'eka igwe beru ali
 beru;
 waa ndu bu lę mgboru ənyimu,

- kachakpoo anodu enya bu
 ngu be ẹphe tuko chịru
 ụpfu kwẹe;
- ⁶ mbụ gube onye bu ọkpahu
 ngu be i gude mee úbvú;
 ẹphe nguchaaru anguru
 lèka ẹphe nogbaa.
 I keru onwongu ọkpahu
 g'onye keru akpọ l'upfu.
- ⁷ Ènyimu, aso gborogboro
 bẹ iimeje l'oderu yekete;
 mbụ l'qotu-buhu akpara.
 Ohamoha -nodu aba hanyjhanyi
 bẹ iimeje;
 ẹphe adaa kẹ
 nyonyoronyo.
- ⁸ Ndu bu ụzenya bẹ anoduje
 anma pyaapyaapya
 M'ẹphe nüma k'iphe,
 dù biribiri, iimegbabé.
 Ndu shi l'uzo ènyanwu-awawa;
 waa ndu uzo ènyanwu-arịba
 bẹ iimeje g'ẹphe tya uzu-ehu-ụtso.
- ⁹ I gbaru mini l'eliphe teke i
 byaru iya agbaphe;
 shi nno mee ya;
 o bụru ali oma.
 Ènyimu nkengu bẹ i meru ge
 mini ji ejiji.
 Ndiphe l'ophu bẹ i meru g'iphe,
 ẹphe kóberu l'alị nodu emehuru;
 kele oo egube ono bẹ i
 meru iya g'o dù.
- ¹⁰ Mini bẹ i dzeru;
 o dörù adörù l'enyoru.
 I bya alwaa yegeyege
 mini gude mee igbo;
 o dù nwuhanwuha;
 shi nno goru onu-oma nü iya
 mee iphe, a kóberu iya
 wata efushi.
- ¹¹ I bya eworu eka-atutu

nkengu kpube apha
g'okpu-eze.

Teme iphe, bükpoo ụzo,
i shiru bę i dzeru iphe,
dụ ree gę mini.

¹² Eswa bya erwushia
nödugbaa kę nyimunyimu
l'echięgu.

Teme ęhu-ụtso doerupho kę
nyimunyimu l'íbvú.

¹³ Eka eecheje iphe-edobe
bę aturu kuru ata nri.
Nsüda bụ iphe, jiru iya nü
bụ iphe-akụku,
a kuru iya.

Iphemiphe ono tükoru akwa
ęvu; agü ebvu ęhu-ụtso.

Ebvu-oma 66

Ebvu-oma, e deru nü onye-ishi ebvu

¹ Unu tua ụzu ęhu-ụtso gude jaa
Chileke;
unubę ụnwu-eliphe l'ophu!

² Unu gúa ebvu gude kutsee
ępha iya!

Unu etua ya ępha; jaa ya
ajaja!

³ Unu sụ Chileke: “Ha!
Iphemiphe, ịinoduje
eme dükwa ebvu!
Ike ngu parụ eka k'ophu bụ lę
ndu ọhogu ngu adaje
kpurumu l'iphu ngu;
eka ndzụ agü phę.

⁴ Ndiphe mgburugburu adaje
kpurumu l'iphu ngu baarụ
ngu ejá; gúa ebvu nü ngu;
mbụ l'ephe aguje ebvu
gude kutsee ępha ngu.”

- ⁵ Unu byanụ ahụma ozi,
Chileke jeru!
Chileke dükwa ebvu l'iphe,
oomeru ụnwu-eliphe.
- ⁶ Onye meru ẹnyimu;
o bụru ali, kpohuru nkụ.
Ephe gude ọkpa ghaa ẹnyimu
ono.
Ehu-utso ozi, o jeru tsoru
anyi teke anyi nọ l'eka ono.
- ⁷ O gude ike ọkpu nkiya bụru
eze ojejoje.
Enya iya nodu ahụmakotaje
ohamoha!
Oo ya bụ g'o tọ dükwa ndu
ejo ọkpoma ono l'e-je
iya atupya!
- ⁸ Unu tua Chileke anyi ẹpha;
unubé ụnwu-eliphe!
G'a nümanu ajaja, unu a-ja iya!
- ⁹ L'ọo ya doberu anyi ndzụ;
bya emee g'okpa nguru
anyi anguru g'o to chifu.
- ¹⁰ Noo kélé gube Chileke
hụwaru anyi ama;
bya emee anyi; anyi dù ree
gę mkpola-ochaa, a hụru l'oku.
- ¹¹ I dutaru anyi duru ye
l'onyà;
bya eworu oke ivu tukobe
anyi l'okpurukpu.
- ¹² I meru g'ụnwu-eliphe wee
anyi ishi kperekpere.
Anyi jeru iphe, anwụ chiru anyi;
mini nmaa anyi.
Ole i mechaarụ duta anyi bya
edobe l'eka anyi tüsaru ehu.
- ¹³ Mu e-gude
ngweja-akpo-oku je
l'ulo ngu.
Mu emedzukötaru ngu iphe,
mu rifuru angu lę mu

- e-meru ngu.
- ¹⁴ Mbụ iphe, mu gude
ogbogboromọnmu kweta;
bya egude ọnmu pfua
lẹ mu e-meru ngu;
teke mu eje iphe-ehuka.
- ¹⁵ Mu a-kpụta ebili, tsuru eba
je egude gweeru ngu
ngweja-akpọ-oku.
Mu egbuaru ngu oke-eswi;
gbushiaru ngu eghu.
- ¹⁶ Unu byakpôdapho bya
angabẹ nchi; iphe,
bükpoo unubẹ ndu atsụ
Chileke ebvu;
gẹ mu kɔoru unu iphe, o
meru lẹ ndzụ mu.
- ¹⁷ Mu gude ọnmu ọwa-a
raku iya.
Mu gude ire mu tua ya ephä.
- ¹⁸ Ọme mu meru iphe-eji kwachia
l'obu mu;
mẹ Nnajuphu tege
angabékwa nchi anụma
olu mu.
- ¹⁹ Obenu lẹ Chileke ngaberi nchi;
nụma olu mu ọkpobe anụma
teke mu epfu anụ iya.
- ²⁰ G'e tukwaa Chileke ephä;
mbụ onye ajikaduru
angabe nchi nụma epfupfu,
mu epfu anụ iya;
teme ọphu ọ hadụru egoshi
lẹ ya yeru mu obu.

Ebvu-oma 67

**Ebvu-oma, e deru onye-ishi
ebvu; g'a kporu une ye iya**

- ¹ Gẹ Chileke meeru anyi
eze-iphe-oma;

görü ṣunu-oma nü anyi;
mekwapho g'iphu tʊsahu
iya l'ehu anyi.

² K'ophu ụnwu-eliphe a-maru
uzo ngu;
teme ọhamoha
amakwarupho
l'iidzotaje nemadzụ.

³ G'ウンwu-eliphe kelenụ gube
Chileke ekele!
G'iphe, bükpo nemadzụ
mgburugburu kele ngu ekele!

⁴ G'ehu tsỌnaa ọhamoha ụtso;
g'ephe tʊnaa ụzu
ehu-ụtso!
Kele ndiphe l'ophu bę iikpeje
ikpe, pfuru ọto;
teme ọ buru ngu anoduje
akpɔ-ziru ọhamoha,
nọ l'eliphe ụzo.

⁵ G'ウンwu-eliphe kelekwa gube
Chileke ekele!
G'iphe, bükpo nemadzụ
mgburugburu kele ngu ekele!

⁶ Ọ ya bụ; g'iphe, a kóberu l'alị
emehukwanụ emehu.
Teme Nnajjuphu, bụ Chileke
anyi ono agoru ṣunu-oma nü anyi.

⁷ Chileke a-görü ṣunu-oma nkiya
ono nü anyi.
Ọ ya bụ gę ndiphe l'ophu
jasụ l'eka igwe beru
alị beru awatakwani
iya atsụ ebvu!

Ebvu-oma 68

Ebvu-oma, Dévidi deru
nü onye-ishi ebvu

¹ Gę Chileke zilihu;
gę ndu ọhogu iya agbaa

- nanu nanu!
- Gé ndu o dù ashí shikwa iya
phó l'iphu gbalachaa!
- ² Zikashínaa phé nanu nanu;
gé phérephere ezikashije
enwuru-oku-a.
- Ọo g'ùnwù adazehuje lè
mgboru oku-a
bú gé ndu ejo-iphe a-la l'iyyi
l'iphu Chileke.
- ³ Obenu lè ndu pfuberekoto bé
éhu a-tsó ọtso.
Ephe a-nodu ete éswa l'iphu
Chileke.
- Ephe egude éhu-ọtso tee éswa
teshia ya ike.
- ⁴ Unu gúa ebvü nü Chileke;
gúa ebvü gude tua ya
épha!
Unu kutsee onye ono,
anoduje l'ugbo-inya
iya agba l'urwukpu
onoya.
- Épha iya bú Chipfu;
unu nòdükwa iya l'iphu
tee éswa.
- ⁵ Chileke nò l'ibe iya,
dù nsó bùru Nna ndu
enwedu nna;
bya abùru onye agbajéru
ùnwanyi,
ji phé anqedu ọdzori.
- ⁶ Chileke ewojeru ndu bú
nkinyi doo l'ipfu l'ipfu;
tème o nodu edufutaje
ndu a tñru mkporo
l'ulo-mkporo.
- Obenu lè ndu kwefuru iya
ike bú l'alí,
ejo anwù echí bë ẹphe
bu.
- ⁷ Gùbe Chileke;

- teke i gbeshiru duta ndu
nkengu;
duru phę għaa ali,
dabyiru mgbegere;
- ⁸ bę ali nmaru jjijjiji.
Igwe bya edzee mini l'iphu
għube Chileke, bę onye
kē Sayinayi;
mbu għube Chileke kē
īzurēlu.
- ⁹ Għube Chileke;
o ngu dzeru ogbodogo
mini;
gude għaa ali-ihe ngu
unme teke ike bvuru
iya.
- ¹⁰ Ndibe ngu bya alaa l'ime iya
je eburu;
tēme i shi l'ikpoto iphe,
i nweru nü ndu unction iphe,
mkpa iya dħru pħe.
- ¹¹ O bę-a epfupfu,
Chipfu pfuru opfu əbu;
a du igwerigwe mee g'a
madzuru iphe,
o pfuru.
- ¹² O suru: “Ndu eze mę ndu ojogu
unu mee egwegħwa
gude əso għafu!”
Unwanyi, kuru l'unuphu;
wufuta bya ekee iphe,
a kwataru l'okwata.
- ¹³ Ndu ono shi zeshia l'odu
atħru du għe ndo,
a wukotaru nkù iya
mkpolaq-ochħaa;
bya egħude mkpolaq-ododo
mekotja ċeba iya;
o nođu egħbu nwijinwii.
- ¹⁴ Teke
Okalibek-kangokotaru-nu
chikashiru ndu eze

- l'ali ono
 bẹ ọ duepho
 g'aka-mini-sunoo,
 dashịru l'eli úbvú
 Zalumonu.
 15 Úbvú úbvú, nogbaa lẹ
 Beshanu bùgbaa oke úbvú,
 parụ eka;
 mbụ l'úbvú Beshanu bụ
 úbvú, nwegbaarụ mpfukashi.
 16 Unubẹ eze úbvú,
 nwegbaarụ mpfukashi;
 ?Denu g'o nwuru unu
 ejiru úbvú Chileke
 ijienga?
 Mbụ úbvú ono, Chipfu,
 bụ Chileke hoṭarụ
 je eburu bụru eze ndibe
 iya jasụ l'ojejoje ono.
 17 Ugbọ-inya kẹ Chileke bükwa
 ụnu-kụru-ụnu.
 Nnajịuphu shi lẹ Sayinayi
 bya ibe iya;
 eka o doberu nsọ,
 bụ úbvú Zayonu.
 18 Teke ono, i gbeshiru lashịa
 l'ephekerephe ono bẹ i
 dutaru igwerigwe ndu
 i kpụru lẹ ndzụ lashịa.
 Ndiphe gwerụ iphe nụ ngu kẹ
 mmanụ;
 mbụ je akpachaa lẹ ndu
 shi anoduje ekwefuru
 ngu ike;
 k'ophu gụbe Chipfu,
 bụ Chileke a-nodu
 l'echilabọ phẹ.
 19 G'ajaja bụru kẹ Nnajịuphu;
 mbụ Chileke ọphu bụ onye
 ndzoṭa anyi;
 bya abụru onye evutaje
 ivu ẹhu anyi vuru

- mboku-mboku.
- ²⁰ Chileke anyi bụ Chileke,
adzoje ndzụ.
Ọ bụru l'eka Chipfu,
bụ Nnajiu-phu ono bẹ^e
eeshije nahụ anwụhu.
- ²¹ Chileke e-chikpöshi ndu
oħogu iya ishi;
mbụ okpokoro ishi ndu
emekwadu ejo-ememe.
- ²² Nnajiu-phu sru: "Mu e-shi
lę Beshanu duta unu
dumphuta azụ.
Mu e-je l'ohu eze-enyimu je
agụta unu gude lwa;
- ²³ k'ophu unu a-bya azo
ndu oħogu unu
pyakapyaka.
Nkụta unu eketakwapho oke
ophu rwuberu phę nụ."
- ²⁴ Gube Chileke;
onyemonye gbewaa nta-a
huma gẹ ndibe ngu dzeberu
awụ alwa;
mbụ lę ndibe Chileke,
bụ eze mu dzebewaru
awụ ala l'ulo iya,
dụ nsọ.
- ²⁵ Ndu nō l'iphu bụ ndu aguru
phę ebvu.
Ndu etso ndu k'ono bụru ndu
akpọ une eye iya.
Akatikpo ụnwumgboko,
nođu akukwapho nkwa
etso phę.
- ²⁶ Janaa Chileke ajaja
l'edzudzu-oha!
Jaa Chipfu ajaja l'echi
eka ndu Ízurelu
dzuköberu!
- ²⁷ Sụ-a; ndu edu phę nụ bụ
okpa-ipfu Benjaminu,

- bụ ọkpa-ipfu kẹ nwata.
 Ndu-ishi ọkpa-ipfu Jiuda;
 waa kẹ Zebulonu;
 waa kẹ Nafutali nodu
 eze gbiigbiigbi
 etso phẹ.
- ²⁸ Gube Chileke;
 rükotanu ike ngu!
 Goshinu anyi ọkpehu
 ngu Chileke;
 mbụ ike ono, i shi
 gudehawaa ree ire l'opfu
 ęhu anyi ono.
- ²⁹ Ndu eze e-gude k'eze-ulø ngu,
 nø le Jierúsalemu bya
 emeeru ngu iphe-oma.
- ³⁰ Baarụ ejø-oke-agiyi ono,
 nø l'èjì ono mba;
 mbụ ọha ono,
 achi ndiphe kpabékpbabe
 g'oke-eswi,
 eme ẹna achị nweswi
 oso ono;
 jasụ teke onyemonye
 ewoze onwiya ali;
 gude mkpøla-ochaa
 bya l'iphu ngu.
 Chikashia ndu ono,
 alwụ ọgu anoduje
 agụ g'egu-nri ono!
- ³¹ Ndu-ishi Ijiputu;
 waa ndu Kushi bẹ a-bya
 achi-liaru Chileke eka.
- ³² Unu gúa ebvu nü Chileke;
 unubẹ alị-eze
 ụnwu-eliphe l'ophu!
 Unu gúa ebvu gude tua
 Nnajiuphu ępha!
- ³³ Unu gúa ya nü onye ono,
 anoduje l'ugbo-inya
 iya agba l'ephékerephe
 urwukpu ichee ono;

mbụ onye egudeje
oke olu tịa egbigwe.

³⁴ Unu tịa ọnụ g'ike Chileke
habe shii;
mbụ onye akpabiri iya
tükorus Ízurelu sweta;
onye bụ akpaminigwe
egoshi g'ike iya habe shii.

³⁵ Gube Chileke;
ị dù ebvu l'ulo ngu,
dù nso.
Ọo gube Chileke ndu Ízurelu
emeje g'ike dù ndibe ngu;
okpehu adù phẹ.
Gajaja bürü kẹ Chileke!

Ebvu-ọma 69

Ebvu, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu; g'e gude olu
ebvu, “Ojimbvu” gụa ya

¹ Dzọ mu jiko Chileke;
kélé mini wówaru mu
l'ekpiri.

² Mu emiwa emimi emiba
l'epuchi;
eka adudu iphe, kobe nvó,
dù iya nụ.

Mu darwuwaru ọhu-mini;
utso woru mu ria.

³ Mu chiwaru mkpu chita ike
mu.

Ekpiri gowaa mu agogo.
Teme mu nođu aphwaa
ragaraga;
eka mu nọ ele enya
Chileke mu.

⁴ Ndu mu dù ashị l'ebé adù
iphe,
mu meru phẹ kakwa
egbushi,

- nọ mu l'ishi igwerigwe.
Mbụ lẹ ndu ọhogu mu
 pakpotoru igwerigwe;
 mbụ ndu anoduje achọ ụzo,
 ẹphe e-shi mebyishia mu;
 l'ebé ọ dukpoo iphe,
 mu meru phę.
- Ephe** ekebutaję mu;
 mu apfua ụgwo iphe,
 mu ezitaduru.
- 5 Gube Chileke;**
 i mawaru gę mu shi
 emeberu eswe;
 ọphu ọ dudu iphe-eji mu
 ọphu eemeru ngu lę mpya.
- 6 Gube Nnajuphu,** bụ Chipfu;
 bya aburu Okalibe-Kakota-Ike;
 te ekwekwa g'e gude iswi
 ęhu mu mee ndu ele ęnya
 ngu iphe-iphere!
- Ophu i kwekwa g'e gude
 iswi ęhu mu meru iphere
 kpua ndu achọ ngu nụ;
 jiko Chileke kę Izurelu!
- 7 Kele** oo l'iswi ęhu ngu bę e
 gude ekweru mu une;
 bya eme iphe-iphere
 ekpu mu.
- 8 Ndibe** anyi bę mu düyüaa gę mu
 bụ onye byaru abyabya;
 mbụ unwune mu gedegede
 gube mu onye ọhozo.
- 9 Kele** obu, mu yeru ụlo ngu
 rimiwaru mu ishi.
- Iphe,** bükpoo une,
 e kweru ngu bụru mbędua
 vutaru ọnwu iya.
- 10 Mu** rarụ ękwa swia ęgu
 l'iphu Chileke.
- Iphe** ono tükochaa bụru iphe,
 ẹphe gude kweru
 mu une.

- ¹¹ Mu yee uwe-aphụ;
 ephe gude iya gụaharu
 mu ebvu.
- ¹² Ndu dörü l'ọnụ-abata
 nodu epfuru mu.
 Mu bụru onye ndu angụ
 mee gude agụ ebvu-mee.
- ¹³ Ole ọ gube Chipfu bę
 mu anoduje epfu anụ.
 Gube Chileke;
 gude n-yemobu ngu
 ono zakpoe mu pho ẹnu
 teke dù ngu ree;
 bya adzoo mu
 okpobe adzodzo.
- ¹⁴ Lofuta mu l'epuchi;
 b'ekwekwa g'o ria mu!
 Nafutanu mu l'eka ndu mu
 dù ashị!
 Bya agufuta mu l'echi
 ogbumini ono!
- ¹⁵ B'ekwekwa g'utso ria mu!
 B'ekwekwa gę mu darwua
 qhu-mini!
 Ophu iikwekwa g'e lia mu
 lę ndzụ!
- ¹⁶ Zanụ mu ẹnu gube Chipfu;
 kélé n-yemobu ngu
 dù ree.
 Ghanaaru mu iphu Chileke;
 kélé i phụnukaru
 obu-imemini.
- ¹⁷ Be domikwaru mube onye
 ejeru ngu ozi iphu!
 Zanụ mu ẹnu egwegwa;
 kele mu eje iphe-ehuka.
- ¹⁸ Kpíritanuru ntse bya
 adzoo mu!
 Gbafuta mu rø m'obvu ndu
 mu l'ephe dù l'opfu!
- ¹⁹ I mawaru g'ephe kweberu
 mu une;

- bya amakwarụpho g'ephe
 meberu mu iphe-iphere
 kparu.
- Ndu bụ ọhogu mu bę
 i makötanuru-a.
- ²⁰ E kwekwaru mu une jasụ
 ọkpoma wahüaha
 mu awahụ.
- Nta-a bę o mewaru mu;
 ọphu ike aduedu mu.
- Mu lerus ẹnya onye a-phürü
 mu obu-imemini;
 ọphu ọ dudu.
- Mu bya elee ẹnya onye a-dụ
 mu obu;
 ọphu ọ dudu onye
 mu hümara.
- ²¹ Ephe wotaru mu iphe,
 egbu ebugbu gę mu ria
 g'o bürü mu nri;
 bya edoberu mu mœ-veniga
 gę mu nguru ye iya.
- ²² Mekwaa gę nri,
 ephe doberu l'iphu phę
 bürü igbudu tüpyabe phę.
 G'anụ, ephe gbura gude
 gwaa Chileke bükwaru
 ónyà nmata phę.
- ²³ G'eña gbahükwa phę ochii
 g'ephe phụ-buhu ụzo.
 G'okwebe nyajikwaa phę ębo;
 g'ephe nyaa mgbaku
 jasụ l'ojejoje.
- ²⁴ Tukoshinụ phę ęhu-eghu ngu!
 Gudenụ oke ęhu-eghu ngu
 kpegbushia phę!
- ²⁵ G'ibe phę bükwaru ochobu.
 G'o tọ dükwa onye e-buru
 l'eka ephe
 kwaru unuphu.
- ²⁶ Kele ndu ephe anoduje akpa
 ęhu bụ ndu i chiru ęchachi.

- Teme o bụru ndu i mekarụ
 iphe be ẹphe
 anodujekwapho
 epfubyishi.
- ²⁷ Haa phē g'ephe mebaa
 ejo-iphe yekobe l'ophu
 ẹphe mewaru;
 ophu i kwekwa g'ephe keta
 oke l'apfubekoto nkengu.
- ²⁸ G'e hufukwa ẹpha phē l'ekwo,
 e deru ẹpha ndu nō ndzụ.
 Ophu e dekwa ẹpha phē
 l'eka e deru ẹpha
 ndu pfuberekoto.
- ²⁹ Mu daru ụkpa;
 teme aphụ tsube mu ọnụ.
 Gube Chileke;
 gę ndzota nkengu
 dobenụ mu l'eka ta adụdu
 iphe,
 e-me mu nụ.
- ³⁰ Oo ya bụ gę mu agua ebvu
 gude tua Chileke ẹpha.
 Teme mu egude ebvu-ekele
 kutsee ya
 ọkpobe ekutse.
- ³¹ Ono be a-ka Chileke atso
 ụtso eme l'a tñru iya eswi;
 ọzoo l'a tñru iya oke-eswi,
 mpu iya hagbaa kę
 phengara phengara;
 teme ụpyi ọkpa
 pheshihuchaa
 ya epheshihu.
- ³² Ndu wozeru onwophe ali
 hñmae ya pho;
 ẹhu atsọo phē ụtso.
 G'obu unubę ndu acho
 Chileke noðukwa ndzụ!
- ³³ Chipfu anumaje olu ndu
 adụdu g'o dụ phe.
 Teme ndibe iya,

a turu mkporo bẹ ọ
tọo gbakutajedu azụ.

³⁴ Ge ndu bu l'imigwe
yee ụnwụ-eliphe tua
ya ephə!

G'eniyim uye iphe bu l'ime
iya tukokwapho tua
ya ephə!

³⁵ Kele Chileke a-dzọ Zayonu;
bya akpukwaa m kpukpu,
no lẹ Jiuda.

Ndiphe alaa ya je eburu mee
ya l'oo-buru iphe phẹ.

³⁶ Ụnwụ ndu ejeru iya ozi emee
ya l'oo-buru okiphe phẹ.
Iphe, bükpo ndu yeru ephə
iya obu bẹ e-buru
l'alị ono.

Ebvu-oma 70

Ebvu, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu gude
nyatarụ Chipfu iphe

¹ Gube Chileke;
jiko menaa egwegwa
bya adzọ mu!

Byanụ egwegwa bya eyeru
mu eka; jiko Chipfu!

² G'iphe, bükota ndu achọ ụzo,
ephē e-shi gbua mu
bükwaru ndu ee-meru
iphere kpua;
g'a tukwa phẹ eberebete.

Chiphunu ndu agbaru mu ejo
egomunggo azụ.

G'iphere ji phẹ iphu!

³ G'e meeru ujikputeru nụ ndu
ekweru mu hęe.

⁴ G'iphe, bükpo ndu achọ ngu
nụ bürü ndu ęhu a-tsọ.

Ephe anodu ngu l'eka
tee ẹswa.
Gẹ ndu o du g'a su l'i dzotaru
phẹ bṣuru iphe,
ephe akpuru l'onu epfu bụ:
“Unu tya ọnụ Chileke l'o
parụ eka!”

⁵ Obenu lẹ mbeduwa bụ onye
ükpa bya abṣuru onye
adụdu g'o du iya;
mbụ l'o gube Chileke bụ
onye eyejeru mu eka;
bya abṣuru onye adzoje
mu nụ.

Jiko Chipfu; b'akpokwa ụpfu!

Ebvu-ọma 71

¹ Oo gube Chipfu bẹ mu nọ
l'eka ezeru ndzụ.
B'ekwekwa g'e kpua mu iphu
lẹ ntụ jasụ l'ojejoje.

² Eshinu i bụ onye
pfuberekoto;
nafutanu mu!
Yeru mu eka gẹ mu nahụ!

Gbabenụru mu nchị;
dzọo mu!

³ Bunuru mu agbara-mkpuma,
mu a-gbabaje je
ezeeru ndzụ!

Tunaa ekemu su g'a dzọo mu!
Kele ọo ngu bụ oke mkpuma
nkemu;
bya abṣuru
ulo-mgbobuta mu.

⁴ Jiko Chileke mu;
gbafuta mu l'eka ndu
ejo-iphe;
mbụ l'eka ndu apfubeduru
eka phẹ ọto;
waa ndu iwashi.

- 5 Kele ọo ngu bụ onye mu
 ele ẹnya iya;
 gube Nnajiu-phu,
 bụ Chileke.
- 6 Eshinu a nwịru mu bue ngu
 pho bụ agbarike mu.
 Mu a-nɔduepho etu ngu
 ephə jasụ l'ojegoje;
 noo kèle ọo ngu kufutaru
 mu l'ephə ne mu.
- 7 Ndzu mu bụwaru ndu du
 igwerigwe iphe-etu;
 obenu l'ọo l'ime ngu bę mu
 anoduje ezeru ndzu.
- 8 Eswe l'enyashi bę mu
 anoduje etu ngu ephə;
 bya atụ ọnụ g'akpabiri ngu
 habe shii.
- 9 Jiko ba jikakwa mu nta-a,
 mu bụwaa Ọgerenya-a!
 Ba gbakutakwa mu azụ nta-a,
 ike bvụwaru mu-a!
- 10 Kele ndu oħogu mu
 epfukwaru mu ejø opfu.
 Teme ndu domishiru
 onwophę kwabę g'ephe
 gbua mu nɔdu
 anokobeje achị idzu mu.
- 11 Ephe asuje: “Chileke
 jilkaakwaru iya.
 Unu chia ya gude;
 kèle ọ to dükwa onye abyा
 iya agbaru mkpu.”
- 12 Ba nɔdukwa mu ụzenya
 jiko Chileke!
 Bya egwegwa gube Chileke
 nkemu;
 bya eyeru mu eka!
- 13 G'iphe, bùkpoo ndu ebo

- mu ibo bükwaru ndu
 iphere e-me g'ephe chiju.
 Gẹ ndu ono, eme g'ephe
 meka mu iphe ono bükwaru
 ndu ee-kweru une bya
 ajaa ewenu.
- ¹⁴ Obenu lẹ mbędua bęephō
 l'eka i nō bę ęnya
 mu a-dụ.
 Mu a-nöduephō aka ngu etu
 ęphā eje.
- ¹⁵ Mu e-gude ọnū mu pfua
 ya mkpürumkpuru
 pfushia ya ike sụ
 l'i pfüberekoto;
 témé i nōdū adzoje nemadzụ.
 Apfübekoto ngu ono waa
 ndzötä nkengu ono
 habe shii
 k'ophu bụ lę mu ta agütadu
 iya l'ogu.
- ¹⁶ Mu e-gude ike gübe Nnajiuphu,
 bụ Chileke
 je epfua l'oo ngu kpoloko
 bụ onye pfüberekoto.
- ¹⁷ Gübe Chileke;
 i shiwaat teke mu bụ nwata
 zita mu iphe!
 Iphe, dụ biribiri,
 iimeje bę mu shiępho teke
 ono tuta ọnū iya
 jasụ nta-a.
- ¹⁸ Nta-a, mu bęwaa öggerenya,
 ęwó jiru ishi-a;
 jiko Chileke;
 ba gbakütakwa mu azụ;
 gbiriri jasụ mu
 aköeberu ögbo ọphu
 aby a nü g'ike ngu
 habe shii;
 mbụ kɔoru iphe,
 bükpo ndu ee-mechaa

- nwụa l'okpehu ngu
parụ eka.
- ¹⁹ Apfubekoto ngu rwuru
akpaminigwe; gube Chileke;
mbu gube onye ono,
meru iphe, parụ eka;
?Bu onye aturu ngu;
gube Chileke?
- ²⁰ A makwaru-a l'i mewaru
mu;
mu jee ikpoto iphe-ehuka,
parụ eka bya adu ejo ejii;
ole mu maru-a l'ii-mechaa
mezia ndzụ mu;
mbu l'ii-kufuta mu
lime ilu.
- ²¹ Ii-me; aa-ka mu akwabę
ùbvù;
teme l'i dükwa mu pho
obu ozo.
- ²² Gube Chileke mu;
mu a-kpo une gude tua ngu
epha l'i bu onye apfushije
ike l'iphe, i pfuru.
Mu e-gude ogelenda gụa
ebvu tua ngu epfa;
gube Onye du Nso
kẹ Izurelu.
- ²³ Ogbogboromonu mu
ephenebo a-tu ụzu ẹhu-ụtso
nụ ngu;
mę mu nodu agu ebvu
gude etu ngu epfa;
mbu mube onye i gbafutaru.
- ²⁴ Eswe l'enyashi bę ire mu
a-noduepho epfu iphe,
i meshiru gude goshi
l'i pfuberekoto;
kele ndu shi achị mu le njo
bę a jaru ewenu;
teme e mee; iphere ji
phę iphu.

Ebvu-oma 72

Ebvu, Sólomónu deru

- ¹ Jiko Chileke;
menaa g'eze kpeje ikpe
g'iikpeje!
Menaa gẹ nwatibe eze
pfubé-eka-oto g'i pfuberu!
- ² Oo ya bụ g'o kpeje ndibe
ngu ikpe, pfuru oto;
mbụ hajeru ndu aakpa ehu
enge nhamunha.
- ³ Iphe, e-shigba l'oke úbvú
abyaru ụnwu-eliphe
a-buru ehu-guu.
O bükwarupho ehu-guu ono
e-shigba l'ụnwu úbvú.
O buru iphe, a-kpa iya nụ bụ
apfubekoto onoya.
- ⁴ Ndu eeme ewere,
bu l'echilabọ oha
bẹ oo-harụ enge;
l'ọ dzota ụnwegirima ibe ndu
adụdu g'o dù phẹ;
zopyashia ndu eme phẹ
ewere ishi.
- ⁵ Ephe a-nodu atsụ ngu ebvu
jasụ g'enyanwu;
waa ọnwa a-nóberu;
mbụ e -shi l'ogbo sweru
ogbo.
- ⁶ Oo-dụ g'eka mini edze l'eli
osu, a súru asusu;
mbụ g'eka igwe ayoru
mgboko eyo mini.
- ⁷ Teke oo-buru eze ono bẹ ndu
pfuberekoto a-jà àjajà.
Ehu-guu a-tuko ekameka
sweta;
mbụ nọo gbiriri jasụ teke
ọnwa a-fubuhu l'eliphe.
- ⁸ Oo-buru eze ndu shi

- l'eze-ṣenyimu ḥwa-a bua
 jasụ l'eze-ṣenyimu ḥphuu;
 mbụ ndu shi l'ṣenyimu
 Yufurétisu bua jasụ l'eka
 igwe beru ali beru.
- ⁹ Ndu bu l'echiegu a-bya
 ephozeru iya;
 teme ndu ḥhogu iya etsua
 onu leja.
- ¹⁰ Ndu eze ndu Tashishi me ndu
 bukube eze-ṣenyimu anodu
 atu akiriko anu iya.
 Ndu eze ndu Sheba yęc
 ke ndu Seba
 a-nodukwapho egudeje
 iphe-oma aby aibe iya.
- ¹¹ Ndu bukotakpoo eze
 mgburugburu
 l'e-phozeru iya.
 Ohamoha l'ophu e-jekotaru
 iya ozi.
- ¹² Kele ndu adudu g'o du phę
 -raku iya be ḥo-dzota phę;
 mbụ ndu iphe-ehuka byaru;
 ḥphu ḥphe enwedu onye
 gbaru phę mkpu.
- ¹³ Ndu ike adudu;
 me ndu adudu g'o du phę
 be ḥo-phuru obu-imemini;
 bya adzota phę mee
 g'onwu te egbu phę.
- ¹⁴ ḥo-gbafuta phę l'eka ndu
 emekpa phę ehu;
 waa l'eka ndu eme
 phę m kpawere;
 noo kele mee phę be ḥ
 guberu iphe.
- ¹⁵ Ge ndzụ ogologo
 bukwaru nkiya!
 G'e gwekwaru m kpola-ododo
 ndu Sheba nu iya g'o
 bukotaru nkiya!

Gẹ ndiphe pfujekwaru opfu
 ẹhu iya nü Chileke!
 Teme ẹphe agojekwarupho
 ọnụ-oma nü iya
 mboku-mboku!

- ¹⁶ G'iphe, a kuru l'opfu sokwaa
 kpukakpuka l'alị-a!
 Gẹ pherephere zikwa mee ẹkwo
 iphe,
 a kóberu akóbe l'eli úbvú
 g'o túa ụzu; g'ekwo oshi,
 pfugbaru l'úbvú
 úbvú Lébanonu!
 Gẹ nemadzụ zuşhikwa bürü
 ęswa l'igu lę
 mkpükpu ono!

- ¹⁷ G'epha iya nođukwa jasụ
 l'ojejoje.
 G'ýdù iya jedzukwaru
 ękameka g'enyanwu.
 Ohamoha bẹ aa-gbẹ iya l'eka
 goru ọnụ-oma nü;
 teme ọha l'ophu ekua ya
 onye a goru ẹhu-utso nü.

- ¹⁸ G'ajaja bürü kẹ Chipfu,
 bụ Chileke;
 mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu;
 onye bue ya pho
 kpoloko emeje iphe,
 dù biribiri.

- ¹⁹ G'ajaja bükwarupho k'epha iya
 ono, dù biribiri ono
 jasụ lę tuutuutuu
 lę mijimiimii!

G'ogbuñiinwii ya tukokwa
 mgboko l'ophu sweta!
 Nokwa g'o dù; bya abürü g'o dù!
²⁰ Nokwa mkpochi-ishi epfupfu,
 Dévidi nwa Jiesi pfuru
 nü Chileke.

Ebvü-oma 73

Ebvü-oma, Asafu deru

- 1 Ge mu gbua ya tororo;
Chileke dükwaru ndu
Ízurélu ree;
mbụ ndu ono,
obu phę guru iphóró.
- 2 Obenu lę mbedula be ọ
phoduru nwanshịi
mẹ ọkpa echifu mu;
mbụ l'ọ phoduru nwanshịi
mẹ mu ta aduhe ike
pfürü l'iphe, mu pfürü;
- 3 ẹka mu watarụ ejiru ndu
etu onwophę ephe ijienya;
kele mu hụmaru lę ndu
ejo-iphe be ęhu dù guu.
- 4 O to dudu iphe,
atsụ phę l'ęhu.
Ęhu dù phę ree;
teme ęphe shihu ike.
- 5 Ophu o dudu iphe,
atsụ ndu ọzo l'ęhu atsuje
phę l'ęhu; ophu ęhu,
emeje ndiphe emedu phę.
- 6 O bürü iphe ono meru g'o
gude eku-onwonye bürü
oleka, ęphe woru tükpoo
onwophę l'olu.
Eme nemadzụ m kpawere
bürü uwe, ęphe eye l'ęhu.
- 7 Ephe daa okporokpo jasụ
enya rịbachaa phę ariba.
Teme ejo-idzu ji phę ọkpoma
ebushihu ebushihu.
- 8 Ephe egudeje ejo opfu aja
nemadzụ ewenu.
Ephe anođuje etu onwophę
ophushugbu;
teme uja, ęphe anođuje
abọ bülerupho g'ęphe

- e-me mee ndu
ozo ewere.
- ⁹ Ephe anòduje epfuru Chileke,
bu l'imigwe ejø opfu.
Ire phø nòdu eje
phururugbadaa
l'eliphe.
- ¹⁰ Noo iphe, meru g'o gude
ndibe mu ghakøbe
tsoru phø;
bya atùko iphemiphe,
shi phø l'èka nguru
ye l'èpho wutukumu.
- ¹¹ Ephe nòdu asuje: “?Dènu
gø Chileke e-shi maru?
Okalibe-kakota-shii;
?ø dñru ophu ø maru?”
- ¹² Waa gø ndu ejø-iphe dù baa:
Ø to dùdu iphe, erwuje
phø l'èhu;
tème èku nòdu
anòduje abyaru
phø gbùkugbuku.
- ¹³ Sù-a; mbèdua, sùru lè mu
e-me obu mu g'ø gùa
iphóró bùkwa
onye-eswe bø mu bù.
Mbù l'èka mu kwòru
l'iswi-òdumma
tùkochaa bùru iphe-mmanu.
- ¹⁴ Kele ø to dùdu mbòku-mbòku
a taa nñdu mu aphù;
tème ophu ø dùdu mbòku,
mu noghajeru
g'iphe-èhuka ta
adapfuta mu.
- ¹⁵ Ø mè mu -jeru epfugbua g'ø
dù mu;
mè ø -bùkwaru mgbamu
bø mu agba ògbo ọwa-a,
bù ụnwù Chileke-a.
- ¹⁶ Qobujeru; mu -jee eme g'iphe

- ono kabékpoo doo mu
 enya ilile;
 o gbé kabaa mu nü
 egburwashị ẹhu;
- ¹⁷ gbiriri jasụ mu bya abahụ
 l'ulo Chileke, dù nsó.
- Ọ búru eka ono bẹ mu nō;
 o doo mu enya;
 mbụ iphe, e-mechaa
 nwúaru phẹ nü.
- ¹⁸ Sụ-a; iiwojeru phẹ dobe
 l'eka echí eturu;
 gbahaa phẹ eka;
 ẹphe abyá adaa
 l'alí mebyishihu.
- ¹⁹ O tọ dudu g'ọo-nọ-bejeru;
 ẹphe abúru okorobo
 iphe.
 L'e yee phẹ ebvu jasụ l'a zata
 phẹ wúshia.
- ²⁰ Ẹphe aduje gẹ nrwọ, a rworu;
 o -be l'útsu a zohaa ya.
 Nokwaphọ g'ẹphe achíjuje
 l'iphu gùbe Chipfu
 m'i gbalihu.
- ²¹ Teke ono, mu shi agụ aphụ ono;
 mbụ teke ono, aphụ shi
 tsorú ime obu mu ono;
- ²² bẹ mu shi búru onye-eswe,
 amadụ onwiya ékicha.
- Teme mu shi dù
 g'anu-egbudu l'atatiphu ngu.
- ²³ Obenu l'íjinodujee mu pho
 ntse tekentekē.
- I setaeru mu pho l'ékutara
 guedeshia.
- ²⁴ Oo ẹpho g'i chíru idzu
 l'íjì-nòdu edu mu bụ
 g'íjinoduje edu mu;
 k'óphu bụ e -mechaa;
 g'i duru mu laa
 l'o-gbu-nwíjinwii nkengu.

- 25 ?Bụ onye bẹ mu nwebaru
l'imigwe,
abụdu gubedua?
Eshinu mu lę ngu nọ ta
adüekwa iphe, nọ l'eliphe;
agukwadu mu eğu.
- 26 Ike abvuje mu l'ogwèhu
bvụ mu l'obu;
obenu l'oo Chileke bụ onye
agbatajé mu ike l'ime obu.
Ọ bụru iya bụ okiphe mu jasụ
l'ojejoje.
- 27 Ndu nọ ngu ẹnya a-bụru
mkpurupyata;
l'i mebyishia ndu i gudedu
ire phẹ ẹka.
- 28 Obenu lę mbédúa bẹ ẹhu
anoduje atso ụtso lę mu
no-kube Chileke;
mbụ lę mbédúa wowaru
Nnajiuphu, bụ Chipfu;
mee ẹka mu a-noduje
ezeru ndzụ.
Ọo ya bụ lę mu e-gude ọnụ
mu kókota iphe,
dụ ree, iime l'ehu mu.

Ebvu-ọma 74

Évù, Asafu kwarụ

- 1 Gube Chileke; ?denu g'o gude
i ji ka anyi jasụ l'ojejoje?
?Denu g'o gude oke
ehu-eghu ngu nödu akpu
tütüutuu l'iphu igwe aturu,
iiche echeche?
- 2 Nyatakwa igwe ọha ono,
i züruro teke dù ẹnya
ẹnya ono;
mbụ ọkpaa-ipfu ono,
i gbatarụ l'itumo mee phẹ;

- ephe bụru okiphe ngu ono.
 Nyatakwapho úbvú Zayonu
 ono, i bu ebubu ono.
- ³ Shikpôdapho uze ono hûma
 g'e mebyishibeberu iya;
 mbu ejio-iphe, ndu ohogu
 ngu meru o nwuaru
 ulo ngu ono, du nsø ono.
- ⁴ Ndu achị ngu le njo
 wubatakwaru
 lulo-ndzukø ngu;
 bya agboru ogboo kpua ya.
- Ephe woru èchíi kpôbe
 iya gude goshi l'o
 kalere phê.
- ⁵ Ephe nođu eme g'onye pa
 ogbunku tsoru egbudu
 egbudu; egbutushi iphe,
 bükpoo oshi, o hûmaru.
- ⁶ Iphe, bükpoo iphemiphe,
 a pyiru apyipyi
 b'ephe gude ogbunku gude
 ongu kükposhichaa
 akükposhi.
- ⁷ Ulo ngu, du nsø b'ephe
 nwuru oku yee o tsua
 tsurwua ali.
- Ephe woru eka ono, i hotaru
 g'o bụru eka ii-buru
 eburu ono pharwushia.
- ⁸ Ephe nođu epfuje l'ime
 okpoma phê sụ:
 "Anyi e-mebyishichaa
 ya g'o hakotakpoo!"
- Ephe tuko ekameka,
 e shi anoduje abarù
 Chileke ejá tukota
 oku o tsua ya tsufu.
- ⁹ Ophu o dudu iphe-ohubama,
 du biribiri,
 eemejekwaduru anyi;
 teme ophu o duedu

- ndu mpfuchiru phoduru nụ;
 ophu o dudu g'o ka
 mma l'oo onye lanu
 l'echilabø anyi,
 maru g'egube iphe
 owa-a l'a-no-beru.
- ¹⁰ ?Ndu ọhogu ngu a-nmakpøo
 ngu phulaphula jasụ
 teke ole gube Chileke?
 ?Ndu i dụ ashị egudewarø
 epfubyishi əpha ngu
 jasụ l'ojejoje tö?
- ¹¹ Bu gụnu kparụ iphe,
 iisela eka ngu azụ;
 mbụ erekutara ngu?
 Chifuta eka l'iphu ụtapfu
 gude mebyishia phẹ.
- ¹² Obenu l'oo gube Chileke
 bu eze nkemu,
 e -shi l'edenwede.
 Oo ngu byaru adzqo
 ụnwu-eliphe.
- ¹³ Oo gubedua gude ike
 ngu chiwaha
 eze-enyimu ẹbo.
 Ejo-anụ, bu lẹ mini b'i
 chickposhicharu
 ishi echikposhi.
- ¹⁴ Oo gubedua zopyashiru
 ejio-oke-agiyi ishi;
 woru iya nụ anụ,
 bu l'echiegu g'o bürü
 nri iya.
- ¹⁵ Oo gubedua gbafushiru
 ogba yęe nggele;
 mini shi iya soşihu.
 I bya amichata mini lę
 enyimu,
 aso gborogboro.
- ¹⁶ Eswe bụ nkengu;
 enyashi bürü nkengu.
 O bürü ngu meru enyanwu

- yee ɔnwa dobe;
ephe keru jimujimu.
- 17 Oo gubedua tubuhawaru
eka oke ali a-kpagbaa
le mgboko-a mgburugburu;
bya edobe ɔnanwu
dobe udzumini.
- 18 Nyatakwa ge ndu ɔhogu
ngu chiberu ngu
ochi Chipfu;
mbu ge ndu-eswe
pfubyishiberu
ephə ngu.
- 19 B'e wokwaru ndzụ
nwa-ndo-nwenu
ngu woru ye l'eka
ejo anu-egbudu!
Ba zohakwa ndibe ngu,
bu ndu eje iphe-ehuka.
Ba hakwa phə g'ephe nođu
iya nno ojejo!
- 20 Nyatakwa ɔgbandzu anyi
le ngu;
noo kele mkpawere
dükwa l'iphe,
bukpoo eka agba
ochii l'alị-a.
- 21 B'ekwekwa ge ndu eemekpa
ehu gude iphere
tsuphu azu.
Ge ndu ụkpa me ndu adudu
g'o du phə janaa ephə
ngu ajaja!
- 22 Gbalihunu gube Chileke
pfua l'onu onwongu!
Nyatakwa ge ndu eswe
eshije l'utsu chia ngu
ochi jasụ nchi ejihu.
- 23 Ba zohakwa hanyihanyi,
ndu achị ngu le njø aba;
mbu woowooowoo,
ndu wulihuru etso ngu

opfu atụ mkpúrumkpuru
sekpu ngu.

Ebvu-ọma 75

**Ebvu-ọma, Asafu deru nụ
onye-ishi ebvu; ishi ebvu iya
bụ “B'ekwekwa gẹ mu laa l'iyi”**

- 1 Anyi ekele ngu ekele gübę
Chileke;
anyi ekele ngu ekele.
Ndu eku ẹpha ngu atụ ọnụ
iphe, dù biribiri,
iimeje.**
- 2 Oo gubedua, bụ Chileke suru:
“Mu dobewaru teke mu e-kpe ikpe;
kpee ya nhamụnha.**
- 3 Teke eliphe l'ophu; mẹ iphe,
bụ ndu nụ iya nụ
anma jiijiji;
bụ yębedua bę egudeje itso
iya gudeshia ya ike.**
- 4 Ndu eku onwophę bę ya
asuje: Unu hanaa
eku onwunu!
Ya asụ ndu ejio-iphe: Unu ta
malihę mpu unu imeli!**
- 5 Unu ta amalishiru
igwe mpu!
Unu te ewoshinuru olu
pfube kanganaa
asa kpaakpaa!”**
- 6 Ekutse amadụ te eshidu
l'uzo ẹnyanwu-awawa;
ophu o shidu l'uzo
ẹnyanwu-adada;
ophu o shikwapho
l'uzo echiegu.**
- 7 Oo Chileke bụ onye
ekpeje ikpe.
Oo ya ekudaję onye ọwa-a;**

- l'o kutsee onye ọzo.
 8 Chipfu pa okoro l'eka.
 Iphe, jiru iya nụ bụru mée,
 ata kpítikpiti, adụdu iphe,
 e yeduru iya gude mee
 ya o shihu ike.
 Ọ nodu abujeru;
 a -nonyaa l'ọ wushia ya.
 Iphe, bụ ndu ejio-iphe,
 kürü l'eliphe angua ya
 jasu l'ọ bvụ.
 9 Obenu lẹ mbędua a-nodu
 ete ęswa jasu
 l'ojejoje.
 Mu a-noduepho agu
 ebvu etu Chileke ke
 Jiékòpu ępha.
 10 Mu a-swoşicha ndu
 ejio-iphe mpu,
 ęphe gude eme ike;
 wolia mpu kę ndu
 pfuberekoto g'o
 pfuru kanganaa.

Ebvu-oma 76

Ebvu-oma, Asafu deru
 nụ onye-ishi ebvu; g'a
 kporu une ye iya

- 1 Chileke bę a maru amaru
 lę Jiuda.
 Epha iya tükowaru ali
 Ízuręlu ngakota.
 2 Eka ụlo iya nö bụ lę Salemu.
 Eka o bu ebubu bụru l'úbvú
 Zayonu.
 3 Oo l'eka ono bę ọ nö
 gbakwoshia apfụ,
 enwu ọku, ndu ọhogu iya
 shi agba.
 Ọ bya anyakwoshikwapho

- ogu-echi phę; waa iphe,
 ęphe shi egbobeje
 gude zeeru onwophe;
 mękpoo iphemiphe,
 ęphe shi egudeje alwu ὁgu.
- ⁴ Onye akpabiri bę i bụ.
 I dę biribiri dughata
 úbvú úbvú, bụ iphe,
 jiru iya nụ bụ anụ-ęgbudu.
- ⁵ Ndu gbaru mkparawa bę a
 kwawaru iphe phę ọkwata.
 Ephe kua mgbenya ikpazụ phę;
 ọphu ọ dędu ndu ọkpahu
 dę m'onye lanu,
 dęru ike mee ęka ükporo.
- ⁶ Gube Chileke kę Jiékopu;
 ọ bụ-a mba bę i baru phę;
 ịnya phę;
 waa ugbo-ịnya phę
 l'ophu keshiru l'ęka lanu.
- ⁷ Oo ngu nwékinyi ngu bę ọ
 gbaru g'a tsuje ebvu.
 ?Bụ onye a-dę ike pfuru pfushia
 ike l'iphu ngu m'ehu wata
 ngu eghu eghu?
- ⁸⁻⁹ Gube Chileke;
 teke i gbalihuru g'i
 kpee ikpe;
 shi nno dzota ndu aakpa
 ęhu l'eliphe;
 bę i nọ l'imigwe
 bua ikpe.
 Ali tsuhu ngu ebvu
 daa nyonyoronyo.
- ¹⁰ Oo ya bụ l'oobujeru;
 i -tukoshi ndiphe
 oke ęhu-eghu ngu bę
 aagbejenu tuahaa
 ngu ępha.
 Nwa ndu ọphu ęhu-eghu
 ngu ọbu haphodoru
 aburu ndu akpo

egomunggo ọkpolohu.

¹¹ O -bụru l'unu rifuru Chipfu,
bụ Chileke unu angu
sụ l'ọwa-a iphe,
unu e-meru iya;
unu wotakwa iphe obu
bya emeębekota iphe,
unu kweru ukwe iya.

G'iphe, bükpoo ndu
bupheru phe
mgburugburu wota iphe-oma;
bya emeeri onye lanu ono,
gbaru g'a tsuje iya
ebvu ono.

¹² Oogwerishije ọkpoma
ndu-ishu egwerishi.
Ndu eze ụnwu-eliphe
nọdu atsụ iya ebvu.

Ebvu-oma 77

**Ebvu-oma, Asafu deru nụ
onye-ishu ebvu, bụ Jiedutunu**

¹ Mu chikuru Chileke lẹ mkpu
g'o yeru mu eka.

Mu chikuru Chileke
sụ g'o nüma olu mu;
o nüma olu mu.

² Teke mu eje iphe-ehuka
bẹ mu chorū
Nnajjuphu.

Enyashi ophu bẹ mu
chilikötaru eka imeli
epfu anu Chileke;
ophu ike abvuduru mu.

Teme ophu obu mu ekwedu
g'a duta iya aduta.

³ Mu nyataru gube Chileke bya
atsua ude.
Obu mu bya ebvuru shii
rịkota ɔriri jasụ ike

- bvụ mu.
- ⁴ I meru ophu mgbenya
atuduru mu.
Iphe ono tsutabe mu l'ehu
k'ophu ọ kporu mu opfu.
- ⁵ Mu bya egude egomunggo
bya elee enya lẹ teke
ndiche; mbụ apha,
dükpowaa enya enya.
- ⁶ Mu bya anyata ęgube ebvu,
mu shi anoduje agụ
l'enyaishi.
Mu bya ebvuru shii rikota
oriri mkpumkpurumkpuru.
A nonyaa; mu jia obu mu sụ:
- ⁷ “?Nnajuphu a-jikawaro anyi
jasụ l'ojejoje tọ?
- ?Tọ dukpoedu teke ọo-nonya
l'o goshi l'anyi dù iya-a l'obu?
- ⁸ ?Q pfuru lẹ n-yemobu iya
ono te erwubaedu
anyi eka jasụ l'ojejoje tọ?
?Q dù g'o tọ byaedu
emebaru anyi iphe,
o kweru ukwe lẹ ya
e-meru anyi tọ?
- ⁹ ?Chileke zohawaru
obu-imemini nkiya tọ?
?Q dù g'o vvwaru ovuma
sụ lẹ ya taa phueduru
anyi obu-imemini?”
- ¹⁰ Töbudu iya bụ; mu sụ:
“Waa iphe,
kachakpoo mu atsụ
l'ehu baa.
Ole mu anyata teke
Okalibe-kakota-shii
ono shi egudeje
ekutara iya eme ike.”
- ¹¹ Mu a-nyata iphe-kpaakpaa,
Chipfu shi emeje;
mbụ lẹ mu a-nyatakota

- iphe, dù biribiri, i shi emeje.
- ¹² Mu e-bvuru shii rịa ɔriri l'iphe,
i mekötaru teke ono.
Mbụ Okalibe ọka-ngo,
i shi emeje teke ndiche
bẹ mu a-rivucha l'oriri.
- ¹³ Gube Chileke; ụzo ngu dù nsọ!
?Denu agwa, habe shii ge
Chileke anyi?
- ¹⁴ Oo ngu bụ Chileke,
emeje ọhumalenya.
Iimeje gẹ ndiphe hụma g'ike
dù-be ngu.
- ¹⁵ I gude ọkpehu ngu gbafuta
ndibe ngu;
mbụ gbafuta oshilokpa
Jiékópu yee Jiósefu.
- ¹⁶ Su-a; mini hụmaru gube
Chileke;
mbụ l'eniyimu,
aso asoso hụmaru ngu;
ndzụ rwuta iya;
teme ogbumini nmahuchaa
pyaapyaa.
- ¹⁷ Igwe dzeru mini;
akpaminigwe
raa gbagbagba;
teme ebemu-igwe nodu alo
phaaphaa l'ekameka.
- ¹⁸ A nümaru ọda egbigwe,
ijitu l'echi oke pherephere.
Ebemu, jiilo phaaphaa bürü
iphóró, e gude ahụma
ụzo l'eliphe;
Ali l'ophu tsuḥu ebvu;
nmahụ jiijiji.
- ¹⁹ I togboror gbororo l'echi
eze-eniyimu.
I shijaru eze-ogbu-eniyimu,
parụ eka ghata;
ophu ọ bụdu l'a hụmaru
eka i zoru ọkpa.

²⁰ I gbé l'eka Mósisu yée Erónu
dua ndibe ngu g'onye
edu aturu.

Ebvu-oma 78

Évù, Asafu kwarù

- 1 Unubé ndu mu; unu nüma
iphe, mu ezi!
Unu ngabé nchí nüma opfu,
shi mu l'önü!
- 2 Gẹ mu bya asaa önü nmarù
etu nü unu;
gẹ mu bya avoshichaa opfu,
e domiru edomi e -shi
teke ndiche.
- 3 Iphe ono bụ iphe,
anyi nümajehawaru;
bya abụru iphe, anyi maru.
Ọ bụ iphe, nna anyi oche phẹ
shi aкоjehawaru anyi.
- 4 G'ike Chipfu habe shii;
témé waa iphe,
gbaru k'etu ephə; yée iphe,
dụ biribiri,
o mekótaru bẹ anyi te
edomiduru ụnwu phẹ edomi;
Anyi e-pfucharu iya ogbo
ophu dükadu l'iphu.
- 5 O doberu ụnwu Jiékopu
omelali, ẹphe e-tsoje;
bya atúa ekemu dobe;
o ngürü angürü l'alí Ízurelu;
bya akaru ndiche anyi phẹ
g'ephé zikwaa ya
ụnwiegirma phẹ.
- 6 K'ophu ogbo ophu abyá nü
a-maru iya;
mbụ ndu ophu e teke
anwükpodaa nü anwünwu.
Ephedua egudekwa iya pho

- zia ụnwu nkephe.
- ⁷ O ya bụ g'ephe akporu obu
ye lè Chileke.
- Ephe ta azohaedu iphe,
o meshiru.
- Ephe edobedzua ekemu iya
g'ọ ha.
- ⁸ Ephe ta adụedu gẹ nna phẹ
oche phẹ shi bürü ogbo ejo
okpoma; bürü ogbo,
kwefuru Chileke ike;
mbụ ogbo, adụdu teke obu
phẹ ngụjeru anguru l'eka
Chileke nọ;
teme ophu o dudu teke ephe
pfushijeru ike l'iphu iya.
- ⁹ A makwarụ-a l'unwoke
Ifuremu gude apfụ kwaa
onwophẹ ngwogu;
obenu l'ogu tsuru;
ephe ye ọkpa l'oso
gbalachaa.
- ¹⁰ Ogbandzu ephe lè Chileke
bẹ ephe mebyiru;
ophu ephe emeduru
kụnyabe iphe,
o türü l'ekemu.
- ¹¹ Ephe zohaa iphe,
Chileke meshiru;
mbụ iphe, dù biribiri,
o meshiru goshi phẹ.
- ¹² O meshiru iphe,
dù biribiri l'iphu nna
phẹ oche l'alị Ijiputu
lè mgbegu Zowanu.
- ¹³ Eze Enyimu bẹ o keru
ebolechiko dua phẹ dughata.
O mee mini; ọ kpụa
oronmono g'igbulo.
- ¹⁴ Iphe, o gude dua phẹ l'eswe
bụ urwukpu;
bya egude ìphóró ọku

- dua phē l'enyashi
mboku-mboku.
- ¹⁵ Agbara-mkpuma bē o
gbajaharu ẹbo l'echiegu;
shi l'eka ono nū phē mini,
doru nyimunyimu
g'oke-ényimu.
- ¹⁶ O bụru ẹka mkpuma gbaru
ɔru bē o meru;
mini soshihu sōaha
gborogboro gē nggele.
- ¹⁷ Obenu l'ephe emeèle iya-a
iphe-eji.
Ephe noele-a l'echiegu ono
ekwefuru
Okalibe-kakota-shii ike.
- ¹⁸ Ephe lekebekpoo ἑnya wata
ahụ Chileke ama;
mbụ kebekpoephō g'o
nū-dzujeru phē ụdu nri,
agụ phē nū.
- ¹⁹ Ephe pfuaru Chileke ejo opfu
sụ:
“?Bụ gē Chileke adụ ike zua
anyi l'echiegu-a?
- ²⁰ Teke o chiru iphe
l'agbara-mkpuma
bē mini shi iya soshihu;
nggele bụru gborogboro.
Ole o bụ; ?bụ g'o-dụfua ike nū
nū anyi nri?
Too ?o-o-dụfukwapho ike nū
anyi anụ?”
- ²¹ Chipfu -numae ya pho;
ehu ghua ya oke eghu.
O woru onwu taphutaphu
oku kpóberu Jiékópu;
mbụ woru oke
ehu-eghu iya doberu
ndu Ízurelu.
- ²² Kele ephe te ekwetaduru
lẹ Chileke duru iphe,

- ọ bụ;
 teme ọphu ephe
 ekwetakwarupho
 l'oo-dụ ike dzọ phẹ.
- ²³ Obenu l'o s̄uru akpaminigwe
 l'owa-a iphe, oo-me;
 o mee ya;
 teme ọ ḡuhashia ụzo
 imigwe;
- ²⁴ bya edzeeru ndu Ízurelu nri
 ono, bụ mana ḡe mini.
 Ọ b̄uru akpuru-iphe,
 shi l'igwe b̄e ọ n̄uru phẹ
 egube ono.
- ²⁵ Amadụ ria nri ụnwu imigwe.
 Chileke n̄u-dzukotaru phẹ nri,
 s̄uru phẹ eriri.
- ²⁶ Ph̄erephere, eshije l'uzo
 enyanwu-awawa bụ
 yebedua t̄uharu iya ụzo
 imigwe; ọ wata ezizi.
 Nokwapho g'o gude ike iya
 nwuhaa ọphu eshije
 l'uzo ndohali; ọ wata ezizi.
- ²⁷ Anụ, aata atata b'o dzeru
 phẹ;
 ọ n̄odu etsu
 gbiigbiigbi g'udzu,
 n̄o l'alị.
 Enu, ephe l'eli b̄e o nwuru n̄u
 phẹ;
 ọ ghakashihuru phẹ g'eja,
 kuru l'aḡuga enyimu.
- ²⁸ O mee; ephe phebatachaa
 l'eka ephe d̄oru.
 Ulo-ekwa phẹ b̄e o shi
 anodujecha ephephe
 mgburugburu.
- ²⁹ Ephe ria nri jasụ epfo
 jigharu phẹ eka;
 kele ọ n̄uru phẹ iphe,
 aḡu phẹ n̄u.

- ³⁰ Ole ẹphe byaru erighe nri
ono, shi agụ phe nụ ono;
mbụ l'ephe kpukwadu
iya l'ọnụ;
- ³¹ Chileke watawaa phe
atukoshi oke ehu-eghu
iya.
- O tukoephə ndu kachaa
okporokpo l'echilabọ
phe gbushia;
mbụ l'o tukoru
ụnwokorobyá Izurelu
ono mebyishia.
- ³² O mechakpokwa phe egube
ono;
ephe nodu
emekwapho iphe-eji.
- O mechakpotoru phe
iphe-ohumalenyá ono;
ophu ephe ekwekwapho
l'o dudu iphe,
o bụ.
- ³³ Noo g'o gude o mee ndzụ phe
chịihu g'udzu ọnụ;
bya egude keteketekpaa
mebyia ndzụ phe.
- ³⁴ Teke o haeru phe pho
gbushia;
ephe agbę teke ono
chọahaa ya;
mbụ ephe alwukorohu
dakobę;
ghaaru iya iphu ọzo
lwapfuta iya.
- ³⁵ Ephe anyata lę Chileke shi
buru agbara-mkpuma phe;
l'oo Chileke ono,
bụ Okalibe-kakota-shii
ono bụ onye
gbafutaru phe nụ.
- ³⁶ Ole ẹphe gude ọnụ phe aja
iya ewenu;

- mbụ l'ephe gude ire phē
adzuru iya ụka.
- ³⁷ Obu phē ta anōdu l'eka o nō;
ophu o dudu teke ephe
pfujeru pfushia ike
l'ogbandzu ephe l'iya.
- ³⁸ Ole Chileke aphujele-a
obu-imemini ḡarū
phē nvü l'eo-iphe ono,
ephe anōduje emegbabē ono;
ophu o mebyishiduru phē.
- Ugbo olemole bē o
lo-phuchawaru
ehu-eghu iya azü;
ophu o tükoduru oke
ehu-eghu iya ono g'o
ha wüa phē l'ishi.
- ³⁹ O nōdu anyatajē l'ephe bū
anü-ehu;
l'ephe bū pherephere,
ezi ezizi,
ete eziphujehedu azü
m'o zighthawa.
- ⁴⁰ Ugbo olemole bē ephe
kwefuwaru iya ike
teke ephe eje l'echiegū;
mbụ kpatsu iya iwe l'ali,
dabyiru mgbegere.
- ⁴¹ Tekenteke kpoo bē ephe shi
anōduje ahụ Chileke ama.
Ephe shi anōduje eme Onye
dụ Nso kę ndu Ízurelu
iphe ehu-eghu.
- ⁴² Ophu ephe anyataęduru
okpehu iya ono;
mbụ okpehu ono,
o gude gbafuta phē l'eka
ndu shi eme phē mkpawere ono;
- ⁴³ bū iya bū mboku, o meru;
a h̄uma-dzuru iphe,
dụ biribiri,
o meru l̄ Ijiputu; m̄ iphe,

- dü ebvu, o meshiru lę
mgbegu Zowanu.
- 44** O meru nggele nggele phę;
o ghoschia mee.
O mee ophu mini,
doru l'enyimu adudu
k'angungu.
- 45** O chiru ijiji ye;
o turu wowowo bya
anua phę chijipfuu;
bya achiru mbara ye;
o mebyishia ali phę.
- 46** Iphe, ephe kuru l'alị bę o
chiru inyarinya yee;
o tapyashia;
bya achiru igube y eru ndu
ophu miru amimi;
o tafu iya.
- 47** Oshi sikamo phę bę o gude
akamini tupyashia;
bya egude iji uguru
mebyishia akpuru
vayinu phę.
- 48** Eswi phę bę o gude ejø
akamini ono tugbushichaa;
bya egude ire ebgigwe
tugbushikota
iphe-edobe phę g'o ha.
- 49** O tuko oke ehu-eghu
iya g'o ha vuru byabę
phę l'ishi.
O chiṭa ụnwu-ojozi-imigwe
ye g'ephe je
emeghe nkephe.
- 50** O toru ehu-eghu iya ono
owere;
ophu o machiduru eka
iya nafta phę g'ephe
ta anwuhu.
- O woru phę haaru ejø
iphe-ememe g'o
meghee nkephe.

⁵¹ Iphe, bükpoó ndu bụ ọkpara
l'ali Ijiputu bẹ o
gbukötaru ebugbugbu;
mbụ mebyishichaa nwa,
vuru ụzo kpoo
onyemonye iphu
l'ali Hamu.

⁵² Obenu lẹ ndibe iya bẹ ọ tọru
nwehụ rwua g'onye erwu
atürü rwufuta;
bya echee phẹ g'eecheje
atürü-a gude
dughaa echiegú.

⁵³ O dukpoeru phẹ pho chiriri
werere; gẹ ndzụ ba gụ phe;
obenu lẹ ndu ọhogu iya
bẹ ọ harụ;
eze-enyimu rigbushikọta.

⁵⁴ Tobudu iya bụ;
o dua phẹ durwua ẹka
bụ oke alị iya, dụ nsọ;
mbụ durwua phẹ l'ubvú
ono,
o gude ẹkutara iya
lwüta ono.

⁵⁵ O chia ndu ọhozo
ikpabaka chifuchaa
l'iphu phẹ;
bya eworu alị phẹ keeru
ndu Ízurelu g'ọ búru
okiphe phẹ.
O chiru ọkpa-ipfu Ízurelu ye;
ẹphe buchishia alị
phẹ ono.

⁵⁶ Ole ẹphe mechaeleru-a
hụa Chileke ama;
bya ekwefuru
Ọkalibe-kakọta-shii ike;
mekọta iphe, bükpoó iphe,
o sürü g'ẹphe te emejeshi.
⁵⁷ Ẹphe tsso ọkpa nna phẹ oche;
gbakütaru Chileke azụ;

- teme ẹphe bürü ndu
adudu onye gude ire
phẹ ẹka.
- Onye daphuberu phẹ nụ
dụ g'onye
daphuberu okpete.
- 58 Ephé gude ẹka ẹphe agwaje
iphe,
ẹphe dobegbaaru l'ékameka;
gude kpatsua Chileke iwe;
mbụ kpatsu iya;
o koaharụ ntékpe,
ẹphe pyishiru okophoo.
- 59 Gẹ Chileke hụmaru iya bẹ ẹhu
ghushiru iya eghu ike.
O jíkaephó ndu Ízurélu
jíkanyia enya.
- 60 O nọ-buhu l'ulo-ekwa nkiya
ono, dù lẹ Shilo;
mbụ ulo-ekwa ono,
bụ yẹbedua gude ẹka
iya kpobé l'echilabó
ụnwu-eliphe.
- 61 O woru okpoko ọgbandzu
iya haa; ndu ọhogu iya
lwuta l'ogu;
mbụ okpoko ọgbandzu,
bụ iya egoshije g'ike iya
habe shii;
bya aburu iphe,
egoshije g'o dù-be biribiri
bẹ ọ parụ haa l'ẹka
ndu ọhogu iya.
- 62 O harụ ndibe iya; e gbushia
phe;
noo kele ndu ono,
bụ okiphe iya ono bẹ
kpatsuru iya iwe.
- 63 Nwada phẹ ta adudu onye
byaru phẹ alụta;
noo kele ụnwokorobya
phẹ bẹ ọku tsugbushibẹberu.

- ⁶⁴ Ndu uke Chileke phẹ bẹ
e gude mma gbushia;
ophu ụnwanyi,
ji phẹ nwụhuru anojeedu
l'ulo-maa ndu shi alụ
phẹ nụ.
- ⁶⁵ A -nonyaa; Nnajuphu
kwolihu g'onye shi
eku mgbẹnya;
mbụ kwolihu g'onye shi
ngua mée;
o lota iya phube;
- ⁶⁶ bya enwuphu ndu ọhogu
iya azụ;
mee phẹ iphe-iphere,
ichi iya te nwedu echihu
jasụ l'ojejoje.
- ⁶⁷ Oshilokpa Jióséfu l'ophu bẹ
o jíkakotaru;
mbụ l'okpa-ipfu Ifuremu bẹ
o tọ hotaduru.
- ⁶⁸ Obenu l'ọ gbechia hota
okpa-ipfu Jiuda;
bụ iya bụ úbvú Zayonu ono,
o yeru obu ono.
- ⁶⁹ O bya eworu ụlo iya,
dụ nsọ kpua; o ha g'oke úbvú;
mbụ kpua ya; o dù g'eliphe,
o türü ọkpa iya; o bürü iphe,
a-nọ jasụ l'ojejoje.
- ⁷⁰ O hotaru onye-ozi iya,
bụ Dévidi;
bya edufuta iya l'eka o no
l'odu aturu.
- ⁷¹ O dufutaru iya l'eka ooche aturu
g'ọ bya eleta ndibe iya,
bụ ụnwu Jiékopu ẹnya;
mbụ g'ọ kpọ-zijeru ụnwu
Ízurelu, bụ okiphe iya ụzo.
- ⁷² Dévidi gudekpoeopho obu,
guru iphóró leta phẹ ẹnya;
bya egude ọkpobe

mmamiphe chikota phe
lẹ chiriri werere.

Ebvu-ọma 79

Ebvu-ọma, Asafu deru

¹ Gube Chileke; húmanu lẹ ndu
ohozo sọ-kputewaru
alị ono,
bụ okiphe ngu ono.

Ephe pharwushiwaru eze-ulo
ngu ono, dụ nsọ ono;
bya emewaa Jierúsalementu;
o bụru ikpozu.

² Odzu ndu ejeru ngu ozi
bẹ ephe wowaru
tög bogbaaru ẹnu,
ephe l'eli g'o ria;
mbụ l'odzu ndu dudu ngu
nsọ bẹ ephe wowaru
tụaru anụ-egbudu
nanụ nanụ.

³ Jierúsalementu l'ophu gba
mgburugburu bẹ
ephe gbashịru
mee nemadzụ gẹ mini;
ophu o duedu onye
nokwadu nụ, e-gburu
eja tukobe ndu ono,
wushiru egube ono.

⁴ Ndu obutobu anyi phe mẹ
ndu bupheru anyi
mgburugburu
tuko ekweru anyi une bya
achi anyi ochi.

⁵ ?Bụ teke ole bẹ ehu
e-ghuberu ngu eghu
gube Chipfu?
Ehu e-ghuwa ngu rọ eghu
jasụ l'ojeojoje tọo?
Bụ teke ole bẹ okophoo

- ngu e-nwuberu
 phuruphuru g'oku
 kparu?
- ⁶ Wonṣu ἑhu-eghu ngu
 tukoshi ndu ọhozo ono,
 amadụ ngu nụ ono!
 Tukoshikwa iya pho ali-eze
 ono,
 ete ekujedu ẹpha ngu ono!
- ⁷ Kele ẹphe gbuwaru oshilokpa
 Jiékopu pyaapyaa;
 bya emebyishiwa unuphu
 ibe phẹ.
- ⁸ Te emekwa g'anyi nwụa
 ọnwu iphe-eji,
 nna anyi oche phẹ meru!
 Phụaru anyi obu-imemini
 egwegwa;
 kele anyi dabiyarw
 mgbegere.
- ⁹ Yeru anyi eka jiko Chileke;
 mbụ gubedua,
 bụ onye ndzota anyi;
 k'ophu ee-shi nno kwabẹ
 ẹpha ngu ùbvù.
 Gụaru anyi nvụ l'iphe-eji anyi;
 nafuta anyi;
 g'ephä ngu apfuru!
- ¹⁰ ?Denu g'o gude ndu ọhozo
 je a-noduje aji-phe sụ:
 “?Denu eka Chileke
 phẹ nọ?”
 Nodunu l'iphu anyi mee ge
 ndu ọhozo ono madzuru
 l'i gwataru ụgwo ọchi
 ndu ejeru ngu ozi ono,
 e gbushiru ono.
- ¹¹ G'ude, ndu nọ l'ọka mkporo
 atsụ rwunaa ngu nchị!
 Gudenụ ọkpehu ngu mee ge
 ndu e kperu mpfugbu
 nweru onwophe.

¹² Pfua obutobu anyi phe ugwo
iphe,
ephe meru ngu ugbo əsaa;
mbụ iphe-iphere,
ephe mekotaru kpua
gube Chipfu.

¹³ Oo ya bụ g'anyibe ndibe ngu
etua ngu əpha jeye
l'ojejoje;
mbụ anyibe aturu,
iiche echeche ono;
mbụ l'anyi e-tu ngu əpha;
e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

Ebvu-oma 80

**Ebvu-oma, Asafu deru
nụ onye-ishi ebvu;
g'e gude olu ebvu, "Ojimbvu Ogbandzu"
gụa ya**

¹⁻² Ngabenu anyi nchi l'olu;
gube onye eche Izurelu
g'onye eche aturu;
bya aburu onye anoduje
erwu Jiósefu g'onye
erwu igwe aturu eje
lẹ nri.

Gẹ gube onye ono,
sugaru l'echilabọ chierobu
ono chinaa g'anwụ
l'iphu ndu Ifuremu;
waa ndu Benjaminu;
yẹe ndu Manáse!
Jiko rukotanu ike ngu bya
adzota anyi!

³ Dophunu anyi azu l'ọnodu
anyi jiko Chileke!
G'iphu ngu gbua nwịinwii
lẹhu anyi;
k'ophu aa-dzota anyi.

- ⁴ Gube Chipfu bụ Chileke;
 bya aburu Okalibe-Kakota-Ike;
 ?ehu e-ghukpọo ngu eghu
 ghuberu teke ole;
 mbụ ke g'i ti nümaje epfupfu,
 ndibe ngu epfu anu ngu?
- ⁵ Nta-a bẹ i mewaru phẹ;
 enya-mini bürü phẹ nri
 eriri;
 bya emee phẹ;
 ephe ngua enya-mini,
 jiru ochi njaka-önü.
- ⁶ I mewaru; ndu obutobu anyi
 phẹ nodu ekweru anyi
 une;
 teme ndu ọhogu anyi nodu
 achi anyi ntumatu.
- ⁷ Dophunụ anyi azụ l'ọnodu
 anyi; jiko Chileke,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike!
 G'iphu ngu gbua nwịinwii
 l'ehu anyi;
 k'ophu aa-dzota anyi.
- ⁸ Oo ngu shi l'alị Ijiputu gude
 akpuru vayinu wolata;
 bya atụko ndu ọhoso
 chifuchaa l'alị phẹ;
 bya eworu iya kụa.
- ⁹ Oo ngu gude eka ngu
 gbuchaa eka i kpóberu
 iya egbuchaa.
 O bya agbaa ọgbarabvu,
 tukorу alị ono l'ophu
 jedzuru.
- ¹⁰ O jaa àjajà jachikota úbvú
 l'ophu;
 mbụ l'ekali iya haephō
 ephekerephe
 ephekerephe g'eze
 oshi sida.
- ¹¹ Epfukala iya jedzuru
 oke-enyimu.

Ọ tuko ekameka kpofushia
jasu l'eniyimu
Yufurétiṣu.

¹² ?Denu g'o nwuru ọ gbèchia
bùru nta-a bẹ i jeru
eworu mgbabu iya
phokashia;
k'ophu onyemonye,
aghata nü ejeje je awoo
akpuru iya g'o dù iya?

¹³ Ezi-ọswa shi l'oke ọswa
wụ-pfuta iya bya
atakwoṣhia ya;
teme ụnwu anu,
i meru dobe l'egbudu bùru
iya bẹ ephe gude
azụ onwophe.

¹⁴ Lwaphutanụ azụ lwapfuta
anyi; jiko Chileke,
bụ Okalibe-Kakọta-Ike!
Gbenu l'imigwe lefu enya
hụmakpodapho iphe,
anwụ nü.

Jiko letanụ vayinu
ngu-a enya;
¹⁵ mbụ ogbarabvu iya ono,
bụ gụbedua gude erekutara
ngu yee ya;
mbụ nwa nwoke,
bụ gụbedua gude eka ngu
zụa ya zụ-tsee.

¹⁶ Ome vayinu ngu ono bẹ
e gbubushiakwaru.
E gudeakwa oku tsupyashià
ya.

Ọ bùru mba, i gbanwuberu
iphu baarụ ndibe ngu
meru iphe,
ephe wataru alaa l'iyyi.

¹⁷ Wonuru eka tukobe nwoke ono,
nọ ngu l'ekutara ono;
mbụ nwa nwoke ono,

bụ g̃ubedua gude ẹka ngu z̃ua
ya zu-tsee ono.

¹⁸ Oo ya bụ g'anyi aghabuhuru
ngu okotazụ.

Jiko phunwunaa anyi g'oku;
g'anyi awata eku ẹpha
ngu ọzo.

¹⁹ Dophunụ anyi azụ l'ọnodu
anyi;

jiko Chipfu, bụ Chileke;
bya abụru
Ọkalibe-Kakọta-Ike!

G'iphu ngu gbua nwijinwii
l'ehu anyi;
k'ophu aa-dzọta anyi.

Ebvu-oma 81

**Ebvu, Asafu deru nụ
onye-ishi ebvu;
g'e gude ngwa ebvu,
jita g̃ua ya**

¹ Unu g̃ua ebvu ẹhu-utso nụ
Chileke;
onye bụ iya bụ ike anyi!

Unu gude ẹhu-utso gbọ oqboo
l'iphu Chileke kẹ¹
Jiékopu!

² Unu watanụ agụ ebvu;
k̃uru nkwa ye iya!

Unu akpotoru iya ogumogu;
waa une erekete!

³ Unu gbunaa opu m'ọnwa
fuepho k'òphúú!
Unu gbukwaa ya pho m'ọnwa

dzuépho edzudzu;
a wata ọbo-iphe.

⁴ Liphe ono bükwa omelali,
a t̃uru doberu ndu Ízurelu;
mbụ l'oo iphe,
Chileke kẹ Jiékopu toru

- okpa sụ g'e tsoje.
- ⁵ Oo ekemu, o meru o shihu
ike;
bya asụ gę Jiósẹfu
meje iya;
mbụ teke ono,
o tsoru ndu Ijiputu ọgu
onoya.
Olu, mu anụ te edokwaru
mu ẹnyia.
- ⁶ Olu ono sịru: Oo mbødua
pafuru phę oke ivu ono,
shi nödu phę l'ukuvu ono;
mbụ bya ezia phę nkata
ivu ono,
ephe shi vuru ono.
- ⁷ Teke unu eje iphe-ehuka bę
unu kuru mu oku;
mu nödu l'urwukpu gude
egbigwe za unu ẹnu
bya adzota unu.
Mu gude mini Meriba húa
unu ama.
- ⁸ Unubę ndibe mu;
unu ngabékpodapho;
gę mu lọo unu eka lę nchi!
Unubę ndu Ízuręlụ;
unu ngabékpodaru mu
phę nchi!
- ⁹ G'o tọ dükwa iphe ọzo,
unu e-dobe agwa
agwagwa
l'echilabọ unu!
Teme ophu o dükwa iphe ọzo,
unu a-bajeru ejá.
- ¹⁰ Noo kele oo mbødua bụ
Chipfu;
bya abürü Chileke unu.
Oo mbødua bụ onye
dufutaru unu l'alị Ijiputu;
mbụ-a;
unu sakpódapho ọnụ

unu gabala gę mu
wụ-jia ya awụ-ji!

11 “Obenu lę ndibe mu te
eyeduru mu ọnụ;
mbụ lę Ízurelu te
ekwedu nodu mu l'eka.

12 Töbüdu iya bụ;
mu wonụru phę haaru
ejo ọkpoma phe;
g'ephe tsowaruro iphe,
ephe rịtaru l'obu phe.

13 Sụ-a; ọme ọo kę gę ndibe
mu ngabęru mu nchi;
ọme ọo kę gę ndu Ízurelu
tsoo ụzo, mu tɔru phe;
14 emekpe ndu ọhogu phe
ta adukpodaa iphe,
o gege abụru mu.

Mu gege ewoerupho eka byabę
ndu achị phe lę njo;
chia phę ọkpua-akpohu.

15 Ono gege eme gę ndu mụbe
Chipfu dù ashị woze
onwophe alị l'iphu mu;
ọdumeka mu ahụa phe
ahụhụ jasụ l'ojejoje.

16 Obenu l'unubędua bę
mu gege egude
okpobe ereshi zụa;
bya egude manụ-enciónwu,
shi l'agbara-mkpuma
nụ-jia unu ẹpho.”

Ebvü-oma 82

Ebvü-oma, Asafu deru

¹ Chileke bataakwaru lę
ndzukọ ndu-ikpe.
Ọ nọ l'eka ono g'o kpee phe
ikpe.

² Sụ-a: “?Bụ teke ole bę unu

- e-kpeberu ikpe,
apfuduru-oto?
- Mbụ-a; ?bukpoo teke ole be
unu a-gbaberu ndu
ejo-iphe ọdzori?
- ³ Unu hanaaru ndu ụkpa waa
ndu enwedu nna enge!
Unu kpenaaru ndu aakpa
ehu waa ndu akpa nri
ikpe, pfuru ọto!
- ⁴ Unu gbafutanu ndu ụkpa waa
ndu adudu g'o du phe;
shi nno nafuta phe l'eka
ndu ejo-iphe!"
- ⁵ O tọ dudu iphe, ẹphe maru;
teme ọphu o dudu iphe,
edoje phe ẹnya.
Ephe anoduje erwu dadishi
l'ochii.
- Eka a tịru ọkpa eliphe-a
l'ophu tukoakwaru
anga anganga.
- ⁶ Mu sụru-a: "Mu makwarụ-a
l'unu nọ-chiru ẹnya
mụbe Chileke;
mbụ lę g'unu ha bükota ụnwụ
Okalibe-kakota-shii;
- ⁷ Obenu l'unu e-mechaa nwụihu
gę nemadzụ mmanụ.
Unu e-mechaa daa gę
ndu-ishi ọzo adaje."
- ⁸ Gbalihunụ gube Chileke;
kpee ndiphe ikpe!
Kele ọhamoha bükota iphe,
i nwe enwenwe.

Ebvu-ọma 83

Ebvu-ọma, Asafu deru

- ¹ Gube Chileke; ta agbashinu
nkuchi!

- Sụ-a; gube Chileke;
 ba nödushinu
 ngguingguji!
- Jiko ba adashinu kókoroko!
- ² ?I hümawaru gę ndu əhogu
 ngu aphụ temutemu;
 waa gę ndu i dę ashị
 eseli ishi.
- ³ Ephe gude erekede achị idzu
 ndibe ngu; mbụ achị iphe,
 ephe e-me ndu dę ngu l'obu.
- ⁴ Ephe epfu sụ: “Unu bya
 g'anyi tuko əha ono
 l'ophu lwụa.
- G'anyi mee g'epha Ízurelu
 chihukpoepho l'ophu
 l'ophu.”
- ⁵ Ephe bürü obu lanụ;
 idzu phę wua nanụ.
- Ephe riwaru nte l'ephe e-me
 ngu ejio-iphe.
- ⁶ Ndu onu-ulo Edomu;
 yee ndu Ishimelu;
 waa oshilokpa Hega;
 waa kę Mówabu.
- ⁷ Waa ndu Gebalu;
 yee ndu Amoru;
 waa ndu Amalékü.
- Ndu Filisitayinu yíkwa iya
 pho;
 ndu Taya yíru iya.
- ⁸ Teme ndu Asiriya bya
 ayíkwaru iya pho.
- Ephe chikoberu onwophe
 g'ephe bürü agbaru-ike
 ndibe Lọtu.
- ⁹ Menaa phę iphe,
 i meru Midiyau.
- Mee phę g'i meru Sizera yee
 Jiabinu l'okpa ənyimu
 Kishonu;
- ¹⁰ mbụ ndu ono,

- i meru ephe b̄uru
 mkpurupyata lę
 Enu-Doru; bya emee;
 ephe reshihü k̄uru l'alị;
 b̄uwaruro ikpozu,
 emekwa ali.
- ¹¹ Menaa ndu eze ph̄e iphe,
 i meru Or̄ebu; waa iphe,
 i meru Zeyebu.
 Mekwaapho ndu-ishi ph̄e
 iphe,
 i meru Zeba waa
 Zalumuna.
- ¹² Mb̄u ndu ono, sujeru: “Unu
 g'anyi lw̄ua alı Chileke
 l'ophu lw̄uta nworu.”
- ¹³ Jiko Chileke nkemu;
 menaa ph̄e g'ephe d̄u
 g'eswa ekpofu;
 mb̄u g'ephe d̄u g'eswa ereshi,
 ph̄erephere zikashiru.
- ¹⁴ G'o b̄uru g'oku anoduje alwa
 w̄oowoowoo l'oswa-a;
 ozo g'oku etsuje úbvú-a
- ¹⁵ b̄u g'ii-nwuru
 phuruphuru g'oke
 ph̄erephere chia
 ph̄e oso;
 teme l'i gude oke
 ph̄erephere ngu ono mee
 ḡe ndz̄u rwuta ph̄e.
- ¹⁶ Menaa g'iphere ji ph̄e iphu;
 k'ophu ndiphe a-wata acho
 uzo,
 ephe e-shi maru əpha
 ḡube Chipfu.
- ¹⁷ Ge meje ph̄e iphe-iphere;
 mejeru ndz̄u-aguḡu ye
 ph̄e l'iphu
 m̄kp̄umkp̄u!
 Ḡephe gudekwa iphere
 laa maa!

¹⁸ G'ephe eshi nno maru l'oo
gube onye ono,
epha ngu bu Chipfu ono
bu Okalibe-kakota-shii le
mgboko mgburugburu.

Ebvü-oma 84

Ebvü-oma, e deru nu onye-ishi
ebvu g'unwu Kora gúa;
g'e gude ngwa ebvu,
jita gúa ya

- ¹ Gube Chipfu,
bu Okalibe-Kakota-Ike;
Iphe, eka i bu amakwanu!
² Oogushi obu mu ike;
mbu le meji atofuakwa
mu atofu eka oogu
mu anodu
l'eze-ulø Chipfu.
Obu mu; m'ogwéhu mu l'ophu
ara araku Chileke ono,
dzu ndzu ono.
³ Lenu l'uwu ogbe nwechaaru
eka ephe bugbaa
l'eze-ulø ngu ono.
Agbeta nwekwarupho eka
ephe akpajé epfune;
mbu eka ephe anodu je
zushia uwu.
Eka ono bu le mgboru
oru-ngweja gube Chipfu,
bu Chileke mu;
bya aburu
Okalibe-Kakota-Ike;
bya abukwarupho
Eze mu.
⁴ Ehu-utso bę a goru nu ndu bu
ebubu l'eze-ulø ngu;
noo kélé ephe anodu je
l'eka ono etu ngu epha

- mkpúrumkpuru.
- ⁵ Ehu-utso bę a goru nü ndu bụ
ngu bụ agbaru-ike phę;
mbụ ndu bụ iphe,
uche iya echije phę ehu
bụ g'ephe e-me jerwua
ívbú Zayonu.
- ⁶ Oobujeru; ephe -nodu
awughata lę nsuda Baka;
l'o dù g'eka mini aso
gborogboro;
teme l'o dükwa phę pho
g'eka mini udzumini
dzeshiru ike;
tuko ekameka tükashia
okpuru okpuru.
- ⁷ Ephe eshije l'ike dasweru ike
gbiriri jasụ teke ephe
a-tuko je apfuru l'iphu
Chileke l'ívbú Zayonu.
- ⁸ Gube Chipfu, bụ Chileke,
bya abụru Okalibe-Kakota-Ike;
numanu epfupfu,
mu epfu anụ ngu!
Ngaberu mu nchi;
gube Chileke kę Jiékopu!
- ⁹ Lenaa enya húma onye ono,
egbobotaje anyi ono
gube Chileke!
- Lenaa onye ono enya;
mbụ onye ono,
i würü manu l'ishi;
gude mee ya;
o bürü eze ono!
- Meeru iya eze-iphe-oma!
- ¹⁰ Ano ujiku ophu l'eze-ulø
ngu kakwa ree eme
l'anø ụnu apha labø
l'ukporo apha iri
l'eka ozo.
- O kakwa mu ree gę mu bürü
onye aguhajeru ndu abata

l'eze-ulo Chileke ụzo;
eme lę mu jeru atusaru
ęhu l'ibe ndu ejo-iphe.

¹¹ Kele Chipfu, bụ Chileke dù
g'enyanwu;
bya aburu onye
egbobutaje anyi.

Chipfu emejeru ndiphe
eze-iphe-oma;
bya emeje g'a kwabę
nemadzụ ùbvù.

Ọ to dudu iphe, dù ree,
o kejeru ęka mbvu l'o tọ
nụdu iya ndu ụta adudu
lę ndzụ phe.

¹² Gube Chipfu,
bụ Okalibe-Kakota-Ike;
ęhu-utso bę a goru nụ
onye dakoberu ngu nụ.

Ebvü-oma 85

**Ebvü-oma, e deru nụ
onye-ishi ebvü g'unwu Kora gua**

¹ Gube Chipfu; i goshiru l'alị¹
ngu dù ngu l'obu.

Ọ bürü iphe ono meru g'o
gude i duphuta ndibe
Jiékòpu azụ l'alị phę;
mbụ ndu e shi kpua lę ndzụ.

² Ejo-iphe, ndibe ngu meshiru
bę i gürü phę nvụ;
bya eworu iphe kpube l'iphe-eji,
ęphe meshiru g'o ha.

³ I tükowaru oke ęhu-eghu
ngu g'o ha gwobę;
bya apakötaru ęhu-eghu ono,
meru;
ęnya nödu ata ngu
kpítikpiti ono parụ haa.

⁴ Dophunụ anyi azụ l'önodu

- anyi; jiko Chileke,
bụ onye ndzota anyi.
Hanaa avụru anyi ọvuma!
- ⁵ ?Iphe, anyi meru ngu
e-ghuwa ngu rọ eghu
jasụ l'ojejoje tọo?
Mbụ-a; ?ịi-hawaro ᘋhu-eghu
ngu ono g'o shi l'ogbo
sweru ogbo tọo?
- ⁶ ?Tịi kabekpoda mee g'anyi
jakerehu ozo;
shi nno mee g'ehu
kabekpoo tsọo ndibe
ngu ụtso?
- ⁷ Goshinụ anyi l'i yeru anyi
obu jiko Chipfu!
Dzonaa anyi l'onwongu!
- ⁸ Gẹ mu nụmaeshikwa
iphe, Chileke,
bụ Chipfu epfu.
O kweru ukwe sụ lẹ ya e-me
g'ehu dụ ndibe iya guu;
mbụ ndu dürü iya nsọ.
Ole iphe, ephe a-kwa ẹnya bụ
g'ephe ta laphubahẹ
azụ l'eme eswe.
- ⁹ Iphe, doru ẹnya bụ lẹ ndu
atsụ Chipfu ebvu bẹ¹
oobyakwa adzota;
k'ophu o-gbu-nwịinwii
ya a-nodu l'alị anyi.
- ¹⁰ N-yemobu yẹe ire-lanụ a-gba
onwophe ndzuta;
apfubekoto yẹe
ehleruu anmaa
onwophe akpa.
- ¹¹ Ire-lanụ e-shi l'eliphe
mifutachaa;
teme apfubekoto agbẹ
l'imigwe lee ẹnya l'eliphe.
- ¹² Chipfu a-bụru iphe,
dụ ree bẹ ọo-nükota;

bya emee g'iphe,
anyi meberu l'alị anyi
mehu emehu.

- ¹³ Apfubekoto e-vutajeru
iya ụzo;
je atoɔoru iya gbororo,
oɔ-nodu eshi.

Ebvu-oma 86

Epfupfu, Dévidi
pfuru nü Chileke

- ¹ Ngabenu nchị; gube Chipfu;
zanu mu enu!
Kele mbedua bu onye ụkpa;
bya aburu onye adudu
g'o du iya.
- ² Letanu mu enya;
kele mu yero ngu obu.
Oo ngu bu Chileke mu;
dzonaa mube onye-ozi ngu,
dakoberu ngu nü.
- ³ Phararu mu obu-imemini;
jiko Nnajiuphu;
kele mu eku ngu oku
mkpjurumkpuru.
- ⁴ Mena g'ehu tsqo mube
onye-ozi ngu ụtso;
kele oo gube Nnajiuphu be
obu mu l'ophu araku.
- ⁵ Gube Nnajiuphu bu onye oma;
bya aburu onye agujeru
nemadzụ nvu.
Iphe, bükpo ndu arakuje
ngu nü be iije obu
yegharu iya eka.
- ⁶ Numanu epfupfu,
mu epfu anu ngu
jiko Chipfu!
Ngabenu nchị nüma mkpu,
mu echiku ngu g'i meeru

- mu eze-iphe-oma!
- ⁷ Iphe -nodu atsu mu l'ehu be
 mu a-kpo-kuje ngu;
 kele mu maru l'ji-numa olu
 mu.
- ⁸ Agwa, nokota nu ta adudu
 ophu aturu gube Nnajuphu;
 ophu o dudu iphe, ephe eme,
 duru ophu aatu eyeru
 ophu gubedua eme.
- ⁹ Ohamoha ono,
 i gude eka ngu mee ono
 l'e-mechaa byakota bya
 abaaru gube Nnajuphu eja;
 bya etua ngu epha.
- ¹⁰ Noo kele i paru eka;
 teme i nodu emeje iphe,
 du biribiri.
 Oo ngu kpoloko kpeekpu be
 bu Chileke.
- ¹¹ Jiko Chipfu; zinaa mu
 uzo ngu;
 k'ophu mu a-nodu
 etso uzo ire-lanu ngu ono.
 Menaa g'oriri mu ta agbashi
 mu uzo otu l'eka i no;
 k'ophu mu a-nodu
 atsu epha ngu ebvu.
- ¹² Mu gude obu mu g'o ha
 ekele ngu ekele;
 gube Nnajuphu,
 bu Chileke mu.
 Mu e-tu ngu epha jasu
 l'ojeojoje;
- ¹³ kele i yeru mu obu
 yegharu mu iya eka.
 Noo kele i nafutaru ndzu
 mu l'alij-maa.
- ¹⁴ Oowaa Chileke! Ndu eku
 onwophe wulihuakwaru
 bya mu etso ogu.
 Teme ndu ewebushi akurepho

dzukobe g'ephe gbua mu;
 mbu ndu ono,
 te eyeduru gube Chileke
 onu ono.

¹⁵ Obenu le gube Nnajiuphu
 bu Chileke,
 aphuje obu-imemini;
 bya aburu onye emeje
 eze-iphe-oma.

Ehu te eghujedu ngu eghu
 egwegwa;
 teme i nođu eyeje obu
 yegharu iya ęka;
 bya aburu onye apfushije
 ike l'iphe, i pfuru.

¹⁶ Ghanaaru mu iphu;
 meeru mu eze-iphe-oma!
 Wonuru ike ngu ye mube
 onye-ozi ngu l'ehu!
 Dzonaar mube nwa,
 nwanyi ono,
 ejeru ngu ozi ono nwuru!

¹⁷ Goshinu mu iphe-ohubama,
 e-me ge mu maru li
 bu onye oma;
 k'ophu ndu ohogu mu
 a-huma iya; iphere egude phe;
 noo kele gube Chipfu
 gbaru mu mkpu bya
 adua mu obu.

Ebvü-oma 87

Ebvü-oma, ụnwu Kora guru

¹ Chipfu tūwaru ọkpulo iya
 l'eli úbvú, dū nsø.

² O yeru Zayonu ẹnya;
 yeghata iya g'o yeberu iphe,
 bükpoo ęka ọzo,
 ụnwu Jiékópu bu.

³ Gube eze mkpukpu ke

Chileke; iphe,
dụ biribiri bẹ eepfukwa
akụnyabe ngu:

⁴ “Ndu Réhabu; yẹe ndu
Bábilonu bẹ mu
gụakwaru ye lẹ ndu
maru mu nụ.

Ndu Filisitayinu;
yẹe ndu Taya;
waa ndu Kushi bẹ mu
gụkwarupho ye iya.

Ndu ono g'ephe ha bẹ
aa-tüko gụru ye lẹ ndu
a nwụru lẹ Zayonu.”

⁵ Mbụ lẹ-a; ee-pfije phota
Zayonu sụ:

“Onye ọwa-a; yẹe onye ọphuu
bẹ a nwụkwaru l'ime iya.
Ọ bụru Okalibe-kakota-shii
l'onwiya l'e-me iya g'o
ngụru anguru.”

⁶ Chipfu e-de l'ekwo,
o deru ẹpha ndiphe sụ:
“Onye ọwa-a bẹ a nwụru
lẹ Zayonu.”

⁷ Ndu agụ ebvu;
waa ndu ete iya etete
a-tüko gụa ebvu sụ:
“Ọo lẹ Zayonu bẹ mini ndzụ
gbẹ asoshiru phe!”

Ebvu-oma 88

Ebvu-oma; évù, Hemantu,
bụ oshilokpa Ezura
kwarụ nụ onye-ishi ebvu
g'ünwu Kora gụa; g'e
gude olu aphụ kwaa ya

¹ Jiko Chipfu, bụ Chileke,
adzoje mu nụ;
mu nowaa l'iphu ngu

- kwaa ἡkwa onwomu;
 kwakota iya eswe l'enyashi.
² G'epfupfu, mu epfu anu ngu
 rwunaa ἡka i no!
 Ngabenu nchị l'olu ἡkwa mu!
³ Kele ndzụ mu l'ophu bùwaa
 iphe-ehuka jiru iya;
 teme ndzụ mu nòduwaa
 ilu phakuu.
⁴ A gụwaru mu ye le ndu
 aabyawaa ekpochi
 ejal ilu.
 Mu duwaa gẹ nwoke,
 ike bvuru.
⁵ E wowaru mu gbadoru
 ndu maa.
 Mu duwaa g'onye e gburu
 togo l'ime ilu;
 mbu gẹ ndu ono,
 ta adyedu g'ephe ha duru
 onye ophu i nyataru ono;
 mbu ndu ono,
 unu l'ephe bukafuwaru;
 ophu iiletabaedu phe
 enya ono.
⁶ I chiewaru mu l'ilu ophu
 bu iya kachaa omilomi;
 bya aburu iya kakota
 agba ochii.
⁷ Oke ehu-eghu ngu
 zupiyabeshiru mu ike.
 I gudewaa akparamini nkengu
 byaru mu ye l'ime mini.
⁸ I natawaru mu ndu mu l'ephe
 shi eshi okpobe ḥonyà.
 I mewaa; ephe nòdu ebujeru
 ubara yeru mu;
 teme i gubuwatu mu
 ye l'ime ụlo k'ophu mu
 taa agbaladu.
⁹ Mu jewaru iphe-ehuka jasụ
 enya gbahụ mu ochii.

- Mbóku-mbóku bē mu anōduje
eku gùbe Chipfu.
- Lekwa ἑka mu ẹphenebo
gẹ mu chiliru ngu iya.
- ¹⁰ ?Iimeje iphe, dū biribiri
gude egoshi maa tọo?
Ndu nwúhuru anwúhu;
?ephe a-gbèshi tuahaa ngu
ephà tọo?
- ¹¹ ?Aanōduje l'ime ilu atụ ọnụ
g'i yeberu nemadzụ obu?
Tọo ?aanōduje l'éká eegwe
nemadzụ arakabya pfua
g'i bụ-be onye
apfùshije ike l'iphe,
i pfuru?
- ¹² Tọo ?aanōduje l'éká gbahuru
tsükiribaa maru iphe,
dū biribiri, iimeshi?
Tọo ?aanōduje l'alí ἑka a
taa nyatajeedu onye larù
iya nụ pfua g'apfùbekoto
ngu habe shii?
- ¹³ Obenu lè mu eku ngu g'i bya
agbaarù mu mkpu
gùbe Chipfu.
Utsu g'utsu bē mu anōduje
epfu anụ ngu.
- ¹⁴ ?Denu g'o gude gùbe Chipfu
jíka mu?
?O nwúru ìnwú-agha bē
iiwoharu mu iphu
ngu ewoha?
- ¹⁵ Eshinu mu bụ nwata bē
iphe-ememe shi kpata mu ẹhu;
k'ophu bụ lè mu nowa
ọnwu ntse.
I mewaru mu jee iphe-éhuka
jasúru ike bvúwa mu;
ophu mu amakpöedu gẹ
mu e-me iya.
- ¹⁶ Oke ẹhu-eghu ngu kpowaru

mu kpofu;
teme eye ebvu nkengu
mewaa mu; mu b̄uru
ola-l'iswi.

¹⁷ Mb̄oku-mb̄oku b̄e ẹphe
aso-pheje mu g'onye utso
gbaburu haa.

Ẹphe woru mu guchia
kp̄urukudukuu.

¹⁸ I natawaru mu ndu mu l'ẹphe
shi asw̄i ọsw̄i;
m̄e ndu yeru mu obu.
Nta-a b̄uwaa ọchii b̄u onye
ebo mu.

Ebvu-oma 89

Évù, Etanu, b̄u oshilokpa
Ezura kwaru

¹ Mu a-ḡu ebvu gude pfua
ḡe n-yemobu Chipfu habe
shii.

Mu a-ḡu iya jas̄u l'ojejoje.
Mu e-gude onu mu pfua
g'ogbo l'ogbo maru l'i
b̄u onye apfushije ike l'iphe,
i pfuru.

² N-yemobu ngu a-d̄u g'ọ d̄u
jas̄u l'ojejoje.

Ọo g'akpaminigwe nḡuru
anḡuru-a b̄u
g'apfushi ike l'iphe,
i pfuru anḡujeru.

³ I s̄uru l'onye i hotaru b̄e ḡu
l'iya gbawaru ndz̄u;
mb̄u l'i rifuwaru Dévidi,
b̄u onye-ozi ngu anḡu s̄u:

⁴ "Awa ngu b̄e mu e-me g'ọ
nḡuru anḡuru n̄o
ojejoje;
mee g'aba-eze ngu kpoo

- g'abara shi l'ogbo
swetu ogbo."
- ⁵ Imigwe l'ophu atu ọnụ g'i
dụ-be biribiri gube Chipfu;
teme ọ nođu egoshikwapho
ndu dyrū ngu nsq l'i bụ
onye apfushije ike
l'iphe, i pfuru.
- ⁶ Kele-a; ?bụ onye no l'imigwe
bụ onye aa-nođu atu
eyeru Chipfu?
?Mbụ denu onye imigwe
ophu aa-nođu atu
eyeru Chipfu?
- ⁷ Eka ndu dù nsq k'imigwe
dzukoberu bẹ aanodujekwa
atsụ Chileke ebvu.
Ọ kakota ndu no-pheru iya
mgburugburu adu ebvu.
- ⁸ Gube Chipfu, bụ Chileke,
bụ Okalibe-Kakota-Ike;
?bụ onye dù gę ngu?
I parụ eka gube Chipfu;
teme i nođu apfujeru
pfushia ike l'iphemiphe,
i pfuru gbaa
mgburugburu.
- ⁹ Oo ngu anoduje eleta oke
akparamini eze-enyimu enya;
teme ọ -bụru l'akparamini
soru kę kpukumu;
l'i mee ya l'o daa gbẹe.
- ¹⁰ Réhabu bẹ i chitaru tụa l'alị.
Ọ dabyiru g'onye e gburu
l'ogu.
I gude ike ngu chịa ndu
oghogu ngu;
ephe gbaa nanu nanu.
- ¹¹ Igwe l'ophu bụ nkengu.
Eliphe l'ophu bükwarupho
nkengu.
Oo gubedua türü ọkpa

- mgboko l'ophu;
yee iphemiphe,
no iya nu.
- ¹² Ndègu iya me ndohali iya
bukota gubedua meru
phe dobe.
Úbvú Tabo; yee úbvú
Hamonu aguje ebvu
ehu-utso m'ephe numa
epha ngu.
- ¹³ Oshi-eka ngu bu iphe,
swetaru iya nu bu
okpehu.
Eka ngu shihuru ike;
ekutara ngu kangoo.
- ¹⁴ Aba-eze ngu bu apfubekoto
yee ikpe,
pfuru oto be e gude taa
okpa iya.
I nodu akpajeru n-yemobu
ngu; yee apfushi ike l'iphe,
i pfuru vuru uzo l'iphemiphe,
iimekpoo ememe.
- ¹⁵ Ehu-utso be a goru nu ndu
maru g'eetu je ngu epa;
mbu ndu bu iphoró,
shi l'eka gube Chipfu no
be ephe egudeje eje
ekameka, ephe eje.
- ¹⁶ Ephe egudeje epa ngu ete
eswa mkpumkpurumkpuru.
Ephe nodu anoduje ekutse
ngu li bu
onye pfuberekoto.
- ¹⁷ Kele oo ngu bu ike,
du biribiri, ephe nweru.
O buru l'oo l'anyi du ngu
l'obu meru iphe,
iimeje g'ike anyi kangoo.
- ¹⁸ Mbü le-a; l'onye mgbobuta
anyi bukwa Chipfu be
nuru iya anyi;

- mbụ l'eze anyi bükwa
 Onye Nso kẹ ndu Ízurelu
 bẹ o shi l'eka.
- 19** O nweru teke i gudeje
 ophulenya zia ndibe
 ngu ozi;
 sụ l'i mewaru g'okpehu
 kaleru ojogu lanụ.
 I byaru l'echilabọ ndibe ngu
 bya ahọta nwokorobya
 lanụ;
 mee g'o buru onye
 ndiphe a-nodu ekutse.
- 20** I hümawaru onye-ozi ngu,
 bụ Dévidi.
 I woru manụ ngu,
 dù nsọ wụa ya l'ishi.
- 21** Sụ l'ọ eka ngu bẹ ii-gude
 mee ya l'ọ nguru anguru;
 mbụ l'ọ kwa oshi-eka
 gube Chileke
 a-nodu je eme g'ike ka
 iya adudu.
- 22** O tọ dudu ndu ọhogu iya,
 dürü ndu ọphu a-dụ
 ike ekebuta iya g'o türü
 phẹ ụtu;
 ọphu ndu ejio-iphe asụdu
 iya emekpa ẹhu.
- 23** Ndu achị iya lẹ njo bẹ ji-nodu
 l'iphu iya zopyashia;
 l'i chitsushikota ndu
 ọ dù ashị.
- 24** N-yemobu ngu waa apfushi
 ike l'iphe,
 i pfuru l'a-nodu swiru iya.
 O bürü ẹpha ngu bẹ
 oo-gudeje mabẹ mpu
 iya gugugu.
- 25** Ali-eze iya bẹ ii-me g'o jaa
 àjajà;
 mbụ g'o shi l'eze-enyimu

- n{o}o jas{u} l'eniyimu
Yufur{e}tisu.
- 26 Qo-n{o}du arakuje ngu s{u}:
“Qo ngu b{u} nna mu;
bya ab{u}ru Chileke mu;
bya ab{u}ru agbara-mkpuma,
l'adzoje mu n{u}.”
- 27 G{u}bedua l'onwongu
emekwanaa ya l{o}
b{u}ru {o}kpara ngu;
mb{u} l{o} b{u}ru iya a-kachaa
shii l'iphe,
b{u}kpoo ndu eze,
n{o} l'eliphe l'ophu.
- 28 N-yemobu, i yeru iya l-a-b{u}ru
ojejoje.
Ogbandzu g{u} l'iya apfuru
pfushia ike.
- 29 Awa iya b{e} ii-me;
ephe ang{u}ru ang{u}ru
jas{u} l'ojejoje.
- Ali-eze iya b{u} g'igwe
l'ophu n{o}-beru
b{u} g'{o}o-n{o}-beru.
- 30 Q -b{u}ru l'unwu iya jikaru
eme ekemu ngu;
ophu ephe etsodu
iphemiphe,
i t{u}ru {o}kpa iya s{u}
g'e tsoje;
- 31 ephe -mebyia omelali,
i doberu ph{e};
bya ajika eme iphe,
i suru g'ephe meje;
- 32 l'i gude mgboro bya echia
ph{e} pyaapyaa gude
h{u}a ph{e} ah{u}h{u};
mb{u} bya echia ph{e} echachi
gude h{u}a ph{e} ah{u}h{u}
k'ejo-iphe, ephe eme.
- 33 Ole o t{o}o kposhikwanu g'i ti
yeh{e} iya obu g'i yeru

- iya ya;
 ophu ɔ dudu teke iibya aha
 apfushi ike l'iphe,
 i pfuru le k'ehu iya.
- ³⁴ I tii mebyikwa ɔgbandzu ngu
 l'ehu iya.
 Ophu iigbanwekwa iphe,
 i sawaru ɔnu pfua.
- ³⁵ Eshinu i bu onye du nsø be
 i riru angu mgbo lanu
 sefu eka;
 su l'i ti byadu adzuru
 Dévidi uka;
- ³⁶ su l'awa iya a-no jasu
 l'ojejoje.
 O bürü g'enyanwu keru
 ngu l'iphu bu g'alij-eze iya
 e-keru damudamu;
- ³⁷ mbü l'oo-keru jimujimu
 jasu l'ojejoje g'ɔnwa,
 bu iphe,
 agba ekebe l'akpaminigwe;
 l'e gude ire iya eka.
- ³⁸ Obenu l'onye ono,
 i wuru manu l'ishi ono be
 i jikawaru;
 bya avuaharu iya ɔvuma.
- ³⁹ I jikawaru ɔgbandzu,
 gu l'onye-ozi ngu gbaru.
 I wowaru okpu-eze iya woru
 gwôo l'urwuku.
- ⁴⁰ Igbulô iya l'ophu be i
 tsukpôshichawaru
 etsukpôshi.
 I woru ulo-mgbobuta iya tsua
 yogiri yogiri.
- ⁴¹ Iphe, bükpo ndu aghata
 aghata gwee ya tutu-a.
 Ndu obutobu iya noðu
 ekweru iya une.
- ⁴² I tuliru ndu achî iya le njo
 eka l'eli;

- bya emee ndu ɔhogu iya;
ephe nɔdu ete eswa.
- ⁴³ Atatiphu ogu-echi iya be
i woru ghachaa
igharaphu;
ophu iimejeedu g'o pfushia
ike l'iphu ɔgu.
- ⁴⁴ I mee; ɔphu ɔ dqedu
akpabiri;
bya eworu aba-eze iya
rwuà lè ntù.
- ⁴⁵ I meru iya ɔ kahù lè
nwokoro;
bya eworu iphere yee ya
g'onye yeru
akpawuru uwe.
- ⁴⁶ ?Oo-dù ęgube ɔwa-a jasù
teke ole gübè Chipfu?
?Ii-domiwaro onwongu jasù
l'ojojoje tò?
- ?Bu teke ole bẹ ęhu-eghu ngu
e-nwu phuruphuru
g'oku nwuberu?
- ⁴⁷ Jiko nyatakwa gẹ ndzù mu
dù-be mkpirikpu;
kele nemadzù,
i meru bęephø udzu
ɔnu mmanu.
- ⁴⁸ Le-a; ?denu nemadzù,
a-nɔdu ndzù g'o tò
nwuhu anwuhu;
ɔzoo g'o dzqo onwiya g'o
tò la maa?
- ⁴⁹ Gube Nnajìuphu; ?bu awe bẹ
i doberu eze n-yemobu
ngu ono,
i shi egoshije mu ono;
mbu n-yemobu ono,
i gude apfushije ike l'iphe,
i pfuru rifuru Dévidi
angù l'ji-nü iya ono?
- ⁵⁰ Nnajìuphu; nyatanu g'a

- chi-bewaru onye-ozi
 ngu ọchi;
 waa ḡe mu tabewarụ
 nshi l'iphu,
 ndiphe nō akwago mu;
- ⁵¹ mbụ iphu ono,
 ndu ọhogu ḡube Chipfu
 anoduje akwago
 onye i w̄uru manu
 l'ishi ono.
- Ekameka, o nō bē ẹphe
 anoduje akwago iya
 iphu gude eme iya
 iphe-iphere.
- ⁵² G'ajaja b̄uru k̄e Chipfu jasụ
 l'ojejoje!
 Nokwa g'o dụ;
 bya ab̄uru g'o dụ.

Ebvu-oma 90

Epfupfu, Mósisu onye k̄e
 Chileke pfuru nü Chileke

- ¹ Ḡube Chipfu; o b̄uhawaa ngu
 bụ onye anyi bu ebubu
 l'ime iya eshikpoo
 l'ogbo sweru ogbo.
- ² Oke úbvú bya a-b̄uru iphe,
 dụ adudu;
 mbụ l'i byaru e-me eliphe
 l'ophu;
 yee mgboko gbaa
 mgburugburu;
 i n̄oduhawaa;
 teme i je a-n̄odu jasụ
 l'ojejoje.
- ³ Nemadzụ bē iizije g'o laphu
 azụ l'alị.
 Iisuje iya: “Unu laphu
 azụ l'alị;
 unubē ụnwu-eliphe!”

- ⁴ Kele ụnu-kuru-ụnu apha
 l'enza ngu duele ngu-a
 g'ujiku lanụ;
 mbụ l'o dujee ngu pho ge
 nche enyashi lanụ.
- ⁵ Nemadzụ bẹ iigudeje
 anwụhu kpofu g'onye
 kpofuru ęswa;
 kele ephe dù
 rwushirwushi
 g'ęswa.
- ⁶ L'ütsu bẹ Ọonoduje asha
 bìrìbìrì abya pulapula.
 O -betashia l'uzenyashi
 l'o nwụlwashihuwa
 kposhihu nku.
- ⁷ Oke ęhu-eghu ngu
 nmaswikötawaru anyi
 g'oku;
 teme ęhu-eghu ngu mee;
 meji gbabuhu daa anyi
 l'ohu ępho.
- ⁸ Ejo-iphe, anyi meshiru bẹ ị
 kporu giriri l'iphu ngu.
 ị bya atuko iphe-eji,
 anyi meru lẹ mpya mee;
 ọ dabyikötaru ęba
 l'atatiphu ngu.
- ⁹ Oke ęhu-eghu ngu mewaru
 ndzụ anyi;
 ọ nodu agbaje mkpirikpu.
 O bürü atsụ ude bẹ anyi
 egudeje tsugbua
 nwapha olemole ọphu
 ị haru anyi.
- ¹⁰ Iphe, anyi ano-bejeru bụ
 ụkporo apha ẹto l'apha iri.
 Teke ọ bụ onye ike dù l'o
 no-rwua ụkporo apha eno.
 Ole ọ bụ; iphe,
 ejije iya nụ
 abukotajeerupho eje

- iphe-ehuka yee aphu;
 ophu o dudu g'aano-bejeru
 l'o bvü;
 ndzü anyi ephukashihu.
- ¹¹ ?Bü onye maru g'ehu-eghu
 ngu shihuberu ike?
 ?Bü onye be o dokpooru
 enya;
 mbü g'oke ehu-eghu
 ngu habe shii;
 k'ophu oo-nođu atsu
 ngu ebvu?
- ¹² Mena a g'anyi maru l'o to
 dudu g'anyi a-no-beru
 l'eliphe-a;
 k'ophu oo-me g'anyi
 maru iphe.
- ¹³ Lwanü azü jiko Chipfu.
 ?Egube ɔwa-a a-dü jasü
 teke ole?
 Phünaaru anyibe ndu-ozı
 ngu obu-imemini!
- ¹⁴ Gę n-yemobu ngu jijenü
 anyi əpho l'utsu;
 k'ophu anyi a-nođuje
 agü ebvu ete əswa
 mboku-mboku.
- ¹⁵ Mena a g'ehu tsöö anyi utschö
 tsö-rwua g'ehu shi
 dü-beru anyi ejı;
 mbü g'i mee;
 ehu atsöö anyi utschö g'apha,
 anyi jeru iphe-ehuka ha.
- ¹⁶ G'anyibe ndu-ozı ngu
 hümanu iphe,
 iimeshi.
 G'awa anyi hümakwapho
 g'ike ngu dü-be biribiri.
- ¹⁷ Gübe Nnajjuphu, bü Chileke;
 g'eze-iphe-oma nkengu
 nođukwa swiru
 anyi eswiru!

Menaa g'iphemiphe,
 anyi eme nguru anguru!
 Ee! Jiko Chipfu;
 mekwa ya g'o
 nguru anguru!

Ebvu-oma 91

- ¹ Onye no lẹ mkpula
 Okalibe-kakota-shii
 l'e-buru eburu lẹ mkpula
 ibvu
 Okalibe-kangokotaru-nụ.
- ² Ge mu e-pfu kẹ Chipfu bụ l'o
 bụ iya bụ onye mu no
 lẹ mkpula ezeru ndzụ;
 bya aburu iya bụ
 agbaru-ike mu.
 Oo ya bụ Chileke;
 onye mu dakoberu.
- ³ O kwa yębedua l'a-dzota ngu
 g'i tị nmalahụ l'igbudu,
 ndu achị nta ngu
 gbaberu ngu;
 bya adzotakwa ngu pho
 l'eo iphe-ememe,
 tsoru pherephere eje.
- ⁴ O nkù iya bẹ oo-gude
 kpuchia ngu.
 O bürü lẹ mkpula nkù
 iya bẹ ij-gbaba je
 edomia onwongu.
 O bürü ike, oopfushije l'iphe,
 o pfuru a-bürü iphe,
 e-gbobutajẹ ngu nụ;
 bya aburu iphe,
 i gude ezeru onwongu.
- ⁵ Iphe, anoduje eye ebvu
 l'enyashi bẹ i tị
 tsudu ebvu;
 ophu iitsukwapho apfu,
 ezi phuphuphu

- l'eswe ebvu.
- ⁶ Teme ejo iphe-ememe,
anoduje eze kojokojo
l'echi abalị ta adudu
ophu ịtsu ebvu;
mbụ je akpachaa lẹ ndu
ophu etsu nemadzụ
pyaapya l'echi eswe.
- ⁷ Unu labo l'umadzu ụkporo iri
l'a-da ngu lẹ mgburęku;
teme ndu rwuru ụnubuku
adabyiru ngu
l'uzo ékutara;
ole o tọ dudu iphe,
bya eme ngu nụ.
- ⁸ Oo ẹnya bẹ ii-gudeje hụma
aphụ, aanụ ndu ejo-iphe;
obenu lẹ gụbedua bẹ o
tọo jidu mệ mgbodzu.
- ⁹ O kwa gube Chipfu bụ onye
mu nọ lẹ mkpula
ezeru ndzụ.
Eshi ophu i nọ lẹ mkpula
Okalibe-kakota-shii;
- ¹⁰ o tọ dudu iphe,
byaru eme ngu nụ;
ophu o dudu mgbuka,
bya eshitia ụzo ibe ngu;
- ¹¹ kele ọo-karụ-a
ụnwu-ojozi-imigwe iya
g'ephe leta ngu ẹnya;
chee ngu nche l'iphe,
bukpoo ụzo, iishikpọ.
- ¹² Ephe e-gude eka pata
ngu apata; a nonyaa;
i kpoo ọkpa lẹ mkpuma.
- ¹³ Oduma; yee óghù bẹ
ịi-zopyabeje l'okpa;
mbụ l'oke oduma;
yee ejo-agwọ bẹ ii-gudeje
okpa zo-gbua.
- ¹⁴ Chipfu sükwaru: “Eshinu o

yeru mu obu bę mu
 a-nöduepho anafutaje
 iya;
 mbụ lę mu a-nöduepho
 egbobutaje iya g'ọ tọ dụ iphe,
 e-me iya nụ;
 kele o guberu əpha
 mu iphe.

- ¹⁵ Oo-ku mu oku;
 mu aza iya ẹnu.
 O -nodu eje iphe-ehuka;
 mu anodu swiru
 iya eswiru.
 Mu anafuta iya bya akwabę
 iya ùbvù.
- ¹⁶ Mu e-gude ndzụ ogologo
 zụ-jia ya əpho;
 goshi iya gę mu egudeje
 adzọ nemadzụ.”

Ebvü-oma 92

Ebvü-oma eswe-atüta-unme

- ¹ Oo iphe, dụ ree g'a jaje
 Chipfu ajaja;
 mbụ g'e gudeje ebvu tua
 gube
 Okalibe-kakota-shii əpha;
- ² mbụ g'a gbeshije l'ụtsu
 je epfukashiaru ndiphe
 kę n-yemobu ngu ono.
 Teke o rwuru l'enyashi;
 eeje epfuaru phe g'i
 bụ-be onye apfushije ike l'iphe,
 i pfuru.
- ³ Iphe, ee-gude akụ iya lę
 nkwa bụ une,
 a kparụ l'udo iri;
 yee ogelenda,
 aha gengugengu;
- ⁴ kele gube Chipfu gudewaa

- iphe, dù ree, iimeje mee
g'ehu tsoo mu ụtso.
- Mu aguje ebvu ęhu-ụtso mè mu
hùmaephò iphe,
i gude ęka
meshigbaa dobe.
- ⁵ Gùbe Chipfu; lewaro g'iphe,
iime habe shii.
- Teme ɔriri ngu paa omilomi.
- ⁶ Obenu l'onye egomunggo
swehuru ta amadụ
l'onoo g'o dù;
ঘophu o dokwarupho
onye-eswe ęnya
egube ono;
- ⁷ mbụ l'a makwaru-a lè ndu
ejo-iphe akpo-fushi
g'eka ęswa efushi;
teme lè ndu iwashi bẹ
iphemiphe, ęphe eme
bükotaephò ụpete;
ole ee-mechakwanaa
mebyia phę jasụ l'ojejoje.
- ⁸ Obenu lè gùbe Chipfu parụ
ęka jasụ lè tuutuutuu
lè mijimii.
- ⁹ Gùbe Chipfu; ndu ọhogu ngu
e-mechakwaa bürü
mkpurupyata;
mbụ-a; ndu ejo-iphe g'ęphe
hakotakpoo bẹ
ee-mechakwaa
chịka nanụ nanụ.
- ¹⁰ Obenu l'i meru;
okpehu mu dù gę k'atsụ.
I bya eworu manụ,
eshi mkpọ wụa mu l'ishi.
- ¹¹ Mu gudewaa ęnya mu hùma
lè ndu ọhogu mu phę
bẹ e mekperu;
bya egude nchi mu nüma
lè ndu ejo-iphe,

- wulihuru etso mu opfu
 bẹ a vüyüwaru
 l'ögbarabvu.
- ¹² Ndu pfüberekoto a-nodu
 aja ajaja gę mpfu.
 Ephe a-nodu evu evuvu
 g'oshi sida k'úbvú
 úbvú Lébanonu,
- ¹³ e yeru l'ime ulo
 kę Chipfu.
 Ephe a-nodu l'okpoku Chileke
 anyi aso pulapula.
- ¹⁴ Ephe -kahuchakpoo akahụ;
 ephe amile-a mebyi.
 Ephe aduele-a nwata nwata;
 bya amaele-a rororo;
- ¹⁵ k'ophu ephe e-shi nno
 goshi lę Chipfu bụ onye
 pfüberekoto;
 bya abürü
 agbara-mkpuma nkemu;
 teme ophu ọ dudu iphe,
 apfuduru-oto,
 oomeje.

Ebvü-oma 93

- ¹ Chipfu buakwaa eze!
 Akpabiri bẹ ọ gbaphuru
 g'onye gbaphuru ékwa;
 bya agbaphukwapho
 ọkpehu g'onye
 gbaphuru ékwa.
 Mgboko bẹ o meru;
 ọ nguru anguru;
 k'ophu bụ l'ọ tọ dudu
 onye sürü iya enwubata.
- ² Aba-eze ngu nguru anguru
 e shi l'edenwede.
 Gubedua shiro l'ojejoje
 nođuta.
- ³ Gube Chipfu;

eze-entyimu byaakwaru
 utso;
 mbu l'eze-entyimu be
 aanuakwa ukporo iya
 l'eka qoso ke gborogboro;
 teme eze-entyimu nodu
 atuwa oke akparamini
 gude abya utso.

⁴ Obenu le Chipfu,
 bu l'igwe paru eka;
 k'ophu bu l'olu nkiya
 daghataru mgbeka,
 eze-entyimu anoduje echi.
 Teme okpehu nkiya ka k'oke
 akparamini
 eze-entyimu shii.

⁵ Gube Chipfu; iphe,
 i toru okpa iya su g'e tsoje
 be i meru;
 o pfuru pfushia ike.
 Ulo ngu bu iphe, meru iya;
 o du ubvù l'enya bu
 l'o du nsɔ;
 teme o buru g'oo-du iya
 bu ono gbiriri
 jasu le tuutuutuu
 le mijimimii.

Ebvu-oma 94

¹ Gube Chipfu, bu Chileke,
 bu onye agwatajɛ ugwo iphe;
 jiko wanaa g'enyanwu
 g'a huma ngu!

² Gbalihunu gube onye ekpeje
 mgboko l'ophu ikpe!
 Jiko pfunaadu ndu eku onwophe
 ugwo, gbaru phɛ nụ!

³ Gube Chipfu; ?ndu ejio-iphe
 a-gbokpo kwakoko-a,
 ephe agbo-a jasu teke ole?

⁴ Ndu eme ejio-ememe

- anoduje etu onwophę
ophushugbu.
- 5 Ephe epfunükaje okporokpo
opfu,
onu phę asudu epfupfu.
- 6 Ndibe gübę Chipfu bę ephe
egweje uji; mbụ ndu ono,
bụ okiphe ngu ono bę ephe
akpapyashi ishi.
- 7 Unwanyi, ji phę nwụhuru;
yęe ndu lwarụ alwalwa
bę ephe aphuje aphuphu.
- Ephe eworu ndu enwedu
nna gbushia.
- 8 Qobujeru; ephe -nodu;
ephe asụ: "Chipfu ta adukwa
iphe, oohumaje;
mbụ lę Chileke kę Jiékopu
ta adukwa iphe,
ookpa ishi iya."
- 9 G'owa-a dokwaa unu ẹnya;
unubę ndu egomunggo
swehuru l'echilabọ
ụnwu-eliphe; mbụ-a;
unubę ndu eme eswe;
? bụ teke ole bę
unu a-makpooru iphe?
- 10 ?Bụ onye ono, bụ iya
pfuberu nemadzụ nchi
ta anụdu iphe
lę nchi?
TỌO ? bụ onye ono,
moberu nemadzụ ẹnya
ta aphudu ụzo l'onwiya?
- 11 BUCHIA onye ono,
agbeje ahụ ndu amadụ
iya nụ ahụhụ ono
te edobedu unu g'unu
a-dụ;
mbụ ? bụ yębedua ono,
anoduje ezi nemadzụ
mmamiphe gbechia ọphu

- o madu iphe l'onwiya?
- ¹¹ Chipfu makotaru iphe,
nemadzụ anoduje arị.
O maru l'oriri phē bükota
iphe-mmanụ.
- ¹² Sụ-a; ehu-utso bę a goru
nụ onye gubé Chipfu
ahùje ahùhù;
mbụ onye iigudeje ekemu
ngu ezi iphe.
- ¹³ Onye ono bę iiemeje ge
meji nmapfuru m'o
nodu eje iphe-ehuka;
jasu mboku,
ee-bu nsu ge ndu ejo-iphe
wulahu.
- ¹⁴ Noo kélé Chipfu ta
abyakpôdaa aha ndibe
iya;
ophu o byakpodaa ekwe ge
ndu bụ okiphe iya laa liswi.
- ¹⁵ Noo kélé ndu-ikpe a-wata
ekpe ikpe, pfuru oto.
O bülerupho ndu obu phē gurū
iphóró bụ ndu a-dụ ike
tsokota ikpe ono.
- ¹⁶ ?Bụ onye a-gbeshi pfu-doru
mu;
mekpeeru mu ndu
ejo-iphe?
?Bụ onye a-pfuru l'ekiya
nkemu lwu-kpeeru mu ndu
eme ejo-ememe?
- ¹⁷ O tọ bụ lẹ Chipfu gbaru
mu mkpu;
mę mu anoduhawaro l'alị
o-larụ-nodu-ngguingguji
teke dụ enya.
- ¹⁸ Teke mu chiru mkpu sụ
l'epurukutu echikotaakwa
mu bę n-yemobu nkengu
wotaru mu ge mu ta ada.

- 19 Teke mu wataru arị oke ọriri
 bẹ i dürü mu obu mee;
 eħu tsøahaa mu uteso.
- 20 ?Ii-kwe gę gụ lę ndu-ishi,
 ete emedu iphe,
 pfuru oto megba iphe;
 mbụ ndu egudeje ekemu
 emekpa ndu ẹphe achi eħu?
- 21 Ephe edzukobeje g'ephe
 kpapyaa ndu
 pfuberekoto ishi.
 Ephe woru onye adudu iphe,
 o meru kpee mpfugbu.
- 22 Obenu l'oo Chipfu bụ onye
 egbobutaje mu nụ.
 Ọo Chileke mu bụ oke
 agbara-mkpuma ono,
 mu agbabaję je
 edomia onwomu ono.
- 23 Ọo ya a-pfụ phe ụgwo iphe-ịji,
 ephe eme;
 teme ọ buru iya e-mebyishi
 phe k'ejo-iphe ono,
 ephe eme ono.
 Ọo Chipfu, bụ Chileke anyi
 e-mebyishi phe.

Ebvu-oma 95

- 1 Unu bya g'anyi gụa ebvu
 eħu-uteso gude jaa
 Chipfu!
 Unu g'anyi tħa ụzu eħu-uteso
 gude kwabę iya ûbvù;
 mbụ onye ono,
 bụ agbara-mkpuma,
 adzoje anyi ono!
- 2 Unu g'anyi bya l'iphu iya bya
 ekele iya ekele!
 Anyi egude ebvu-oma tħa
 uzzy eħu-uteso gude kwabę
 iya ûbvù!

- ³ Kéle Chipfu bụ Chileke,
parụ eka;
bya abụru onye eze,
parụ eka;
onye kakota agwa,
ndu mgboko l'ophu shii.
- ⁴ Eka omilomi alị jeberu
bụ iya bẹ ọ dụ l'eka.
Mkpakponu oke úbvú
bụru iya nwe iya.
- ⁵ Eze Enyimu bụ nkiya kélé ọ
ya meru iya;
teme ọ bụru iya gude eka
iya meta alị-ökponku dobe.
- ⁶ Unu bya g'anyi phozeta
baarụ iya ejal
G'anyi gbua ikpere l'iphu
Chipfu ono, bụ iya meru
anyi ono.
- ⁷ Kéle ọ ya bụ Chileke anyi.
Anyi bụru ndu ooche g'onye
eche aturu;
mbụ anyi bụru ụnwu
aturu, nọ iya l'eka.
Ọ ya bụ; teke unu nụmaru
olu iya ntanụ ọwa;
- ⁸ Unu ta akpochikwa obu
unu ge ndiche unu
phẹ kpochiru iya
lẹ Meriba.
Waa g'ephe kpochiru iya
lẹ Masa l'echiegu;
- ⁹ mbụ eka ono, ndiche unu
phẹ nɔru hụa yébe
Chileke ama bya
adalekwa ya pho adale;
l'eka ephe gudechaa
enya phẹ hụma iphe,
ya meru.
- ¹⁰ Ukporo apha labo
mgburugburu bẹ ọgbo
ono mekötaru yébe

Chileke iphe-eghu.
 Ya súru l'egomunggo phé
 jephuhuwaru
 l'eme iphe-eji;
 ọphu ẹphe ekwedu
 alwaphuta azú bya eshia ụzo,
 ya goshiru phé.
¹¹ Ọ ya bụ; mu gude ẹhu-eghu
 buta angú ria sú:
 “Ephe ta abyadụ abata l'eka
 mu l'ephe a-nodu
 tuta unme.”

Ebvü-oma 96

- ¹ Unu gúa ebvü ọphúú nü
 Chipfu!
 G'ünwu-eliphe l'ophu gunaa
 ebvü nü Chipfu!
- ² Unu gúa ebvü nü Chipfu;
 unu tua ya ẹpha!
 Unu rajé iya arara
 mbóku-mbóku
 l'ooodzoje nemadzú!
- ³ Unu tūaru ndu ọhozo ọnú g'o
 dù-be biribiri!
 Unu epfuaru ndiphe l'ophu iphe,
 dù biribiri, oomeje!
- ⁴ Noo kèle Chipfu parú ẹka;
 bya abúru onye gbaru
 g'a jaјe iya ajaja.
 G'a tsujekwa iya phé ebvü l'o
 kakóta iphe, bụ agwa
 ndu mgboko l'ophu shii.
- ⁵ Kèle agwa ndiphe l'ophu
 bükota iphe, e gude ẹka mee;
 obenu lẹ Chipfu bụ iya
 gude ẹka iya mee igwe
 l'onwiya.
- ⁶ Akpabiri yẹe ogbunwíjnwi
 bẹ no iya l'atatiphu;
 teme ọkpehu waa

- odu-biribiri tukoepho
ulo iya, du nso sweta.
- ⁷ Unubé ipfu l'ipfu,
du le mgboko-a;
unu kwabé Chipfu ùbvù!
Unu pfua g'o du-be biribiri;
yee g'okpehu iya habe shii!
- ⁸ Unu kwabé Chipfu ùbvù,
gbaru iya nụ!
Unu bya anụ Chileke iphe
l'okpoku iya!
- ⁹ Unu yee adu nso g'onye yeru
uwe baarụ Chipfu ejá!
Unubé ndiphe l'ophu;
unu tsuje iya ebvu!
- ¹⁰ Unu karu ḥamoha le Chipfu
bukwaa eze;
teme l'eliphe l'ophu be e
mewaru g'o nguru anguru;
k'ophu bu l'o to dudu iphe,
suru iya enwubata.
- Ọ buru Chipfu ono e-kpe
ụnwu-eliphe
mgburugburu ikpe,
pfuru oto.
- ¹¹ Gimigwe l'ophu tee eswa;
ehu atsọo ndiphe l'ophu
ütso!
Geze-enyimu yee iphemiphe,
nọ iya l'ime tukokwa
tua oke akparamini!
- ¹² Gegu l'ophu mékpoo
iphemiphe, nọ iya
nụ tuko gbọ oğboo!
Noo teke iphe, bu oshi,
du l'oswa a-gụ ebvu
ehu-ütso l'iphu Chipfu.
- ¹³ Ephe a-nodu l'iphu Chipfu
gụa ebvu
kélé qobyawaa ekpe
ụnwu-eliphe ikpe.
Oo-gude apfubekoto iya kpee

mgboko l'ophu ikpe;
 bya egude ire-lanụ
 kpee ndiphe ikpe.

Ebvu-oma 97

- 1 Chipfu bùakwaa eze; g'èhu
 tsọo ndiphe l'ophu ụtso!
 G'iphe, bùkpoo ọhamoha,
 bukubé eze-ènyimu
 tekwa ęswa!
- 2 Urwukpu mè ochii nò-pheru
 iya mgburugburu.
 O bụru apfùbekoto yęe
 ikpe, pfuru ọto bę e gude
 tụa ọkpa aba-eze iya.
- 3 Oku evujeru ụzo je atụko
 ndu ọhogu iya,
 nò-pheru iya mgburugburu
 kepyashia.
- 4 Ebemu, oolo phaaphaa bụru
 ịphóró, e gude ahụma
 ụzo l'eliphe.
 Ndiphe l'ophu -hụma iya;
 ęphe anmahụ jiijiji.
- 5 Úbvú l'ophu azashihuje
 g'ìnvwù m'ephe nödu
 l'iphu Chipfu;
 mbụ m'ephe nödu
 l'iphu Nnajịuphu ọphu
 nwe mgboko l'ophu.
- 6 Akpaminigwe l'ophu atụ
 ọnu l'ọ bụ onye
 pfuberu-eka-oto;
 teme ndiphe l'ophu nödu
 ahụmaję g'o dù-be
 biribiri.
- 7 Iphe, bùkota ndu abarụ iphe,
 a pyiru apyipyi eję;
 mbụ ndu gude nshi
 eku onwophę bę e
 mekötaru iphe-iphere.

- Unubẹ́ nshi l'ophu;
 unu bya abaaṛụ
 Chileke ejá!
- ⁸ Ndu bu lę Zayonu númeru
 iya; ẹphe teahaa ẹswa.
 Ndu Jiuda bę ehu atso ụtso
 lę gę gübę Chipfu egudeje
 ekpe ikpe.
- ⁹ Kele gübę Chipfu bụ
 Okalibe-kakota-shii
 lę mgboko mgburugburu.
 I kangokötaru agwa,
 nọ lę mgboko-a l'ophu.
- ¹⁰ Gę ndu yeru Chipfu obu
 kpókwa ejo iphe-ashi;
 kele ọ kwa ndu dürü iya
 nsọ bę ooletaje enya.
 O bụru phę bę oonafutaje
 l'eka ndu ejo-iphe.
- ¹¹ Iphóró bę e meru g'ọ dürü
 ndu pfüberekoto.
 Ndu obu guru iphóró bę e
 meru g'ehu-ụtso ji ehu.
- ¹² Unu nödụ l'eka Chipfu
 tee ẹswa; unubẹ́ ndu
 pfüberekoto!
 Unu tua ya ẹpha;
 l'ephä iya dù nsọ.

Ebvu-ọma 98

Ebvu-ọma

- ¹ Unu gua ebvu ḥphúú nụ
 Chipfu;
 kele o meru iphe, dù biribiri.
 Oo ékutara iya;
 waa oshi-eka iya ono,
 dù nsọ ono bę o gude
 lwụ-kpee ọkpobe
 alwụ-kpe.
- ² Chipfu mewaru g'a maru

- l'oodzofutaje;
 bya emewaa g'ohamoha
 maru l'o bụ onye
 pfuberekoto.
- ³ O nyatawaru n-yemobu,
 o yeru ọnụ-ulo Ízurèlu;
 yee ire-lanụ,
 oomeru phę.
- Je akpaa l'eka igwe beru
 alị beru bę a
 hụma-dzuwaru ge
 Chileke anyi egudeje
 adzọ nemadzụ.
- ⁴ Unu túa ụzu ẹhu-ụtso gude
 kwabę Chipfu ùbvù;
 unubę ụnwu-eliphe
 l'ophu!
- Unu gụa ebvu-oma gụshia
 ya ike gude jaa Chipfu!
- ⁵ Unu gude une gụa
 ebvu-oma gude tua
 Chipfu ępha.
- Unu egudekwapho une;
 yee ebvu-ekwekwe
 jaa ya ajaja.
- ⁶ Unu gburu opu ye iya;
 phụa ụpyi ye iya.
 Unu túa ụzu ẹhu-ụtso gude
 kwabę Chipfu, bụ
 eze ùbvù.
- ⁷ G'oke ẹnyimu yee iphemiphe,
 nọ iya l'ime tükokwa túa
 oke akparamini.
- Mgboko l'ophu atua ụzu;
 yee iphemiphe,
 bu l'ime iya.
- ⁸ G'ẹnyimu ẹnyimu,
 nögbaa nụ tükö
 kụa ęka.
- Úbvú úbvú anokobe
 gụa ebvu l'ehu atsọ
 phę ụtso.

⁹ G'ephe tuko nodu l'iphu
 Chipfu gụa ebvu;
 kele ọobyawaa ekpe
 ụnwu-eliphe ikpe.

Ndu mgboko l'ophu bę
 oo-kpe ikpe,
 pfuru ọto;
 teme l'o hakwarụpho
 ndiphe l'ophu enge,
 pfuru nhamunha.

Ebvu-oma 99

¹ Chipfu bùakwaa Eze.
 Gę ndiphe nmahukwa
 pyaapyaapyaa.
Aba-eze iya nọ l'echilabọ
 chierobu.
 Gę mgboko l'ophu nmaa
 yigayiga.

² Chipfu pakwaru eka;
 mbụ onye ono,
 bu lę Zayonu.
E woliru iya eli;
 o kakota əhamoha shii.

³ G'ephe jaa epha ngu,
 bụ Okalibe ajaja;
 mbụ epha ngu ono dù nsọ;
 ndiphe nodu atsụ iya ebvu.

⁴ Eze Ọbu paru eka.
Iphe, aduje iya ree bụ ikpe,
 pfuru ọto.
Eme iphe ẹnya-nhamunha
 bę i meru dobe;
 o nguru anguru.

L'ehu ụnwu Jiékopu bę
 i meru iphe, pfuru ọto;
 waa umere,
 pfuru nhamunha.

⁵ Unu kutsee Chipfu,
 bụ Chileke anyi.
Unu bya ephozeta lę mgboru

- ókpa iya baarụ iya ejá.
 Ọ dù nsó.
- ⁶ Mósísu yéé Eronu shi yíru
 lè ndú bù uke kẹ Chileke.
 Sámélu shi yíru lè ndú
 shi akpó-kuje ephá iya.
 Ndu ono shi ekuje ephá
 Chipfu; l'ọ za phé enu.
- ⁷ O shi anóduje l'urwukpu,
 kpúru oronmono
 pfuru opfu nü phé.
 Ephé shi edobeje ekemu iya
 bya eme omelalí,
 o tóru phé ókpa iya.
- ⁸ Gùbe Chipfu, bù Chileke
 anyí;
 i shi azajé phé enu.
 A makwarụ-a l'i shi ahùjé
 ndú Izurelú ahùhù
 m'ephé shiswee úzo ngu;
 obenu l'i shi bùru phé
 Chileke,
 agujeru onye meru
 iphe-eji nvü.
- ⁹ Unu kutsee Chipfu,
 bù Chileke anyí.
 Unu baarụ iya ejá l'úbvú iya,
 dù nsó; kélé Chipfu,
 bù Chileke anyí
 dùkwa nsó.

Ebvu-oma 100

**Ebvu-oma, e gude
 ekele Chipfu ekele**

- ¹ Unu túa úzu éhu-ütso gude
 kwabé Chipfu ùbvù;
 unubé ụnwu-eliphe l'ophu.
- ² Unu gude éhu-ütso jeru
 Chipfu ozi.
 Unu gude ebvu éhu-ütso gude

- bya l'iphu iya.
- ³ Unu makwarụ lę Chipfu
bụ Chileke.
Ọo ya meru anyi;
teme anyi bürü nkiya.
Anyi bụ ndibe iya;
bya abürü aturu,
ooche echeche.
- ⁴ Unu gude ebvu-ekele bahụ
ibe iya.
Unu egude ebvu-ajaja
jewua l'okpoku iya.
Kele iya ekele tua
ya ẹpha.
- ⁵ Kele Chipfu bụ onye ọma;
teme n-yemobu nkiya
nodu anojé jasụ
l'ojejoje.
Oopfushije ike l'iphe,
o pfuru; e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

Ebvu-ọma 101

Ebvu-ọma, Dévidi deru

- ¹ Mu a-gụ ebvu guku
n-yemobu ngu;
yee ikpe ngu, pfuru oto.
Mu a-gụ ebvu gude tua gube
Chipfu ẹpha.
- ² Ndzụ mu bę mu a-tọ nwęhu
mee g'o tọ dù eka ụta
a-dụ iya.
?Bukpoo teke ole bę
ịjì-kpapfuta mu?
Mu e-gude obu, adụdu eka
ụta dù iya buru l'ibe mu.
- ³ O tọ dùdu ejio-iphe,
mu bya ekwe g'o shisweta
mu iphu.
Umere ndu te etsodu ọkpobe

- opfu ono dụ mu ashị;
 ophu mu ahadụ gẹ mu
 l'ephe rakuru.
- ⁴ Ndu ụzo phẹ gberu nggo bẹ⁵
 mu a-chifuje l'eka mu nọ;
 ophu ọ dudu iphe,
 anyi l'ejo-iphe jigba.
- ⁵ Ndu anoduje evu nwibe
 phẹ nnu-azụ bẹ mu
 e-me g'ephe buru
 ọla-l'iswi.
- Ndu etu onwophẹ⁶
 ophushugbu;
 waa ndu eku-onwonye
 dụ l'obu bẹ mu ta
 atagbukwa lẹ nshi.
- ⁶ Ndu apfushije ike l'iphe,
 ephe pfuru lẹ m kpukpu-a
 bẹ mu a-nodu eleta ẹnya;
 k'ophu anyi l'ephe
 a-tuko buru jasuru;
 mbụ l'onye ụta
 adudu l'iphe,
 oome e-mechaa ejeru
 mu ozi.
- ⁷ O tọ dudu ndu erekede
 m'onye lanụ,
 mu bya ekwe g'o buru
 l'ibe mu;
 ophu ọ dükwapho ndu
 atụ kporoko m'onye lanụ,
 mu bya ekwe g'o pfuru
 pfushia ike
 l'iphu mu.
- ⁸ Utsu mboku-mboku bẹ mu
 e-meje g'iphe,
 bụ ndu ejo-iphe,
 nọ l'alị-a dobe ọnu doo.
 Mu a-tuko ndu eme iphe-eki
 bufu lẹ m kpukpu
 kẹ Chipfu.

Ebvu-oma 102

**Epfupfu, onye eje iphe-ehuka
epfu anu Chileke**

**Opfu, o pfuru teke ike abvụ
iya abvụbvụ; gürü aphụ,
nọ iya l'obu nụ Chipfu**

- 1** Númanu epfupfu, mu epfu
anu ngu jiko Chipfu!
Ge mkpu, mu echi rwunaa
ngu nchi!
- 2** Ta agbakutakwaru mu azu
nta-a, mu eje iphe-ehuka-a!
Ngabènuru mu nchi!
Zanu mu ènu ègwegwa
nta-a,
mu eku ngu oku-a!
- 3** Kele ndzụ mu l'ophu
phukahuwaru
g'enwuru-oku.
Okpu mu nodu enwu
phuruphuru g'icheku-oku.
- 4** Obu mu bẹ e gburu
pyaapyaa;
o nwụa lwaas g'eswa;
k'ophu o meru mu;
mu zoḥaa eri nri.
- 5** Mu tsuwaru oke ude
gbiriri jasụ mu wụfu
koru g'eda akpo;
bya abụru ɔkpu wụshiru.
- 6** Mu dụ gę mgbashị-ujiku,
kwarụ l'echiegwu;
gę mgbashị-ujiku,
beru l'eka e meru
umerekete.
- 7** Mu zę nwụru ènya.
Mu dụwaa gę nwenu,
beru nkinyi iya l'eli
mkpotsu-ulø.
- 8** Ndu ɔhogu mu anoduje

- ekweru mu une m kpúrumkpuru.
 Teme ndu achị mu lẹ njo
 gudewaa ẹpha mu
 ephu iphu.
- ⁹ Qo ntụ bẹ mu erije l'ọ
 bürü mu nri.
 Mu nodu ewojeru ẹnya-mini
 gwakobe l'iphe,
 mu angụ angụngu.
- ¹⁰ O bürü iphe, kparụ iya nụ
 bu l'ehu eghushi ngu
 eghu ike;
 kele i woliwaru mu bya
 eworu tuphaa etupha.
- ¹¹ Nwujiku ole, mu a-nọ
 l'eliphe-a dùwaa
 g'onyonyo üzennyashi.
 Mu anodujeephø anwụ
 lwaalwaa g'esonwa.
- ¹² Obenu lẹ gubé Chipfu
 suru gedemu l'aba-eze
 ngu ojejoje;
 ophu a byadu azoha
 ephä ngu azoha;
 e -shi l'ogbo sweru ogbo.
- ¹³ Ij-gbalihu-a phuaru
 Zayonu obu-imemini;
 kele o rruwaru teke
 ii-meru iya eze-iphe-oma;
 mbụ mè teke ono,
 a hotakpooru ahota
 dobe ono rruępho;
- ¹⁴ kele mkpuma iya dù ndu
 ejeru ngu ozi mkpa.
 Qobujeru; o -kpua udzu tuuu;
 imemini iya adushia phe ike.
- ¹⁵ Ohamoha a-tsụ ẹpha gubé
 Chipfu ebvu.
 Ndu eze, nökota lẹ mgboko
 l'ophu a-kwabẹ
 o-gbu-nwịinwii ngu ùbvù;
- ¹⁶ kele Chipfu e-gude eka iya

- kpükwa Zayonu;
 bya egude o-gbu-nwịinwii
 ya lufuta.
- ¹⁷ Oo-ngabẹ nchị l'epfupfu,
 ndu adudu g'o dù phe
 epfu anụ iya;
 ọphu oohudu arwɔrwo,
 ẹphe arwọ iya l'alị.
- ¹⁸ G'e dee ọwa-a l'ekwo
 doberu ọgbo ọphu
 aa-nwụ l'iphu;
 k'ọphu ndu ono,
 e teke atsụtakpodaanu
 ime phe ono e-tu
 Chipfu ẹpha.
- ¹⁹ Lẹ Chipfu gbékwa l'eze-ulọ
 iya l'ephekerephe
 ẹka ọnoje;
 mbụ l'ọ gbẹ l'imigwe gbua
 igo l'eliphe;
- ²⁰ gẹ ya nüma ude,
 ndu mkporo atsụ;
 shi nno mee gẹ ndu e
 kperu mpfugbu nwedu
 onwophe.
- ²¹ Oo ya bụ g'aa-kọo kẹ Chipfu
 lẹ Zayonu;
 tua ya ẹpha lẹ Jierúsalemu;
- ²² mẹ ọhamoha waa
 ali-eze ndiphe l'ophu
 dzukọbeephə g'ephe baarụ
 Chipfu ejia.
- ²³ Lẹ mu byakwa ejejaha ụzo
 ndzụ mu ẹbo;
 o tükowa ike,
 shi dù mu nụ nashichaa
 mu;
 bya egbubota ndzụ mu.
- ²⁴ Oo ya bụ; mu sụ: Te kutashinu
 mu; jiko Chileke mu;
 lẹbe adụ gẹ mu
 nọ-bewaru lẹ mgboko;

- lẹ gụbedua bẹ apha
 nkengu a-nókwa
 shi l'ogbo sweru ogbo.
²⁵ Eshikpoo lẹ mbụ bụ ngu
 türü ọkpa eliphe l'ophu.
 Teme o bụru ngu gude
 eka ngu mee igwe.
²⁶ Iphemiphe ono e-mechaa
 lakota l'iyi;
 obenu lẹ gụbedua
 l'a-dụ g'i dụ;
 mbụ-a; l'iphemiphe ono
 e-mechakwaa kashihu
 g'uwe.
 Oo g'aagbanweje uwe-a
 bụ g'ii-mechaa gbanwee
 phe; nkephe abvụ.
²⁷ Obenu lẹ gụbedua
 buepho onye i bụ bẹ i bụ;
 ophu apha nkengu
 abvụdu abvụbvụ.
²⁸ Ụnwụ, ndu ejeru ngu ozi
 nwütaru
 l'e-buru kwaseru;
 l'e mekwapho g'awa phe
 nguru anguru
 l'iphu ngu.

Ebvu-oma 103

Ebvu, Dévidi deru

- ¹ Gube obu mu; tua Chipfu
 ẹpha.
 Iphe, bükpoo iphe, dù mu
 l'ime ẹhu; tua onye ono,
 ẹpha iya dù nsø ono ẹpha.
² Obu mu; jiko tua Chipfu
 ẹpha;
 ophu o dükwa urwu,
 eeritaje iya l'eka mè nanu,
 ji-zoha azoha

³ Oogujeru mu nvụ l'iphe-eji,
 mu meru g'o ha;
 teme ọ nođu emeje ge
 mu ka mma l'iphe,
 bükpoo iphe,
 eme mu nụ.

⁴ Oogbafutaje ndzụ mu
 g'o tọ la l'ilu;
 bya ekpube mu n-yemobu;
 waa obu-imemini g'okpu-eze.

⁵ Oogudeje iphe, dù ree zụ-jia
 mu ẹpho;
 teme ọ nođu emeje ge
 mu lwa azụ lę nwępa
 g'ugo.

⁶ Chipfu emeje iphe, pfuru oto;
 teme ọ nođu ekpeje ndu e
 eme ewere ikpe,
 pfuru nhamunha.

⁷ O meru ge Mósisu maru
 ụzo iya;
 bya emee ge ndu Ízurelu
 maru iphemiphe, oome.

⁸ Chipfu bụ onye aphuje
 obu-imemini;
 bya abụru onye emeje
 eze-iphe-oma.

Ehu te eghujedu iya eghu
 egwegwa;
 teme ọ nođu eyeje obu
 yegharu iya eka.

⁹ O tọo bajedu mba tekenteke;
 ophu ọovujedu ọvuma
 jasuwaruoya.

¹⁰ O too lejedu g'iphe-eji
 anyi gbaru eme anyi;
 ophu ọopfujedu anyi
 ugwo ejo-iphe,
 anyi emegbabę.

¹¹ Kele ọo g'igwe no-be ali
 ephekerephe bụ g'o habe;
 mbụ eye obu,

- o yeru ndu atṣu
iya ebvu.
- 12 O bụru g'uzo
ẹnyanwu-awawa dù-be
ẹnya l'uzo ẹnyanwu-adada;
bụ g'eka o wofuru emeswe,
anyi mesweru iya je
edobe habe ẹnya l'eka
anyi nọ.
- 13 O bụru ḡe nna aphujeru nwa
iya obu-imemini-a;
bukwapho ḡe Chipfu
aphujeru ndu atṣu iya ebvu
obu-imemini.
- 14 Kele oo ya maru g'e gude
mee anyi.
Ọonyataje l'oo urwuku mmanụ
bẹ anyi bụ.
- 15 L'a -bya lè nemadzụ bẹ eswe
ndzụ iya dù g'eswa.
Ọonoduje aba yoyoyo g'okoko,
nọ l'egu.
- 16 Pherephere -ziephoph kpuā ya
nwanshiji l'o phukashiji.
Eka o shi nodu ta
anyatabeđu iya ọzo.
- 17 Obenu l-e-a; e -shi l-e gbururu
jeye l-e gbururu bẹ
n-yemobu kẹ Chipfu aduje
l'ehu ndu atṣu iya ebvu;
tēme l'o wokwarupho
apfubekoto nkiya doberu ụnwu
nwanwanwaranwa
ndu ono;
- 18 mbụ l'ehu ndu ophu
edobeje ọgbandzu iya;
bya anyatajẹ dobe ekemu,
o tūru doberu phe.
- 19 Chipfu mewaru g'aba-eze
iya nguru anguru l'imigwe;
tēme abụbu,
o bụ eze dzuru ọha l'ophu.

- 20** Unubé ụnwu-ojozi-imigwe
ké Chipfu; unu tua ya ẹpha;
mbụ unubé ndu ike dụ,
bya abụru ndu eme
opfu iya.
- 21** Unu tua Chipfu ẹpha;
unubé ụnwu imigwe l'ophu;
mbụ unubé ndu-ozi iya,
l'eme iphe, bụ uche iya.
- 22** Unu tua Chipfu ẹpha;
unubé iphe,
o meru ememe dobe l'eka
Ọ bụ eze.
Gube obu mu; tua Chipfu ẹpha.

Ebvu-oma 104

- 1** Gube obu mu; tua Chipfu
ẹpha.
Gube Chipfu, bụ Chileke mu;
ị parụ eka apaa.
I gbaphuru adụ-úbvú yee
adụ-akpabiri g'onye
gbaphuru ekwa.
- 2** Iphóró bẹ i yeru g'onye
yeru uwe.
Imigwe l'ophu bụ gubedua
gude eka ngu phushi
iya g'onye phushiru
ụlo-ekwa;
- 3** bya eworu uko ụlo ngu
gbaa l'eli akpaminigwe.
I meru urwukpu;
o bürü ugbo-inya ngu.
I nödu atukojeru pherephere
le nkù ephe.
- 4** I meru pherephere;
o bürü onye-ozi ngu;
bya emee
onwu-phuruphuru-óku;
o bürü onye iizije ozi.
- 5** Oo ngu türü ọkpa eliphe

- l'ophu;
 k'ophu bụ l'a ta abyadu
 enwubata iya enwubata
 jasụ l'ojejoje.
 6 I woru eze-enyimu kpua
 ya g'onye kpuru uwe;
 k'ophu mini ha l'eli
 kakọta úbvú l'ophu
 l'eli.
 7 Obenu l'ọo mba bẹ ị barụ
 eze-enyimu ono;
 o keta ọso gbaa mgbalanụ;
 mbụ l'ọ nümaerupho órà,
 ị gbẹ l'imigwe raa;
 ọ gbalachaa.
 8 O nodu aso gborogboro awụ
 oke-úbvú awúwù aso
 ala l'o-bua-ozee ọkpa úbvú.
 O sọkwaseru uzo,
 ị toru iya ọkpa iya.
 9 I kpawaru iya oke ẹka ọ tọ
 soghatajedu;
 k'ophu ọ tọ byadu
 erimigbuba mgboko ọzo.
 10 O mewaru gẹ mini shije
 l'ogba gbaa dérédere
 kwaseru ọkpa-úbvú.
 Ootsojeru mgbaka
 úbvú epyophe.
 11 O bürü iya echebeje ụnwụ
 anụ, bu l'egbudu mini
 g'ephe ha.
 Nkapfụ-igara-oswa nodu
 angụ iya mini.
 12 Enu, ephe l'eli nodu anoduje
 l'agugà nggele ono
 akpa ẹpfune.
 Ephe nodu anoduje
 ebephe l'ekali-oshi ono
 agu ebvü.
 13 O nodu agbeje l'eka o bu
 agba mini l'úbvú.

Mgboko l'ophu bę iphe,
oome jikporu əpho.

- ¹⁴ Eswa bę o meru;
o nođu erwushije k'ophu
iphe-edobe a-taję nri;
bya emee iphe-akoko
dobe gę nemadzụ
gudeje kọo opfu kọbe
iphe l'ali;

- ¹⁵ gude kụta męe,
aanguje g'obu tsọo ụtso;
bya emeta manu,
aanyije g'iphu maa mma;
waa nri,
eerije gę ndzụ dụ.

- ¹⁶ Oshi Chipfu bę oogbaje
mini ree;
mbụ oshi sida ophu dụ
l'úbvú úbvú Lébanonu,
bu oshi ophu o yero
l'onwiya.

- ¹⁷ O buru l'eli eka ono bę ẹnu
akpaję epfune.
Eze-oku-eswi-uda woru
ephekerephe oshi payinu
mee unuphu ibe iya.

- ¹⁸ Oke-úbvú oke-úbvú bu
ndu bu iya nụ bu
eghu-ọswa.
Ọgba bụru eka nchi-ọgba
anoduje ezeru ndzụ.

- ¹⁹ O meru ọnwa g'e gudeje gu
apha.
Enyanwu nođu amajeru teke
ya a-riba.

- ²⁰ Obujeru; teke i meru;
ochii wata agbagba
l'o buru iya bu le
nchi ejihu.
Iphe, bükpo anu,
no l'oswa eshi l'eka ephe
no wufukota jeshia achọ

- iphe, ἐphe e-ri.
- ²¹ Oduma asuhaa ekiri acho
nri, oo-ri; mbu nri,
shi l'eka Chileke.
- ²² Teke enyanwu waerupho;
ephe ezita onwophe ezita;
je domia l'ogba phē.
- ²³ Nemadzụ agbeshi teke onoya
jeshia l'egu.
Ooje anodu l'egu jee ozi
jasu l'uzenyashi.
- ²⁴ Gube Chipfu; ozi, iijkekota
bukwa aguta aguta.
Iphemiphe ono bukotaru
mmamiphe nkengu be i
gude mekota iya;
mbu le mgboko l'ophu
be iphe,
jiru iya nu bukota iphe,
i gude eka mee.
- ²⁵ Eze-enyimu ha shii bya adu
osa.
O bürü l'ime iya be
aguta aguta anu bu;
mbu iphe, no ndzu;
ndu ophu ha shii;
me ndu ophu
ha nwanshji.
- ²⁶ O bürü l'eli iya be aanoduje
angaphe ugbo-mini.
Teme ejo-oke-agiyi ono,
bu ngu gude eka ngu
mee ya ono nodu ebvu
mini l'ime iya.
- ²⁷ Iphemiphe ono bu ngu be
ephe tuko ele enya l'eka
gi nuje phē nri
l'orwuberu iya.
- ²⁸ Teke i nuru phē iya;
ephe achikobe iya
l'onwophe.
Teke i saru eka; iphe,

- dụ ree enwushihu;
 ẹphe egude iya
 rijia ẹpho.
- ²⁹ Teke i domiru phẹ iphu ngu;
 ndzụ-agugu erwuta phẹ.
 Teke i natarụ phẹ unme,
 ẹphe atụ;
 ẹphe anwụhu bụru
 ejalị.
- ³⁰ Teke i kuru Unme ngu ye phẹ
 l'ehu; ẹphe abụru iphe,
 e meru k'òphúú.
 I nodu emeje iphu mgboko
 l'ophu g'o dụ ọphúú ọphúú.
- ³¹ G'o-gbu-nwiinwii Chipfu
 dükwa g'o dụ jasụ
 l'ojejoje.
 Gozi, Chipfu gude eka iya
 jee mekwa g'ehu tsọo
 ya ụtso;
- ³² mbụ onye abujeru;
 o -lee eliphe l'ophu ẹnya;
 l'ọ nmahụ pyaapyaapya.
 Teke ọ byaru eka leli úbvú;
 úbvú ọbu akpụhu
 tütüutuu.
- ³³ Mu a-noduje agụ ebvu
 anụ Chipfu lẹ ndzụ
 mu l'ophu.
 Mu a-guje ebvu gude
 etu Chileke mu ẹpha
 jasụ gę mu a-nę-beru.
- ³⁴ Jiko gę kę nkiya-a,
 mu ari-a tsökwa ya ụtso;
 noo kélé iphe,
 Chipfu anoduje eme
 emeje g'ehu tsọo mu ụtso.
- ³⁵ Jiko gę ndu iphe-eji chịhu
 l'eliphe l'ophu;
 ọphu ndu ejo-iphe
 adụhe adụdu ophu.
 Gube obu mu;

jiko tua Chipfu ephā.
G'ajaja būru kē Chipfu.

Ebvu-oma 105

- 1 Unu kele Chipfu ekele;
 unu kua ephā iya!
 Unu mee g'ōhamoha
 madzuru iphe, o meru!
- 2 Unu guku iya l'ebvu!
 Unu ḡua ebvu gude tua
 ya ephā!
 Unu pfukashikwapho iphe,
 bükpoo iphe, dù biribiri,
 qonoduje eme!
- 3 Unu gude ephā iya ono,
 dù ns̄o tua onwunu ephā!
 G'obu ndu achō Chipfu
 teje eswa!
- 4 Unu wojeru enya dabę
 lę Chipfu m̄e l'ökpehu
 iya!
- 5 Unu nyatakwa iphe,
 dù biribiri, o mekotaru;
 waa iphe-ōhumalenyā,
 o meshigbaaru;
 waa ikpe, o kperu;
- 6 unubę oshilökpa Ébirihamu,
 bụ onye-ozi iya;
 unubę ụnwu Jiékopu,
 bụ ndu o gude ęka iya h̄ota.
- 7 O kwa iya bụ Chipfu;
 bya abürü Chileke anyi.
 Ikpe iya tükoru mgboko
 voo pfurupfurū.
- 8 Ogbandzu iya bę qonyataje
 jasü lę tuutuutuu
 lę mijiiimii.
 Ukwe-iphe, o kweru bę eshije
 l'ogbo sweru ogbo.

- ⁹ Ogbandzu ono,
yele Ébirihamu gbaru ono;
mbụ angụ ono,
o riburu Áyizaku ono;
- ¹⁰ bẹ o meru; o bürü ekemu
l'ehu Jiékopu.
Ndu Ízurelu bẹ o meru iya;
o bürü ogbandzu,
a-nọ ojejoje;
- ¹¹ sụ phẹ: “Oo unu bẹ mu
a-nụ alị Kénanu
g'o buru okiphe,
unu ketarụ.”
- ¹² Teke ono bẹ ẹphe shi
habe nwahabe;
mbụ teke ẹphe shi
ha nwa chịaka-chịaka;
bürü ndu lwarụ
alwalwa l'alị ono.
- ¹³ Ẹphe shi etsojeru
oħamoha aghaphe.
Ẹphe -shi l'alị-eze ọwa-a;
ẹphe alufu l'alị-eze
ophuu.
- ¹⁴ Ophu o dudu onye o kweru
g'o mee phẹ ewere.
Ọ nodu egudeje opfu ẹhu
phẹ baarụ ndu eze mba;
- ¹⁵ sụ phẹ: “Unu te edenyikwa
ndibe mu,
mu hofutaru eka!
Unu ba adukwa iphe,
unu e-me ndu epfuchiru
mu nụ!”
- ¹⁶ O meru; ọkpa-nri bya l'eliphe;
shi nno woru nri,
ẹphe nweru enweru
mebyishichaa.
- ¹⁷ O ye nwoke lanụ g'o vuru
phẹ ụzo;
mbụ Jióṣefu, onye ono,
e reru; o bürü ohu ono.

- 18 Ephe tua ya mkporo lokpa;
 huswashiàya ya òkpa;
 bya eworu
 agadagba-ígwè
 ye iya l'olu;
- 19 gbiriri jasu mboku,
 o pfuru opfu;
 ọ vua g'o pfuru iya;
 mbu jasu opfu,
 Chipfu pfuru mee g'a
 maru l'ọ bu onye ire-lanu.
- 20 Noo ya bu; eze zia su g'e je
 ewehaa ya.
 Onye bu ishi oha woru iya
 wehaa;
 o nweru onwiya.
- 21 O woru iya mee onye-ishi
 unuphu ibe iya l'ophu;
 mbu onye elekòta
 iphemiphe,
 o nweru enweru;
- 22 su iya g'ọ hùje ndu-ishi
 ahùhù teke du iya ree;
 l'o zije ndu bu ogerenyा
 l'alì-eze iya mmamiphe.
- 23 Ọ ya bu; ndu Izurelu
 lanaa Ijiputu.
 Ndibe Jiékopu jenu
 aburu ndu lwaru alwalwa
 l'alì Hamu.
- 24 Chipfu bya emee ndibe iya;
 ephe nodu azu azùzù
 shii.
 O mec phe; ephe paa igwerigwe;
 shi nno kapyabè ndu
 ọhogu phe.
- 25 O woru obu ndu ọhogu phe
 ono ghaphua.
 Ndibe Chipfu ono bya adu
 ndu ono ashì.
 Ephe wata achiru ndu-ozi
 iya ono ejo idzu.

- ²⁶ O bya ahəta Mósisu,
 bù onye-ozi iya;
 bya ahəta Erənu bya
 eworu phē zia;
- ²⁷ ephe je emeshia
 iphe-ohumalenya
 nkiya l'echilabø phē;
 bya egoshi phē iphe,
 dù biribiri kę Chipfu
 l'alí Hamu.
- ²⁸ O ziru ọchii ozi;
 o je emee alí ono;
 o gbahụ tsukiriba;
 noo kélé ndu Ijiputu
 kwefuru opfu Chileke ike.
- ²⁹ O bya emee; mini,
 nø l'alí phē ghökota
 mee.
Ema, dù iya nü tuko
 nwushihukota.
- ³⁰ Mbara tuko alí phē
 mgburugburu jikota
 pyimu kwöchaa
 nkwołankwo;
 bahuchaa lę mkpuru
 eka ndu-ishi alí phē
 akwaję akwakwa.
- ³¹ O búa opfu bę o pfuru;
 ijiji tsuaha gbiigbiigbi;
 tème mkpürumkpu
 tukoepho alí eka
 ono sweta.
- ³² Igwe haa edze mini
 wata atü akamini;
 bya atüahaa egbigwe
 gbaagbaa l'alí phē l'ophu;
- ³³ bya atüpyashia vayinu phē
 mę oshi figu phē;
 bya atüko oshi,
 nø l'alí phē l'ophu
 zijashikota.
- ³⁴ O gbeshikwa ọzo bya epfua

- opfu; igube wata etsutsu;
 mbụ ogu, etsu gbiigbiigbi
 bürü agüta agüta.
- ³⁵ Ephe tuko iphe, dzụ ndzụ,
 ekwo dụ tapyashikota
 l'ali phẹ l'ophu; mbụ tuko
 iphe,
 ephe meberu l'ali g'o ha
 tapyashịa.
- ³⁶ O gbẹ teke ono bya atuko
 ndu bụ ọkpara
 l'ali phẹ gbushia;
 mbụ tuko nwa,
 vuru ụzo kpoo phẹ iphu
 mee umerekete.
- ³⁷ O bya edufuta ndu Ízurelu;
 kporu mkpola-ododo
 yẹe mkpola-ochaa kpojia
 phẹ eka;
 ophu ọ dudu ụnwu
 Ízurelu ono g'o ka mma
 l'ọo onye lanu,
 mkpoo kporu l'okpa.
- ³⁸ Ehu tsọo Ijiputu ntumatu
 g'ephe tuggbuerupho;
 kele ephe shi atsụwa
 ndu Ízurelu ebvu
 shingushingu.
- ³⁹ O bya aphụshiaru phẹ
 urwukpu gude kpuchia phẹ;
 bya akpoberu phẹ ọku
 g'ephe gude hụma
 iphóró l'en'yashi.
- ⁴⁰ Ephe sịru g'a nụ phẹ nri;
 Chipfu bya achịru ọkwà
 nụ phẹ;
 bya egude nri,
 shi l'igwe zụ-jia phẹ epho.
- ⁴¹ Oke mkpuma bẹ ọ tūharu
 ụzo; mini shi iya soşihu;
 mbụ aso gẹ nggele
 l'echiegu ono;

- ⁴² noo kële o nyataru
ukwe-iphe, dù nsô,
o kweru nü onye-ozi iya,
bu Ébirihamu.
- ⁴³ O dufuta ndibe iya;
eħu nōdu atu ɻu eħu-utso
gude eje afuta;
mbu ndu ono, o hoṭaru ono.
- ⁴⁴ O woru ali ndu qħozo woru
nū phę.
Q buru ħeka ndu qzo riru aphu
iya bę ephe wotaru;
q buru okiphe phę;
- ⁴⁵ k'ophu ephe a-wata eme
omelalị iya;
dobeahaa ekemu,
shi iya l'eka.
Gajaja buru kē Chipfu.

Ebvū-oma 106

- ¹ Gajaja buru kē Chipfu.
Unu kele Chipfu ekele;
kèle o bu onye ɔma.
N-yemobu nkiya anoj
jasu l'ojejoje.
- ² ?Bu onye a-dù ike tħa ɔnu
g'iphe,
Chipfu eme habe shii?
Tħoo; ?denu onye a-dù
ike tugbabę Chipfu əpha iphe,
oomeębe?
- ³ Eħu-utso bę a goru nü ndu
anoduje eme iphe,
dù nħamunha;
mbu ndu ono,
anoduje eme iphe,
pfurū oto tekentek.
- ⁴ Nyatakwa mu jiko Chipfu;
teke ji-wata egoshi le
ndibe ngu dù ngu l'obu!

- Byakwa agbaarụ mu mkpu
 m'ị byatashịa phę adzọta!
- 5 K'ophu mu a-húma ọ-dụ-re,
- i doberu ndu i hotaru;
 tsokwaru pho ọha ono,
 bụ nkengu ono tee ɛswa;
 mbụ tsoru ndu ono,
 bụ okiphe ngu ono tua
 ngu ẹpha.
- 6 Anyi meakwaru iphe-oji gę nna
 anyi oche phę meru.
 Anyi mekwaru ejio-iphe;
 mbụ l'anyi mewaru iphe,
 apfuduru-oto.
- 7 Teke nna anyi oche
 phę shi nodu lę Ijiputu
 bę iphe, dụ biribiri,
 i shi emeje te eshidu
 edoje phę enya.
 Ophu ọ dudu ikpoto
 iphe-ọma ngu, dürü ophu
 ephe nyataru.
- Ephe kwefuru ngu ike
 l'aguga Eze-enyimu
 Uswe-uswe ono.
- 8 Ole o gudeele-a g'ephə iya
 apfuru dzoo phę;
 k'ophu aa-maru l'ephə
 iya paru eka apaa.
- 9 O baru Eze-enyimu
 Uswe-uswe mba; mini,
 nọ iya nụ tashiḥu.
 O dua phę għħaa echi
 ogbu-mini g'onye agha
 echiegu.
- 10 O dzotaru phę l'eka ndu
 ohogu phę;
 gbafuta phę l'eka ndu ephe
 dụ ashi.
- 11 Mini rikota ndu achị phę
 lę njo;
 ophu ọ dudu g'ọ ka mma

- l'oo onye lanu, waru nu.
- ¹² Noo teke ẹphe kwetaru l'iphe,
o kweru ukwe ememe be oomeje;
bya agua ebvu gude tua
ya ẹpha.
- ¹³ Ophu o dudu g'o no-beru;
ẹphe zoħaa iphe ono,
o meru ono;
teme ophu ẹphe angabejeedu
g'o chi-koshi phē idzu.
- ¹⁴ Ephe rwua l'echięgu ono;
ẹphe wata eme iphe,
agū phē nu;
mbu o buru l'alí ono,
dabyiru mgbegere ono
be ẹphe huru Chileke ama.
- ¹⁵ Oo ya bu; o nunu phē iphe,
ẹphe suru g'a nu phē.
O nuchanaa phē iya;
bya evuru ejo iphe-ememe
byabé phē lishi.
- ¹⁶ Ephe rwua l'eka ẹphe
kpóberu ulo-ékwa
phē g'ẹphe butota.
O duru ndu wataru ejiru
Mósisu yee Erónu ijienya;
mbu umadzu labo ono,
Chipfu hotaru dobe iche
ono.
- ¹⁷ Noo ya; alí ghekahu ẹbo
lwee Detanu;
bya atuko Abiramu yee ndu
ẹphe l'iya swi lia le ndzü.
- ¹⁸ Teme oku nwulihu ke
phoophoophoo bya
etsufu ndu etsoje phē nu.
Oku ono tukoephó ndu
ejo-iphe ono tsufu.
- ¹⁹ Ephe rwukwaa l'úbvú
Horebu;
ẹphe je eworu agwa dobe;
mbu gude mkpola-ododo

- wụa nweswi dobe
baahaarụ iya ejá.
- ²⁰ Ephe gude ọdu-biribiri
phẹ ono, bụ Chileke
gude je agbanweta iphe,
a kpuru; o dù g'esi,
ata ęswa.
- ²¹ Ephe zohaa Chileke ono,
dzoru phẹ nụ ono;
mbụ onye ono,
meru iphe,
parụ ęka l'ali Ijiputu;
- ²² bya emee iphe,
dụ biribiri l'ali Hamu;
bya emekwapho iphe,
dụ ebvu l'aguga
Eze-ęnyimu Uswe-uswe
ono.
- ²³ O ya bụ; o sụ lę ya
e-mebyishi phẹ;
obenu lę Mosisu,
 bụ onye o hotaru jeru
apfụ-chia ụwara,
o shi abya;
g'o to gude oke ęhu-eghu
iya mebyishikota
g'ephe ha.
- ²⁴ E mechaa; ephe woru eguru
ali ono nmaa phulaphula;
ophu ęphe ekwetaduru l'iphe,
Chileke kweru ukwe
ememe bẹ ọo-dükwdudu
ike mee.
- ²⁵ Ephe nođugbaa l'ime ụlo-ekwa
phẹ wata agu aphụ;
ophu ęphe ekweđedu eme iphe,
Chipfu sụru g'ephe mee.
- ²⁶ O ya bụ; o chilia ęka eli
riaru phẹ angu sụ lę ya
e-me g'ephe daa poopoo
l'echiegu;
- ²⁷ teme ya erwuta ụnwu

- nwanwa phę jeye ndu
ohogu phę l'eka.
Ephe achikashia phę;
ephe agbaa nanu nanu
dzuru eliphe l'ophu.
- ²⁸ Ephe gbeshi je eworu
onwophe gо l'eka
Balu-Peyo;
bya awata eri iphe,
e gburu l'agwa,
ta adzudu ndzü.
- ²⁹ Ephe menaa; Chipfu vüahaa
ovuma l'eojo-ememe,
ephe no megbabę.
Mgbu-онwu dabanu
l'echilabę phę.
- ³⁰ Ole Finehasu gbeshiru bya
egboo ogu ono su g'ono
ta nwukwa;
shi nno gboo mgbu-онwu
ono.
- ³¹ A gumar iya ono l'apfubekoto,
e-shi l'ehu iya sweru
oshilokpa iya jasu l'ojejoje.
- ³² Ephe rwukwaa l'aguuga
mini Meriba;
ephe kpatsu Chipfu iwe.
Mosisu shi phę l'eka meta
kpua onwiya.
- ³³ Oo kęle ephe kwefuru
Unme Chileke ike meru iphe,
Mosisu gude pfua iphe,
o togo pfudu.
- ³⁴ Ophu ephe alwuebeduru
ndu ono,
ephe jepfuru l'alị ono;
ge Chipfu turu phę
ekemu su g'ephe lwua phę.
- ³⁵ O bucharu iphe,
ephe meru bu l'ephe
jeru eworu onwophe
tukobe le ndu ono.

- Ephe ghaa eghirigha
wata eme omelalị phe.
- ³⁶ Ephe wata abarụ agwa
phe ejá.
- Iphe ono mechaa bürü
ónyà nmata phe.
- ³⁷ Ephe gude nwa phē nwoke;
mę kę nwanyị gude wata
agwa ejø ọbvü.
- ³⁸ Ephe wata egbushi ụnwü
phē, adudu iphe, ephe meru;
gude agwa ọbvü
ndu Kénanu.
- Ephe gude mee ụnwü
phē ono merwushia ali
ono;
- ³⁹ bya eshikwapho nno
merwushia onwophe;
mbụ shi nno bürü ndu
agba ükpara.
- ⁴⁰ Noo g'o gude Chipfu
vụahaaru ndibe iya
ovuma;
mbụ kpo-yiaharu ndu ono,
bu okiphe iya ono ukuvu.
- ⁴¹ O chíru phē ye l'eka
ndu oħozo.
Ndu ephe dù ashị bürü eze
chiahaa phē.
- ⁴² Ndu oħogu phē kpaahaa
phē ēhu.
Ndibe Chileke bya anodu
phē l'eka.
- ⁴³ O dzotakpooru phē
teke dù igwerigwe;
ole eka uche adujee phē
pho bu l'eme iphe,
a suru g'ephe te emeshi.
- Ephe shi nno nođu l'iphe-eji
phē yifu.
- ⁴⁴ Ole ọbujeru;
iphe-ehuka -byapfuta phē;

- ẹphe -raku Chileke;
 l'o rwua Chileke l'ehu
 ẹgwegwa; l'o nüma
 olu phe.
- ⁴⁵ L'o gude opfu ẹhu phe
 nyata ọgbandzu iya.
 O gude kẹ l'o yeru phe
 obu selaa ẹka azụ.
- ⁴⁶ O mee g'iphe,
 bükpooodu kpuru
 phe lẹ ndzụ phuaru phe
 obu-imemini.
- ⁴⁷ Dzonaan anyi; jiko Chipfu,
 bụ Chileke anyi.
 Shinu l'ohamoha ono
 rwuköbe anyi ozo;
 k'ophu anyi e-tu ngu ẹpha;
 gube onye ono,
 ẹpha ngu dù nsø ono gude
 ajaja,
 anyi a-ja ngu baa aba.
- ⁴⁸ G'ajaja bụru kẹ Chipfu,
 bụ Chileke kẹ ndu
 Ízurelu gbururu jeye
 lẹ gbururu.
 G'onyemonye sükwa:
 “Nokwa g'o dù!”
 G'ajaja bụru kẹ Chipfu!

Ebvu-ọma 107

- ¹ Unu kele Chipfu ekele;
 kele ọ bụ onye ọma.
 N-yemobu nkiya anoje jasụ
 l'ojojoje.
- ² Gẹ ndu Chipfu gbafutaru
 kele iya ekele l'ọ bụ
 onye ọma;
 mbụ ndu ọ gbatarụ l'ekwa
 ndu achị phe lẹ njo;
- ³ ndu ono, o shi l'ohamoha
 rwukö;

mbụ ndu o jeru l'uzo
 ẹnyanwu-awawa;
 bya ejee l'uzo ẹnyanwu-arịba;
 je ụzo isheli bya ejee ndọhali
 je erwukọ.

⁴ O dürü ndu ọphu bụ
 l'echięgu bẹ ẹphe tsoru
 aghaphe;
 mbụ l'alị, dabyiru mgbegere,
 adụdu iphe, dù iya nụ;
 ọphu ẹphe amadụ ụzo,
 ẹphe e-shi jerwua m kpükpu,
 ẹphe e-je ebupyabẹ.

⁵ Egu-nri gurus phe;
 ęgu-mini ęwa phe.
 Ẹphe nodu l'eka ono joo ęhu
 wufu.

⁶ Tọbudu iya bụ;
 ẹphe raku Chipfu g'ephe nọ
 l'iphe-ehuka ono.
 O bya anafuta phe l'iphe-ehuka,
 ẹphe eje ọbu.

⁷ O bya edua phe shia ụzo,
 pfuru ọto;
 durwua phe m kpükpu,
 ẹphe e-buru.

⁸ G'ephe kele Chipfu ekele l'o
 yenükaru phe obu;
 waa l'oomeru ụnwu-eliphe iphe,
 dù biribiri.

⁹ Kele onye mini agụ bẹ
 oochejije iya ępho;
 l'o gude iphe, dù ree zụ-jia
 onye egwu agụ ępho.

¹⁰ O dürü ndu ọphu shi nodu
 l'eka agba ochii bya
 adụ tsükiribaa;
 mbụ bürü ndu nọ mkporo
 eje iphe-ehuka l'eka e gude
 iphe-igwè t ugababe phe ọkpa;
¹¹ kele ẹphe kwefur ike l'ephe
 te emedu opfu Chileke;

- mbụ ji ka l'ephe le
 Okalibe-kakota-shii
 ta achidu idzu lanu.
- ¹² Tq̄budu iya b̄;
 o paru ph̄ ha;
 ephe jeha ozi mkponwehu.
 Ephe jee ya jasu ephe
 no du aphohuje daa;
 ophu o dudu onye gbaru
 ph̄ mkpu.
- ¹³ Noo ya; ephe raku Chipfu
 g'ephe n̄ l'iphe-ehuka ono.
 O bya adzoo ph̄ l'iphe-ehuka,
 ephe eje obu.
- ¹⁴ O bya edufuta ph̄ l'eka
 agba ochii,
 gbahuru k̄ tsukiribaa,
 bu eka ephe shi nodu;
 bya agbabushia egbirigba,
 e shi gude t̄gababe
 ph̄ okpa.
- ¹⁵ G'ephe kele Chipfu ekele l'o
 yenkaru ph̄ obu;
 waa l'oomeru ụnwu-eliphe
 iphe, du biribiri;
- ¹⁶ Kele oonyakashije oguzo,
 a kparu l'onyirubvu;
 bya egbubushije mgborigwè,
 e gude gbachishia uko.
- ¹⁷ O nweru ndu ophu wataru
 eme eswe.
 O buru iphe, kparu iya nu
 bu l'ephe kwefuru
 Chileke ike;
 teme e mekpa phe ehū;
 opfu l'ephe bu ndu
 meru ejio-iphe.
- ¹⁸ Ehu ph̄ nafuchaa ph̄ nri.
 Ephe no du anwuhu phakuu.
- ¹⁹ Tq̄budu iya b̄;
 ephe raku Chipfu g'ephe
 n̄ l'iphe-ehuka ono;

- Ọ bya adzọ phe l'iphe-ehuka
 ono,
 byapfutaru phe nụ ono.
- ²⁰ Ọ bürü opfu ọnụ bẹ o pfuru;
 o mee; ehụ dükota
 phe ike;
 shi nno dzota phe l'ilu.
- ²¹ G'ephe kele Chipfu ekele
 l'o yenükaru phe obu;
 waa l'oomeru phe iphe,
 dù biribiri.
- ²² G'ephe gweru ngweja-ekele
 nụ iya.
 Ephe agua ebvu ehu-utso gude
 mee g'a maru g'iphe,
 oome gbaru.
- ²³ Ọ dürü ndu ophu gude
 ugbo-mini tsoru
 eze-enyimu agba nghọ.
- ²⁴ Ndu k'ono hụmaru ozi,
 Chipfu jeru; ozi,
 dù biribiri,
 o jeru l'echi ogbu-mini;
- ²⁵ kele ọ bụ-a opfu bẹ o pfuru
 l'ọnụ;
 oke pherephere wata ezizi.
- O shi nno mee;
 oke akparamini ono
 wata atụshi ike.
- ²⁶ Ugbo-mini phe nodu
 awulihuje ephekerekerephe
 ephekerekerephe.
 Lọ byakwa atsübakpoo
 omilomi omilomi.
 Oke iphe-ehuka, ephe eje ono
 mee;
 obu phe zashihu azashihu.
- ²⁷ Ephe nodu anga anganga;
 akpọ garigari gę ndu
 ngushiru mée ike.
 Mmamiphe phe l'ophu bürü
 phe ọla-l'iswi.

- ²⁸ Təbudu iya bụ; ephe raku
 Chipfu g'ephe nọ
 l'iphe-ehuka ono.
 O bya anafuta phẹ l'iphe-ehuka,
 ephe eje ọbu.
- ²⁹ Enyimu, aphụ oke
 gborogboro bẹ o meru;
 ọ phụahaa nwa swiswisi;
 bya abaarụ oke
 akparamini mba;
 ọ daa nyonyoronyo.
- ³⁰ Ehu tsóhaa phẹ ụtso g'o
 daru nyonyoronyo ono.
 O dua phẹ gbiriri jasụ ephe
 jerwua ọdu ugbo-mini
 eka ephe eje.
- ³¹ G'ephe kele Chipfu ekele l'o
 yenükaru phẹ obu;
 waa l'oomeru phẹ iphe,
 dù biribiri.
- ³² G'ephe kutsee ya l'eka e
 dzukoberu edzukobe;
 tua ya ẹpha l'eka ndu
 bụ ọgerenya dörü
 achị idzu.
- ³³ Enyimu bẹ ọ mishiru mini;
 ọ bürü echięgu.
 O bya emee nggele, aso asoso;
 ọ bürü ali, mini tahuru.
- ³⁴ O meru ali, bụ ọsu;
 ọ bürü jakporo jakporo
 ali únú;
 kèle ndu shi buru l'eka
 ono menükaru ejio-iphe.
- ³⁵ Echięgu bẹ o meru;
 ọ bürü okpuru,
 mini jiru ejiji;
 bya emee ali,
 shi dù kpokoro kpokoro
 kpokoro;
 ọ bürü ishi nggele.
- ³⁶ O bürü eka dù ẹgube ono

- bẹ o dutaru ndu ẹgu
agu je edobe g'ephe buru.
Ephe je eburu l'eka ono
buru mkpukpu eka phe.
- ³⁷ Ephe woru opfu kọ;
bya agbaa opfu-vayinu
l'eka ono.
Ephe jeshia ya akpata;
o mīchaa mebyi
mīgharu iya eka.
- ³⁸ O keberu phẹ l'oma;
ephe wata aka shii
mebyi akaka;
ophu o kwedu g'iphe-edobe
phẹ wata alwa ali ali.
- ³⁹ E mechaa; Chipfu gude
mkpamēhu; waa iphe-ehuka;
yẹe aphu lō-zeta phẹ.
Ephe wata alwa ali ali.
- ⁴⁰ Mbụ onye ono, ewodaje
ndu a maru əpha phẹ ali;
woru phẹ mee;
ephe għapheahaa l'alj,
dabiru iphor, adudu
għororo, dū iya nū.
- ⁴¹ O bekwanu lę ndu adudu g'o
dū phẹ bẹ o setar l'eka
sefuta l'iphe-ehuka,
ephe eje.
O bya emee; ndibe phẹ wata
azushi g'atru.
- ⁴² Ndu obu phẹ għru ipħoró
abujeru;
ephe -ħuma iphe ono;
ephe eworu eswa tee;
obenu lę ndu eme iphe,
apfuđur-qtoto g'ephe
ha abujeru;
ephe -ħuma iya;
l'q kpo phẹ ənu opfu.
- ⁴³ Gę ndu maru iphe wokwaru
iphe-a je asu-mia l'ime

obu phę.
 Ephe arıa gę n-yemobu
 Chipfu habe shii!

Ebvu-oma 108

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Obu shihukwaru mu ike
 Chileke;
 k'ophu bụ lę mu e-gude
 obu mu g'ọ ha agụ ebvu
 etu ngu ępha.
 Obu mu; tehu nwuru ẹnya.
- ² Unu tehu nwuru ẹnya;
 unubę ogelenda yęe une;
 kèle mbędua e-gudekwa
 ebvu kutee geregere
 nchi-abohu lę mgbenya.
- ³ Mu a-nodu l'echilabọ
 ndiphe kele ngu ekele
 gube Chipfu.
 Mu anodukwapho l'echilabọ
 ọha l'ophu gúa ebvu
 gude tua ngu ępha.
- ⁴ Noo kèle n-yemobu ngu
 parụ eka.
 O tükoru imigwe l'ophu
 kakota ephekerephe.
 Teme ire-lanụ nkengu
 dzuru akpaminigwe.
- ⁵ Goshinu ndiphe g'i paberu
 ęka;
 mbụ l'i noghataru
 akpaminigwe anoghata;
 gę ndiphe l'ophu ahụma
 g'i dù-be biribiri.
- ⁶ Gudenụ ɔkpehu ngu dzọ
 anyi; zanụ anyi ẹnu;
 k'ophu ee-shi nno dzọ
 ndu i yero obu.
- ⁷ Chileke nowaa l'ulo iya,

- dụ nsọ pfua opfu sụ:
 "Mu e-gude agbọ ọgboo
 kee alị ndu Shekemu.
 Teme mu eworu nsụda
 Sukọtu bushia.
- 8 Giladu bụ nkemu;
 Manásẹ bükwarupho
 nkemu.
 Ifuremu bụ okpu,
 mu kpu lishi.
 Jiuda bükwanuru
 mgboror-eze,
 mu apajẹ lẹka.
- 9 Mówabu bụ ochi,
 mu akwoje ọkpa.
 O bükwanuru lẹ Edomu bẹ
 mu eyeshije akpokpa
 mu dobe.
 Ndu Filisitayinu bẹ mu
 gbowaru ọgboo kpu."
- 10 ?Bụ onye e-du mu chiriri
 werere duba lẹ mkpukpu ono,
 a kpuru kpushia ike ono?
 Mbụ-a; ?bụ onye e-duru mu
 duba lẹ Edomu?
- 11 O kwa gubedua Chileke bụ
 onye ọbu.
 Obenu lị gbẹ ji ka anyi;
 ophu i tii tsojeduru ndu
 ojogu anyi eje ogu.
- 12 Yeru anyi ẹka jiko g'anyi
 mekpee ndu ọhogu anyi;
 kele eye ẹka k'ụnwu-eliphe,
 bụ iphe-iphoro.
- 13 Obenu l'anyi -noduwa
 Chileke l'ẹka bẹ anyi
 e-mekpe phẹ gẹ mkparawa.
 O bürü iya e-hu ndu ọhogu
 anyi agbagba-nchi
 l'alị.

Ebvu-oma 109

**Ebvu-oma, Dévidi deru nụ
onye-ishi ebvu**

- ¹ Gùbe Chileke, mu etu əpha;
ba nòdushinu ngguingguji;
- ² kèle ndu ejo-iphe mè
ndu erekede sawaru ɔnu
epfuru mu ejo opfu;
bya adzushi ƙuka ekpu mu.
- ³ Ephe gudewaa opfu
ndumashi gbaa mu
mgburugburu.
Ephe nodu abya mu l'iphu;
ebe adu iphe, mu meru phe.
- ⁴ Mu -gbẹ emekoshi phe
k'onyà;
ephe agbẹ ebo mu ibo;
obenu lẹ mbędua
anodujeephō l'epfu anu
Chileke epfushi iya ike.
- ⁵ Ephe egudeje ejo-iphe pfua
mu ụgwo iphe-oma,
mu meru phe.
Obu, mu yeru phe bụ
ndumashi bẹ ephe egudeje
sata mu iya.
- ⁶ Yenu onye ejo nemadzụ g'o je
akwachia ya ụzo.
Zinaa onye a-nodu ebo iya
ibo g'o je apfuru iya l'iphu
gbaa ya ekebe.
- ⁷ E -kpée ya ikpe; g'ikpe
obu nmakwa iya.
Ge Chileke gulkwaru epfupfu,
oopfu anu iya ye l'iphe-éji,
o meru.
- ⁸ G'eswe ndzụ iya gbakwaa
mkpirikpu.
Gonye ọzo nọ-chikwa
enya iya l'eje ozi,
o shi eje.

- 9 G'o togbokwa ụnwegirima
ibe iya nwamaa.
L'o haa nyee ya l'ulo-maa.
- 10 G'ụnwegirima ibe iya
wushmanwaru ghaphee
rwo arwo!
G'a chifukwa phę g'ephe
te ebukponu lę mukpokpo
unuphu ibe phę obu!
- 11 Gẹ ndu o ji ugwo tükokwa
iphe,
o nweru enweru natachaa.
Gẹ ndu a madụ eka ẹphe
shi tükokwa akanya,
o seru esese gweta.
- 12 G'o to dukwa onye e-mejeru
iya iphe-oma;
ophu o dukwa onye a-phujeru
ụnwegirima ono,
o togboru nwamaa ono
obu-imemini.
- 13 G'awa iya chihukwa.
G'epha phę ta aduhukwa l'ogbo
ophu aby a nü.
- 14 Gẹ Chipfu ta adukwa
teke oo-zoha ejio-iphe,
nna iya oche phę mekotaru;
ophu o hufukwa iphe-eji,
ne iya meru ehufu ophu.
- 15 G'iphe-eji phę ono tükokoekwapho
kwaa l'iphu Chipfu;
k'ophu oo-me g'ephe chihu
l'eliphe;
g'a ta nyatabahę phę!
- 16 Kele o to rijeduru kę g'o
meeru nemadzụ iphe-oma.
O buchianu iphe, ooshibeje
ite iya bụ g'oome dulaa
ndu ụkpaa maa;
waa ndu adudu g'o dụ phę;
waa ndu obu phę tsuru
gworigwori.

- ¹⁷ Eshinu iphe, aduje iya ree
 bụ atụ ọnu;
 g'ọ bükwaru onye a
 türü ọnu.
 Sụ-a; eshinu ago ọnu-oma
 aduje iya ejị;
 g'ọnu-oma nödukwa iya
 ụzenya ụzenya.
- ¹⁸ Eshinu o y eru onwiya atụ
 ọnu g'onye y eru uwe;
 g'atụ ọnu ono sòdakwa
 iya l'epho gे mini.
 L'o mibachaa ya l'okpu
 gे manu.
- ¹⁹ G'a phukwaa ya ya g'onye a
 phuru ukpo.
 L'e kee ya ya g'onye keru
 apkọ l'upfu jasụ l'ojejoje.
- ²⁰ G'iphe ono, mu gushiru ono
 bükwaru ugwo,
 Chipfu a-pfụ ndu ono,
 anoduje ebo mu ibo ono;
 mbụ ndu ono,
 anoduje epfurū mu
 ejo-opfū ono.
- ²¹ Obenu gube Chipfu,
 bụ Nnajiuphu mu;
 menaarụ mu ree g'epha
 ngu apfuru.
- Gudenụ n-yemobu ngu ono,
 dùnukaru ree ono nafuta mu;
- ²² kélé mu bụ onye ükpa
 bya abụru onye adụdu
 g'ọ dụ iya;
 teme e mewaa mu iphe,
 rwuru mu lẹ meji.
- ²³ Mu esewa gerere g'onyonyo
 ụzenyashi;
 teme a nmakofuwa mu
 g'onye nmakofuru igube.
- ²⁴ Ikperē mu ta aduedu ophu
 shihuru ike l'eka mu

- aswị egū;
teme mu jowaa ehu
bürü okpu.
- 25 Nta-a bę ndu anoduje ebo
mu ibo ekweru mu une.
Ephe -humma mu;
ephe egude ekwe l'ishi su
mu hée.
- 26 Yenuru mu eka jiko Chipfu,
bu Chileke mu.
Eshinu i bu onye n-yemobu;
dzonaa mu.
- 27 Mena ya g'ephe shi nno
maru l'o shi ngu l'eka;
mbu g'ephe maru l'oo
gube Chipfu meru iya
l'onwongu.
- 28 Ephe a-nodu ephu mu iphu;
obenu le gubedua a-nodu
agoru mu onu-qma.
O -bürü l'ephe byaru mu
etso ogu;
le mee phę iphe-iphere;
obenu le mube onye-ozi
ngu bucepho
eswa bę mu
a-nodu ete.
- 29 Ndu anoduje ebo mu ibo bę
ee-ye iphere g'onye
yeru uwe.
L'a phua phę iphere g'onye
phuru ukpo.
- 30 Onu mu bę mu e-gude
jaa Chipfu
okpobe ajaja.
Mu anodu ledzudzu-oha
tua ya epha;
- 31 kele qopfujeru l'ekutara
onye adudu g'o du iya;
g'o dzota ndzu iya l'eka
ndu ekpe iya mpfugbu.

Ebvu-oma 110

Ebvu-oma, Dévidi deru

¹ Chipfu s̄uru Nnaj̄uphu mu:

“Nōdu mu l'ekutara;
jas̄ teke mu e-me g'i zopyabe
ndu-ohogu ngu l'okpa.”

² Chipfu a-gb̄e lē Zayonu nū

ngu mgborō-eze,
egoshi g'ike ngu
habe shii.

Qo-su ngu: “Buru onye eze
ndu ohogu ngu!”

³ Ndu ojogu ngu bē qo-nōdu

ehe ihee eje ɔgu l'eswe
ogu.

Qo g'iiji nchi-abohu anoduje
akwa-a bū g'unwokorobyā
ngu a-wū-pfuta ngu l'ubvū,
dū nsō ono.

⁴ Chipfu ribuwaru angū;

ophu ɔogba-nweđu iphe,
o pfuru.

Q s̄uru: “Ii-buru onye uke
Chileke jas̄ le
tuutuutuu lē mijimiimii;
bū iya bū ge
Melikizedeku bū.”

⁵ Nnaj̄uphu nō l'ekutara

gubē Chipfu.

Ndu eze bē oo-gwe
pyakapyaka mbōku,
eħu e-ghu iya eghu.

⁶ Oo-kpe qhamoha ikpe;

woru ndu nwūhuru
anwūhu
kukobe l'ikpo l'ikpo;
bya atūko ndu eze
mgboko l'ophu
gwee arakabya.

⁷ Qo lē nggele, nō l'aguga

gbororo bē

ọo-ŋʉta mini.
 Ọo ya bụ l'o mee ya
 g'o ngakerehu.

Ebvu-oma 111

- 1 G'ajaja bürü kẹ Chipfu.
 Mu e-gude obu mu g'o ha
 kele Chipfu ekele.
 Mu e-kele iya l'eka ndu obu
 phẹ guru iphóró
 nọ l'ídzù;
 kele iya l'eka ẹphe
 nọ ndzukọ.
- 2 Iphemiphe, Chipfu eme
 parụ eka.
 Iphe, bükpoo ndu ọ dù ree
 ejeje arị iya oriri.
- 3 Iphe, Chipfu emeje dù
 ùbvù bya adụ akpabiri;
 teme apfubekoto iya nödu
 anoje jasụ l'ojejoje.
- 4 O mewaru g'a nyata iphe,
 dụ biribiri,
 oomeje.
 Chipfu eme eze-iphe-oma
 teme ọ nödu aphụ
 obu-imemini.
- 5 Ndu atsụ iya ebvu bẹ
 Ọonoduje anụ nri.
 Ogbandzu iya bẹ Ọonyataje
 jasụ lẹ tuutuutuu lẹ
 mijimiimii.
- 6 Ndibe iya bẹ o goshiwaru ike,
 dụ l'ozi, ooje;
 kele ọ natarụ ndu ọhozo
 alị phẹ woru nụ phẹ.
- 7 Iphe, o gude ẹka iya eme
 bụ ire-lanụ bya aburu iphe,
 pfuru ọto.
 Ekemu, ọ tịru pfushiru ike.
- 8 Ekemu ono a-kporu g'abara

jasu l'ojejoje;
teme e gude obu,
guru iphoró;
waa ire-lanu eme iya.

⁹ Ndu nkiya bę o gbafutaru;
bya atua ekemu su
g'ogbandzu iya dukwa
ojejoje.

Epha iya du nsø bya adu ebvu.

¹⁰ Atsu Chipfu ebvu bu
egbube ishi mmamiphe.
Iphe, bukpo ndu etso ekemu
iya bę iphe edoje enya ree.
Ge tua ya epha jasu l'ojejoje.

Ebvu-oma 112

¹ Gajaja bürü kę Chipfu.
Ehu-utso be a goru nu onye
atsu Chipfu ebvu;
onye ekemu iya atsoshije
utso ike.

² Unwu iya a-bürü ndu ike du
l'eliphe.

Oshilokpa ndu obu phę guru
iphoró be a-bürü ndu
a goru onu-oma nu.

³ Iphe-enweru yee eku a-tuko
ibe iya sweta;
teme apfubekoto iya je
a-nodu jasu l'ojejoje.

⁴ Mbukponu l'eka agba ochii
be iphoró awaje
g'enyanwu l'ehu onye
obu iya guru iphoró;
mbu onye emeje eze-iphe-oma;
bya aburu onye obu-imemini;
bya abukwarupho onye
pfuberekoto l'iphu Chileke.

⁵ O bucepho k'oma a-nodu
etso onye emeje iphe-oma
bya ejieje ugwo mia ya enya;

onye iphemiphe,
oome bę oomeje k'ophu
aa-harü iya enge.

⁶ Mbụ lę-a; a ta abyakwa
enwubata iya enwubata.

Onye pfüberekoto bę
aa-nöduepho anyataje
jasü l'ojejoje.

⁷ Oo-nodu anü ejo nzì;
ole nzì ono ta abyadü eme
gę ndzü gúa ya.

Obu e-shihuje iya ike;
kele onye ọ dakoberu
bü Chipfu.

⁸ Obu a-kpọ iya abara;
ophu ndzü abyadü agü iya;
jasü l'o gude ẹnya iya
hüma l'e mekperu ndu
ohogu iya.

⁹ Qosaje obu iya asasa nü ndu
adüdu g'o dü phę iphe.

Apfübekoto nkiya a-nọ jasü
l'ojejoje.

Aa-tuli iya ẹka eli gude
kwabę iya ùbvü.

¹⁰ Onye ejo-iphe -hüma iya;
ehu awata iya eghu eghu.

L'o gude ẹhu-eghu taa
kpookpookpo jasü l'o
jọo ẹhu wüfu.

Iphe, agü onye ejo-iphe ono
ta abyakwa erwu
iya ẹka.

Ebvu-oma 113

¹ G'ajaja bürü kę Chipfu.
Unubę ndu ejeru Chipfu ozi;
unu jaa Chipfu ajaja.

² G'e tua Chipfu ẹpha shita
nta-a jasü l'ojejoje.

³ Ọ gbaru g'e shi l'ẹka ẹnyanwu

- awajé jaa Chipfu ajaja jasú
l'eka ɔoribaje.
- ⁴ Chipfu paru ẹka;
o kakóta ɔhamoha shii.
O-gbu-nwíjñwii ya
nø-nkokóta imigwe l'ophu.
- ⁵ ?Bụ onye bę aatụ eyeru
Chipfu, bụ Chileke anyi;
mbụ onye no l'aba-eze
iya l'imigwe?
- ⁶ Onye ewozeje onwiya ali
g'ọ huma iphe,
nø l'imigwe waa iphe nø
l'eliphe.
- ⁷ Ookulije onye ükpa
l'urwuku eka o gworu.
O nödu ekulije onye adüdu
g'ọ dù iya l'ikpozú ẹka
o dabyiru.
- ⁸ L'ọ bya eworu phę dobe;
yęe ndu-ishi aharu
enya nhamunha;
mbụ ndu-ishi ndu ali iya.
- ⁹ Nwanyị, ata atsüdu ime bę
ookwabeje ùbvù l'ibe ji iya;
mbụ mee ya l'ọ bürü nwanyị,
ehu dù guu, nwushiru
ụnwu gę gunu.
Gajaja bürü kę Chipfu.

Ebvu-oma 114

- ¹ Teke ndu Ízurelu shi le
Ijiputu futa;
mbụ teke oshilokpa
Jiéköpu shi l'eka ndu
opfu phę eswe uswe le
nchi futa;
- ² bę Jiuda byaru bya aburu
onye dürü Chileke nsø.
Ndu Ízurelu bya aburu ndu o
nwe enwenwe.

- ³ Eze Ènyimu húma iya bya
eye ọkpa l'oso;
tèmè ènyimu Jiódanu
dakòbe lashia azù.
- ⁴ Oke úbvú nòdu apfugba kẹ
shooshoo g'ebili.
Úbvú nòdu apfù kẹ
karagidingu karagidingu
gẹ nwaturu.
- ⁵ Sụ-a; gube Eze Ènyimu;
?ị gbaru gunu?
Gube Jiódanu;
?bụ ole bụ k'alà azù?
- ⁶ Unubé oke úbvú;
?bụ gunu bẹ unu gude
apfugba kẹ shooshoo g'ebili?
Unubé úbvú;
?bụhunu ole bẹ unu gude
apfù kẹ karagidingu
karagidingu gẹ nwaturu?
- ⁷ Eliphe l'ophu nmakwaa jiijijii
l'iphu Nnajuphu;
mbụ l'iphu Chileke
kẹ Jiékopu.
- ⁸ Onye gbazeru mkpuma;
ọ bụru okpuru;
bya eworu ali,
dụ epfu epfu mee;
ọ bụru ishi nggele.

Ebvu-oma 115

- ¹ O tọ bükwa anyi bẹ
aa-kwabẹ ùbvù jiko
Chipfu;
ọ tọ bükwa anyi.
O kwa ẹpha ngu kpoloko bẹ
gbaru g'a kwabẹ iya ùbvù.
Noo kèle i yenükaru anyi obu;
tèmè ị nòdu apfushije ike
l'iphe, i pfuru.
- ² ?Denu g'o gude ndu ọhozo

- nodu asuje anyi:
“?Denu Chileke unu?”
- ³ Chileke anyi nonu l'imigwe.
O bụru iphe, dụ iya ree
bẹ oomeje.
- ⁴ Obenu l'agwa phẹ bụ
mkpola-ododo yẹe
mkpola-ochaa; bụ iphe,
nemadzụ gude eka mee.
- ⁵ Ephe nweru ọnụ;
ophu ephe epfudu opfu.
Ephe nweru enya;
ophu ephe aphụdu
iya uzo.
- ⁶ Ephe nweru nchị;
ophu ephe anụdu
iya iphe.
Ephe nweru imi;
ophu ephe egudedu iya
akpọ ishishi iphe.
- ⁷ Ephe nweru eka;
ophu ephe egudedu iya
ewota iphe.
Ephe nweru ọkpa;
ophu ephe ejedu ije;
teme ophu ephe egudedu
ekpiri phẹ epfufuta opfu.
- ⁸ Ndu agwọ phẹ nụ;
mékpo ndu dakoberu
phẹ nụ a-dụ g'agwa ono dụ.
- ⁹ Sụ-a; unubé ndibe Ízurèlu;
unu dakobe Chipfu;
kélé ọọ ya eyejeru unu
eka bya abụru iya
egbobotaje unu.
- ¹⁰ Unubé ndibe Erọnụ;
unu dakobe Chipfu;
kélé ọọ ya eyejeru unu eka
bya abụru iya egbobotaje
unu.
- ¹¹ Unubé ndu atsụ Chipfu ebvu;
unu dakobe Chipfu;

- kele ọ ya eyejeru unu
 eka bya aburu iya
 egbobutaje unu.
- ¹² Chipfu anyatajẹ anyi;
 ọo-goru ọnụ-ọma nụ anyi.
 Ọo-goru ọnụ-ọma nụ ndibe
 Ízurèlu;
 bya agorù ọnụ-ọma nụ
 ndibe Eronu.
- ¹³ Ọo-goru ọnụ-ọma nụ ndu atsụ
 yébe Chipfu ebvu;
 ndu upfu mè ndu nta.
- ¹⁴ Gẹ Chipfu mekwaa g'unu
 jaa àjàjà ka l'ọtu;
 unubedula l'onwunu
 mēkpoo ụnwiegirima
 ibe unu.
- ¹⁵ Gẹ Chipfu gokwaru ọnụ-ọma
 nụ unu;
 mbụ onye ono, bụ iya
 meru igwe bya emee
 eliphe l'ophu ono.
- ¹⁶ Imigwe l'ophu bükota
 kẹ Chipfu;
 obenu l'eliphe bẹ o
 wowaru nụ ndiphe.
- ¹⁷ O tọ bükwa ndu nwụhuru
 anwụhu ajajẹ Chipfu
 ajaja;
 mbụ ndu lawarụ alị
 ọ-larụ-nodu-ngguingguji.
- ¹⁸ O kwa anyịbedua a-nodu etu
 Chipfu ẹpha.
 Anyi a-nodu etu iya ẹpha nta-a;
 etu iya ya jasụ l'ojejoje.
 G'ajaja bürü kẹ Chipfu.

Ebvu-oma 116

- ¹ Mu yeru Chipfu obu;
 kele ọ nụmawaru olu mu.
 O nụmaru mkpu, mu chikuru

- iya sụ g'o meeru mu
eze-iphe-oma.
- ² Eshinu ọ ngabèru mu nchị
bẹ mu a-nodujeephō
araku iya jasụ gẹ mu
a-no-beru.
- ³ Anwụhu shiwa chie mu
egbirigba l'olu.
Ekpa oyi ali-maa nodu anwụ
mu kę kpala.
- Iphe-ehuka;
waa aphụ shiepho
nọ-phee mu mgburugburu.
- ⁴ Tqobudu iya bụ;
mu bya araku Chipfu
sụ iya:
“Gube Chipfu; dzonaa mu!”
- ⁵ Chipfu bükwa onye emeje
eze-iphe-oma; bya aburu
onye pfuberekoto;
mbụ lę Chileke anyi bükwa
onye aphuje obu-imemini.
- ⁶ Ndu amazidu iphe bẹ bükwa
Chipfu anoduje eleta
phę enya.
Teke mu shi nodu l'oke mkpa
bụ iya dzoru mu.
- ⁷ Obu mu; jiko kabékwa
dzutabaa ike ozo;
kélé Chipfu nwụbenukaru
ngu enya.
- ⁸ Oo gube Chipfu nafutaru ndzụ
mu gę mu ta anwụhu.
Teme ọ bụru ngu hucharu
mu enya-mini;
bya egbobuta mu gę mu te
vukota iphe daa iko;
- ⁹ k'ophu mu a-nodu ejephe
g'ọ dù mu l'iphu Chipfu
l'alị ndu dzụ ndzụ.
- ¹⁰ Mu woru onwomu ye
Chileke l'eka.

- Ono mee mu; mu sụ:
 “Iphe-ehuka kpaakwari
 mu ẹhu shii.”
- ¹¹ Teme mu pfubulihukwapho
 sụ:
 “Ndiphe l'ophu bükotakwa
 ndu ntuphu-ire.”
- ¹² ?Denukpoo gẹ mu e-shi pfua
 Chipfu ugwo iphe-oma,
 o mekötaru mu g'o ha?
- ¹³ Mu a-pali okoro goshiru l'i bụ
 ọ-dzọ-nwa gude
 kutse Chipfu.
- ¹⁴ Iphe, mu rifuru angụ
 emeru Chipfu bẹ mu
 e-meru iya l'iphu ndu
 bụ nkiya.
- ¹⁵ Anwụihu ndu dürü Chipfu
 nsọ; bẹ ọ guberu iphe.
- ¹⁶ Gube Chipfu; mu bükwa
 onye-ozi ngu ọkpobe abụbu.
 Mu bükwa onye-ozi ngu;
 bya abụru nwa, nwanyị ono,
 ejeru ngu ozi ono nwuru.
- I mewaru gẹ mu nweru
 onwomu lẹ mkporo ono,
 e shi tịa mu ono.
- ¹⁷ Mu e-gwerụ ngu
 ngweja-ekele;
 teme mu abyakwapho
 araku əpha gube Chipfu.
- ¹⁸ Iphe, mu rifuru angụ
 emeru Chipfu bẹ mu
 e-mekötaru iya l'iphu iphe,
 bụ ndu nkiya.
- ¹⁹ O bụru ẹka mu a-nodu
 mee ya bụ l'okpoku
 eze-ulo Chipfu
 l'echilabọ
 unubẹ ndu Jierúsalemu.
 G'ajaja bụru kẹ Chipfu.

Ebvu-ọma 117

- ¹ Unu jaa Chipfu ajaja unubẹ¹
 qhamoha.
 Unu tua ya ẹpha unubẹ²
 ndiphe l'ophu;
² kèle o yeru anyi obu
 yegharụ iya eka;
 teme Chipfu nođu
 apfushije ike l'iphe,
 o pfuru jasụ lẹ tuutuutuu
 lẹ mijimiimii.
 Gajaja bürü kę Chipfu.

Ebvu-ọma 118

- ¹ Unu kele Chipfu ekele l'o
 bụ onye ọma;
 kèle n-yemobu iya anoje
 jasụ l'ojejoje.
² Gẹ ndu Ízurelu tuko sụ:
 “N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.”
³ Gẹ ndibe Erọnu tukokwapho
 sụ:
 “N-yemobu iya anoje
 jasụ l'ojejoje.”
⁴ Gẹ ndu atsụ Chipfu ebvu
 sukwapho:
 “N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.”
⁵ Teke mu eje iphe-ehuka bę mu
 rakuru Chipfu.
 Ọ zaa mu ẹnu bya emee mu;
 mu nweru onwomu.
⁶ Chipfu no-kubewa mu;
 ophu ndzụ agụdu mu.
 ?Bükwanu gụnu bę nemadzụ
 mmanụ suru mu emebata?
⁷ Chipfu no-kube mu;
 ọo yębedua bụ onye
 n-yemeka mu.
 Mu e-mechaa gude ẹnya mu

- humá l'e mekperu ndu
mu du ashí.
- ⁸ Anodu l'ime Chipfu ezeru
ndzú kakwa ree eme
l'adakobe nemadzú.
- ⁹ Anodu l'ime Chipfu ezeru
ndzú kakwa ree eme
l'adakobe ndu-ishí.
- ¹⁰ Iphe, bù ohamoha kephera
mu mgburugburu etso
mu ogu;
ole mu gude ẹpha Chipfu
lwú-kpekóta phé
g'ẹphe ha.
- ¹¹ Ephe nò mu ibe k'ebó ẹbo;
ole mu gude ẹpha Chipfu
lwú-kpekóta phé
g'ephe ha.
- ¹² Ephe ripyabéru mu g'enwu;
ole ephe mee kwarupho
kpuru-kpuru-kpuru
l'alí nwúshihukota
g'ekperema okponku,
oku tsupyashíru.
Ọ búru ẹpha Chipfu bé mu
gude lwú-kpekóta phé
g'ephe ha.
- ¹³ E nwuru mu daphuu nwuphu
azú; mu bya ada iko;
obenu lè Chipfu yeru mu ẹka.
- ¹⁴ Oo Chipfu bù ike mu;
bya abúru onye mu
agú-ku l'ebvu.
Oo ya bù onye adzoje mu nü.
- ¹⁵ Olu ẹhu-utso yee agbò ogboo
bè ada wówoowoo
l'eka ndu pfuberekoto
nò.
- Ephe tuko epfu sụ: "Chipfu
gudeakwa ékutara iya
mee iphe parú ẹka.
- ¹⁶ O kwa ékutara Chipfu bé o

- paliru imeli.
 O gude ẹkutara iya ono mee
 iphe, parụ eka.”
- ¹⁷ Mu ta anwùhudu;
 mu a-dzuru ndzụ pfukashịa
 iphe,
 Chipfu meru mu g'a
 nụma-dzuru.
- ¹⁸ Chipfu hìwaru mu ahùhù
 hushia mu ike;
 ọle o to kwedu g'ọnwu
 gbua mu.
- ¹⁹ Kpöhanaaru mu ọguzo
 apfubekoto;
 gę mu shi iya bahụ je etua
 Chipfu ẹpha.
- ²⁰ Ọwa-a bụ ọguzo kę Chipfu.
 O bụ eka ndu pfuberekoto
 eshije abahụ.
- ²¹ Mu e-kele ngu ekele l'i
 zarụ mu ẹnu.
 Nta-a bę i bụwaa onye adzoje
 mu nụ.
- ²² Mkpuma, ndu akpụ
 ulo jíkaru; mechaarụ
 bya abụru m kpuma,
 gude ulo.
- ²³ Ono bürü iphe, Chipfu meru.
 O dù anyi biribiri l'enya.
- ²⁴ Ntanụ-a bụ mbokú,
 Chipfu meru.
 Gęhu tsọo anyi ụtso;
 anyi etekwapho ęswa
 ntanụ ono!
- ²⁵ Jiko Chipfu; dzotanu anyi!
 Mekwaa g'iphemiphe,
 anyi eme bükotaru anyi
 ụpete; gube Chipfu!
- ²⁶ Onu-oma bę a goru nụ onye
 ono,
 bụ Chipfu ziru iya g'o
 bya ono.

- Anyi gbé l'ulo Chipfu agoru
ngu ṣonu-oma.
- ²⁷ O kwa Chipfu bụ Chileke.
O meakwaru g'iphóró,
shi iya l'ěka nwuaru anyi.
Unu tūa anụ, unu gude abya
egweru Chipfu ngweja eri;
kpúta bya lę mgboru mpu,
a nmabēru
l'oru-ngweja iya.
- ²⁸ Oo ngu bụ Chileke mu;
o bụru ngu bẹ mu
a-nodu ekele ekele.
Oo ngu bụ Chileke mu;
oo ya bụ l'oo ngu bẹ
mu a-nodu ekutse.
- ²⁹ Jiko unu kele Chipfu ekele
l'ọ bụ onye oma.
Teme n-yemobu iya nodu
anoje jasụ l'ojojoje.

Ebvu-oma 119

- ¹ Ehu-utso bẹ a goru nụ ndu te
emejedu iphe, aa-ta
phẹ ụta;
ndu etsoephō ekemu,
Chipfu tūru.
- ² Ehu-utso bẹ a goru nụ ndu etso
iphe, o tūru l'ekemu;
bya egude obu phẹ g'ọ ha
achọ iya achọshi
iya ike.
- ³ Ndu adukpodaa iphe,
apfuduru-oto,
ephe emeje;
buepho ụzo, o tōru bẹ
ephe eshije.
- ⁴ I kawaru anyi iphe,
i suru g'e meje
merwua l'ishi.
- ⁵ O dụ mu g'a sụ l'umere

- mu nguru anguru;
ge mu tsoje iphe ono,
i toru okpa iya ono;
- 6 k'ophu o to dudu iphe,
iphere iya byaeme mu;
noo kele mu daberu
enya l'iphemiphe,
i suru g'e meje.
- 7 Mu e-gude obu, guru iphóró
jaa ngu ajaja;
eshi ophu mu anwụ ikpe
ngu ono, pfuru oto
ono.
- 8 Mu e-tso iphe, i toru okpa iya
sụ g'e tsoje.
Jiko ba jikakwa mu
phuruphuru
gberegedege.
- 9 ?Denukpoo ge nwokorobya
e-me dobe ụzo iya g'o
dụebe ree?
G'oo-me iya bụ g'o meje iphe,
e deru l'opfu ngu.
- 10 Mu gude obu mu g'o ha acho
ngu.
B'ekwekwa ge mu phua ụzo
l'etso iphe, i suru g'e
meje.
- 11 Opfu ngu bẹ mu domiwaru
l'ime obu mu.
O ya bụ g'o to dukwanu
teke mu e-me ngu
iphe-eji.
- 12 G'ajaja bürü nkengu gube
Chipfu.
Jiko zinaa mu ge mu e-me
tsoje iphe, i toru okpa
iya sụ g'e tsoje.
- 13 Oo ogbogboromonu mu-a
bẹ mu gudewaa gushikota
iphe, bükotakpoo ikpe,
i kperu l'ọnlu ngu.

- ¹⁴ Ehu anoduje atso mu ụtso mè
 mu nōdu eme iphe,
 i tūru l'ekemu;
 egube ono, ehu atsoje onye
 kparu ęku kpashia ya
 ike ono.
- ¹⁵ Mu anoduje ngguingguji arị
 iphe, i karu g'e meje ariri.
 Mu adabékwapho ẹnya l'uzo,
 i tōru g'e shije.
- ¹⁶ Iphe, i tōru ọkpà sụ g'e tsoje
 adịuje mu ree ememe;
 ophu mu abyadụ
 agbakutaru opfu ngu
 ono azụ.
- ¹⁷ Menaarụ mịbe onye-ozi ngu
 iphe, dụ ree;
 k'ophu mu e-shi nno nōdu
 ndzụ meje opfu ngu.
- ¹⁸ Menaa gẹ mu saa ẹnya;
 huma iphe, dụ biribiri,
 dụgbaa l'ekemu ngu.
- ¹⁹ Mu bükwa onye lwarụ
 alwalwa l'eliphe-a.
 Jiko ba adukwa iphemiphe,
 i sịru g'e meje ophu
 ii-domiru mu edomi.
- ²⁰ Obu awahụwa mu awahụ;
 eka mu achọ ikpe ngu
 achọshi iya ike
 tekenteke.
- ²¹ Ndu etu onwophe ępha;
 bya abụru ndu a tūru
 onu bę ịibajeru mba;
 mbụ ndu ono, ahaje iphe,
 i sịru g'e meje eme iphe
 ozo ono.
- ²² Menaa g'e te kweru mu
 une; ophu a nma mu
 phulaphula;
 kele iphe, i tūru l'ekemu bę
 mu emekotaephō.

- ²³ A makwaru-a lę ndu-ishı
 anökobeje achırı mu
 ejø idzu; obenu l'iphe,
 mube onye-ozi ngu
 anoduje arı bù gę mu
 e-me tsoje iphe,
 i törü okpa iya sụ g'e tsoje.
- ²⁴ Oo eme iphe, i türü
 l'ekemu bù iphe,
 aduje mu ree.
 O bürü iya anoduje akpo-ziru
 mu ụzo iphe, mu e-me.
- ²⁵ E wozekpoeru mu pho woru
 mu dęe adęe l'urwuku.
 Mephunu ndzụ mu azụ g'o
 bürü k'òphúú, bù iya bù iphe
 ono, opfu nkengu pfuru ono.
- ²⁶ Mu doru ngu g'uzo mu gbaru;
 i ngaberu mu nchi.
 Zinaa mu iphe, i törü okpa
 iya sụ g'e tsoje.
- ²⁷ Menaa g'iphe, i karu
 g'e meje doo mu enya.
 Oo ya bù gę mu ato
 nwęhu rịa k'iphe, dù biribiri,
 iimeshi.
- ²⁸ Mu gụwaru aphụ jasụ ike
 bvuebe mu ree.
 Jiko menaa g'ike dù mu,
 bù iya bù iphe,
 opfu ngu pfuru.
- ²⁹ Phufu mu gę mu ta anodu
 l'uzo erekede.
 Menaarụ mu eze-iphe-oma;
 zia mu ekemu ngu.
- ³⁰ Mu hatawaru eme ire-lanụ.
 O bürü ikpe ngu g'o ha bę
 mu wowaru dobe onwomu
 l'uzo iphu.
- ³¹ Iphe, mu gudeshi ike ememe
 bù iphe,
 gube Chipfu türü l'ekemu.

- B'ekwekwa g'e mee mu
iphe-iphere.
- ³² Uzo, mu anoduje agba etso
bu eme iphe, i şuru g'e meje;
kele i mewaru g'ehu-utso ji
mu obu ejiji.
- ³³ Jiko Chipfu; zinaa mu ge
mu e-shije etso iphe,
i toru ɔkpà iya su g'e tsoje.
O ya bu ge mu emekwanaa
ya jasu l'ikpazu iya.
- ³⁴ Mena a g'iphe doje mu ẹnya;
k'ophu mu a-duje ike dobe
ekemu ngu ono;
bya egude obu mu g'o ha
emekotaje iya ememe.
- ³⁵ Goshi mu ụzo, mu e-shije
eme iphe, i şuru g'e meje;
kele o bue ya pho bu iphe,
atsanje mu ụtso ememe.
- ³⁶ G'o-zinaa obu mu g'o gha
iphu l'eme iphe, i türü
l'ekemu.
G'o to gha iphu l'eri ndu ozo
urwu.
- ³⁷ Mena a ge mu te eworu ẹnya
dabé l'iphe-mmanu.
Mephunu ndzụ mu azu g'o
buru k'ophúú, bu iya bu iphe,
opfu ngu pfuru.
- ³⁸ Menaarụ mu iphe,
i kweru ukwe l'ii-meru mube
onye-ozu ngu;
k'ophu aa-wata ngu atsu ebvu.
- ³⁹ Wofunuru mu iphe-iphere ono,
mu atsu ebvu ono;
kele ekemu ngu du ree.
- ⁴⁰ Iphe, i karu g'e meje
agushikpoo mu
ike ememe.
Jiko gudenụ kele i bu onye
pfuberekoto dobe

- mu ndzu.
- ⁴¹ Goshinu mu n-yemobu ngu
ono jiko Chipfu.
Dzotanu mu; noo kèle ọo iphe,
i kweru ukwe l'ii-meru mu.
- ⁴² Ọo ya bụ gẹ mu amaru iphe,
mu a-sarụ yeru ndu ekweru
mu une;
kèle mu kpóru obu ye
l'opfu ngu.
- ⁴³ Ta anañukwa mu ire-lanụ,
dụ mu l'ọnụ;
kèle mu chiru ụpfu kwẹe
l'ikpe, i kperu.
- ⁴⁴ Ọo iphe, ekemu ngu pfuru bẹ¹
mu e-meje
jasụ lẹ tuutuutuu lẹ
mịimiimii.
- ⁴⁵ Mu e-nwekpóru onwomu
tsoru aghaphe;
kèle mu tükochawaru iphe,
i karụ g'e meje maęberu.
- ⁴⁶ Mu a-pfuru l'iphu ndu eze
pfua k'iphe, i türü l'ekemu.
Ophu iphere abyadụ adụ mu.
- ⁴⁷ Iphe, aduje mu ree bụ
eme iphe, i sụru g'e meje;
noo kèle mu yeru iya obu.
- ⁴⁸ Mu amachije eka mu labo ge
mu nata iphe, i sụru g'e meje,
bụ iya bụ iphe ono,
mu yeru obu ono;
teme mu nödu anöduje
ngguingguji arị k'iphe ono,
i törü ọkpà iya sụ g'e tsoje
ono.
- ⁴⁹ Nyatakwa opfu, i pfuru yeru
mube onye-ozi ngu;
noo kèle i mewaru;
mu leahaa ẹnya iphe.
- ⁵⁰ Iphe, aduje mu obu mẹ mu
nödu eje iphe-ehuka bụ lẹ-a:

- L'ukwe-iphe, i kweru mu
 emeje gę ndzụ mu bụru
 k'òphúú.
- ⁵¹ Ndu eku onwophé bę achije
 mu ọchi kpókirimuchaa
 akpókirimuh;
 ole o too mejedu mu gę mu
 haa eme iphe,
 ekemu ngu pfuru.
- ⁵² Gùbe Chipfu; ọobujeru;
 mu -nyata ikpe ngu ono,
 shirø teke ndiche ono
 l'o dúa mu obu.
- ⁵³ Ehu-eghu azuje mu pfúurii;
 ọ bụru ndu ejo-iphe
 akpaję iya;
 mbụ ndu ono,
 jikaru edobe ekemu
 ngu ono.
- ⁵⁴ Iphe, i tɔru ọkpa iya sụ g'e
 tsoje abujeru ishi ébvú mu
 l'iphe, bùkpoo ụlo,
 mu zékporu l'uzo ije mu-a.
- ⁵⁵ Lényashi bę mu anyatajẹ
 ẹpha gùbe Chipfu;
 l'o mee mu gę mu dobe
 ekemu ngu.
- ⁵⁶ Iphe, mu aghaję iphu ememe
 teke bùkpoo teke mu n{o}
 bụ eme iphe,
 i karu g'e meje.
- ⁵⁷ Oo ngu bụ okiphe nkemu
 gùbe Chipfu.
 Mu kwewaru ngu ukwe lę
 mu a-nodu eme opfu ngu.
- ⁵⁸ Mu gudewaa obu mu g'o ha
 ele ngu ẹnya l'eka.
 Menaarụ mu eze-iphe-ọma,
 bụ iphe,
 i kweru mu ukwe iya.
- ⁵⁹ Mu lewaru ụzo mu ẹnya
 uswe lee ya ogologo;

- bya eshiwaa iya futa bya
 awata eme iphe,
 i tñru l'ekemu.
- 60** Mu e-me egwegwa;
 mu ta akpođu ụpfu
 eme iphe, i suru g'e meje.
- 61** O -betachakpo ndu
 ejo-iphe kee mu egbu;
 mu ta abyadu azoha
 ekemu ngu.
- 62** Qobujeru; a -nonyaa l'echi
 abali;
 mu agbalihu kele ngu
 ekele k'ikpe ngu ono,
 pfuru oto ono.
- 63** Iphe, bükpoò ndu atsú ngu
 ebvu bę mu l'ephe
 eshikota ònyà;
 mbu ndu ono, tukoru iphe,
 i karu g'e meje g'o ha
 emekota ono.
- 64** Eliphe l'ophu bę n-yemobu
 gube Chipfu jiru ke
 pyimu pyimu.
 Jiko zinaa mu iphe ono,
 i toru okpa iya su g'e
 tsoje ono.
- 65** Jiko Chipfu; menaarụ mube
 onye-ozi ngu iphe-oma;
 eshinu o bu iphe,
 i kweru ukwe iya.
- 66** Zinaa mu mmamiphe;
 yęe ekpe ikpe,
 du nhamunha;
 kele mu kwekwaru eme
 iphe, i suru g'e meje.
- 67** A byaru awata mu anu
 chipfuu;
 mu shiswehawaro ụzo;
 obenu le nta-a bę mu
 kwekwaru eme opfu
 ngu.

- 68 I bụ onye ọma; teme i nodu
emejekwapho iphe,
dụ ree.
Zinaa mu etso iphe,
i toru ọkpa iya sụ g'e tsoje.
- 69 A makwarụ-a lẹ ndu eku
onwophé anoduje
adzushi ụka ekpu mu;
obenu lẹ mu gudeephō obu
mu g'ọ ha emekota
iphe, i karu g'e meje.
- 70 Ndu ono bẹ imemini
nemadzụ ta adujedu.
Obenu lẹ mbedua bụ eme
iphe, ekemu ngu
pfuru aduje mu ree.
- 71 Chiipfuu ono, a nñru mu ono
dükwa-a ree;
k'ophu mu a-nwuta etso iphe,
i toru ọkpa iya.
- 72 Ekemu, shi ngu l'ọnụ bẹ mu
kakwa agübe iphe eme
l'unubuku mkpola-ododo
waa mkpola-ochaa.
- 73 Oọ eka ngu bẹ i gude kpua
mu; bya emee mu;
mu nguru anguru.
Jiko menaa gę mu maru iphe
k'ophu mu a-nwụ eme
iphe, i sụru g'e meje.
- 74 Gę ndu atsụ ngu ebvu
tekwaa ęswa m'ephe
huma mu;
noo kélé iphe,
mu daru ngaberu bụ
opfu nkengu.
- 75 Gyębe Chipfu; mu makwarụ-a
l'ikpe ngu pfuru oto;
teme l'i pfu-shiru ike l'iphe,
i pfuru nụa mu chiipfuu.
- 76 Gę n-yemobu ngu bụnuru
iphe, a-noduje adu mube

- onye-ozi ngu obu;
 eshi ophu ọ bụ iphe,
 i kweru mu ukwe iya.
- 77** Phụnaaru mu obu-imemini
 k'ophu mu a-nodu ndzụ;
 kele iphe,
 aduje mu ree bụ ekemu
 nkengu.
- 78** G'e menuru iphere kpube
 ndu eku onwophe;
 kèle ẹphe mesweru mu;
 l'ebé ọ dụ iphe,
 mu meru phẹ.
 Obenu lẹ mbędua
 anodu jeephō arị iphe,
 i karu g'e meje l'oriri.
- 79** Gẹ ndu atsụ ngu ebvu
 byapfutajékwa mu;
 mbụ ndu iphe,
 i türü l'ekemu doru ẹnya.
- 80** Gẹ mu tükokwa iphe,
 i toru ọkpa iya su g'e
 tsoje tsokota; g'o tọ dükwa
 ẹka ụta a-dụ mu l'ehu;
 ophu e shi nno mee
 mu iphe-iphare.
- 81** Meji atofuakwa mu atofu ẹka
 ọogu mu g'a dzota mu;
 obenu l'eka obu mu dụ
 bụ l'opfu ngu.
- 82** Enya anyiwa mu ेrwa;
 ẹka mu ele ẹnya teke
 ii-me iphe,
 i kweru ukwe iya.
 Mu asuje: "?Bukpohunaa teke
 ole bẹ ji-dụ mu obu?"
- 83** A makwarụ-a lẹ mu dụ g'akpo,
 a mịberu l'enwuru-ọku;
 mbụ akpo, eeyeje mée.
 Obenu lẹ mu ta azohajedu iphe,
 i toru ọkpa iya su g'e tsoje.
- 84** ?Bụ teke ole bẹ mịbe

- onye-ozi ngu a-taberu
nshi?
- Koṇoru mu teke ii-bebe hụa
ndu akpa mu ẹhu ahụhụ.
- 85 Ndu eku onwophé ebvujeru
mu nsụ gę mu daba.
Ono bụru iphe, i tịrụ ekemu
sụ g'e te emejeshi.
- 86 Iphemiphe, i sịrụ g'e meje bę
pfukotaru nhamụnha.
Yenụru mu eka;
kele ndiphe akpa mu ẹhu
l'ębe adụ iphe,
mu meru phę.
- 87 O bụfua nwanshị;
m'ephe ehufu mu gę mu
ta nọduhe l'eliphe-a;
obenu lę mu ta
agwobeduru eme iphe,
i karụ g'e meje.
- 88 Eshinu i yeru mu obu;
kwachinaa ndzụ mu g'o tọ
dụ iphe, e-me iya nụ;
k'ophu mu e-meje iphe,
i gude ọnụ ngu tụa l'ekemu
sụ g'e meje.
- 89 Opfu gübę Chipfu a-no jasụ
l'ojejoje.
O keru kę jingujingu
l'akpaminigwe.
- 90 Iipushije ike l'iphe, i pfuru;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.
I meru eliphe dobe;
o kporu g'abara.
- 91 Ikpe, i kperu g'o hakpọ
kpoperupho g'abara
byasụ ntanụ-a;
kele iphemiphe ejeru
ngu ozi.
- 92 O tọ bụ l'ekemu ngu shiẹpho
eshinu bụru iphe,
aduje mu ree;

- mę mu alakwa l'iyi lę teke
ono,
mu shi ejé iphe-éhuка ono.
- ⁹³ Mbụ lę mu ta abyadụ azoha
eme iphe, i karụ g'e meje;
kélé qo ya bę i gude
mephü ndzụ mu azụ;
q̄ bürü k'òphúú.
- ⁹⁴ Dzonaa mu; kélé mu bụ nkengu;
tème mu bya atükowa iphe,
i karụ g'e meje g'o ha
maęberu.
- ⁹⁵ Ndu ejø-iphe kwageberu
akwagebe g'ephe
mebyishia mu;
ole mu a-tukoepho iphe,
i tñru l'ekemu kwakóbe l'ime
obu mu arị iya ɔriri.
- ⁹⁶ Iphe, a sñru l'q̄ dñebe ree
bę mu ahñmajeeopho l'q̄
dñru eka q̄ phoduru;
obenu l'iphe,
i sñru g'e meje dñebe ree.
- ⁹⁷ Ekemu ngu bę mu yekwaru
obu yegharu iya eka.
Oo ya bę mu anoduje arị l'oriri
l'ime obu mu
mkpurumkpuru.
- ⁹⁸ Eme iphe, i sñru g'e meje
mewaru;
mu ka ndu ɔhogu mu amaru
iphe;
kélé qonoduje swiru mu
mkpurumkpuru.
- ⁹⁹ Enya kakwa mu erwu ali
e -me lę ndu ezi mu iphe;
kélé mu anoduje arị k'iphe,
i tñru l'ekemu l'oriri.
- ¹⁰⁰ Mu ka ndu bụ ogerenya
amaru iphe;
kélé mu emeje iphe,
i karụ g'e meje.

- ¹⁰¹ Okpa mu labo bę mu
 meerupho ophu
 ooshiswetajędu uzo,
 bę ejo uzo;
 k'ophu mu e-meje opfu ngu.
- ¹⁰² Mu ta ahajekwaru ikpe,
 i kperu;
 kele ọo gübedula l'onwongu
 ziru mu iphe.
- ¹⁰³ Egube g'iphe, i pfuru
 atsqo-bekwanu mu ụtso!
 O kakwa mu ụtso;
 e -me lę manu-ènwu.
- ¹⁰⁴ Urwu, mu eritaję l'eme iphe,
 i karu g'e meje bę
 bę nkwanemęya.
 O bürü iya meru g'o gude
 iphe, bükpoo uzo ujących
 dükota mu ashi.
- ¹⁰⁵ Opfu ngu bę oroku,
 mu egudeje hümä eka mu
 a-zobe ɔkpa;
 bya abürü ìphóró,
 dù l'uzo mu eshi.
- ¹⁰⁶ Mu gudewaa obu mu pfua
 ya hoo haa;
 bya eriru angü ye iya;
 lę mu a-nöduepho eme iphe,
 ikpe ngu ono,
 pfuru ɔto ono pfuru.
- ¹⁰⁷ Mu jenükawaru iphe-ehuka.
 Gübē Chipfu;
 mephunu ndzü mu azü
 g'o bürü k'òphúú,
 bę iya bę iphe,
 opfu ngu pfuru.
- ¹⁰⁸ Jiko Chipfu; natanu ajaja
 ọwa-a, mu gude obu mu
 aja ngu-a.
 Zikwaa mu pho g'ikpe
 ngu gbaru.
- ¹⁰⁹ A makwaru-a lę mu achijeru

- ndzụ mu l'eka tekenteke;
 obenu lę mu ta abyakwa
 azoha ekemu ngu.
- 110** Ndu ejo-iphe gbabewaru
 mu ónyà;
 ole o too medu mu gę mu
 haa eme iphe, i karu g'e meje.
- 111** Iphe, i türü l'ekemu bụ
 okiphe mu jasụ lę
 tuutuutuu lę mịimiiimii.
 Ọ bürü iya emeje g'ehu
 tsọ mu ụtso l'ime obu mu.
- 112** Eka mu phoberu bụ l'etso
 iphe, i törü ọkpa iya sụ
 g'e tsoje
 jasukpoepho gę mu
 a-nọ-beru.
- 113** Ndu anoduje abo obu ẹbo
 bę dụ mu ashị;
 obenu l'ekemu nkengu bę
 mu yekwanuru obu.
- 114** Oo ngu bụ eka mu edomije
 onwomu;
 bya abürü onye mu nọ
 l'eka iya ezeru ndzụ.
 Eka mu chiru ụpfu yee
 bụ l'opfu ngu.
- 115** Unu pakwarụ mu haa;
 unubę ndu eme ejo-iphe;
 k'ophu mu a-nodu emeje
 iphe,
 Chileke mu suru g'e meje.
- 116** Bunuru agbarike mu;
 l'o bụ iphe, i kweru ukwe iya;
 gę mu anodu ndzụ.
 Bekwekwa g'iphe ono,
 mu ele ẹnya iya ono mebyia
 mu iphu.
- 117** Gudeshinaa mu ike;
 k'ophu aa-dzota mu.
 Mu a-nodujeephoh akwabę iphe,
 i törü ọkpa sụ g'e tsoje

ono ùbvù.

118 Ndu harụ etso ọkpa iphe,
 ị toru tsoahaa iphe ọzo bẹ
 ijikaje ajika ophu;
 kele erekede,
 ephe agba bụ kẹ mmanụ.

119 Iphe, bükpoo ndu ejo-iphe,
 no l'eliphe bẹ iikpoje
 g'e kporu ntụ.

Noo g'o gude mu yee obu l'eme
 iphe, ị turu l'ekemu.

120 Ogwèhu mu aphukota jjijijii
 eka mu atsụ ngu ebvu;
 bya atsukwapho ikpe
 ngu ebvu.

121 Mu mewaru iphe,
 pfuru ọto bya abụru iphe,
 dụ nhamunha.

Jiko ba pakwarụ mu haarụ
 ndu eme mu ewere.

122 Jiko kwenaa onye-ozi
 ngu ukwe l'ịi-nodu-a
 eleta iya enya.

Te ekwekwa gẹ ndu eku
 onwophẹ mee mu ewere.

123 Enya anyiwa mu ेrwa eka
 mu ele enya g'i bya
 adzota mu;
 bụ iya bụ iphe,
 gube onye pfuberekoto
 kweru mu ukwe iya.

124 Menaarụ mube
 onye-ozi ngu iphe, dù ree;
 eshinu i yero mu obu.

Zinaa mu iphe,
 ị toru ọkpa iya sụ
 g'e tsoje.

125 Mbędua bụ onye-ozi ngu;
 jiko menaa g'iphe doje
 mu enya;
 k'ophu iphe,
 ị turu l'ekemu e-do

- mu ἑnya.
- 126** Gube Chipfu;
 mekwaa ire nta-a;
 kèle ekemu,
 i tñru bë e tee tsohëdu.
- 127** Oo l'ole mu yeru iphe,
 i sñru g'e meje obu;
 yeghata iya gë mu
 yeru ɔkpobe mkipola-ododo;
- 128** tème mu kweta l'iphe,
 i karù g'e meje bë
 pfuchaaru ɔto;
 meru g'o gude uzo
 ughoshi dükota mu ashì.
- 129** Iphe, i tñru l'ekemu
 dù biribiri.
 Noo g'o gude mu nòdu
 etso iya l'o rwuberu iya.
- 130** Eka opfu ngu bataru
 bë ìphóró etsojeru iya;
 tème o nòdu emeje
 gë ndu amazidu iphe
 maru iphe.
- 131** Mu sarù onu wata atù
 hehehe;
 eka ęgu eme iphe,
 i sñru g'e meje agù mu.
- 132** Ghanaaru mu iphu;
 jiko meeru mu eze-iphe-oma;
 g'iimejeru iphe,
 bùkpoo ndu yeru ępha
 ngu obu.
- 133** Menaa gë mu hajé ɔkpa
 g'i sñru g'a hajé iya.
 Te kwekwa g'iphe-eji,
 kapyabë mu ἑnya.
- 134** Gbañta mu l'eka ndu eme
 mu ewere;
 k'ophu mu a-nòdu emeje
 iphe, i karù g'e meje.
- 135** Menaa g'iphu ngu gbua
 nwijinwii l'ehu mûbe

- onye-ozi ngu.
 Zinaa mu iphe, i tɔru ɔkpa
 iya sụ g'e tsoje.
- ¹³⁶ Enya-mini aso mu
 gborogboro l'enya;
 kele e tee etsodu
 ekemu ngu.
- ¹³⁷ I bụ onye pfuberekoto gube
 Chipfu;
 teme ikpe ngu pfuru nhamunha.
- ¹³⁸ Iphe, i tushiru l'ekemu dobe
 pfukotaru nhamunha;
 teme ẹphe bukotaru
 ire-lanu.
- ¹³⁹ Obu, mu yeru ngu rimiwaru
 mu ishi;
 kele ndu oħogu mu ta
 agubeduru opfu ngu iphe.
- ¹⁴⁰ Iphe, i kweshiru ukwe
 ememe bę a tɔwaru
 nwęhu dalekota adale.
 Mube onye-ozi ngu bya eyee
 phę obu ntumatu.
- ¹⁴¹ A maru-a lę mu bụ
 iphe-mmanu;
 teme ophu o dudu iphe,
 a guberu mu;
 obenu lę mu ta zohaduru
 eme iphe, i karu g'e meje.
- ¹⁴² Apfubekoto nkengu
 a-duwaro jeye l'ojejoje;
 teme ekemu ngu bürü
 ire-lanu.
- ¹⁴³ Ejo iphe-ehuka;
 waa aphu so-kputeru mu;
 obenu lę mu yeleru-a iphe,
 i suru g'e meje obu.
- ¹⁴⁴ Iphe, i turu l'ekemu dobe
 du nhamunha jasụ
 lę tuutuutuu lę mijimii.
 Menaa gę mu nweru
 egomunggo k'ophu mu

- a-nodu ndzụ.
- 145 Mu gude obu mu g'o ha
kua ngu oku;
zanụ mu ẹnu jiko Chipfu;
k'ophu mu a-nodu etso iphe,
ị tọru ọkpa iya sụ g'e tsoje.
- 146 Oo ngu bẹ mu kuru oku;
dzonaa mu;
k'ophu mu a-nodu eme iphe,
ị tịru l'ekemu.
- 147 Mu gbeshiru teme nchi
bọhu wata echị mkpu
g'e yeru mu eka;
eka ẹnya mu dụ bụ
l'opfu ngu.
- 148 Enya adujee mu pho sasarasa
jasụ nchi aboḥu;
k'ophu mu a-tọ nwęhu rịa
oriri l'ukwe-iphe,
i kweshiru.
- 149 Numanu olu mu;
k'ophu yęe n-yemobu
ngu a-dagba.
Mephunu ndzụ mu azụ
g'o buru k'ophúú;
jiko Chipfu, bụ iya bụ iphe,
i kperu l'ikpe.
- 150 Ndu anoduje achịru mu
ejo idzu nọakwa mu ntse;
obenu l'ekemu ngu nọ
phę ụzenya.
- 151 Gube Chipfu nọakwapho
ntse; teme iphe,
ị sụru g'e meje tükoru
bükotaru ire-lanụ.
- 152 Teke dụhakpowaro ẹnya
bẹ mu shi l'iphe,
ị tịru l'ekemu
nwụta lị tọru ọkpa iya
dobe g'o nọo jasụ l'ojejoje.
- 153 Lenaa ẹnya l'iphe-ehuka,
mu eje; dzọ mu;

kéle mu ta zóhajeduru
ekemu ngu.

- ¹⁵⁴ Hanaaru mu enge;
gbafuta mu;
Mephunu ndzụ mu azu g'ọ
bụru k'ophúú, bụ iya bụ iphe,
i kweru ukwe iya.

- ¹⁵⁵ Ndzota nō ndu ejio-iphe
uzenya;
kéle ẹphe te esejedu
g'ephe e-me maru iphe,
i toru ọkpa iya sụ g'e tsoje.

- ¹⁵⁶ Aphụ obu-imemini kę gubé
Chipfu paru eka.
Mephunu ndzụ mu azu g'ọ
bụru k'ophúú, bụ iya bụ iphe,
i kperu l'ikpe.

- ¹⁵⁷ Ndu achị mu lę njọ pakwaru
igwerigwe;
ole iphe ono ta akpoṣhiduru
mu eme iphe, i türü l'ekemu.

- ¹⁵⁸ Ndu e gudedu ire phę eka
bę agbarwuje mu ẹpho
mę mu hụma phę;
kéle ẹphe te emejedu iphe,
opfu ngu pfuru.

- ¹⁵⁹ Hümawaro gę mu
yeberu obu l'eme iphe,
i karu g'e meje.
Gudenụ kélé i yeru mu obu
kwachia ndzụ mu
jiko Chipfu.

- ¹⁶⁰ Opfu ngu l'ophu bükota
okpobe opfu;
teme ikpe, pfuru ọto ono,
iikpeje ono bükotaru iphe,
a-nō jasụ l'ojejoje.

- ¹⁶¹ Ndu-ishì anoduje akpa
mu ęhu l'ebé adu iphe,
mu meru phę;
obenu l'iphe, mu aphụjeru
kpaakpaakpaa

- kpoloko bụ opfu ngu.
- 162 Ukwe-iphe, i kweru mu
emeje g'ehu tsọ mu ụtso;
g'onye kwatarụ iphe,
ha shii l'okwata.
- 163 Ughoshi dù mu ashị;
teme mu nōdu anōduje
akpo-yiru iya ukuvu;
obenu lẹ mu yekwanụru
ekemu ngu obu.
- 164 Ugbo ẹsaा lẹ mbóku bẹ mu
etuje ngu ẹpha k'ikpe ono,
iikpeje nhamụnha ono.
- 165 Ndu yeru ẹnya l'ekemu ngu
bẹ ẹhu dükpo guu
düşhia ya ike;
ophu o dudu iphe,
byaru abụru opfu dù phe
l'okpa.
- 166 Mu nō kwabèru gùbe Chipfu
g'i bya adzọta mu;
teme mu nōdu emeephō
iphe, i súru g'e meje.
- 167 Mu emeje iphe, i tñru l'ekemu;
kele mu yeru iya obu
shingushingu.
- 168 Mu anōduje eme iphe,
i karụ g'e meje bya
emekwapho iphe,
i tñru l'ekemu;
kèle iphemiphe,
mu eme bẹ i makotaru.
- 169 Gẹ mkpu, mu echi rwunaa
ngu nchị jiko Chipfu.
Mena g'iphe doje mu ẹnya,
bụ iya bụ iphe,
opfu ngu pfuru.
- 170 Jiko g'arwɔrwo, mu arwọ
rwunaa ẹka i nō.
Nafutu mu, bụ iya bụ iphe,
i kweru ukwe iya.
- 171 G'ogbogboromonu mu

bunuru etu ngu ẹpha
 ejị iya pyimụ;
 kélé i ziru mu iphe,
 i toru ọkpa iya sụ g'e tsoje.

¹⁷² Mu e-gude onu mu gụa opfu
 nkengu l'ebvu; kélé iphemiphe,
 i súru g'e meje pfuru
 nhamụnha.

¹⁷³ Jiko machịnaa eka ngu
 kwagebe g'i yeru mu eka;
 kélé iphe, mu hatarụ bụ
 eme iphe, i karụ g'e meje.

¹⁷⁴ Iphe, agụ mu nụ bụ g'i dzota
 mu jiko Chipfu.

Ekemu ngu aduje mu ree ememe.

¹⁷⁵ Hanaa mu gę mu nödu ndzụ
 tuje ngu ẹpha.
 Jiko g'ikpe, iikpeje
 gudeshinaa ndzụ mu.

¹⁷⁶ Mu kpaphuhuwaru g'atụru,
 tupahahụ etupahahụ.
 Jiko chonaa mụbe
 onye-ozi ngu;
 kélé mu ta zohajeduru
 iphe, i súru g'e meje.

Ebvu-oma 120

Ebvu, aaguje mę a -nödu
 eje Jierúsalemu

¹ Mu rakuru Chipfu teke mu
 eje iphe-ehuka;
 o nüma olu mu.

² Dzotanu mu jiko Chipfu
 l'eka ndu ntuphu-ire;
 mę l'eka ndu erekede.

³ Unubę ndu erekede;
 ?bụ gunu bę unu arị
 l'oo-me unu?
 Mbụ ?bukpoo gunu bę unu
 arị l'oo iphe,

- oo-gude byapfuta unu?
⁴ Oo-zi ndu ojogu;
 ẹphe egude apfụ,
 tùpyiru zìnguzingu bya
 ahụa unu ah়hù.
 Ephe emee unu; unu adabyiru
 l'eka ono ata pfupfupfu
 g'icheku ọku.
⁵ Nshio mịbe onye jeru
 ahata alị Mèshèku buru;
 mbụ mịbe onye bu
 l'ulo-ekwa ndu Keda.
⁶ Mu lẹ ndu nchị-adụ-doo
 dù ashị shiwaas ụzenya
 butaru;
⁷ obenu lẹ mbedua,
 bụ onye anoduje eme gę
 nchị dù doo-a abujeru;
 mu -nodu epfurụ phe
 opfụ bélébele;
 ẹphe akpaa vùlavula
 g'ẹphe bya etsoo
 mu ọgu.

Ebvu-oma 121

Ebvu, aaguje mę a -nodu
 eje Jierúsalemu

- ¹ Mu paliru ẹnya lee l'eli úbvú
 úbvú ono sụ:
 “?Bụ awe bę n-yemęka mu
 eshije?”
² N-yemęka mu eshije l'eka
 Chipfụ;
 onye meru igwe mee
 mgboko.
³ Onye ono, eche ngu nche
 ono bę mgbenya ta abyadụ
 ezinwuta ẹnya;
 teme ophu o kwedu g'okpa
 chiswafụ ngu.

- ⁴ Mbụ le-a; onye ono,
eche ndu Izurelu nche ono
bẹ mgbenya ta abyadụ
ezinwuta ẹnya;
ophu ọ bụro k'eje iya
ekuru ekuru.
- ⁵ Oo Chipfu eche ngu nche;
bya abụru iya bụ mkpu,
a tịrụ doberu ngu;
teme ọ bụru iya anoduje ngu
l'ekutara egbobuta ngu.
- ⁶ Anwụ, echị l'eswe ta adụdu
iphe, oo-me ngu;
ophu ọ bụro k'ọnwa,
echị l'enyashi.
- ⁷ Oo Chipfu ephufuje ngu
l'eka ejio-iphe nökota.
Oo yębedua anoduje eche
ndzụ ngu nche.
- ⁸ Oo Chipfu l'eduje ngu ije
l'ejeje mę l'alwalwa;
shita nta-a jasụ l'ojejoje.

Ebvu-oma 122

Ebvu, aaguje mę a -nodu
eje Jierúsalemu; onye
deru iya nụ bụ Dévidi

- ¹ Ehu tsoru mu ụtso teke ẹphe
suru mu:
“G'anyi je l'eze-ulo Chipfu!”
- ² Anyi zọbeakwaru ọkpa
l'onu-abata gube Jierúsalemu.
- ³ Jierúsalemu bụ eze mkpukpu,
a kpuru; ọ nökobe l'eka lanụ
ama ntumatu.
- ⁴ Oo eka ono bẹ bụ eka
okpa-ipfu anoduje awụ ala;
mbụ ọkpa-ipfu kẹ Chipfu;
awụ eje etu Chipfu ẹpha;
bụ iya bụ iphe,

- ị tịru l'ekemu doberu
ndu Ízurelu.
- 5 Oo l'eka ono bẹ aba-eze,
a nọ ekpe ikpe nọ;
mbụ aba-eze,
shi l'ulo Dévidi.
- 6 Pfuru nụ Chileke gẹ nchị
dụ doo lẹ Jierúsalemu:
“G'iphemiphe, bükwaru ndu
yeru ngu obu k'ọma k'ọma.
- 7 Gẹ nchị dükwa ndu igbulọ
ngu nọ-pheru
mgburugburu doo.
Gehu-guu bükwaru kẹ ndu
bu l'ime ụlo-mgbobuta
ngu.”
- 8 Mu gude iswi ẹhu unwune mu;
yẹe ọnyà mu phẹ asụ:
“Gẹ nchị dükwa doo l'ime
gübę Jierúsalemu!”
- 9 Mu gude iswi ẹhu eze-ụlo
Chipfu, bụ Chileke anyi
acho g'iphemiphe bükotaru
k'ọma k'ọma lẹ
Jierúsalemu.

Ebvu-ọma 123

Ebvu, aaguje mẹ a -nọdu
eje Jierúsalemu

- 1 Mu paliru enya mu lee l'eka ị nọ;
mbụ l'eka ị nọ gübę onye ono,
sugaru laba-eze ngu
l'imigwe ono.
- 2 Oo egube ono nwoke,
bụ ohu anoduje ele nnajịuphu
iya enya l'eka-a;
bya abụru egube ono nwanyị,
bụ ohu anoduje ele nwanyị,
nwe iya nụ enya l'eka-a;
bükwapho g'anyịbedua

a-nodu ele Chipfu,
 bụ Chileke anyi ẹnya l'eka
 gbiriri jaṣu teke ọ-o-phuru
 anyi obu-imemini.

³ Meerurọ anyi eze-iphe-ọma
 jiko Chipfu.

Jiko meerurọ anyi eze-iphe-ọma;
 l'ike bvụwaru anyi anụma
 eka ndu ozo epfu l'o to
 nwedu iphe, anyi bụ.

⁴ Mbụ ike bvụwaru anyi
 anụma ochi,
 ndu eku onwophę achi anyi;
 waa anụma eka ndu etu
 onwophę ępha epfu
 l'o to nwedu iphe,
 anyi bụ.

Ebvu-oma 124

Ebvu, aaguje mè a -nodu
 eje Jierúsalemu; onye
 deru iya nụ bụ Dévidi

¹ O tọ bụ lẹ Chipfu nọ-kube
 anyi ...

Ngwa; g'unubẹ ndu Ízurelu
 tuko pfua sụ:

² O tọ bụ lẹ Chipfu nọ-kube
 anyi;
 teke ndiphe tsoru anyi ọgu;

³ mbụ teke ono, ęhu-eghu
 phę shi nwuhu phuruphuru
 g'oku l'ęhu anyi ono;
 m'ęphe elwekwaa anyi lẹ ndzụ;

⁴ mbụ-a; ephe gege erikwa
 anyi tübukungu g'utso;
 bürü ochioku mini sọta
 anyi tüğbua;

⁵ bürü ukporo-mini
 kpota anyi;
 anyi eje abürü ọla-l'iswi.

- ⁶ G'ajaja bṣru kē Chipfu,
bṣ onye ono, te ekwedu
g'ephe gude eze
takashia anyi atakashị ono.
- ⁷ Anahụ, anyi nahuru phē
dụwaa g'enu, nahuru
onye agba ónyà-enu.
Ónyá ọbu bē a gbajishiru;
anyi shi nno nahụ
gbala.
- ⁸ N-yemeka anyi eshije
l'eka Chipfu;
onye meru igwe mee
mgboko.

Ebvu-oma 125

**Ebvu, aaguje mē a -nōdu
eje Jierúsalemu**

- ¹ Ndu dakoberu Chipfu dù
g'úbvú Zayonu, e tee
nwubatadu enwubata;
bya abṣru úbvú,
a-nōwaro jasú l'ojejoje.
- ² Oo g'úbvú nō-pheru
Jierúsalemu
mgburugburu-a;
bṣ gē Chipfu a-nō-pheje
ndibe iya mgburugburu
shita nta-a jasú lē
tuutuutuu lē mịimiimii.
- ³ Ndu ejo-iphe taa bükwaru
ishi ndu pfüberekoto;
odumeka bē ndu ono
pfüberekoto ono
e-yekwa eka l'eme
ejo-iphe.
- ⁴ Jiko Chipfu; menaarụ ndu
oma ree;
mbụ ndu obu phē
guru iphóró.

5 Ole iphe, bükpoó ndu
 eshi ụzo,
 apfuduru nhamunha
 bẹ Chipfu a-tuko ẹphe
 lẹ ndu eme ejo-iphe
 l'ali-a wofukota.
 G'ehu-guu bükwaru kẹ
 ndu Izurelu.

Ebvu-oma 126

Ebvu, aaguje mè a -nodu
 eje Jierúsalemu

- 1 Teke Chipfu dumphutaru ndu
 ono, a kpuru lẹ ndzụ
 ono azụ lẹ Zayonu bẹ o
 dù anyi g'o bụ lẹ nrwo
 bẹ anyi arwo iya.
- 2 Onu-ochi kojachaa anyi
 asha ekoja.
 Ire pfuru anyi oto l'agụ
 ebvu ẹhu-ụtso.
 Ndu ohozo wata epfu sụ:
 “Chipfu meakwaru phe iphe,
 parụ eka.”
- 3 Chipfu meakwaru anyi iphe,
 parụ eka.
 O bụru iya meru g'o gude
 ẹhu nodu atsọ anyi
 ntumatu.
- 4 Jiko Chipfu; dumphunu anyi
 azụ l'ọnodu anyi ono;
 egube ono, i meru;
 nggele sọahaa gborogboro
 l'echiegu ndohali ono;
- 5 k'ophu ndu gude
 enya-mini kua iphe l'ali
 e-gude ebvu ẹhu-ụtso
 kpata iya akpata;
- 6 mbụ l'onye ono,
 gude enya-mini akụ

iphe l'ali bẹ a-gürü ebvu
 ẹhu-ṣtso lwa;
 vuru wópfula-wópfula iphe,
 o metaru l'opfu iya.

Ebvu-ọma 127

Ebvu, aaguje mè a -nodu
 eje Jierúsalemu; onye deru
 iya nụ bụ Sólomonu

¹ O -budu lẹ Chipfu kpuru ụlo
 l'onwiya bẹ ndu akpụ iya
 nụ akpükwa kẹ mmanụ.

O -budu lẹ Chipfu cheru
 mkpükpu nche l'onwiya
 bẹ ndu nche pfükwaru
 nche kẹ mmanụ.

² O tükoru bürü kẹ mmanụ
 bẹ iitehuje lẹ nchi-abohu;
 laa l'ulo l'echi abalị;
 ẹka iise akanya nri, ii-ri;
 kèle ndu Chipfu yeru
 obu azejekwaduro lẹ
 mgbenya;
 l'o wotawaru phẹ iphe,
 ephe e-ri.

³ Unwegirima bụ okiphe,
 shi l'ẹka Chipfu.

Atṣu ime bürü
 obunggo,
 shi l'ẹka Chipfu.

⁴ Unwegirima, a nwuru
 l'okorobya bẹ dụ g'apfụ,
 nọ l'ẹka onye ojogu.

⁵ Ehu-ṣtso bẹ a goru nụ onye
 chí iya chi-jia ẹkpa iya.
 Iphere ta abyadụ eme iya
 m'ephe lẹ ndu ọhogu iya
 nodu aba mba
 l'ọnụ-abata mkpükpu.

Ebvu-oma 128

Ebvu, aaguje m  a -n du eje Jier sal mu

¹ Ehu- tso b  a g ru n  iphe,
b ukpoo ndu ats  Chipfu ebvu;
mb  ndu b   zo iya b 
 phe etso.

² Onye ono a-n du ndz 
ria iphe, o setar  l akanya;
t eme ehu- tso waa k oma
a-b ru nkiya.

³ Nyee ngu a-n du l ibe
ngu d eph o g  vayinu,
am hi am mi ike;
t eme  nw  ngu ad 
g ekali-oshi olivu
n -phee teburu ngu
mgburugburu.

⁴ Noo g'onye a g ru  nu- oma
n  a-d  b  ono;
mb  onye ats 
Chipfu ebvu.

⁵ Ge Chipfu shikwa l 
Zay nu g ru  nu- oma
n  ngu.
T eme l i n odukwapho
h uma g uba Jier sal mu
a-d -be shii jas 
g ii-n -beru l'eliphe-a.

⁶ Ii-n odukwapho ndz 
h uma  nw 
nwanwanwaranwa ngu.
G ehu-guu b ukwaru
k  ndu  zurelu.

Ebvu-oma 129

**Ebvu, aaguje m  a -n du
eje Jier sal mu**

¹ Ephe mewaru mu ewere
meghar  mu iya  ka

- e -shi teke mu bụ nwata ...
 Ngwa; g'unubẹ ndu Ízurēlu
 tuko pfua sụ:
- ² Ephe mewaru mu ewere
 megharụ mu iya eka
 e -shi teke mu bụ nwata;
 obenu l'ephe te
 emekpeduru mu.
- ³ Ephe gudewaa ęchachi
 chia mu kpachacha.
 Ónyá, ephe chibashíru
 mu l'okpurukpu
 dabyichaerupho dù
 g'eka a warụ ọswawara.
- ⁴ Obenu lę Chipfu bụ onye
 pfüberekoto.
 O gbéshiru bya atỌo mu
 l'egbu, ndu ejo-iphe shi
 kee mu;
 mu nweru onwomu.
- ⁵ Giphe, bükpoó ndu Zayonu
 dù ashị bükwaru ndu
 e-gude iphere laphu azụ.
- ⁶ Géphe dükwa g'éswa,
 furu l'eli ęswulo, abujeru:
 O -bya asürü evuvu;
 anwụ ewowaru iya chigbua.
- ⁷ Eswa ono ahatabeje nwanshịi
 k'ophu bụ l'onye jeru iya
 egbuta abujeru;
 o -gbua nta gbua imo;
 o too gbutadu ęswa,
 jiru iya ọbochi-eka;
 ophu ọ bùro k'asürü
 upfu ęswa.
- ⁸ Giphe, bükpoó ndu
 aghata aghata ghajékwa
 phé iswi ekele.
 G'o to dükwa onye a-sụ
 phé g'ọnụ-oma kẹ
 Chipfu bùru nkephé;
 ọzoo l'ephe gude

ępha Chipfu agoru
phę önü-oma.

Ebvu-oma 130

Ebvu, aaguje mę a -nödu
eje Jierúsalemu

- 1 Mu no l'echi ogbumini
k'iphe-ehuka araku
gube Chipfu;
- 2 Jiko Nnajıuphu; nümanu olu
mu.
Ngabénuru mu nchi lę mkpu,
mu echı g'i meeru mu
eze-iphe-oma.
- 3 Ome gube Chipfu edobeje
iphe-oji, onyemonye eme;
?bu onye gege adu ike
pfuru l'atatiphu gube
Nnajıuphu?
- 4 Obenu lę gubedua aguje nvu.
O bụru iphe ono meru g'o
gude a nödu atsụ
ngu ebvu.
- 5 Mu no kwaberu Chipfu;
teme obu mu nödu
elekwapho enya iya.
O bụru l'opfu iya bę mu
daru ngabérú.
- 6 Obu mu nö ele enya
Nnajıuphu leghata
g'onye-nche anöduje
ele gę nchi bohu-kebe;
mbu l'obu mu ka ele
enya Chipfu eme lę ge
ndu nche anöduje
eleberu enya nchi-abohu.
- 7 Jiko Ízurelu; g'enya unu
duro l'eka Chipfu nö;
kélé Chipfu bu onye
eyeje obu yegharu iya eka;

teme o nođu agbafutaje
nemadzü l'iphe-eji iya g'o ha.
8 O bürü yebuedua l'onwiya
a-gbafutakota ndu Ízurelu
l'iphe-eji, ephe meshiru.

Ebvu-oma 131

**Ebvu, aaguje mē a -nođu
eje Jierúsalem̄u; onye
deru iya nū bu Dévidi**

1 Mu te egudedu obu mu eku
onwomu; jiko Chipfu;
ophu mu aradu enya k'etsetse.
Mu ta ayojedu ɔshi l'iphe,
parụ eka;
ophu mu ejejedu ekobe eka
l'iphe, mu asudu.
2 Iphe, mu mechiaru bu lę
mu tɔru nwęhu woru
obu mu dobekpœpho
nwadoo.
Oo gę nwata, a mifuru ɔnu
l'era anqduje nwapyaa
lę mgboru ne iya;
bukpoepho g'obu mu
nō l'ime mu.
3 Jiko unubę ndu Ízurelu;
g'enyaunu dñu l'eka
Chipfu nō;
shita nta-a jasu lę
tuutuutuu lę mijimiimii.

Ebvu-oma 132

**Ebvu, aaguje mē a -nođu
eje Jierúsalem̄u**

1 Gube Chipfu; nyatanu Dévidi
yęc iphe-ehuka, o nō jegbabe.
2 O gurus enwa; ria nte l'iphu

- Chipfu; mbụ ria angụ
l'iphu Okalibe kẹ Jiékopu
sụ:
- ³ "Mu te eyedu ishi l'ulo mu;
ophu mu abyadụ abahụ
eka mu azeje azee.
- ⁴ Mu ta abyadụ ekwe gę¹
mgbenya shisweta mu
enya;
mbụ lę mu ta abyadụ
ekwe gę mgbenya mia
mu eka l'enya;
- ⁵ jasụ mu ahụma eka mu
a-chotaru Chipfu g'o buru;
mbụ eka Okalibe kẹ
Jiékopu e-buru."
- ⁶ Anyi nümaru lọ nọ lę Ifurata.
Anyi tıgbua je ahụma
iya l'oma egwu
Kiriyatu-Jiarimu.
- ⁷ Unu g'anyi jenụ l'ulo-ekwa
Chileke.
Unu g'anyi jenụ apfukube
iyabaarụ iya ejá.
- ⁸ Gbalihunụ jiko Chipfu;
bya l'okpoku ngu;
gụ l'okpoko ọbandzu
ngu ono, egoshi ike
ngu ono.
- ⁹ Gę ndu-uke ngu yenaa
apfubekoto g'uwe.
Ndu dürü ngu nsọ agụa
ebvu ęhu-ụtso.
- ¹⁰ Gudenụ iswi ęhu Dévidi,
bụ onye-ozi ngu nyata
onye ono, i wuru
manụ l'ishi gude mee ya;
o bụru eze ono.
- ¹¹ Chipfu riburu Dévidi angụ;
mbụ angụ, keru jingujingu,
o tọ byadụ emebyi
emebyi.

- Ọ suru iya: “Ọ onye lanụ
lẹ ndu bụ oshilokpa
ngu bę mu e-me g'o nödu
l'aba-eze ngu.
- ¹² Ọ -bụru l'unwu ngu doberu
ogbandzu mu l'ephe;
byaeme iphe,
mu türü l'ekemu;
ọ ya bụ; unwu phe
anowaro l'aba-eze ngu
jasụ l'ojejoje.”
- ¹³ Chipfu gudewaa eka iya
hota Zayonu;
kélé eka ono dù iya ree
k'eburu; noo kélé ọ suru:
- ¹⁴ “Ọ eka-a bę mu e-me ọkpoku
mu jasụ lę tuutuutuu
lę mịimiimii;
teme ọ bụru eka-a bę
mu e-dobe aba-eze mu sugaru;
noo kélé ọ g'o dù mu
ree bụ ono.
- ¹⁵ Mu a-goru ọnụ-oma nụ iya
g'o nweru iphe nweru
k'etsutsu iya.
Ndibe iya ndu ọphu daru
ükpa bę mu a-nödu
azụ-ji ẹpho.
- ¹⁶ Ndu uke Chileke nkiya bę
mu adzota ọkpobe adzota;
mbụ lę ndu dürü Chipfu
nso a-nöduepho agụ
ebvu ẹhu-ụtso.
- ¹⁷ Ọ bụru eka ono bę mu
a-gbę mee g'onye ike dù
shi l'ọnụ-ulo Dévidi futa;
teme mu anwụru ọku
ye l'orokwu onye mu
wụru manụ l'ishi gude
mee ya; ọ bụru eze.
- ¹⁸ Mu e-me g'iphere dù
ndu ọhogu iya ọkpobe

adudu;
obenu lę yębedua bę
mu e-kpube okpu-eze,
a-nodu eke paapaapa.”

Ebvu-oma 133

**Ebvu, aaguje mę a -nodu
eje Jierúsalemü; onye
deru iya nụ bụ Dévidi**

¹ Lewarø g'o dụ-be ree bya adụ
ùbvù l'eny;a;
kę g'unwunna bukobe
tugba buru nanu.

² O dęephø g'okpobe manu,
eshi mkpo, a wuru
Erönü l'ishi;
o shi iya l'ishi sofuta iya
l'éjí-agba;
gbaa ya gorogoro sofuta
l'igburonu uwe iya.

³ O dukwapho g'eka iji,
shi l'úbvú Hamonu
akwa l'eli úbvú Zayonu.
Oo l'echilabø ndu dụ nno
bę Chipfu agojeru onu-oma
nkiya nụ;
mbụ onu-oma ọphu bụ
ndzụ ojejoje.

Ebvu-oma 134

**Ebvu, aaguje mę a -nodu
eje Jierúsalemü**

¹ Unu jaa Chipfu ajaja unubę
ndu-ozı Chipfu g'unu ha;
unubę ndu anoduje
ejeru Chipfu ozi l'ulo
nkiya l'enyashi.

² Unu palia ἑka unu imeli l'ulo,

dụ nsọ kẹ Chipfu;
kele iya ekele!

³ Gẹ Chipfu, bụ onye meru
igwe mee mgboko gbé
lẹ Zayonu goru ọnụ-oma
nụ ngu.

Ebvu-oma 135

- ¹ Unu jaa Chipfu ajaja.
Unu tua Chipfu əpha.
Unu tua ya əpha; unubé ndu
ejeru Chipfu ozi;
- ² mbụ unubé ndu eje ozi
l'eze-ulo Chipfu;
mẹ l'oma-unuphu Chileke
anyi.
- ³ Unu tua Chipfu əpha kẹle
Chipfu dù ree.
Unu gụa ebvu gude tua ya
əpha; kẹle ọ iphe,
gbaru nụ bụ ono;
- ⁴ kẹle Chipfu hɔṭawaru
Jiékọpu g'ọ bụru nkiya;
mbụ l'ọ hatawaru
Ízurelu g'ọ bụru ndu o nwe
enwenwe gedegede kpọ.
- ⁵ O doru mu ẹnya lẹ Chipfu
parụ eka;
mbụ lẹ Nnajịuphu anyi
tükorus agwa l'ophu
kakọta shii.
- ⁶ Ọo iphe, dù Chipfu ree bẹ
oomeje l'imigwe mẹ
l'eliphe l'ophu.
Ọ bụkwarupho iphe,
dụ iya ree bẹ oomeje
l'ime eze-ẹnyimu mẹ
l'ime ogbumini,
dụ iya nụ.
- ⁷ Igwe -nodu erwu
erwurwu bẹ oomeje

g'o shi l'eka igwe
beru ali beru wata
erwurwu.

9 O nodu emeje g'egbigwe
daa m'o nodu edze mini;
teme o nodu emeje ge
pherephere shi le
mkpuru eka o tu-chiru
iya wata ezizi.

8 Iphe, bukpoo okpara,
no le Ijiputu be o
chigbushiru;
mbu iphe, bu okpara
le nemadzụ yele
iphe-edobe.

9 Iphe-ohumalenya iya;
waa iphe, du biribiri
be o mekotaru unubę
ndu Ijiputu.

Ono bürü iphe, o gude
hua Fero yee
ndu-ozzi iya ahụhụ.

10 Ohamoha,
du igwerigwe be o
chitsushiru;
bya egbushikwapho ndu
eze, okpehu du.

11 O gburu Sihonu,
bu eze ndu Amoru;
bya egbua Ogu,
bu eze ndu Beshanu;
bya egbushikwapho eze
ndu Kénanu g'ephe
hakota.

12 O woru ali phę washiaru
ndu nkiya, bu izurelu;
g'o bürü okiphe phę.

13 Ephä gube Chipfu anoje
ojojoje.

Ophu a byadu azoha ngu
azoha;
e -shi l'ogbo sweru ogbo;

- ¹⁴ kèle Chipfu a-harụ ndibe
iya enge;
shi nno dúa ndu ejeru iya
ozi obu.
- ¹⁵ Agwa ndu ohozo bụgbaa
mkpola-ododo yee
mkpola-ochaa,
bụ iphe, nemadzụ gude
eka mee.
- ¹⁶ Ephe nweru ọnụ;
ophu ẹphe epfudu opfu.
Ephe nweru ẹnyá;
ophu ẹphe aphụdu
iya ụzo.
- ¹⁷ Ephe nweru nchị;
ophu ẹphe anụdu iya iphe;
teme ophu ọ dudu unme ndzụ,
nọ phẹ l'ime.
- ¹⁸ Ndu agwọ phẹ nụ a-duepho
g'ẹphe du;
mékpoó ndu dakoberu
phẹ nụ.
- ¹⁹ Unubé ndibe Ízurèlu;
unu tua Chipfu ẹpha.
Unubé ndibe Eronu;
unu tua Chipfu ẹpha.
- ²⁰ Unubé ndibe Lívayi;
unu tua Chipfu ẹpha.
Unubé ndu atsụ Chipfu ebvu;
unu tua Chipfu ẹpha.
- ²¹ G'a gbékwa lẹ Zayonu
tua Chipfu ẹpha;
mbụ onye ono,
bu lẹ Jierúsalemu ono.
Unu jaa Chipfu ajaja.

Ebvu-ọma 136

- ¹ Unu kele Chipfu ekele;
kèle ọ bụ onye ọma.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.

- ² Unu kele Chipfu ophu kakota
agwa l'ophu shii.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ³ Unu kele Nnajiuphu ndu bu
nnajiuphu l'ophu.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁴ Kele onye bu yebeda
kpoloko emeje
iphe-ohumalanya,
paru eka.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁵ Onye bu mmamiphe iya be o
gude mee eligwe.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁶ Mbụ onye woru mgboko-a
l'ophu phushi l'eli mini.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁷ O bụru iya meshiru eze
iphe-a, emeje g'iphóró dù-a,
dugbaa biribiri-a.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁸ O meru enyanwu g'o chije
leswe.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ⁹ O mee ọnwa; waa kpokpode
g'ephe chije l'enyaishi.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ¹⁰ Unu kele onye chigbushiru
ndu shi bụru ọkpara
lẹ Ijiputu.
N-yemobu iya anoje jasu
l'ojejoje.
- ¹¹ Onye dufutaru ụnwu
Izurelu l'echilabọ phe.

- N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹² O bụru l'ike ọkpu iya bẹ o
gude dufuta phę.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹³ Unu kele onye bụ iya
kekaharụ Eze-enyimu
Uswe-uswe ębo.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁴ Onye duru ndu Izurelu
ghabua ya ębo.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁵ O kpota Fero yee ndu ojogu
iya l'ophu kporu ye le
Eze-enyimu
Uswe-uswe ono.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁶ Unu kele onye bụ iya
duru ndibe iya ije
l'echiegu.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁷ Onye chigbushiru ndu
eze, ọkpemu ḫugbaa.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁸ Onye gbushikwarupho
ndu eze, a maru ępha phę.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ¹⁹ O gburu Sihonu,
bụ eze ndu Amoru.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.
- ²⁰ O bya egbua Ogu,
bụ eze ndu Beshanu.
N-yemobu iya anoje jasụ
l'ojejoje.

- ²¹ O woru alị phẹ nụ onye
 ozo g'ọ bṣuru okiphe iya.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.
- ²² Qo onye-ozi iya, bụ Ízurēlu
 bẹ o nṣuru iya.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.
- ²³ Qo ya nyatarụ anyịbe ndu
 adụdu iphe, anyi bụ.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.
- ²⁴ Q bya anafụta anyi l'eka
 ndu achị anyi lẹ njo.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.
- ²⁵ Q bya abụkwaru iya pho
 azukota iphemiphe,
 nọ ndzụ.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.
- ²⁶ Unu kele Chileke
 k'imigwe ekele.
N-yemobu iya anoje jasụ
 l'ojejoje.

Ebvu-oma 137

- ¹ Anyi rwuru l'aguga ẹnyimu
 Bábilonu.
Anyi noshia anoo kwaa
 ekwa;
 eka anyi nyatarụ Zayonu.
- ² Anyi woru une anyi kobe
 l'ekali-oshi wilo l'eka ono;
- ³ kele anyi rwuru eka ono;
 ndu kpuru anyi lẹ ndzụ
 sụ g'anyi gütarу phẹ
 ebvu.
Ndu ono, eme anyi omeliwe
 ono sụ g'anyi metaru
 phẹ emereme.

Ephe sürü anyi: “Unu chonaa
ebvu ndu Zayonu
nanu ḡuaru anyi!”

⁴ Ole ?denu g'anyi e-shi pata
ebvu, e gude ekutse
Chipfu je aguaha l'alí
ndu ohozo?

⁵ O -bunu le mu zoharu
ḡube Jierúsalemu;
g'eka-ütara mu zohakwa
iphe, o maru ememe.

⁶ Gire nyakukwaru mu l'akpo;
m'o bunu le mu ta
anyataduru ngu;
mbu m'o bükpodaa ḡube
Jierúsalemu bę mu meru
mkpukpu, emeje g'ehu
kachaa mu atsø uteso.

⁷ Ḡube Chipfu; nyatakwa iphe,
ndu Edomu meru mboku,
Jierúsalemu daru!

Ephe tukoru tushia utesu sụ:
“Unu tsukposhia ya.

Unu tsukposhia ya tsurwua
eka a tūru ɔkpa iya.”

⁸ Ḡube nwada Babilonu;
iphe, swiru ngu nü bükwa
ola-l'iswi.

Ehu-uteso bę a goru nü onye
a-pfụ ngu ugwo iphe,
i meru anyi-a;

⁹ mbu onye a-nata ngu unwu,
i nwuru k'ophúú kúa
pyaapya le mkpuma.

Ebvu-oma 138

Ebvu, Dévidi deru

¹ Ḡube Chipfu; mu e-gude obu
mu g'o ha jaa ngu ajaja.
Mu a-nodu l'iphu agwa ḡua

- ebvu gude tua ngu ẹpha.
- ² Mu a-gha iphu l'uzo
eze-ulo ngu, dù nsọ baarụ
ngu ejia.
- Mu e-tu ngu ẹpha kélé i bụ
onye n-yemobu;
bya aburu onye apfushije
ike l'iphe, i pfuru;
kélé i meru ẹpha ngu yee
opfu ngu;
ẹphe kakota iphemiphe l'eli.
- ³ Mu rakuru ngu; i za mu ẹnu.
I meru ọkpehu nụ mu;
bya emee mu; mu nyaaha ñdú.
- ⁴ Iphe, bùkpoo eze
ụnwu-eliphe l'ophu a-ja ngu
ajaja gube Chipfu;
m'ẹphe nüma opfu,
shi ngu l'ọnu.
- ⁵ Ephe e-gude ụzo kẹ Chipfu
ono gụa l'ebvu;
kélé o-gbu-nwịinwii kẹ
Chipfu parụ eka.
- ⁶ A makwarụ-a lẹ Chipfu nọ
l'ephekerephe;
obenu l'ènya iya adujeele-a
l'eka ndu lwazeru nụ nọ;
mbụ lẹ ndu eku onwophe
bẹ oogbeje ụzenya maru.
- ⁷ O tọ dudu m'obeta
mu je aghajaa echilabọ
iphe-ehuka;
l'i kpuchièle mu-a;
o tọ dudu iphe, eme mu nụ.
Iimachije eka nwuphu ndu
gude ehu-eghu achị mu lẹ
njo azụ.
- O bụru ékutara ngu ono bẹ
iigudeje dzọ mu.
- ⁸ Iphe, bùkpoo iphe,
Chipfu kweru ukwe lẹ ya
e-me bẹ oo-mekotaru mu.

Gübe Chipfu; n-yemobu
 ngu anoje jasú l'ojejoje.
 Jiko be buhakwa ozi ono,
 i gude l'eka eje ono.

Ebvu-oma 139

**Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu**

- 1 Gübe Chipfu; i vóchawaru
 mu obu.
 Nta-a bę i mawaru gę mu gbaru.
- 2 I maru teke mu nö anoo;
 maru teke mu gbéshiru
 agbeshi.
 Iinoduje üzenza maru iphe,
 mu arı l'obu mu.
- 3 Iimajeru teke mu agbeshi eje
 iphe;
 waa teke mu zę azee.
 Iphe, bü uzzo mu l'ophu
 dokötaru ngu enyia.
- 4 Qobujeru; opfu -bya eshi mu
 l'önü füta;
 l'i makötawarlu iphe,
 mu abya epfupfu gübe Chipfu.
- 5 I nö-pheru mu mgburugburu
 iphu l'azu.
 I wowaru eka ngu byabę mu
 l'ishi.
- 6 Amama ono, i maru mu egube
 ono dükwa mu oke biribiri;
 bya apaa mu ephekerephe
 k'ophu uche mu te erwudu iya.
- 7 ?Bü awe bę mu a-nodu,
 bü eka Unme nkengu anodu?
 ?Bü awe bę mu a-gbaru laa,
 bü eka i ti hümaduru mu?
- 8 Mu -pheru lashja l'imigwe
 bę i nowaa l'eka ono.
 Teke mu jeru je agbaa

- iphe-azẹe l'ali-maa zee
bẹ i nökwa iya pho.
- ⁹ Mu -chiṭa ḥkù nchi-abohu
kpube onwomu;
gude iya phee pherwua
eka enyimu so-beru gburu;
- ¹⁰ mbükponu l'eka ono bẹ¹
ji-nöduelekwa-a edu mu;
teme ẹkutara ngu egudele
mu-a gudeshia mu ike.
- ¹¹ Teke mu sụru lẹ mu maru-a
l'ochii e-domi mu-a;
l'iphóró a-buru-a enyashi
no-phee mu mgburugburu;
- ¹² l'i bya egoshi l'ochii ono
ta abudu ochii l'eka i no.
Enyashi ono taa bükpodaru
ngu nụ ochii.
Enyashi ono a-nöduele-a
echi swachaswacha
g'echi-eswe;
kélé gubedua bẹ ochii
duele-a g'iphóró.
- ¹³ Kele iphemiphe, no mu l'ime
ehu bụ ngu meru iya;
teme o bụru ngu dzepfuru
mu nanụ teke mu no l'ephō
ne mu.
- ¹⁴ Iphe, mu ekele ngu ekele
iya bụ l'i meru mu l'uzo,
dụ ebvu bya adụ biribiri.
Iphe, doru mu enya
rengurengu bụ l'ozzi,
iijeje dụ biribiri.
- ¹⁵ Okpu ṥkpu, no mu l'ehu g'o
ha ta adụdu ophu e domiru
ngu edomi teke ono,
eeme mu l'ochii ono.
Teke mu no l'ime əpho;
- e mengashia mu dzepfua mu;
mu bụru nanụ-a;
- ¹⁶ bẹ i gudehawaa enya

- ngu húma ogwe mu ophu
adúkpodaa g'e mewaru iya.
- Ujiku ole, a tuburu lè mu
a-no l'eliphe-a bę e
dekotahawaru l'ékwo ngu;
tème mu bebe nöö g'o ka
mma l'oo ujiku ono nanü.
- ¹⁷ Egube g'oriri, ịiriru mu
dụ-bekwanụ mu mkpa;
gùbe Chileke.
- A -chikobe iya bę o pakwaru
eka apaa.
- ¹⁸ O -bürü gę mu wata iya
agugu bę o kakwa ejá,
nö l'alí l'otu.
- Mu -shikpo lę mgbenya tehu;
mu -tehushia mu lę ngu
anödukwa g'anyi nö.
- ¹⁹ Gùbe Chileke;
o dù mu g'a sụ l'i tükoru
ndu ejo-iphe gbushia.
- Unu paru mu haa;
unubę ndu ono,
egbu öchi anöduje agu
g'onye mini agu ono.
- ²⁰ Ndu ono anöduje achịru
gùbe Chileke ejo idzu;
tème ephe nödu achị ngu
lę njo;
bya eku ngu oku-eswe.
- ²¹ Iphe, bụ ndu kporu gùbe
Chipfu ashị bę mu
kpokwarupho ashị;
tème iphe, bükpoo ndu
kwolihuru etso ngu opfu
bę mu anöduje
akpo-yiru ukuvu.
- ²² Ephe dù mu ashị mebyi
adudu;
mbụ lę mu agukobeje
phę lę ndu ọhogu mu.
- ²³ Vochanaa ọkpoma mu jiko

Chileke;
 maru iphe, dù mu l'obu.
 Hụnaa mu ama maru g'oriri
 mu gbaru.

- ²⁴ Lenaa mu enya maru;
 ?o dürü eka uze
 kposwehuru mu?
 O -bürü l'o dürü;
 jiko dumphutanu mu azu
 l'uze ndzü ojejoje.

Ebvu-oma 140

Ebvu-oma, Dévidi deru
 nụ onye-ishi ebvu

- ¹ Nafutanu mu l'eka ndu
 ejo-iphe jiko Chipfu.
 Letanụ mu enya gę mu
 ta adaba l'eka ndu emeje
 nemadzụ mkpawere.
- ² Ndu buepho ejo-iphe bę ephe
 anoduje achị idzu iya
 l'ime obu phę;
 bya abuerupho ọgu bę ephe
 anoduje akpali
 mboku-mboku.
- ³ Ire phę bę ephe emeje
 l'ootsu nkọ g'ire ejo agwo.
 Opfu, eshije phę l'onu nođu
 egbu ebugbugu g'eru ogiji.
- ⁴ Gudeshinaa mu jiko Chipfu;
 gę mu ta adaba l'eka
 ndu ejo-iphe.
 Phufunu mu l'eka ndu emeje
 nemadzụ mkpawere;
 mbụ ndu acho uez,
 ephe e-shi chikota mu ọkpa!
- ⁵ Ndu eku onwophę
 gbabewaru mu ónyà.
 Ephe gebecharu ugbu
 phę kwaberu mu;

- bya atua igbudu dokaa l'iphe,
bukpoo uzo, mu eshi eshishi.
- 6** Gube Chipfu; iphe,
mu epfije bu l'oo ngu
bu Chileke mu.
- Jiko Chipfu; numanu mkpu
ono, mu echu su g'i
menaaru mu eze-iphe-oma ono.
- 7** Gube Chipfu, bu Nnajiuphu
anyi;
gube onye ike du;
bya aburu onye adzoje
mu nu;
gube onye egbobutaje
ishi mu me a -noju alwu ogu;
- 8** be mekwaru ndu ejio-iphe
iphe ono, agu phu nu ono;
jiko Chipfu.
B'ekwekwa g'indzù, ephe achi
jee g'ephe achi iya.
- Odumeka be ephe a-watakwa
eku onwophé.
- 9** G'iphe, e-rikpute ndu ono,
kepheru mu
mgburugburu ono
ishi bukwatu iphe-ehuka,
ephe gude ire phu
kpataru onwophé.
- 10** G'icheku-oku, ata pfupfupfu
bukwaru iphe, aa-zube
phu l'ishi.
G'a pakwaru phu chie echie
l'oku, enwu
phoophoopphoo;
mbu l'ime nsu,
ephe ta abyadu afutaba afuta.
- 11** Ge ndu njo-opfu ta
angukwaru anguru l'alii-a.
Gejo-iphe chikwa nta ndu
mkpawere ono.
- 12** Mu maru-a le Chipfu ahajeru
onye ukpa enge;

téme ọ nódú emeje g'ikpe
kaléru onye adúdu g'o
dú iya.

- ¹³ Gẹ mu gbukwaa ya tororo;
ndu pfüberekoto e-kelekwa
ngu ekele;
téme ọ búru l'iphu ngu bẹ
ndu obu phẹ gúru liphóró
e-buru eburu.

Ebvu-oma 141

Ebvu-oma, Dévidi deru

¹ Gùbe Chipfu; mu araku ngu.
Gbanaaru mu mkpu
egwegwa.

Númanu olu mu mè mu
raku ngu.

² G'epfupfu, mu epfu anụ ngu
shikwa ngu mkpọ
g'ùnwù-isensu.

G'èka, mu chiliru imeli epfu
anụ ngu dükwa ngu g'anụ,
e gburu wotaru ngu
l'uzenyashi.

³ Yenu ndu nche g'ephe chee
onu mu nche;
jiko Chipfu.

Jiko chenu ogbogboromónu
mu nche.

⁴ Te ekwekwa g'obu mu
ghaaru eme ejo-iphe iphu;
mbụ gẹ mu tsoru ndu
ejo-iphe wata eme
ejo-ememe;
ophu mu etsokwaru phẹ
ria iphe,
ephe kwakóberu mu shi
nno rirwúa onwomu.

⁵ G'onye pfüberekoto chia
mu rọ iphe.

Ọo-dụ mu rọ g'ọ bụ iphe-ọma
bẹ o meru mu.

G'ọ baarụ mu rọ mba.
Ono a-gbéro dù mu g'ọ bụ manụ,
eshi mkpọ bẹ ọowu
mu l'ishi.

Ishi mu bẹ ọo-gbenu
atsọ ntumatu.

Obenu lẹ mu anodujeephoo epfu
anụ ngu sụ g'i mee g'ejo
idzu ndu ejo-iphe ta vụ.

⁶ Ndu-ishi phe bẹ ee-nwufu
lẹ m kpakponu eka
ephe degeru.

Ọo ya bụ gẹ ndu ejo-iphe
amaru l'iphe,
mu pfuru bẹ
mu pfuru
nhamunha.

⁷ Ephe asụ: “Ọo g'aakoje ọkoro
gbubashia ali-a;
bụ g'a tukashiru ọkpu anyi
nanụ nanụ l'ọnụ ilu.”

⁸ Obenu lẹ mbeduā bụ l'eka
i nọ bẹ mu daberu enya
gube Chipfu,
bụ Nnajiuphu anyi.

Ọo l'ime ngu bẹ mu gbabarụ
je anodu ezeru ndzụ.
Jiko te enwukwaru mu
haarụ ọnwu.

⁹ Menaa gẹ mu ta adalahụ l'ónyà,
ephe gbaberu mu;
mbụ l'igbudu,
ndu ejo-iphe türü
doberu mu.

¹⁰ Gẹ ndu ejo-iphe dalahükwa
l'ugbu, ephe geberu.
Gẹ mbeduā ghata phe g'ọ to
dụ iphe, e-me mu nụ.

Ebvu-oma 142

Évù, Dévidi kwarụ teke o
nọ l'ogba epfu anụ Chileke

- 1 Mu chiru mkpu chishia ya
ike chiku Chipfu.
Iphe, mu chidoru mkpu ono
bụ g'o meeru mu
eze-iphe-oma.
- 2 Mu woru iphe, atṣu mu
l'ehu woru dooru iya;
mbụ lẹ mu woru iphe-ehuka,
mu eje g'o ha dokotaru iya.
- 3 Teke ike abvukpowá mu
abvubvu bụ gubedua
aboru mu ụzo.
L'uzo, mu eshikpoo eshishi
bẹ ndiphe gbakaerupho
ónyà gę mu nmalahụ.
- 4 Lenaa ẹnya l'ekutara mu;
huma l'o tọ dudu onye
akpa mu ishi.
Mu te nwedu eka bụ:
mu -gbabata iya;
mu anodú iya zee ndzụ;
noo kele o tọ dudu onye
akpa ndzụ mu ishi.
- 5 O bụru gube Chipfu bẹ
mu chikuru lẹ mkpu.
Mu sru-a: “Oo l'ime ngu
bẹ mu anoduje ezeru ndzụ;
teme o bụru ngu bụ
okiphe nkemu l'alị ndu
nọ ndzụ.”
- 6 Ngabenu nchị nüma mkpu,
mu echị;
kele o dudu iphe,
atsushikpo mu l'ehu ike.
Jiko nafutanu mu l'eka
ndu achị mu lę njo;
kele ephe ka mu okpehu.
- 7 Gbafutanu mu lę mkporo-a,

mu nō-a;
 k'ophu mu e-kele ngu
 ekele iya.
 Ọo ya bụ gę ndu pfüberekoto
 ano-phee mu mgburugburu;
 noo kele i nwụbenukaru
 mu enya.

Ebvu-oma 143

Ebvu-oma, Dévidi deru

- ¹ Gube Chipfu;
 nümanu epfupfu, mu epfu
 anụ ngu.
 Ngabenu nchị nüma mkpu,
 mu echị sụ g'i meeru
 mu eze-iphe-oma.
 Eshinu i bụ onye pfüberekoto
 bya abụru onye apfushije
 ike l'iphe, i pfuru;
 jiko zanụ mu enu!
- ² Jiko te ekpeshinu mọbe
 onye-ozi ngu ikpe;
 kele o tọ dudu nemadzụ,
 dzụ ndzụ, pfüberekoto
 l'iphu ngu.
- ³ Onye ọhogu mu chíru
 mu gude;
 bya echita mu tụa l'alị;
 bya emee mu;
 mu nōdu l'eka gbakotaru
 ọchii g'akahụ maa,
 nwụhuru lẹ ndiche.
- ⁴ Noo g'o gude ike wata
 mu abvụbvụ.
 Obu wata mu akụ photophoto.

- ⁵ Mu nyata g'o shi aduje
 teke ndiche.
 Mu bya anodu ngguingguji
 rịaahaa iphe, bükpo iphe,
 i mekötaru anyi;

- bya elerwebaa ẹnya ree
 l'iphemiphe,
 i gude ẹka ngu mee.
- ⁶ Mu chiliaru ngu ẹka mu labo
 imeli.
 Egu ngu gụahaa obu mu
 g'egu-mini anoduje agụ
 alị-ọkponku-a.
- ⁷ Zanụ mu ẹnu egwegwa jiko
 Chipfu;
 kélé ike abvụwaa mu l'ele
 ẹnya ngu.
 Be domikwaru mu iphu
 ngu edomi;
 ọdumeka bẹ mu a-dükwa
 gẹ ndu e liru l'ilu.
- ⁸ O -rwutashịa echele gẹ¹
 mu nümanu opfu,
 a-nodu akoru mu kẹ
 n-yemobu ngu;
 kélé ọo ngu bẹ mu dakoberu.
- Jiko goshinụ mu ụzo,
 mu e-shije;
 kélé ọo l'eka i no bẹ obu
 mu no.
- ⁹ Nafutanu mu l'eka ndu oħogu
 mu phē jiko Chipfu;
 kélé ọo l'ime ngu bẹ mu
 domiru onwomu.
- ¹⁰ Zia mu iphe, bụ uche ngu
 gẹ mu meje;
 kélé ọo ngu bụ Chileke mu.
 Jiko gẹ Unme nkengu,
 bụ ọkpobe Unme ono
 dunaa mu shia ụzo,
 pfürü nhamunha.
- ¹¹ Kebenu ndzụ mu l'oma jiko
 Chipfu; g'epha ngu apfürü.
 Gudenụ apfübekoto
 nkengu nafuta mu
 l'iphe-ehuka-a, mu ej-e-a.
- ¹² Gudenụ kélé i yeru mu obu;

mee g'onu bụru ndu ọhogu
mu kpurukudukuu.

Lị tuko ndu achị mu lẹ njo
g'ephe ha mee g'ephe
 bụru mkpurupyata;
noo kеле mu bụ
onye ejeru ngu ozi.

Ebvu-oma 144

Ebvu, Dévidi deru

¹ G'e tua Chipfu,
bụ agbara-mkpuma
mu ẹpha.
Ọo yębedua ezi mu
g'eka shihu mu ike l'ogu;
mbụ l'ọo yębedua
ezi mkpushi-eka mu
g'aalwuje ogu.

² Chileke yeru mu obu;
teme ọ bụru onye mu
agbabaje l'ime iya je
edomia ndzụ mu.

Ọ bụ onye egbobotajẹ mu nụ;
bya abụkwarupho onye
adzoje mu nụ;
teme ọ nođu emeje
ụnwu-eliche g'ephe
nođu mu lẹ mkpula.

³ Gube Chipfu; ? bụ gụnu bẹ
nemadzụ bụ kẹ g'i
rivuje iya?
? Bụ gụnu bẹ ụnwu-eliche
bụ kẹ g'i letajẹ phẹ ẹnya?

⁴ Nemadzụ duepho g'udzu
ọnụ.

Eswe ndzụ iya aduje g'ibvù
oshi, abujeru;
ọ -kpoo ụpfu nwanshi
l'a hụma-buhu iya.

⁵ Chijanaa igwe tarara

- jiko Chipfu.
 Shi l'eka ono nyizeta bya
 apfuru l'eli úbvú;
 g'úbvú awata akpụ
 tütutuutuu.
- ⁶ Tünaa egbigwe gude chikashia
 ndu ọhogu mu achikashi.
 Gbaa phẹ apfụ ngu gude
 mebyishia phẹ.
- ⁷ Gbenu l'ephekerephe eka ono,
 i no ono machịa eka
 dzota mu.
 Nafuta mu l'echi
 asogaso-enyimu;
 mbụ l'eka ndu shi ọhozo.
- ⁸ Ndu bụ iphe,
 jiru phẹ ọnụ pyimụ bụ
 adzụ ụka;
 teme erekutara phẹ bürü iphe,
 ephe egudeje iya eme
 bụ ughsoshi.
- ⁹ Mu a-gụ ebvu ọphúú nụ
 ngu gube Chileke.
 Ọ bürü ogelenda,
 a kparụ l'udo iri bẹ mu
 a-kụ gude gụaru ngu
 ebvu ọbu;
- ¹⁰ mbụ gube onye emeje g'eze
 lwụa ọgu lwụ-kpee;
 bya abürü onye anafutaje
 onye-ozi iya,
 bụ Dévidi g'e te gude
 ogu-echi nmagbua ya.
- ¹¹ Jiko dzonaa mu!
 Nafutanu mu l'eka ndu
 ọhozo;
 mbụ ndu bụ iphe,
 ejije phẹ ọnụ pyimụ bụ
 adzụ ụka;
 teme erekutara phẹ bürü iphe,
 ephe egudeje iya eme
 bụ ughsoshi.

- ¹² Mee g'ụnwu nwa nwoke,
anyi nwuru dù g'iphe,
a kuru akụku teke ẹphe
bụ nwata.
G'ephe dù g'iphe,
a kuru akụku,
e letaru ẹnya mee g'o vu
okpobe evuvu.
Teme l'i mee g'ụnwu anyi
nwanyị dù g'igbulo,
a kpuru; ọ nođu ama mma;
e gude iya mee unuphu
ibe eze;
ọ nođu ama ntumatu.
- ¹³ Li mekwapho gẹ nri,
dulaje iche iche ji ọba
anyi ejiji.
Teme l'i mekwapho g'aturu
anyi zushia azuzu ike;
k'ophu oogudeje ụnubuku
aturu ka shii apha
g'apha l'egu adobeye iya.
- ¹⁴ Eswi anyi eshihujekwapho
ike vuje oke ivu.
Etsukpɔshi igbulø mkpukpu
anyi ta aduhedu.
Ophu ọ duedu ndu
akpukwadu anyi lẹ ndzụ;
ophu ọ dukwa iphe,
e-me k'ophu aa-ra ejo
ekwa tsoru ụzo ndu anyi.
- ¹⁵ Ehu-utso bę a goru nụ ndu
ọ dù nno l'ibe phe.
Ehu-utso bę a goru nụ ndu
Chileke phe bụ Chipfu.

Ebvu-ọma 145

Ebvu-ekele, Dévidi deru

- ¹ Mu a-nođu ekutse gụbe
Chileke mu, bụ eze.

- Mu a-nodu etu ngu ẹpha jasụ
l'ojejoje.
- ² Mu a-nodu etu ngu ẹpha
mboku-mboku.
- Mu a-ja ngu ajaja jasụ
lẹ tuutuutuu lẹ
mịjimiimii.
- ³ Chipfu parụ eka;
o bụru iya bẹ o gbaru
g'a kachaa etu ẹpha.
G'o habe shii ta adụdu onye
suru iya amaeberu.
- ⁴ Ogbo, nọnụ a-nodu atujeru
ogbo,
etso phẹ nụ ọnụ iphemiphe,
iimekota.
- Ephe a-kojeru phẹ iphe,
dụ biribiri, iimeje.
- ⁵ Ephe a-nodu atụ ọnụ
g'iigbube nwịinwii
waa g'akwabẹ ùbvù ngu
habe shii.
- Mbendua a-nodu ngguingguji
riịa g'iphe,
iime dù-be biribiri.
- ⁶ Ephe a-nodu atụ ọnụ g'ike
dụ-be l'ozi, dù biribiri, iije.
Mbendua atukwapho ọnụ iphe,
parụ eka iimekotaje.
- ⁷ G'ephe ha a-tuko pfukashịa
g'i dù-be ree.
Ephe abya egude ehu-ụtso gụa
apfubekoto ngu l'ebvu.
- ⁸ Chipfu bụ onye emeje
eze-iphe-ọma bya abụru
onye aphuje obu-imemini.
Ehu te eghujedu iya eghu
egwegwa;
teme o nodu eyeje obu
yegharụ iya eka.
- ⁹ Chipfu nwuberu onyemonye
enya.

- Iphemiphe, o mekporu ememe
bẹ ọophujeru obu-imemini.
- ¹⁰ Iphemiphe, i meru ememe
a-nodu aja ngu ajaja
gube Chipfu.
Ndu duru ngu nsø a-nodu etu
ngu ẹpha.
- ¹¹ Ephe a-tụ ọnụ g'eka i bụ eze
dụ-be biribiri;
bya atụa ọnụ g'okpehu ngu
habe shii;
- ¹² k'ophu onyemonye
a-makotaru iphe,
parụ eka iiemeje;
bya amakwarupho g'eka,
i bụ eze dù-be akpabiri.
- ¹³ Ii-bụru eze jasụ l'ojejoje;
bya achịa; e -shi l'ogbo
sweru ọgbo.
Chipfu bụ onye apfushije ike
l'iphemiphe, o kweru
ukwe iya;
teme o yekota iphemiphe,
o meru ememe obu.
- ¹⁴ Iphe, bükpoo ndu abya
ada iko bẹ Chipfu abujeru
agbarike phe;
bya apalije ndu e wozeru ali.
- ¹⁵ G'ephe ha atukoje ele ngu
enya l'eka;
teme i nodu anujekwanu
phe nri l'orwuberu iya.
- ¹⁶ Iisaje ọbochi-eka ngu
gude mee g'ephoh ji
iphemiphe, nọ ndzụ.
- ¹⁷ Chipfu pfuberekoto
l'iphemiphe, oome;
teme o yee iphemiphe,
o meru ememe obu.
- ¹⁸ Chipfu anoduje ndu rakuru
iya nụ ntse;
mbụ ndu gude ire-lanụ

raku iya.

¹⁹ Ndu atsụ iya ebvu be
oomejeru iphe, agụ phe nụ;
teme o nodu anumaje mkpu,
ephe echi je adzota phe.

²⁰ Onyemonye yeru Chipfu
obu be qonoduje eche nche;
obenu le ndu ejo-iphe be
oo-mebyishikọta.

²¹ Qunu mu be mu e-gude etu
Chipfu ẹpha.

G'iphemiphe, o meru dobe
le mgboko kelejekwa
iya ekele jasụ le tuutuu
le mijimiimii.

Ebvu-oma 146

¹ Unu jaa Chipfu ajaja.

Obu mu; jiko jaa Chipfu ajaja.

² Mu a-nodu aja Chipfu ajaja
jasụ ge mu a-no-beru.

Mu a-nodu agụ ebvu gude
etu Chileke mu ẹpha
jasuru asuru.

³ Ba kpokwaru obu yeru
ndu-ishi;
mbu nemadzụ mmanu,
ta adudu ike adzota
ndzụ nemadzụ.

⁴ Ndu abujeru; unme,
no phe l'ime -phefuwa;
ephe alaphu azu je
aburu ejia.

Qunu buru mboku ono gedegede
be iphe,
ephe chijru idzu ememe
abvukotaje.

⁵ Ehu-utso be a goru nụ onye bu
Chileke ke Jiékopu be
eyejeru iya eka;
mbu onye bu eka obu iya

- aduje bù lè Chipfu,
bù Chileke iya;
⁶ mbù Chileke ono,
bù onye meru igwe mee ali;
bya emee eze-enyimu;
waa iphemiphe, no iya nụ;
bya abụru onye apfushije
ike l'ire-lanụ jasụ l'ojejoje.
- ⁷ Ndu eeme ewere bẹ⁷
ọhajeru enge;
teme ọ nodu anuje ndu
egu agụ nri.
Chipfu emeje gẹ ndu a
turu mkporo nweru
onwophẹ.
- ⁸ Chipfu emeje gẹ ndu
atsụ ishi wata aphụ ụzo.
Ookulije ndu e wozeru ali;
teme ọ nodu eyeje ndu
pfuberekoto obu.
- ⁹ Chipfu anoduje eche ndu
lwarụ alwalwa nche.
Ọ bụru iya egudeje ndzụ
ndu enwedu nna yęe
unwanyi, ji phę anqedu;
obenu l'uzo ndu ejio-iphe
bẹ oogbuchije.
- ¹⁰ Chipfu a-bụru eze jasụ l'ojejoje;
mbù lè Chileke kę gube
Zayonu a-bụru eze;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.
Unu jaa Chipfu ajaja.

Ebvu-oma 147

- ¹ Unu jaa Chipfu ajaja.
Agụ ebvu gude ekele Chileke
anyi ekele dụ ree.
Aja Chipfu ajaja bù iphe
ęhu-łtso; bya abụru iphe,
rwuberu iya nụ.
² Qo Chipfu gude ęka iya

- akpụ Jierúsalemu.
 Nta-a bẹ o rwutawaru ndu
 ízurelu, a kpuru lẹ ndzụ
 gude alwaphuta azụ.
- ³ O bụ onye emeje gẹ ndu obu
 phẹ tsuru gwogiri-gwogiri
 nodu ndzụ;
 teme o nodu asachajẹ phẹ
 ọnyá eka e mekarụ
 phẹ iphe.
- ⁴ Oo ya gürü kpokpode ọgu
 maru ole, o gbaru g'o dù;
 bya agukota phẹ ẹpha
 l'ehu l'ehu.
- ⁵ Chipfu k'anyi parụ eka;
 teme ike iya bürü ike,
 nyiberu anyibe.
 Nkwamēnya nkiya ta adudu
 onye suru atụ ọnụ g'o
 habe shii.
- ⁶ Oo Chipfu gude ndzụ ndu
 wozeru onwophẹ ali;
 obenu lẹ ndu ejo-iphe bẹ
 oočitajẹ túa l'ali.
- ⁷ Unu gunaa ebvu gude kele
 Chipfu ekele.
 Unu gudenụ une kṣarụ
 Chileke anyi nkwa.
- ⁸ Oo ya gude urwukpu
 kwechia akpaminigwe
 l'ophu.
 O nodu edzejeru eliphe mini;
 bya emeje g'ɛswa rwushia
 l'eli úbvú.
- ⁹ Oo ya anụ iphe-edobe nri;
 bya abürü iya anuje ụnwụ
 okpoko-óhà nri m'ephe
 raa órà iya.
- ¹⁰ O to bụdu ike, dù l'inya emeje
 g'ehu tsọo ya ụtso;
 ophu o bụdu apata-ókpa
 nemadzụ emeje g'ehu

- tsqo ya ụtso.
- ¹¹ Ndu emeje g'ehu tsqo Chipfu
 ụtso bù ndu atsụ iya ebvu;
 mbụ ndu bù eka enya
 phę aduje bù lę n-yemobu
 Chileke.
- ¹² Gube Jierúsalemu;
 janaa Chipfu ajaja.
 Tunaa Chileke ngu ępha
 gube Zayonu.
- ¹³ Kele ọo ya emeje g'okpokuu
 onu-abata ngu shihu ike;
 teme ọ nođu agojeru ọnu-oma
 nụ ndu nō ngu l'ime.
- ¹⁴ Oomeje ge nchị dụ doo
 l'oke alị ngu l'ophu;
 teme ọ nođu egudeje
 okpobe ereshi azu-ji
 ngu ępho.
- ¹⁵ Ọo iphe, ọ şuru g'o mee
 l'eliphe emeje.
 Opfu ngu abujeru; epfuzeta,
 iipfuzeta iya l'ọ tuko
 mgboko l'ophu ngadzuru.
- ¹⁶ Ọ bù onye ewojeru
 aka-mini-sunoo phuşhi
 g'onye phuşhiru ukpo;
 bya eworu ijimini
 phekaa l'o dzuru ekameka
 g'onye phuru ntụ.
- ¹⁷ Ookpotaję akamini jia g'onye
 jiru ejá.
 ?Bù onye a-dụ ike nođu g'oyi
 akamini ono tsua ya?
- ¹⁸ Qlobule-a opfu-ọnu bē
 oopfuye;
 akamini ono adazehu.
 Oomeje ge phęrephere
 wata ezizi.
 Phęrephere ono -ziahępho;
 akamini ono adazehu wata
 asọ asoṣo.

- ¹⁹ Opfu iya bẹ o kpuhawaru
goshi Jiékopu;
mbụ l'ikpe, o kperu;
yee iphe, o tɔru ọkpa iya
sụ g'e tsoje bẹ o
kpuhawaru goshi Ízurelu.
- ²⁰ O tọ dudu ọhozo, o mejewaru
egube ono.
Ndu k'ono ta amadụ ikpe,
o kpewaru dobe.
Unu jaa Chipfu ajaja.

Ebvu-oma 148

- ¹ Unu jaa Chipfu ajaja.
Unu shi l'imigwe jaa Chipfu
ajaja.
Unu nođu l'eka kachaa
ephekerephe jaa ya
ajaja.
- ² Unubẹ ụnwu ojozi iya l'ophu;
unu jaa ya ajaja.
G'iphe, bükpoo ojogu imigwe
l'ophu jaa ya ajaja.
- ³ Unu jaa ya ajaja;
unubẹ ẹnyanwu yee ọnwa.
Unu jaa ya ajaja;
unubẹ kpokpode,
egbu nwịinwii.
- ⁴ Unu jaa ya ajaja;
unubẹ akpaminigwe;
mekpoo unubẹ mini,
nogharu akpaminigwe
anoğha.
- ⁵ Unu tuko g'unu ha jaa Chipfu
ajaja;
kélé ọo ya súru g'unu dù;
unu dù.
- ⁶ O bürü iya súru unu l'owa-a
eka unu a-nodugbaa
baa.
O bürü eka ọ súru g'unu

- nodu bę unu nogbaa.
 Unu je a-nodu iya jasü l'ojejoje.
 Iphe ono, o tɔru ɔkpa iya
 ono ta abyadü echihu
 echihu.
- ⁷ Unu nodunu l'eliphe jaa
 Chipfu ajaja;
 unubę iphe, dğbaa biribiri,
 o meshiru dobe l'eze-enyimu;
 waa ophu nogbaa lę
 mini-ime-alı.
- ⁸ Unu jakwapho Chipfu ajaja;
 unubę ebgigwe;
 mę aka-mini-sunoo;
 mékpoor urwukpu;
 waa oke pherephere,
 emeje iphe, o pfuru.
- ⁹ Unubę oke úbvú mę iphe,
 bę úbvú nshii; waa oshi-omı;
 mékpoor oshi sida;
 unu jakwaa ya pho ajaja.
- ¹⁰ Ganu-egbudu; mę iphe-edobe;
 waa үnwehu; mékpoor enu,
 ephe l'eli tükokwapho
 jaa ya ajaja.
- ¹¹ Unubę ndu eze, nö l'eliphe;
 mę unubę iphe, bę ɔhamoha;
 waa unubę ndu-ishı;
 mę iphe,
 bę ndu eze mgboko l'ophu;
- ¹² mę unubę үnwokorobya;
 waa unubę үnwumgboko;
 tème waa unubę ndu bę
 ogerenya mę үnwegirima;
 unu jajekwa iya
 pho ajaja.
- ¹³ Unu tüko g'unu ha jaa Chipfu
 ajaja;
 kele oo əpha iya kpoloko
 bę əpha, kakota l'eli.
 Ədu-biribiri iya dagharu
 mgboko l'ophu bya

adaghaa imigwe.

¹⁴ O meru g'onye ike dụ fütaru
ndu nkiya.

O bụru onye ono bẹ ndu
dürü iya nsọ,
bụ ndu Ízurelu anoduje
aja ajaja ono;
mbụ ndu ono,
dụ iya l'obu ono.

Unu jaa Chipfu ajaja.

Ebvu-oma 149

¹ Unu jaa Chipfu ajaja.

Unu gúa ebvu ọphúú nụ
Chipfu.

Unu gúa ebvu gude jaa ya
ajaja l'eka ndu dürü
iya nsọ dzukóberu.

² Gẹ ndu Ízurelu tee ẹswa
l'eka onye meru phẹ nụ.

G'onye eze ndu Zayonu mee
g'ehu tsọ phe ụtso.

³ G'ephe tuko gude ete ebvu
jaa ẹpha iya ajaja.

Teme ẹphe egude nkwa yẹe
une gude gúa ebvu
nụ iya;

⁴ noo kélé Chipfu bẹ ndibe
iya dụ l'obu.

Ndu wozeru onwophẹ ali
bẹ ookpubeje ndzota
g'okpu-eze.

⁵ Gẹ ndu dürü Chileke nsọ teje
ẹswa l'egube úbvú ọwa-a,
a kwabérū phẹ-a.

Teme ẹphe agukwapho ebvu
ehu-ụtso m'ephe zé azee
l'iphe-azee phẹ.

⁶ G'aja Chileke ajaja bụru iphe,
ephe a-kpuru l'ọn.

Teme ẹphe atsụa ogu-echi,

- atsụ akpatiphu labo l'eka;
 7 gude iya je agwata ndu
 ọhozo ụgwo iphe,
 ẹphe meru phẹ;
 bya egude iya nụa
 ụnwu-eliphe aphụ.
 8 Teme ẹphe egudekwa iya
 pho tịa ndu eze
 phẹ ẹgbirigba;
 mbụ tịa ndu nweru
 enya mkporo.
 9 Oo ya bụ g'ephe eshi nno
 meebekota iphe,
 onye-ikpe deru l'ekwo
 su g'ephe mee ndu ọhogu
 phẹ ono.
 Ọwa-a bụ iphe, o gude kwabę
 ndu dżuru iya nsọ
 ono ùbvù.
 Unu jaa Chipfu ajaja.

Ebvu-oma 150

- 1 Unu jaa Chipfu ajaja.
 Unu nodu l'ulo Chileke,
 dù nsọ jaa ya ajaja.
 Unu nođu l'imigwe,
 o gude ọkpehu iya mee
 jaa ya ajaja.
 2 Unu jaa ya ajaja k'iphe,
 parụ eka o meshigbaru.
 Unu jaa ya ajaja;
 kélé apa eka nkiya
 nyíberu anyibe.
 3 Unu gbua opu gude jaa
 ya ajaja.
 Unu akpọo une yee ogelenda
 gude jaa ya ajaja.
 4 Unu kụa nkwa tee ebvu
 gude jaa ya ajaja.
 Unu kụa ogelenda phua ụpyi
 gude jaa ya ajaja.

5 Unu kụa eze ogena,
ada dunguu-dunguu
gude jaa ya ajaja.

Unu egude ogena,
ada gengugengu gude
jaa ya ajaja.

6 G'iphemiphe, bükpoo iphe,
atụ unme tuko jaa
Chipfu ajaja.

Unu jaa Chipfu ajaja.